

8 GB DVD | VIDEO MAGAZİN: MAKALELER İLE İLGİLİ İLGİNÇ VİDEOLAR CHIP DVD'DE

TEMMUZ 2014 • TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ • AYLIK YAYINDIR
ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:19 • 7.90 TL

WINDOWS 9

Yeni sistemde bizi neler bekliyor?

OXO TRAINING VIDEO EĞİTİM SETLERİ İLE SADECE VİDEOLARI İZLEYEREK ÖĞRENİN

WEB ANİMASYONLARI HAZIRLAMA EĞİTİMİ

Adobe EDGE, Google Web Designer ve Sencha Animator'u A'dan Z'ye öğrenin!

250 TL DEĞERİNDE TAM SÜRÜM YAZILIMLAR

MUCİZE PİLLER

Pil ömrü ve şarj hızı sorununu
çözecek en yeni teknolojiler

HOŞÇAKAL GOOGLE

Veri ahtapotu Google'dan kurtulmak için en iyi alternatifler

TEST: 100€'DAN UCUZA 256GB SSD

En uygun seçenekleri test ettik.
Artık lüks aygıtlar değiller.

2014'ÜN BİLİNMEYEN EN TEHLİKELİ 7 HACKER YÖNTEMİ

DİKKAT: BU YÖNTEMLERİ BİLMİYEN HACKLENİYOR

Yeni zararlılar internet bağlantısı olmasa da ses ile bulaşabiliyor

YAZILIM KURMAYA SON! HER ŞEYİ WEB'DE YAPIN

Hantal yazılımlardan kurtulmak için alternatif siteler

WWW.CHIP.COM.TR

TEST: TABLET ALIRKEN BÜTÇENİZ SARSILMASIN

750 TL altı, üst düzey performans sunan tabletler mercek altında

PRATİK İPUÇLARI >>> Windows-Office-Donanım-Fotoğraf-Mobil-Sosyal Ağlar için onlarca çözüm

POPULAR SCIENCE TEMMUZ SAYISINDA

İNSANOĞLU TEK BAŞINA BU KADAR CANAVARLA NASIL SAVAŞACAK?

- ▶ Teknoloji meraklısının sinema rehberi.
- ▶ NASA'nın ilk 50 yılı kelimelere dökülürse.
- ▶ İştahımız neden sürekli artıyor?
- ▶ Rüzgar enerjisi aslında bir balon mu?
- ▶ Felç tedavisinde yeni umutlar.
- ▶ Otomobilinizde gözetleniyor olabilirsiniz.
- ▶ Hiper hızlı yıldızlar
- ▶ Zihnimizi yönlendirecek yeni bir araç.
- ▶ Fizikte yeni parçacık depremi.
- ▶ Diş macunlarındaki tehlike.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Temmuz sayısında sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

TEMMUZ SAYISINI
KAÇIRMAYINI!

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL Temmuz 2014 Sayısı

Far Cry serisinin Far Cry 3 ile zirve yaptığı bir gerçek. Özellikle kötü adamıyla büyük sükse yapan ve atmosferiyle oyuncuları kendine bağlayan Far Cry 3'ün başarısını sürdürmek isteyen Ubisoft, bu kez oyuncuları Himalayalar'a götürüyor ve başka bir kötü adamla burun buruna getiriyor. LEVEL da bu yeni kötü adamı ve Himalayalar'ın mis gibi havasını sizler için analiz edip Far Cry 4'ü kapağına taşıdı. LEVEL, her yıl olduğu gibi bu yılda oyun dünyasının kalbinin attığı E3 fuarını yerinde takip etti ve hem PC, hem de konsol oyuncularını gelecek aylarda, yıllarda nelerin beklediğini gözlemledi. Fuardaki oyunlardan son haberler, çıkmamış oyunlardan oynanış sonrası izlenimler, özel röportajlar ve fazlası bu ay 22 sayfa boyunca LEVEL'da.

LEVEL'in Temmuz sayısında yer alan önemli başlıklar şöyle: Battlefield Hardline, FIFA World, The Forest testleri... E3 2014, Far Cry 4 dosya konuları... Among the Sleep, Dark Raid, DreadOut, Lifeless Planet, Murdered: Soul Suspect, The Adventures of Van Helsing II, Ultra Street Fighter IV, Valiant Heroes: The Great War incelemeleri... Türkiye'nin ilk ve en çok okunan online oyun dergisi Online Oyun, 32 sayfalık dolu dolu içeriği ve Yulgang 2 kapak konusu ile online oyun severlerin karşısına çıkıyor. LEVEL DVD'de Alien: Isolation, Assassin's Creed Unity, Batman: Arkham Knight, Battlefield Hardline, Borderlands: The Pre-Sequel, Destiny, Dragon Age: Inquisition, Far Cry 4, Grand Theft Auto V, Halo 5: Guardians, LittleBigPlanet 3, Mirror's Edge ve Sunset Overdrive dâhil olmak üzere onlarca E3 2014 videosu yer alırken, Yulgang 2'nin kurulum dosyası da tüm okurlar için LEVEL DVD'de hazır bekliyor. Ayrıca Temmuz ayında LEVEL, tüm okurlarına Batman: Arkham Knight ve Far Cry 4 posterleri hediye ediyor.

Google çok mu güçlendi?

Bir İspanyol, Google'a karşı üzerinde düşünülmesi gereken bir zafer kazandı. Google'dan ismi aratıldığında 15 sene önceki icradan zorunlu olarak satışa çıkartılan eviyle ilgili ayrıntılar gösteriliyordu. Avrupa Adalet Divanı, bu arama sonucunu kişiye özgü veriler kapsamında sınıflandırdı; Google, arama sonucunu İspanyol vatandaşın talebi üzerinde sonuç listelerinden silmek zorunda kaldı. Bu sonuçla ilgili gazete haberi ise karardan etkilenmedi. Haberin gazetede yayınlanması 15 sene önce olduğu gibi bugün de kanunlara uygun. Mahkemenin aldığı karar bir bakıma Google'ın rolünün ve buna bağlı olarak da özel sorumluluğunun altını çizmiş oldu. Bu hizmet artık sıradan bir arama motoru değil, tam aksine bir bilgi toplama portalı.

Diğer rakipler ise Google ile başlarını belaya sokmak istemiyorlar. İnternet servis sağlayıcılar, online hizmetler ve içerik ağları mesela anti-tröst (tekeller) kurumların ve rekabeti koruma kurullarının Google'ın pazara hakim olan konumunu kabul edip buna göre kararlar almasını tercih ediyor. Google sonuçta en önemli genel arama motoruna, en önemli video portalına (Youtube) ve en büyük reklam pazarlamasına sahip olduğu gibi, aynı zamanda en büyük mobil işletim sistemi (Android) sağlayıcısı. Sektördeki diğer rakip firmalar böylesi bir durumda web devini açıkça karşılıklarına almaya çekiniyorlar, zira günlük iş akışlarının büyük bir bölümü Google'a bağımlı. Durum böyleyken politikacıların ve kanun koyucuların artık kesin hükümler vermesi ve bir çözüm bulması gerekiyor. Tıpkı binyılın başında Microsoft'a yaptıkları gibi. Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz, Google çok mu güçlendi?

Sıcak yaz aylarının başladığı bu dönemde çok zengin bir dergi içeriğiyle karşınızdayız. Google'ın tekelleri ve veri gizliliğini hiçe sayan hizmetlerinden rahatsızsanız, alternatiflerini deneyebilirsiniz. En önemli Google hizmetlerine alternatif hizmetlere 30. sayfamızdaki yazımızda ve Google'a rakip arama motorlarına ise 49. sayfadaki testimizde yer verdik. Bu arama motorları aynı zamanda kişisel verilerinizi de çok daha iyi koruyor.

Mobil internet kullanımı arttıkça, siber saldırganlar da çok daha karmaşık ve akla hayale gelmeyecek yöntemlere başvuruyorlar. En yeni siber saldırı yöntemlerine 20. sayfadaki yazımızda ve kötü amaçlı yazılımlardan korunmak için en iyi araç ve ipuçlarına ise 68. sayfadaki yazımızda yer veriyoruz. Yine korsanlara ve hükümetlere milyonlarca liraya mal olan en yeni güvenlik açıklarını ise 35. sayfadaki yazımızda bulabilirsiniz.

uyaman@chip.com.tr

"Web animasyonları oluşturma" video eğitiminin kurulumuyla ilgili detaylı bilgi için 105. sayfaya bakabilirsiniz.

Ufuk Yamankılıçoğlu

Web devine alternatif en iyi hizmetler

Sayfa 30

TREND

- 8 **Mahremiyet bilinci yükseliyor**
Teknoloji çok güzel ama mahremiyetimiz ne olacak?
- 10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler
- 18 **Güvenlik raporu**
Dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler
- 19 **Meraklısına: Bitcoin**
Dijital kripto birimi halen hararetli bir şekilde tartışılıyor
- 20 **En tehlikeli hacker hileleri**
Ses virüsleri, clickjacking, akıllı TV saldırıları: Siber suçlular saldırıları için daha karmaşık yöntemler kullanmaya başlıyor
- 26 **Windows 9 yolu**
Microsoft, Build konferansında Windows 8 takipçisi hakkında ilk bilgileri verdi
- 30 **Google alternatifleri**
Web dev'i pratik hizmetleriyle hayatımıza sızdı. Biraz özgürlüğün zamanı geldi
- 35 **Milyonluk güvenlik açıkları**
Hacker'lar ve hükümetler siber saldırılar için en yeni açıkları her zaman bilmek ve bunlar için yüksek paralar ödemek zorunda

Bölümler

- 3 Seyir Defteri
- 6 Okur Yorumları
- 100 DVD içeriği
- 102 Tam sürümler
- 106 En iyi ücretsiz araçlar
- 110 Ayın web siteleri
- 112 Yazılım günlüğü
- 128 Abone Formu
- 130 Gelecek sayıda ve Künye

TEST

- 42 **Uygun fiyatlı tabletler**
300-750 TL aralığındaki Android ve Windows'lu tabletler de işinizi görebilir
- 46 **Ucuz SSD'ler**
Karşılaştırmalı testimizde 15 hızlı SSD'yi mercek altına alıyoruz
- 49 **Google'sız güvenli arama**
Kişisel gizliliğinizi koruyan arama motorları testte. Alternatifler iyi sonuçlar verebiliyor mu?
- 52 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede
- 56 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar
- 58 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aylık türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

- 60 **Ev ağınıza tam güç**
Veriler LAN veya WLAN'da takılıp kalıyorsa, sistematik bir analiz sorununuzu çözebilir
- 66 **Ekran kaydı**
PC'nizde olan her şeyi nasıl kaydedeceğinizi ve paylaşacağınızı gösteriyoruz
- 68 **Malware'leri engelleyin**
Kötü amaçlı yazılımları tespit etmek, temizlemek ve engellemek için ipuçları ve araçlar
- 75 **UEFI ve BIOS ayarları**
PC'nizin firmware'inde çoğunlukla hatalar gizlidir. Bunları giderenler daha hızlı bir sisteme sahip olabilirler
- 78 **PDF düzenleme**
PDF'lerle çalışmak için en iyi araçlar
- 80 **Windows 8 için PC güncellemesi**
Microsoft, Windows 8'i esaslı bir şekilde yeniliyor ve PC kullanıcılarını tekrar kucaklıyor
- 83 **Kilometre taşı: Commodore 64**
80'li yılların efsane kutusu evleri oyun salonlarına, gençleri hacker'a dönüştürdü
- 84 **Yeni mucize piller**
Yeni nesil bataryalar pil süresini 10 katına çıkarıyor
- 90 **Alternatif yazılımlar**
Paralı ve şişmiş yazılımlara alternatif en iyi ücretsiz web hizmetleri
- 114 **Teknik Sözlük: UFS 2.0**
Yeni bir bağlantı mobil cihazlardaki flash bellekleri nihayet PC'deki kadar hızlı hale getiriyor
- 116 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri
- 118 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin
İlk Tablet Oyun
Dergisi

App Store'dan
İndirin

“Web sitesi tasarım araçlarına daha fazla yer verirsiniz sevinirim”

Okan Albayrak

XP'nin tehlikeli artıkları

Bankaların, demiryollarının ve diğer devlet kurumlarının her zaman fazlasıyla geç kaldıklarını biliyordum. Bu yüzden Windows XP desteğiyle ilgili olan bitenlere şaşırmıyorum desem yeridir. Ancak son haftalarda çok sayıda tanıdığım bana artık XP'yi kullanıp kullanamayacaklarını ve ne yapmaları gerektiğini sordu ki, bu burum beni daha çok endişelendirdi. Gerçekten de çok sayıda tecrübeli bilgisayar kullanıcısı bile konuya hakim değil mi? Medya uzun zamandır konuyla ilgili bilgilendiriyor. Yanlış hatırlamıyorsam, siz de bununla ilgili yazılar yayınlamıştınız. İnsan doğası gereği ancak yapacak bir şey kalmayınca doktora gider, bu da ona benziyor. Sizden son sayılarınızda konuyla ilgili daha ayrıntılı yazılar beklerdim. Görünen o ki, ne yapması gerektiğini bilmeyen ve panik yapan kullanıcı sayısı oldukça fazla.

MUTLU YILMAZ

Windows 8 için Firefox yok

Gülsem mi, ağlasam mı karar veremedim. Yazılım üreticileri bile Windows 8 için kullanıcı sayısı az olduğundan program geliştirmiyorsa, bu Microsoft için büyük bir utanç olmalı. Ve Mozilla gibi bir kurum teknik zorluklar yaşıyorsa, bu sadece Microsoft'un nasıl işleri eline yüzüne bulaştırdığının bir göstergesi olmalı. Sistemde iki tane Internet Explorer tarayıcısı olması da neyin nesi oluyor? Umarım Windows 9 için Firefox çıkar ve yeni işletim sistemi gereksiz yere teknik açıdan komplike olmaz!.

ERHAN DÜŞMEZ

Basit NAS erişimi

Veri merkezi olarak yönlendirici

CHIP 06/2014 – Sayfa 46

Aslında NAS konusu çok ilgimi çekiyor, bana fazla karmaşık geliyor ve o kadar verim ve cihazım da yok. Ancak yönlendiriciyi bir NAS'a dönüştürmek mümkünse bu fikir bana çekici geliyor, denemeye değer. Gerçekten de faydalı bir ipucuna benziyor. Ancak tasarımlarınızın daha iyi olabileceğini düşünüyorum. Aynı sayıda NAS veya SSD ile ilgili iki farklı konu olabiliyor. Bunları birleştirebilirseniz veya yazıları arka arkaya koyabilirseniz okur için daha iyi olur bence. Konuya daha iyi odaklanmış oluruz. Bir başka eleştirim de Google Nest konusunda. Bu konuyu önce atladım, çünkü reklam olduğunu düşündüm. Bazı makalelerde ise durum tam tersi: Bunlar birbiriyle ilgili gibi görünüyor, ama aslında değiller.

TAYFUN EKŞİOĞLU

Otomobilde Apple iPhone

Son zamanlarda sıkça otomobiller hakkında yazılara yer veriyorsunuz. Bilgisayar, eğlence elektroniği ve otomobillerin birbirine kaynaşması çok trend olabilir. Belki de bazıları bunu harika buluyor olabilir, bence hiç de öyle değil! Apple veya benzeri bir firmanın kullandığım otomobile herhangi bir şey monte etmesini istemiyorum. Özellikle de NSA skandalının patlak verdiği bu devirde. Ne zaman, nereye gittiğimi herkes bilmek zorunda mı?

ORHAN TOK

Tablette reklam

Herkes neden NSA konusunda bu kadar endişeleniyor anlamıyorum. Gelecekte kişisel gizliliğimiz can sıkıcı ve bitmek bilmeyen (push bildirim mesajı halinde) reklamlarla daha çok rahatsız edilecek. Bu konuda benim içim rahat, zira bu tip uygulamaları destekleyen cihazlarım yok. Sürekli olarak ağa bağlı olmanın ve şeffaf olmayan uygulamalar kullanmanın doğal olarak bazı olumsuz tarafları da var. Özellikle de tüm uygulama geliştiricileri bildirim mesajlarıyla sizi taciz etmeye başladığında akıllı telefonunuz rahat durmuyor. Bence yakında kanun koyucular bu konuya el atacaklar, zira bu durum oldukça rahatsız edici. Hatta hastalık derecesine varabilir. Doktorlar artık teşhisi şöyle koyarlar: „App-yndrom“ veya „iADS“.

VOLKAN AYDIN

CHIP DVD'ye alternatif

Yıllık aboneliğimiz var ve derginizi severek takip ediyoruz. Dergi yanında gönderilen CD içeriğini bir DVD sürücümüz olmadığı için

okuyamıyoruz. Bildiğiniz üzere son yıllardaki birçok cihazda artık CD/DVD sürücü gelmiyor. CD içeriğini, başka türlü ulaştırmayı hiç düşündünüz mü?

NEŞET DEMİR

Upload hızları

Eylül 2013 tarihinde internet servis sağlayıcımı la beni 24 aydır bağlayan taahhütlü dönemi sonlandırdık. Yaklaşık 10 aydır da herhangi bir taahhütlü paketi kabul etmiyorum. Tabi çeşitli firmalar arayıp bir takım anlaşmalar da öneriyorlar. Ama hiçbirini bana 800 kbit üzerinde upload hızı sunamıyor. Popülasyonu yazın artan ve kışın en fazla 10 hane bulunan sokağımıza fiber internetin gelmeyeceğini aklım kesiyor. Hoş fiber internet paketlerinde de upload hızı yüksek seçeneklerin fiyatları yüksek ve normal bir kullanıcıya bunlar hitap etmiyor. Daha akıcı görüntülü konuşmak için, İstanbul'dan Tekirdağ'da ki bilgisayarımı daha akıcı kullanabilmek için, internet üzerindeki veri depolama hizmetlerinden eziyet çekmeden yararlanabilmek için 800 kbit yeterli değil. 8 mbit download hızımdan da o kadar şikayetçi değilim. Ama normal kullanıcının bütçesi olan 50 TL gibi bir ücrete 16 mbit download ve hiç değilse 2 mbit upload hızı artık standart sayılmalı... Ve artık bu upload hızı eziyetine bir son verilmeli... Zaman zaman upload hızı ile ilgili derginizde editörlerimiz şikayetlerini dile getiriyor. Ama servis sağlayıcılar belli ki bu şikayetleri bilişimcilerin uçuk beklentileri olarak görüyorlar. Bu mektubu düşük upload hızından şikayetçi bilinçli bir son kullanıcı olarak ellerinizde bir done olması adına kaleme aldım. Hoppinize iyi çalışmalar...

CENK BAKKACI

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları

CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

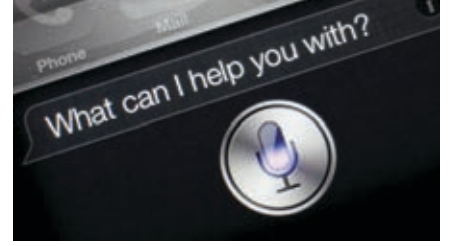
Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

İTERNETSİZ ODA KALMASIN!

TP-LINK Powerline TL-WPA4220KIT ile
Elektrik Hattınızı İnternet Ağına Dönüştürün...

Apple, Siri'yi Türkçeleştiriyor

Teknoloji şirketlerinin Türkçe'nin farkına varması, Türkiye'de günlük yaşamın olumlu yönde gelişmesini sağlayacak.

Cem Sancı

Türkçe, teknoloji dünyasında uzun yıllar boyunca, üvey evlat muamelesi gördü. İşletim sistemlerinin, yazılımların Türkçeleştirilmesi ya yarım yamalak projeler olarak yürüdü ya da hiç olmadı. Ancak elbette Türkiye pazarının önemli bir gelir sağlamaya başlamasıyla Türkçesi çok daha düzgün yazılımlarla ve ürünlerle karşılaşmaya başladık. Apple veya Microsoft, işletim sistemlerini ve diğer ürünlerini uzun zamandır sağlıklı bir şekilde Türkçe'ye uyarlıyordu. Google da dünya çapında bir marka olmasının ardından Türkçe'nin farkına vardı ve hatta Google'ın Chrome tarayıcısı bugün Türkçe yazı denetimini en başarılı yapan uygulamaların başında geliyor.

Ancak Türkçe yazılı metinlere gösterilen özenin artık ses tanıma teknolojilerine gösterilmesinin zamanı geldi. Telefonumuza, bilgisayarlarımıza, dijital cihazlarımıza Türkçe sesli komutlar verip onlardan Türkçe sesli yanıtlar almak, bugün artık hepimizin hayali.

Bu konuda en başarılı şirketlerin başında Yandex geliyor. Yandex'in mobil uygulamaları sesli Türkçe komutları büyük bir keskinlikle tanıyor ve dahası kullanıcıyla çok temiz bir Türkçe vasıtasıyla iletişim kuruyor. Elbette bu başarının arkasında, Yandex'in Türkiye'ye önemli bir yatırım yapması, Türkiye'de bir geliştirme ekibi çalıştırıyor olması gibi sebepler de yer alıyor.

Otomobilinizle otoyolda ilerlerken aniden rota değiştirmek zorunda kalmanız halinde navigasyon uygulamasının ekranına dokunup gideceğiniz adresi telefona sesinizle bildirmek ve adresi haritada kolayca bulup otomobili hedef adrese götürecek rotaya sokmak kadar rahatlık veren bir teknoloji dünyada çok azdır. Üstelik bu uygulamanın Türkiye'nin neredeyse tüm köylerine kadar her

sokağı, her çıkma, her köy/dağ yolunu biliyor olması da ayrı bir başarıdır.

Apple'ın da uzun zamandır beğeni ile kullanılan sanal asistanı Siri'nin Türkçe'ye çevrilmemesi, İngilizce bilmeyen Türk kullanıcılarını rahatsız ediyordu. Neyse ki bu durum değişiyor gibi görünüyor zira Apple, verdiği bir iş ilanında Siri'yi Türkçe'ye çevirecek bir mühendis aradığını duyurdu.

Siri sayesinde, Türkçe konuşan Apple kullanıcıları artık internete arama yapma, SMS yazdırma, hava durumu takip etmek, borsa haberlerini izlemek, sabah uyanacağı saate alarm kurmak ve daha pek çok benzer işi, telefona neredeyse hiç dokunmadan sadece onunla Türkçe konuşarak gerçekleştirebilecek. Özellikle, teknolojik cihazları kullanırken zorlanan yaşlı kullanıcıların da dünyayı takip etmesini kolaylaştıracak bu gelişme aynı zamanda Türkiye'de insanların dijital yaşama daha hızlı adapte olmasını da sağlayacak.

Apple'ın Siri'si veya Microsoft'un Cortana'sı hatta Google Now, yakında sadece telefonları değil, evlerimizdeki ampullere, televizyonlara, kalorifere ya da perdeler kadar pek çok akıllı ev bileşenini de kontrol edecek. Üstelik bu kontrol mekanizması sesli komutlarla çalışacak.

Tüm bu teknolojik gelişmenin Türkiye'de daha kolay kabul görmesi için popüler işletim sistemlerinin ve uygulamaların sesli Türkçe komutları tanıyacak olması çok önemli. Apple'ın Siri'si kadar popüler bir uygulamanın Türkçe'yi tanıyacak olması umut verici bir gelişme. Diğer platformların da kısa sürede Türkçeyi başarıyla çevirecek ve tanıyacak duruma gelmesini umut ediyoruz.

cemsanci@chip.com.tr

TEMMUZ
SAYISI
BAYİLERDE

2
DERGİ

50
STICKER

1
MEGA
Poster

+19
Poster

f /bluejeanmagazine

t /bluejeandergi

ib /bluejeanmagazine

DB
Dijital Dergi Aboneliği için
www.eMecmua.com

Philips, açık havada parti keyfi sunuyor!

Philips, yeni hoparlörü BR-1X'i tanıttı. Kablosuz bir hoparlör sistemi olan Philips BR-1X, iç mekan dış mekan fark etmeksizin yüksek kalitede ses sağlıyor. Dış mekan modu yüksek ses sağlarken iç mekan modu daha derin bas ve yüksek kaliteli ses çıkışını destekliyor. Sağlam tasarımı sayesinde yanınızda daha rahatça taşınabilirken sahip olduğu askısı ile hareket halindeyken de kullanılabilir. Bluetooth özellikli cihazlarla

çalışabilen Philips BR-1X, şarj edilebilir pilleriyle de daha portatif bir kullanım sunuyor. Dahili mikrofonu ile eller serbest telefon görüşmeleri de yapabildiğiniz Philips BR-1X, daha büyük müzik sistemlerine de bağlanabilme özelliğine sahip. Adını tuğladan alan Philips BR-1X'ler birbirlerine de bağlanarak daha yüksek sese ulaşmanıza da imkan sağlıyor. Philips BR-1X, 299,9 TL'den satışa sunuluyor.

TEA, Tabletle Eğitim'de En Basit ve İşlevsel Çözüm

TEA çözümü temel olarak üç modülden oluşuyor; Sınıf içinde kablosuz ağ üzerinden akıllı tahta ile tabletlerin etkileşimli çalışmasını sağlayan In-Class, öğretmenlerin bilgisayar üzerinde farklı formatlarda sorulardan oluşan ödevler hazırlayıp, öğrenci tabletlerine gönderebildikleri Homework ve ölçme-değerlendirme için Reports. Tüm modüller Terra'nın basitlik ve işlevsellik ilkeleri doğrultusunda geliştirilmiş. Basit kullanımının yanı sıra, sistemi diğer tüm çözümlerden farklı kılan bazı özellikler var. Bunlardan biri, öğretmenlerin ellerinde bulunan tüm içerikleri bu sistemle kullanabiliyor olması. Diğer bir deyişle, öğretmen akıllı tahta ekranında açabildiği tüm dosyaları (PDF, Word, Power Point hatta web sayfaları) öğrenci tabletlerine gönderip anında öğrencilerden cevap alabiliyor. Sistemin herhangi bir internet bağlantısına ihtiyaç duymaması ve kurum içi kablosuz ağı kullanması ise hem hızlı hem de kesintisiz çalışmasını sağlıyor. TEA yazılımının kesintisiz ve basit kullanımı, öğrencilerin etkileşimli olarak dersin içinde olmasını ve tabletlerin ders esnasında amacına uygun olarak kullanılmasını sağlıyor. Şu anda 10

Lumia ile yaz oyunları

Yaz geldi, artık doya doya oyun oynamak çocukların hakkı! Disney'in çocuğunuza özel seçtiği oyunlar ile çok eğleneceksiniz. En sevilen Disney oyunları şimdi Windows Phone Store'da yer alıyor. Nokia Lumia ile çalışan bu oyunlar sayesinde çocuklar tatillerini daha güzel geçirebilecekler.

1. Where's My Mickey?

Disney'in bu popüler oyununda, Mickey'e hareketli ve eğlenceli macerasında yol gösterin. Eğlenceli oyunlar oynarken zorlu bulmacaları çözün. Parmaklarınızla Mickey'a ihtiyacı olan suyu bulması için yardım edin. Unutmayın tek damla bile önemli!

2. Where's My Water?

İşten sonra duşta yorgunluk atmak isteyen timsah Swampy'nin borularla başı dertte. Banyosuna temiz su getirebilmek için ona yardımcı olun. Ödüllü yılın oyununu hemen telefonunuza indirin!

3. Where's My Perry?

Where's My Perry oynamak ve bulmacayı çözmek için suyun dört farklı halini de kullanmanız gerekiyor: katı, sıvı, gaz. Siz de Ajan P'nin canlı grafikler, lazerler ve eğlence

dolu dünyasına girmek için hemen indirin!

4. Toy Story: Smash It!

Oyuncaklar geri döndü! Buzz, Woody ve Disney Pixar'ın Oyuncak Hikayesi filminin diğer karakterlerine maceralarında siz de katılın. En sevdiğiniz Oyuncak Hikayesi karakterlerinin yer aldığı bu oyun yepyeni ve 3 boyutlu özelliğiyle sizi kah uzaya kah Vahşi Batı'ya götürüyor.

5. Monsters University

Canavarlar Üniversitesine hoş geliniz. Disney Pixar'ın Monsters University filmini temel alan 2 heyecan verici mini oyundan oluşan bu

oyunda ruhunun derinlerine in ve içindeki o korkunç canavarı ortaya çıkar.

6. Wreck-It Ralph

Wreck-it (Oyunbozan) Ralph filmi konu alan 5 farklı arcade oyunu arasından istediğinizi seçin. İsterseniz arkadaşlarınıza karşı da yarışabilirsiniz. Game Central Station'a hemen girin ve en yüksek skoru elde etmek için oynamaya başlayın!

7. Disney Solitaire (WP)

Bir Disney klasiği olan Disney solitaire ile Disney karakterlerinden oluşan kartlarla bir solitaire macerasına atılın. Peter Pan ve Aslan Kral gibi filmleri konu alan oyunda kötülerini yenin ve en sevdiğiniz karakterlerle tanışın.

8. Where's My Water? 2

Disney'in en sevilen puzzle oyununun son bölümünü konu alan bu oyunda, Where's My Water en sevilen Çinli çizgi film karakteri XY ile Çin'de bir Ortaçağ macerasına atılacaksınız. Yeraltı şehirden arkadaşlarınızı kurtarmasına yardım edecek ve Kötü Kalpli Kurdu yenmek için ateş ve yağ gibi elementleri kullanacaksınız!

Sony'den Phablet

Telefon ve tablet melezi cihazlara verilen adıyla Phablet'ler tabletlerden daha iyi bir taşınabilirlik sunarken dev ekranları sayesinde telefonlardan daha iyi kullanım özelliklerine sahip. Sony Xperia T2 Ultra, 6 inçlik IPS 720x1280 piksellik ekran ile donatılmış. Gücünü 4 çekirdekli Qualcomm Snapdragon 400 işlemcisinden alan telefon, özellikle orta seviye kullanıcılar için tasarlanmış e Andorid 4.3 işletim sistemiyle geliyorsa da, Sony'ye bakılırsa Kit Kat güncellemesi bir iki hafta içinde çıkacak. 13 Megapiksel arka 1.1 Megapiksel ön kameraya sahip olan telefon büyük boyutlarına oranla kolay bir taşınabilirlik sağlıyor (172 gr). Fiyatı: 1399 TL

POPULAR SCIENCE TEMMUZ SAYISINDA

İNSANOĞLU TEK BAŞINA BU KADAR CANAVARLA NASIL SAVAŞACAK?

- ▶ Teknoloji meraklısının sinema rehberi.
- ▶ NASA'nın ilk 50 yılı kelimelere dökülürse.
- ▶ İştahımız neden sürekli artıyor?
- ▶ Rüzgar enerjisi aslında bir balon mu?
- ▶ Felç tedavisinde yeni umutlar.
- ▶ Otomobilinizde gözetleniyor olabilirsiniz.
- ▶ Hiper hızlı yıldızlar
- ▶ Zihnimizi yönlendirecek yeni bir araç.
- ▶ Fizikte yeni parçacık depremi.
- ▶ Diş macunlarındaki tehlike.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Temmuz sayısında sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

TEMMUZ SAYISINI
KAÇIRMAYINI!

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkarsli@chip.com.tr

READ ME

Gelecek yıllarda veri tsunamisine hazır olun!

Her gün milyarlarca insan internet üzerinde paylaşım yapıyor. Hatta Dünya Kupası gibi organizasyonlarda tüm paylaşım o doksan dakika içinde yoğunlaşıyor. Varın veri trafiğini siz hesap edin....

Dört yılda bir oynanmasının da etkisiyle özellikle fanatik futbol-severlerin heyecanla beklediği organizasyonlardan biri olan Dünya Kupası, farklı futbol anlayışına sahip dünya ülkelerinin karşı karşıya gelmesi ile normalde futbol seyretmeyen kitleyi bile kendine bağlamayı başarıyor. Bu sene Brezilya'da protestoların gölgesinde de olsa başlayan kupa, alınan sürpriz sonuçlar ile sonucu artık çok daha fazla merakla beklenen bir organizasyon haline aldı. Futbolun güzelliğinin yanı sıra teknolojik açıdan da ilkleri içinde barındıran Dünya Kupasında bu yıl ilk defa biri final maçı olmak üzere üç maç, çimleri bile tek tek sayabileceğimiz bir kalite olan 4K teknolojisiyle kaydediliyor. Ayrıca topun çizgiyi geçip geçmediği kontrol etmek için kullanılan "Gol Çizgisi Teknolojisi" de FIFA tarafından bu yıl yine ilk defa kullanılıyor. Hatta Fransa ve Honduras maçında skoru değiştirdi bile.

Görsel kalitenin artması ve hataların minimuma inmesi futbol maçlarını seyredirken alınan zevki her geçen gün artırdığı su götürmez bir gerçek elbette. Ancak fark etmesek de, arka planda bunların neden olduğu inanılmaz bir hızda çığ gibi büyüyen veri trafiğini de unutmamak gerekiyor. Mobil teknolojilerin gelişmesi ve akıllı telev izyonların maç esnasında taraftarların görüntülü görüşme dahil birbirleri ve sosyal medya ile mesajlaşmasına olanak veren uygulamalar ile donatılması ile artan veri trafiği de cabası. Veri depolama ve yönetimi alanında hizmet veren şirketlerden biri olan NetApp'ın dünyanın en çok izlenen spor etkinliğindeki gittikçe karmaşıklaşan veri çıkışının dününe, bugününe ve geleceğine dair yaptığı çalışmaya göre, bu yıl Brezilya'da düzenlenen Dünya Kupası'nda sadece seyirci bant genişliği 12.6 TB'ı bulacakmış. 192 ülkede gerçekleşecek yayını ise, dünya nüfusunun %46.4'üne denk gelen 3.2 milyar izleyici izleyecek. İnternet kullanımının nispeten daha fazla olduğu ABD'de izleyicilerin %79'unun da canlı yayını internetten izlemesi bekleniyor.

HD TV'lerin çözünürlüğünün 4 katına denk gelecek şekilde 4K kalitesinde çekilecek bazı maçların görüntüleri ise, sinema ekranlarına aktarılacak. Hatta oluşturulacak yüz tanıma teknolojisine sahip görüntüleme ve ses sistemi, suç tespit programlarında kullanılarak kalabalıklar içinde saniyede 400 yüz görüntüsü tarayacak ve her bir yüzdeki 46 bin biyometrik noktayı, suç veri tabanındaki 13 milyon kişiyle karşılaştırabilecek. Dünya Kupası her seferinde yavaş ama emin adımlarla kendi içinde evrim geçirirken, şampiyonanın veri altyapısı da bir o kadar hızlı bir şekilde değişikliğe uğruyor. 2018'deki Dünya Kupasında bu değişim elbette ki aynı hızda artacak. Ancak yapılan çalışmalar asıl farkı 2022'de Katar'da yapılacak Dünya Kupasında göreceğimizi söylüyor. Buna göre seyirci bant genişliği 1.3 PB'ı bulacak. Bu kupadaki 86.250 final maçı seyircisinin artık çok yaygınlaşacak giyilebilir cihazlarla kendi HD yayınlarını yapmaları öngörülüyor. Bu da bir anlamda verinin tsunamisi olarak adlandırılıyor.

Binlerce oyun, tek seferde satıldı

Son bir yıldır kendisinden bir hayli söz ettiren ve Guinness Rekorlar Kitabına adını "En büyük oyun arşivine sahip adam" olarak yazdıran Thomasson, sonunda koleksiyonunu sattı. Arşivinde 11.000'den fazla oyun bulunduran Thomasson, BBC Micro'dan, Sony PSP'ye, Commodore 64'ten, Neo-Geo'ya yetmezmiş gibi piyasaya çıkmış tüm Xbox platformlarının oyunlarını ve çok daha fazlasını arşivinde barındırıyordu... Daha önce verdiği röportajlarla da tanınan Thomasson, her ne kadar arşivi ile fazlasıyla gurur duyuyor olsa da ailesine destek olmak amacıyla dev bir satış gerçekleştirdi. Açık arttırmaya çıkardığı arşivin başlangıçtaki satış fiyatı, 7 Haziran günü itibarıyla 100.000 dolar civarındaydı. Sadece birkaç gün önce tamamlanan arttırma tam tamına 750.250 dolardan, ismi belli olmayan bir kişi tarafından satın alındı. Pek tabi en çok merak edilen konuların başında, böyle bir parayı oyun koleksiyonuna yatırmayı göze alan kişinin kimliği yer alıyor. Tahminler arasında, ünlü oyun geliştiricilerinin isimleri de yer alıyor. Merak edilen bir diğer önemli konu da bu dev arşivin ne kadarlık bir kargo ücretine tabii olacağı.

Hangi telefonun pili daha güçlü?

Telefonların sık sık şarj gerektirmesi kullanıcıların en büyük rahatsızlığı ancak bazı telefon üreticileri büyük pil kapasiteleriyle bu sorunu çözmeye çalışıyor. THL 5000 adındaki bir cep telefonu, 5.000 mAh kapasiteli pili ve üst seviye özellikleriyle sizi heyecanlandırabilir. „1.000 saat“ bekleme süresi sunduğunu iddia eden THL 5000, 5.000 mAh kapasiteli piliyle çoğu telefonun pil kapasitesini katlıyor. Örneğin Nokia Lumia 1020, 2.000 mAh pille gelirken, firmanın 6 inçlik dev telefonu Lumia 1520, sadece 3.400 mAh pil sunuyor. LG'nin yeni üst-uç cebi G3, 3.000 mAh pile, Samsung Galaxy S5 ise 2.800 mAh pile sahip. Amazon'un yeni Fire Phone'u ise 2.400 mAh kapasiteli piliyle 285 saat bekleme süresi vad ediyor.

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin
İlk Tablet Oyun
Dergisi

App Store'dan
İndirin

Surface Mini aslında gerçekmiş!

Microsoft, Surface Mini tabletinin gerçek olduğunu yanlışlıkla da olsa doğruladı. Henüz satışa çıkan Surface Pro 3'ün kullanma kılavuzunda Surface Mini'den bahsedilmesi, henüz duyurulmayan cihazın gerçekliğini kesinleştirdi. Önceki raporlarda tamamen „öldürüldüğü“ ileri sürülen Surface Mini'nin şimdi Gemini'yle beraber piyasaya sürülmesi bekleniyor. Surface Mini'nin Pro 3'teki kalem aynıyla geleceğine inanılıyor Surface Mini'nin ne zaman piya-

saya sürüleceğini henüz bilmiyoruz, ancak bildiğimiz bazı teknik özellikleri var. Tablet 8 inçlik bir ekran, Qualcomm tarafından üretilen bir ARM işlemci, N-trig kalem desteğiyle gelmesi bekleniyor. Tablet üzerinde onu ayakta tutacak herhangi bir ayak ise bulunmayacak. Kılavuzda Microsoft'un yaptığı gaf, Surface Mini'nin gerçek olduğunu doğruluyor ancak onun için ne kadar bekleyeceğimizi henüz bilmiyoruz.

Android'in yeni sürümü, bunları geliştirecek!

Google, birkaç ay önce Android'e eklediği bir deneysel runtime seçeneği ile Android 4.4'te uygulamaların çalışma hızını artırma girişiminde bulunmuştu. ART (Android Runtime) adındaki bu mod, görünüşe bakılırsa Android'in bir sonraki sürümünde (Android 4.5; belkide Android 5.0) varsayılan mod haline alacak. Geliştiricilerin Android'in kaynak kodlarında yaptığı keşifler, bu değişikliğin gerçekleşeceğine işaret ediyor. Teknik detaylara çok fazla girmeden,

ART'in uygulamaları daha hızlı ve daha etkin bir biçimde çalıştırabildiğini; ancak bunun yanında uygulama boyutlarının biraz büyümesine ve yükleme sürelerinin uzamasına neden olduğunu söyleyebiliriz. ART'in bir sonraki Android sürümünde, şu an uygulamaları çalıştıran yazılım olan Dalvik'in yerini alması muhtemel. Ancak bu, Dalvik'in tamamen ortadan kalkacağı anlamına gelmiyor. ART'in uygulama performansını artırmanın yanında, pil ömrüne de bir miktar katkıda bulunduğu söyleniyor.

Sporculara özel Misfit Shine satışta!

Misfit'in geliştirdiği, fitness uygulamalarıyla ve şık tasarımıyla dikkat çeken aktivite ve uyku monitörü Shine, Türkiye'de satışa sunuluyor. Hareket etme isteğini artıran ve Red Dot ödüllü tasarımıyla ister havuzda ister toplantıda aktivite seviyenizi her an izleyen Misfit Shine'ı, bu ay itibarıyla D&R'larda bulunabilir. Tek başına bir fitness cihazı olmanın ötesinde, ödüllü şık tasarımıyla aynı zamanda aksesuar olarak da kullanılabilen Misfit Shine, giyilebilir teknoloji alanında yepyeni bir fitness deneyimi sunmak üzere özel olarak tasarlandı. Siyah, gri, şampanya sarısı ve mavi renk seçeneklerine sahip Misfit Shine, boynunuza astığınızda zarif bir kolyeye, özel deri bilekliği ile kullandığınızda ise sportmen kişiliğinizi ortaya koyacağınız şık bir aksesuara dönüşüyor. 10 gramdan hafif olan ve benzerleri gibi şarjla değil pille çalışan Misfit Shine'ın boyutu küçük, işlevi ise hayatınızı değiştirecek kadar büyük. Öte yandan kıyafetinize ve ayakkabınıza ilâştirebileceğiniz ya da farklı aksesuarlarla ister spor yaparken, ister bir davette de kullanabileceğiniz Misfit Shine; havuzda yüzerken, bisiklete binerken ve hatta uyurken aktivite seviyenizi her an izliyor. Misfit Shine ile ne kadar yürüdüğünüzü ve kaç kalori verdiğinizi, iOS ya da Android cihazınıza yükleyebileceğiniz uygulama sayesinde anında öğrenebiliyorsunuz.

BlackBerry küllerinden mi doğuyor?

Neredeyse yok olmak üzere olan, bir zamanların dev telefon üreticisi BlackBerry'den gelen bir haber, markanın geleceğine yönelik umutları güçlendirdi. BlackBerry sahipleri, BB 10.3 işletim sistemi güncellemesiyle birlikte, 240 bin Android uygulamasının bulunduğu Amazon Store'a doğrudan giriş yaparak, uygulamaları indirip kullanabilecekler. Amazon ve BlackBerry arasındaki anlaşma, dün yapılan Fire Phone tanıtımında resmi olarak duyuruldu. BlackBerry'nin kendi uygulama marketi,

şu anda 130.000 uygulama ile Android ve iOS'un çok gerisinde... BlackBerry'nin başkanı John Chen firmanın yeni bir uygulama marketi yaratmak için ne enerjinin ne de parasının olduğunu dile getirerek, sıfırdan bir uygulama marketi kurmak yerine Amazon ile işbirliği yapmalarının markanın geleceği açısından çok olumlu bir gelişme olduğunu da vurguladı. Bakalım BlackBerry'nin bu son hamlesi, şirketi iflastan kurtarabilecek mi?

Stok e-posta uygulaması, Google Play'de!

Telefonunuzda Gmail'i kullanmıyorsanız, e-postalarınızı muhtemelen Android cebinizle birlikte gelen e-posta uygulamasıyla alıyorsunuz. Google'ın Play Store'a eklediği e-posta uygulaması ise artık size yeni bir seçenek sunacak. Google'ın e-posta uygulaması, birkaç eksiği dışında Gmail uygulamasına oldukça benziyor. Hotmail, Yahoo, Outlook ve herhangi bir POP3, IMAP, Exchange hesabını destekleyen uygulama, artık ayrı olarak güncellenen bir uygulama için yeni Android sürümlerini beklemenize gerek kalmıyor. Böylelikle sadece Nexus ve Google Edition cihazlarının kullanabildiği e-posta uygulaması, diğer Android'li telefonlara da açılmış oldu.

Lenovo Yoga tablet, plaja iniyor

Kadınların hayran olduğu aktör Ashton Kutcher tarafından tasarlanan Yoga tablet, plaj modasının da en gözde parçalarından biri olmaya hazır. Silindirik tutma kısmı sayesinde tabletinize güneş kremi bulaştırmadan fotoğraf çekebilir; küçük ayakçığı sayesinde ise masa üstünde dik tutarak film seyredebilir ya da postalarınızı kontrol edebilirsiniz. Yoga Tablet'i plajda kullanılabilecek olan en önemli özelliği ise kuşkusuz 18 saate varan

pil ömrü. Bu sayede eğlenceli gündüzden geceye taşımak, adaptör taşıma ve priz arama derdini unutmak mümkün. Üstelik Yoga Tablet, şarjı bittikten sonra sizi yolda bırakan akıllı telefonlarınızı da şarj edebiliyor. Gümüş grisi rengi ve 8 - 10 inç olmak üzere 2 ayrı versiyonuyla teknoloji mağazalarında satılan cihazın fiyatı da makul. Yoga Tablet'in 8 inçlik modeli 549 TL, 10 inçlik modeli ise 749 TL'ye bulunabiliyor.

Chromecast'e mirroring ve fazlası geliyor!

Google, Chromecast kullanıcılarının hayalini kurduğu tüm özellikleri, sonunda gerçeğe dönüştürdü!

Google'ın TV'nize akış yetenekleri kazandıran başarılı çubuğu Chromecast'i yönetebilmek için artık telefonunuzun onunla aynı ağa bağlı olması gerekmeyecek. Chromecast ürün yönetimi direktörü Rishi Chandra, Google I/O'da sahnede yaptığı tanıtımda önce Android'li cihazların medyaları Chromecast'e nasıl akış yapabileceğini gösterdi. Chromecast'e kazandırılan yeni eşleştirme yöntemi ise aynı Wi-Fi ağına olmanıza gerek kalmadan, ekranda çıkan kodu cihazınıza girerek Chromecast'e bağlanmanıza izin veriyor. Bu yeni eşleştirme yöntemi, telefonunuz internete mobil veri üzerinden bağlı olsa bile çalışıyor. Yeni işlev, önümüzdeki aylarda Android ve Chromecast'e sunulacak.

Her renkte yazan kalem

Scribble, ona gösterdiğiniz rengi algılayabiliyor ve aynı renk ile yazabilmenizi sağlıyor. Tabii ki bu kalemin iki farklı sürümünün üretilmesi planlanıyor. Bu sürümlerden biri mürekkep ile kağıt üzerine yazmanızı sağlarken, bir diğeri Scribble+ uygulaması ile beraber mobil ürününüzün ekranını renklendirmenize imkan tanıyacak. Her iki model de, Bluetooth teknolojisi veya Micro-USB kabloları ile bilgisayarınız ve diğer cihazlar ile iletişime kurabilecek. 16 bit renk algılayıcıları ile dünyanın renklerini tanımlaması planlanan Scribble kalemler, 16 cm boyunda olacak ve yüz bin

farklı rengi hafızasında tutabilecek. Kağıt üzerine yazmanızı sağlayan modelin içerisinde mürekkep bölmeleri bulunacak ve kullanmak istediğiniz renge ulaşmak için gerekli olan karışım, özel bir bölmede karıştırılarak yazmaya hazır hale getirilecek. Tabii ki kalemlerin kendilerinin de farklı renklerde üretilceklerini söylemeyi unutmamak lazım. Scribble'ın üreticileri olan Mark Barker ve Robert Hoffman, yakın zaman içerisinde bir Kickstarter kampanyası başlatmayı planlıyorlar. Ürünlerin planlanan satış fiyatları ise sırasıyla 149,95 dolar ve 79,95 dolar olarak belirlenmiş durumda.

Top şişirmek için bile uygulama!

Dünya Kupası atmosferinde futbol hakkındaki uygulamalar da büyük ilgi görüyor. Ball-tune isimli bu uygulama ise, futbol topalarının yeterince havayla dolu olup olmadığını kontrol ediyor. Meşin futbol topları yeterince şişmediğinde yeterince uzağa gitmiyor veya yere çarptığında farklı açılarda sekebiliyor. Bu da bir maçın gidişatını doğrudan etkileyebiliyor. Bu nedenle, topaların basıncının doğru değerde olması büyük önem taşıyor. Uygulama ise, topun havadan yere bırakılması sonucunda yere çarptığı anda çıkardığı sesi ve zıplama oranını videoya kaydedip analiz ederek, topun doğru şekilde şişirilip şişirilmediğini kontrol ediyor ve gerekirse kullanıcıya yapması gerekenleri anlatarak topun maça hazır hale gelmesini sağlıyor.

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

Gözlük, saat, cüzdan ve dahası...

Teknolojinin giyilebilir hali

Uzun süredir Google Glass ile ilgili haberler çıkıyor, tanıtımlar yapılıyor. Geçen yaz Silikon Vadisi'nde Google ofisini ziyaret ettiğimde ben de Google Glass'ı denemiş, henüz erken aşamada ki prototipe eksiklerine rağmen getireceği yeniliklerden ötürü hayran kalmıştım. Yine geçen sene Samsung akıllı saat modeli Galaxy Gear'ı tanıtmış, "akıllı" telefonlarına kardeş geldiğini söylemişti. Samsung Galaxy S5 piyasaya çıktığında, lansman kampanyası cihazdan ziyade telefona eşlik eden "Gear" üzeri-neydi.

2014 şimdiden "giyilebilir teknoloji" yılı olarak ilan edildi. Apple'ın uzun süredir üzerinde çalıştığı "iWatch"ı Ekim'de tanıtacağı haberlerini çoktan aldı. Akıllı saatin LG tarafından üretilceği de açıklandı fakat sahip olacağı donanım henüz netleşmedi. Apple'ın bir süredir gözünü diktiği ve kendine yeni "ge-nişlenecek alan" olarak belirlediği sağlık sektörüne giriş için ise bu saat doğru ve bir o kadar da hızlı sonuç alınacak bir hamle olacak. Sağlık sektörü zaten uzun zamandır önce devletlerin, hemen arkasından da özel sektörün ajandasındaydı. Teknolojinin insan hayatına sağladığı faydalar düşünüldüğünde; kesiksiz ameliyattan farklı görüntüleme tekniklerine kadar sağlık sektörü önemli aşamalar kat etti. Bunun bireysel kullanıcılara direkt yansımaları ile bahsi geçen saatler, gözlükler ile olacak. Nabız, tansiyon ve hatta şeker seviyesini ölçecek cihazlar; hafızaların da tutacakları bilgiler ile doktor-hasta ilişkisini de çok daha sağlıklı ve etkin hale getirecek. Bu alanda yatırım yapan Apple gibi teknoloji firmalarının, sağlık sektörü içinde daha kuvvetli birer oyuncu olması da işin doğal bir sonucu olacak.

Spor salonlarına gidip koşu bandında olduğun yerde sayarak spor yapmanın modası çoktan geçti. Bir süredir parklarda, açık alanlarda, sahillerde, ormanlarda bireysel veya grup halinde koşanları görüyoruz. Maratonlara hazırlanmak ve farklı ülkelerde bu heyecanı yaşamak ise, gittikçe yayılan bir "akım" haline aldı. Alışkanlıklar değişirken, teknoloji şirketlerinin de bu akımlara adapte olmaması söz konusu olamazdı. En "özgür" haliyle "dışarı" koşmaya çıkan bir kişinin bugün tek ihtiyacı sporunu yaparken onu rahatsız etmeyecek, yaptığı hareketleri ölçebilecek, yeri geldiğinde yoldan soğuk su almak istediğinde uzaktan mikro ödeme yapabilecek, telefon görüşmelerini ve istediği müziği dinlemesini sağlayabilecek bir cihaz. Böyle sıralayınca hemen gözünüz korkmasın. Zaten bu teknolojiler hâlihazırda var ve işler halde. Yaygınlaşarak günlük hayatımızın bir parçası haline gelmesi ise an meselesi.

Bu gidişle yakın gelecekte teknoloji şirketleri ile Chanel, Christian Dior, Burberry gibi büyük moda şirketlerinin ortak podyumlarını, teknoloji ile donanmış aksesuarları tanıtacakları defilelerini izleyeceğiz. Akıllı cihazlar çok yakında üzerimizde taşıdığımız bir araçtan öte vücudumuzun bir uzantısı, bir parçası haline gelecek ve "elimizden bırakamadığımız" teknolojiyle tam anlamıyla bütünleşeceğiz.

Google'ın balonları

Yeni Zelanda acil servisi, Cumartesi günü bir uçak kazası haberi ile yerinden fırladı. Bir kurtarma helikopteri ile Yeni Zelanda'nın Doğu kıyısında bulunan Kuzey Adaları bölgesine doğru yola çıktı. Olay yerine intikal eden ekibin gördüğü manzaraysa bir hayli şaşırtıcı oldu zira radarlarında uçak kazası olarak algılanan hareketliliğin sebebinin, Google'ın internet sağlayıcı balonu olduğu ortaya çıktı. Yeni Zelanda acil kurtarma ekibinin balona ulaşmasından sonra, Google tarafından da bir açıklama yapıldı ve balonun kendilerine ait olduğu beyan edildi. Açıklamada „Ani değişiklikler gösteren rüzgar akımları yüzünden balonlarımızı tek bir noktada tutmak bir hayli zor“ ifadeleri kullanıldı. Bu, Google balonlarının ilk düşüşü değil. 2014'ün henüz başlarında meydana gelen bir balon kazasında, düşen Google balonu, Washington'un Yakima bölgesindeki elektrik santraline zarar vermiş, bölge halkı bir süreliğine elektrik kesintisi yaşamıştı.

Lightning markası Harley Davidson'unmuş!

Apple'ın ilk kez iPhone 5'inde kullandığı Lightning bağlantısının marka hakkını Harley-Davidson'dan almak zorunda kaldığını biliyor muydunuz? AB Patent ve Marka Ofisi'nin yayınladığı Apple'ın Lightning ile ilgili başvurusunda ilgi çeken detay, Apple'ın markayı Harley-Davidson'dan alışı şekli. Patently Apple'a göre Harley, "Lightning"i motosikletlerden elektrikli parçalara, koruyucu kasklardan TV'lere, oyunlara ve gözlüklere her yerde kullanma hakkına sahipmiş. Apple ise Lightning'i "kısmi" kullanma hakkını Harley-Davidson'dan almayı başarmış. Bunun anlamı, muhtemelen Harley-Davidson'ın Lightning adını motosikletleriyle ilgili ürünlerde kullanmaya devam edebileceği... Ya da Apple'ın Lightning'li bir motosiklet işine giremeyeceği.

Google Glass'a bir yeni yasak daha!

Google Glass hızlı bir şekilde yayılıyor. Ancak giderek daha fazla mekan bu ürünün artılarını ve eksilerini tarttıktan sonra eksilerin daha ağır bastığına karar veriyor. Glass'ın artılarının yeterli olmadığına karar veren son mekanlardan biri ise Alamo Drafthouse sinema zinciri oldu. Adı sıklıkla teknoloji ile beraber anılan ABD'li ünlü sinema zinciri, şu anda 15 sinemaya sahip ve daha pek çok sineması yapım aşamasında. Zincirin tanındığı bir başka önemli konu ise, şimdiye kadar duyurulmuş en kapsamlı mesajlaşma yasağına sahip olması. Firmanın CEO'su Tim League, artık Google

Glass'ın sinemalarında kullanımına karşı olduklarını açıkladı. League, attığı tweet aracılığı ile Google Glass'ın resmi olarak Drafthouse salonlarında, ışıkların kısılması ile beraber, yasaklandığını belirtti. League'in Deadline'a söylediğine göre, Google Glass'ın erken denemelerinden bazıları Austin'de yapılmış ve League, Glass'ı deneme şansına erişmiş. O sıralarda ürünün sinemalarda, özellikle korsan çekim konusunda, ne kadar tehlikeli olduğunu fark eden League, bir karar almadan önce ürünün sinemalarda gözükmesini beklemiş ve bu durumla ancak bu ay karşılaşmışlar.

Angry Birds Transformers geliyor!

Rovio, bir sonraki Angry Birds oyununa Transformers'ı getirecek. "Yakında" mobil uygulama mağazalarında hizmete sunulacak olan oyun, bir dizi lisanslı oyuncakla birlikte gelecek. Yeni Angry Birds, Rovio'nun açıklamasına göre "Autobirds" ve "Deceptihogs" arasında geçecek. Hasbro, oyunun yanı sıra ona eşlik eden bir çizgi film ve bir dizi Telepod yayınlamayı planlıyor. Telepod'lar, telefonunuzun veya tabletinizin kamerası üzerine yerleştirdiğinizde, size özel yetenekler kazandırabilen oyuncaklar. İlk kez 2009'da Apple'ın iOS uygulama mağazası için yayınlanan Angry Birds, kuşları çeşitli yapıların ve domuzların üzerine fırlatmanıza izin veriyordu. Kısa sürede mobil cihazların vazgeçilmez olan oyunun bugüne kadar Angry Birds Space, Angry Birds Star Wars gibi birçok farklı sürümü yayınlandı. Rovio'ya göre tüm Angry Birds oyunları, şimdiye kadar 2 milyar kez indirilmiş bulunuyor.

Apple'ın parmak izi sensörü, iPhone 6'da daha da güçlenecek!

iPhone 5S'in en önemli özelliklerinden bir tanesi, parmak iziyle kilit açmanıza izin veren Touch ID idi. Yeni bilgiler ise iOS 8 ile üçüncü parti firmalara açılması beklenen TouchID sensörüne Apple tarafından bazı yenilikler ekleneceğini söylüyor. China Times'ın iddiasına göre iPhone 6'da yer alacak olan Touch ID sensörü, iPad Air 2 ve iPad mini 3'te de kullanılacak. Apple, sensörünü daha çok cihazıyla bütünleştirmekle yetinmeyecek, onun üzerinde geliştirmeler de yapacak. Kaynağa göre firma, sensör modülünü daha dayanıklı bir hale getirmek üzere çalışıyor. Touch ID'nin tüm yeni Apple cihazlarında yer alacağı dedikodularını daha önce de duymuştuk. Apple, bunu gerçekten yaparsa, bir süredir önem verdiği mobil ödeme konusunda önemli bir adım atmış olacak.

Google'dan Apple'a rakip yeni servis!

Google, Apple ile rekabetinde yeni bir cephe açıyor ve Apple'ın sağlıklı yaşam için başlatacağı HealthKit servisine rakip olarak, akıllı telefonlarla birlikte kullanılacak Google Fit servisini hayata geçirmeyi planlıyor. Google'ın içinden sızan bilgilere göre, Google Fit servisi, her türlü sağlık ölçer akıllı cihazdan gelen verileri derleyebilecek potansiyele sahip olacak. Böylece nabız ölçer, adım ölçer gibi özelliklere sahip akıllı telefonlar Google Fit servisini kullanabilecek. Elbette bu servis aynı zamanda Google'ın her-

kesin sağlık verilerini kayıt altına tutarak ileride bu verileri reklam verenlere satması anlamına gelecek. Yani, koşarken kısa sürede tıkanıyorsanız ve duraksıyorsanız, web sitelerini ziyaret ederken karşınıza sık sık özel hastanelerin kalp sağlığı programlarına dair reklamlar çıkabilecek. Google elbette bu uygulama sayesinde, bisiklet, yürüyüş, koşu, yüzme veya diğer başka sporlara olan ilginizi de kayıt altına alarak ilgili firmaların reklamları ile sık sık karşılaşmanızı sağlayacak.

Esnek piller geliyor!

Akıllı saatlerin en büyük sorunlarından biri, kuşkusuz kısa pil ömürleri. Ancak ilk kez Computex 2014'te gördüğümüz ve şimdi seri üretimine başlandığı duyurulan "esnek lityum seramik batarya" bu sorunu çözmek için büyük bir adım olarak nitelendirilebilir. ProLogium isimli bir şirket tarafından üretilen piller, adından da anlaşılacağı gibi esnek bir yapıya sahip. Bu sayede, saatin kayışının içerisine rahatlıkla yerleştirilebiliyor ve cihazlara ekstra 500 mAH pil gücü sağlıyorlar. ProLogium'un esnek pilleri öncelikli olarak akıllı saatleri hedef alsa da, Google Glass gibi giyilebilir teknoloji ürünlerine de ekstra güç sağlayabilir.

Kutusundan zararlıyla çıkan Galaxy S4 çakması

Galaxy S4'ün görünümünü taklit eden Çinli cep Star N9500'ün zararlılarla ön-yüklü olarak geldiği anlaşıldı. Alman antivirüs firması G Data'nın yaptığı incelemelere göre telefon, kişisel verilerinizi izniniz olmadan kopyalayıp, görüşmelerinizin uzaktan dinlenmesine izin veriyor. Samsung'un Galaxy S4'ünü oldukça andıran telefon, G Data'nın keşfine göre kutusunda Uupay.D adındaki zararlıyla beraber çıkıyor. Zararlı, kendini "Google Play hizmetleri" gibi gösterdiği için kaldırılması oldukça güç. G Data, toplanan önemli kullanıcı verilerinin 150 euro ve üzerindeki fiyatlara satıldığından şüpheleniyor. G Data'ya göre bir casus yazılımın yapabileceklerinin sınırı yok. Firma, söz konusu zararlının verileri Çin'deki "anonim" bir sunucuya gönderdiğini, ancak zararlının arkasında kim olduğunu henüz ortaya çıkaramadığını söylüyor.

Microsoft kaş yapayım derken göz çıkardı

Microsoft'un salı günü yamaları ile rutin olarak yamalanan yazılımlardan olan Office 2013'te işler bu kez istenildiği gibi gitmedi ve Haziran ortasındaki yamayı indiren birçok kullanıcı yamadan sonra Office 2013'ü çalıştıramadıklarından şikayet etmeye başladı. Microsoft'un araştırmasına göre, sorunun "Click-to-Run" kullanıcılarını etkilediği ortaya çıktı. Bu kullanıcılar, Office 2013'ü birkaç tıklama ile Web'den indirip hemen kullanmaya başlayabiliyorlar. Microsoft, Office 2013 kullanıcılarının yüzde 1'inden azının sorundan etkilendiğini de tespit etti. Sorundan etkilenen kullanıcılardanansanız, çözümünüz için de şu adımları atmanız gerekiyor. Microsoft'un yayınladığı bir alet sayesinde sorundan etkilenen kullanıcılar Office 2013'ü sistemden kaldırabilir. Kullanıcıların ardından yazılımı online Office hesabı üzerinden yeniden yüklemesi gerekiyor. Böylece sorun ortadan kalkıyor. Microsoft Office ekibi, sorun için daha kalıcı bir çözüm ararken mağdurlar şimdilik bu çözümle Office'i çalıştırmaya devam edebiliyorlar.

PC'nize virüs bulaştığının 10 işareti!

Durduk yere karşınıza çıkan ağır-pencereler, beklenmedik bir yavaşlık ve tanımadığınız bir URL ile değişen giriş sayfanız, aklınıza tek bir şey getiriyor: Virüsler. Antivirüs yazılımınız güncel değil veya daha kötüsü tamamen kapalı ve neler olup bittiğini merak ediyorsunuz. İlk olarak bilgisayar virüslerinin türlerini tanımanız gerekiyor. Bunun ardından virüs temizliği işine girişebilirsiniz. Bu yazımızda, bilgisayarınızda virüslerin dolaştığını gösteren 10 işareti sizlerle paylaşmak istiyoruz.

1. Bilgisayarınız çok, ama çok yavaşladıysa,
2. Simgelere veya diğer arayüz öğelerine tıkladığınızda hiçbir şey olmuyorsa, programlarınız artık düzgün çalışmıyorsa,
3. Sisteminiz kendi kendine baştan başlayıp, kilitleniyorsa,
4. Antivirüs güvenlik yazılımınız veya firewall'unuz kendili-

- ğinden devre dışı kaldıysa,
 5. Disk sürücülerine veya sabit diske erişemiyorsanız,
 6. Yazıcınızı kullanamaz hale geldiyse,
 7. Bilgisayarınızda virüs olduğuna dair garip görünümlü uyarılar alıyorsanız ve bu pencereleri kapatamıyorsanız,
 8. Beklenmedik zamanlarda rastgele pencereler açılıyor ve reklamlar gösteriliyorsa,
 9. Antivirüs yazılımlarını indirirken veya yüklerken sorunlar yaşıyorsanız,
 10. Masaüstünüzdeki simgeleri ve/veya diğer program dosyalarınızı aniden kaybettiyseniz,
- virüslerden şüphelenmenin ve bir antivirüs yazılımı yükleyip, bilgisayarınızı taramanın zamanı çoktan gelmiş demektir.

Banka hesaplarını emiyor!

Şirketlerin sistemlerine ya da kişisel bilgisayarlara sızan bu sinsi botnet siz daha neler olduğunu anlamadan gizli verilerinizi ele geçiriyor. Amerikan Adalet Bakanlığı'nın (US DOJ) yayınladığı raporda binlerce şirketin online banka hesaplarından milyonlarca doların bu tarz Siber Suçlular tarafından çalınması FBI'ı da harekete geçirdi. Yine US DOJ'un yayınladığı raporda sadece Pennsylvania'da yer alan bir plastik firmasından \$370,000 doların sadece Gameover Zeus kullanarak bankanın online hesabından çalındığı belirtildi. Gameover Zeus botnetini milyonlara kabus haline getiren Evgeniy Mikhailovich Bogachev şu an FBI'ın arananlar listesinde de yer alıyor. Teknopark İstanbul'da yer alan Vizyon Arge bünyesinde bulunan Güvenlik Laboratuvarı alanında uzman ekipleri Insepar Systems ve Surgate Labs tarafında özellikle yeni nesil Siber Suçla mücadele edebilecek düzeyde yeni teknolojiler geliştirmekte olduğundan da bahseden Vizyon Arge Satış Müdürü Sinem Tirkeş, Surgate Messaging Gateway ürününün Surgate Reputation Network (SRN) sayesinde Gameover Zeus ve CryptoLocker benzeri Botnet'lerin kullanıcıların e-mail sisteminden bilgisayara gelmeden engellendiğini dile getirdi.

Bitcoin

Dijital para birimi 2013'te "altına hücum" gibi bir etkiye neden oldu. Günümüzde ise sular biraz duruldu. Ancak işlemsel olarak bakıldığında bu para birimi 126 yıl daha ömrünü sürdürecektir

Ufuk Yamankılıçoğlu - BH

Bugüne kadar bilinmeyen Bitcoin geliştiricisinin takma adı	Satoshi Nakamoto
Bitcoin'in geliştirildiği yıl	2008
Birimin resmi kısaltması	BTC
Her gün yeni Bitcoin hesaplayan PC sayısı	20.000
Her gün yeniden hesaplanan yaklaşık Bitcoin sayısı	3.600
Kasım 2013'teki mevcut Bitcoin sayısı	12.000.000
Aynı anda mevcut olabilecek Bitcoin sayısı	21.000.000
Son Bitcoin'in tahminen oluşturulacağı tarih	2140
İlk Bitcoin ödemesinin tarihi	1. Aralık 2009
Beş yıl içinde birimin değer artışı	1.000 Prozent
Bitcoin başına ulaşılmış en yüksek değer	1.250 USD
Bir kullanıcının 2010'da iki pizza için takas ettiği Bitcoin	10.000
2013 yılında bu Bitcoin'lerin değeri	12.500.000 USD
Kasım 2013'ten Şubat 2014'e Bitcoin değer kaybı	%68
Bir zamanların en önemli Bitcoin pazar yerinin adı	Mt. Gox
Mt. Gox üzerinden gerçekleşen Bitcoin işlem oranı	%60
Mt. Gox'un iflas açıkladığı tarih	28. Şubat 2014
Hiç kullanılmamış Bitcoin'lerin oranı	%64
2013'te yanlışlıkla Bitcoin dolu bir disk atan kişinin ismi	James Howell
Bu sabit diskteki Bitcoin sayısı	7.500
Bu Bitcoin'lerin o zamanki değeri	5.500.000 Euro
İlk Bitcoin paramatğine sahip şehir	Vancouver
Bitcoin'leri illegal olarak açıklayan ilk ülke (2013 Temmuz)	Thailand
Bitcoin kabul eden ilk otomobil üreticisi	Lamborghini
Şarkıları Bitcoin ile ödenebilen ilk sanatçı	Mel B
Erkek Bitcoin kullanıcılarının tahmini oranı	%95

Hacker'ların yeni hedefi

Bilgisayarları yok etme, limanlardaki vinçleri ele geçirme ve ATM'leri boşaltma... CHIP endüstriyel makineleri de kullanan hacker'ların hilelerini gözler önüne seriyor

UR / Barış Emre ALKIM

Yükleme vinçleri

ATM'ler

Vazıcılar

Yönlendiriciler

Doğruyu söyleyin. En son ne zaman yazıcınıza ya da VoIP telefonunuza belenim (firmware) güncellemesi kurdunuz? Çoğu kullanıcı bu aygıtlar için de yazılım güncellemesi olduğunu bilmiyor bile. ABD’li güvenlik araştırmacılarının RSA Konferansı’nda Şubat 2014’te gösterdiği gibi, hacker’lar bu cehaletten faydalanabiliyor. Columbia Üniversitesi’nde doktora adayı olan güvenlik uzmanı Ang Cui’nin ekibi, sahnede ağ yazıcılarını sistemlere uzaktan giriş amaçlı kullanmanın ne denli kolay olduğunu gösterdi. Beyaz Şapkalı hacker’lar kurgusal bir şirketin tüm ağ yapısını öğrendikleri gibi, ofiste gerçekleşen konuşmaları bile kaydettiler. Üstelik tek bir PC’ye ya da akıllı telefona zararlı kod bulaştırmadan.

Gösterilen olay düpedüz film senaryosu gibi. Bir hacker öncelikle HP Laser Jet 2055 modeli ağ yazıcısını ele geçiriyor. PDF belgesi olarak kamufle edilmiş zararlı kodu hedef şirketin bir çalışanına e-postayla yolluyor. Zararlıyı, her gün gelen kutularında virüslü dosya eki bulan kullanıcılara da gönderebilirdi.

Bu PDF, iş başvurusu yapan birinin masum özgeçmişi değil. Doğrudan yazıcıyı hedef alıyor ve yazıcı komutları yerine getirirse makinenin işletim sistemini (bellenimini) ele geçiriyor. Bu tür bir saldırı bir iki yıldır biliniyor. Ang Cui’ye göre çok az şirket ya da kullanıcı yazılımlarının belenimini güncelliyor. Dolayısıyla da, üreticiler sürekli güncellemeyi tavsiye etse de piyasada hacker’ların saldırısına karşı korunmasız sayısız aygıt var.

Yazıcı telefona sarılınca

Zararlı kod etkinleşince bir kontrol sunucusuna şifreli bir tünel açıp oradan gelecek emirleri beklemeye başlıyor. Yazıcının eksiksiz bir işletim sistemi bulunduğundan, hacker tüm şirket içi ağı tarayıp sonuçları tünelden kendine yolluyor.

Ağda beleniminde açıklar bulunan bir VoIP telefonu varsa (mesela tanıtımda kullanılan Avaya One X 96x1 serisi gibi) saldırgan bunlara da zararlı kod bulaştırıp uzaktan dizginleri eline alıyor. Tek bir düğmeyle telefon bir dinleme aygıtına dönüşerek sadece telefon konuşmalarını değil, odadaki tüm sesleri kaydetmeye başlıyor. Bu kayıtlar da yine tünel aracılığıyla saldırgana iletiliyor. Gereksiz bant genişliği tüketmemek ve bu sayede sistem yöneticilerinin gözüne çarpmamak için zararlı, konuşmaları metin dosyasına dönüştürebiliyor. Bunlar ses dosyalarının aksine sadece birkaç KB yer kaplıyor ve bu sayede devasa ağ trafiğinin içinde kaybolup gidiyor.

Cui’nin açıkladığı gibi, zararlı kod bulaştırılmış yazıcı belenimi daha sonraki güncellemelerden zarar görmüyor ve aygıttaki zararlı kod böylece kalıcı hal alıyor. Belenimde güncellemelerin yüklenmesini kontrol eden program kodu da saldırgan tarafından değiştirildiğinden, yazılımın zararlı kodunun sabit kalması ve güncellenmeden etkilenmemesi sağlanabiliyor.

Araştırmacılar hack’lenen telefona yeni yazılım yardımıyla birkaç bir de numara öğretmişler. Hacker’ların etkileyici hilesi, ağı dışarı giden trafiğine hiç dokunmadan telefon görüşme kayıtlarına erişmeyi olanaklı kılıyor. “Funtenna” adlı bu konseptte araştırmacılar belenim güncellemesiyle telefonları radyo ileticisine dö-

nüştürüyor. Belenim, telefon hattını manipüle ederek ahizenin yerinde olup olmadığına bakıyor ve alıcıyı, göndericiye çeviriyor. Radyo frekansı, karşı tarafın yeteri kadar güçlü bir antene sahip olması koşuluyla 30 metreyi buluyor. Tanıtım sırasında araştırmacılar kablolu bir antenle birkaç metre öteden erişim sağlayabildi.

Uzaktan kumandalı DSL yönlendiriciler

Cymru ekibinin güvenlik uzmanları Avrupalı internet kullanıcılarına yönelik tam ölçekli bir saldırıyı analiz ederek PC dışı donanımların ne derece risk altında olduğunu gösterdi. Araştırmacıların Mayıs başında keşfettiği gibi, kötü niyetli hacker’lar aralarında Asus, D-Link, Cisco, Linksys, Netgear ve TP-Link’in de bulunduğu farklı markalardan 300.000’den fazla yönlendiriciyi uzaktan manipüle ettiler.

Hiçbir zararlı kod bulaştırmadan DNS (alan adı sistemi) ayarlarını yönlendiricilerin işletim sistemlerindeki farklı açıkları kullanarak değiştirdiler.

Bu değerleri, her isim sorgusunu saldırganların kontrol ettiği bir ad sunucusuna yönlendirecek biçimde değiştirdiler ve bu sayede tarayıcıya bir URL yazıldığında (www.google.com ya da www.chip.com.tr gibi) hangi sitenin açıldığını belirleyebildiler. Bu da bankacılık, e-ticaret ya da sosyal ağ sitelerinin iyi yapılmış kopyalarıyla birçok oturum bilgisinin ele geçirilebileceği anlamına geliyor.

ATM’ye SMS

Symantec virüs uzmanları da ATM’lere kurulan Ploutus adında bir Truva atı keşfetti. Zararlı yazılımın ilk sürümü etkinleştiğinde ATM’nin tuş takımından 16 haneli bir kod girilmesini bekliyor, doğru kod girilince de nakit para bölmelerinden birinin içeriğini tamamen boşaltıyor. Virüs uzmanlarının blog’larında belirttiği üzere, Truva atının son sürümü artık kod girilmesini de beklemiyor.

Bunun avantajı, soygunu tasarlayanların makineleri boşaltmak için artık suç ortaklarıyla bu karakter dizisini paylaşmak zorunda kalmaması. ATM’lere fiziksel erişim gerektiren enfeksiyon işleminde bir açılış CD’sinin yanı sıra saldırganlar ATM’ye bir de akıllı telefon gizliyor.

USB ile makinedeki Windows PC’ye bağlanan akıllı telefon, bilgisayarla iletişim kuruyor ve şarj oluyor. Eğer uygun türden bir SMS alırsa USB üzerinden bilgisayara bir veri paketi gönderiyor.

“Çok az kullanıcı yazıcılarına güvenlik güncellemelerini kuruyor”

Ang Cui,
Columbia Üniversitesi’nden güvenlik araştırmacısı

Bilgisayarda tam da bu veri paketini bekleyen Ploutus komutu okuyor, işliyor ve parayı saldırıgana teslim ediyor.

Çok biliniyor, hâlâ kullanılıyor: Zeus

Zeus kullanıcı bilgilerini ele geçirmede uzmanlaşmış bir zararlı. Tüm bankacılık Truva atlarının atası olan Zeus dijital dünyada ve her yerden milyonlarca enfekte PC'de farklı türle-riyle boy gösteriyor.

Zeus ve benzerlerinin özelliği, yasal web sitelerine doldurulması için ek alanlar eklemesi. Zararlı, kurbanın PC'sindeki tarayıcıyı manipüle ederek örneğin internet bankacılık sayfasının birebir kopyasını yerleştiriyor. Kullanıcıdan da elbette güvenlik için cep telefonu numarasını girmesi isteniyor. Anti virüs üreticileri bu zararlının artık yeni bir sürümünün çıktığını, bunun sadece bankacılık sitelerini değil, Monster.com ya da CareerBuilder gibi çevrimiçi kariyer portallarını da manipüle ettiğini söylüyor. Burada bir dizi güvenlik sorusu soruluyor ve içlerinde kurbanın başka çevrimiçi hesaplarına ulaşmak için kullanılabilen "Çalıştığınız ilk iş hangi şehirdeydi" ya da "Gittiğiniz ilk konser" gibi sorular da bulunuyor. Ardından bu ayrıntıların yardımıyla suçlular kurbanın internet hesaplarına giriyor.

Dizüstünden kâğıt ağırlığına

Zorla para almak için çok farklı yöntemlere başvuran hacker saldırınları da var. RSA Konferansı'ndaki konuşmaları sırasında güvenlik uzmanları modifiye bellemimle bir Apple MacBook Pro'yu fiziksel olarak yok ettiler. Aygıtı bellemim güncelleme- siyle artık düzeltmek mümkün değildi. Tek çözüm pahalı ve zaman alıcı biçimde, ana kartı değiştirmek.

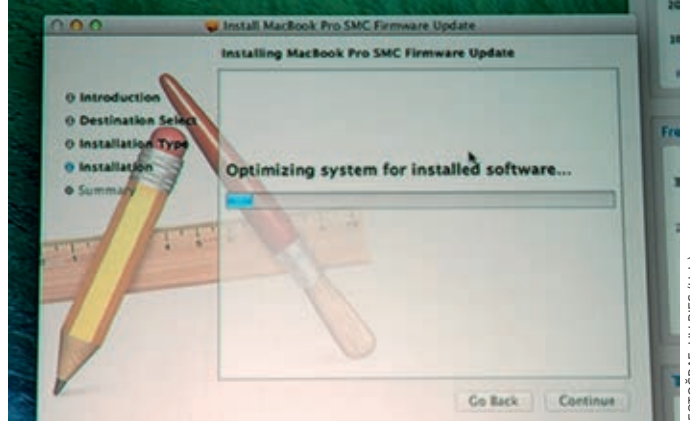
Tanıtım bittiğinde 13 inçlik MacBook Pro artık pahalı bir kâğıt ağırlığından ibaretti. Pili şarj olmuyor, SMC (sistem yönetim denetçisi) sınırlaması ya da güç düğmesine basmanın yararı bulunmuyordu. CrowdStrike güvenlik firmasının CTO'su Dmitri Alperovitch, güncellenen SMC bellemimini yok ettiğini açıkladı. Bunun için bir orijinal Apple bellemimin- den yararlandıklarını söylemekle yetindiler çünkü suçlulara örnek olmak istemiyorlardı.

Fakat araştırmacılar bu yöntemin ilke itibarıyla her türden modern donanımda etkili olacağından korkuyor. ACPI EC (gö- mülü denetçi) bellemimini hedef alan bir saldırı tüm Windows'lu makineleri devre dışı bırakabilir. Pratikte hacker- lar böylece herhangi bir Windows bilgisayarına zararlı kod bu- laştırıp çalışmaz hale getirebilir.

Ne var ki bu, Apple bilgisayarlarında daha kolay zira PC'lerde çok fazla donanım modeli bulunduğundan her sürüm için farklı bir zararlı yazmak gerekiyor. Özellikle de ACPI EC için. Bu denetçiler güç yönetimi ve bilgisayar yapılandır- masından sorumlu. Örneğin fanı açıp kapatabildiklerinden PC'lerin kolayca aşırı ısınmasına yol açabilirler. Bu da birkaç dakika içinde bir bilgisayarı bozabilir.

Hacker'lar uyuşturucu kaçakçılarının ekmeğine yağ sürüyor

Kötü niyetli hacker'ların uzmanlıklarını organize suçu destek-lemek için sunduğu, Kaspersky'nin örgütlediği Güvenlik Ana- lizcileri Zirvesi'nde Hollanda polisi tarafından kanıtlandı. Suç mahalli Avrupa'nın en büyük ikinci limanıydı. Antwerp'te bir limandan 2013 yılında 8,5 milyon ton mal çalınmıştı. Polis bunların en azından bir tonunu kurtardı. Ele geçirilen şey Gü- ney Amerika'dan gelen uyuşturucuydu ve nakliye firmaları- nın, yüklerine yapılan bu ekten hiç haberi yoktu. Ele geçirilen kokain 150 milyon avrodan fazla ediyordu. Suçlu-

FOTOĞRAF: UL RIES (U. L.)

Bellenim güncellemesiyle son nefes

RSA güvenlik konferansında hacker'lar korkunç bir numara göster- diler. Bir MacBook'a zararlı bellemim kurdular ve aşırı ısınma sonucu dizüstünün ana kartı kısa süre içinde yandı.

lar, mal sahipleri daha konteynırları götürmeden bir gizli operas- yon düzenleyip uyuşturucuyu alacaklardı. Konteynırların yerini ise depolama alanlarını kontrol eden nakliye firmalarının kullan- dığı PC'leri enfekte ederek öğrenmişlerdi.

Suçlular, bu enfeksiyonlar ortaya çıkınca işi bir adım ileriye götür- düler. Hollanda polisinden Peter Zinn'e göre uyuşturucu kaçakçı- ları dijital yeraltı dünyasından Belçikalı hacker'ları kiralamışlardı. Zinn'in konuşmasında anlattığı gibi bu hacker'lar limandaki oto- matik yükleme vincinin kontrol sistemini manipüle edecek kadar biliyidiler.

Böylece uyuşturucu içeren konteynırlar yetkililerin kontrol noktasına değil, doğrudan bekleyen bir tıra yüklenmişti. Her şey- den habersiz olan tır şoförü, yola çıktıktan sonra Kalaşnikof atışla- rıyla durduruldu ve uyuşturucu, araçtan indirildi. Bu sefer vinç kontrolleri enfekte PC'lerle manipüle edilmemiş, soyguncular ta- rafından nakliyecilerin ofisindeki çoklu prizlerin içine yerleştiril- len mini bilgisayarlar kullanılmıştı.

Bu ikinci düzey saldırı için bir PC'yi zararlı kodla enfekte edip tuş vuruşlarını gözlemekten çok daha fazlası gerekiyordu ve hacker'lar SCADA (veri tabanlı kontrol ve yönetim) sistemini bil- dikleri için vinci kontrol edebilmiş, tam otomatik olarak kullana- bilmişlerdi.

Sanal saldırılar, gerçek sonuçlar

SCADA sistemlerine yapılan saldırılar nice zamandır felaket senar- yolarının olmazsa olmazı. Elektrik kesintileri, patlayan kimyasal tesisler, açılan baraj kapaklarıyla sular altında kalan vadiler vb. Tüm bu vakalarda SCADA donanım ve yazılımıyla kontrol edilen sistemleri ele geçirmek yeterli, diyor uzmanlar. Anti virüs üreticisi Kaspersky'nin başkanı Eugene Kaspersky bunun çok ciddi bir teh- dit olduğunu dile getiriyor: "Teröristlerin daha şimdiden istekli saldırıganlarla işbirliği yapıp kritik altyapıları hedef aldığını tah- min ediyorum," diyor. Dahası da var: "Kritik altyapılar şu anda çok savunmasız. Altyapılardan sorumlu mühendisler, saldırıganların ne kadar yenilikçi ve yaratıcı olduğunun farkında değil. Onlarca yıldır kontrol listelerini hack'leyip sistemlerin güvenli olduğunu söylüyorlar."

balkim@chip.com.tr →

TEMMUZ SAYISI BAYİNİZDE

HEDİYENİZ:
130 sayfalık
hardcover
kitap!

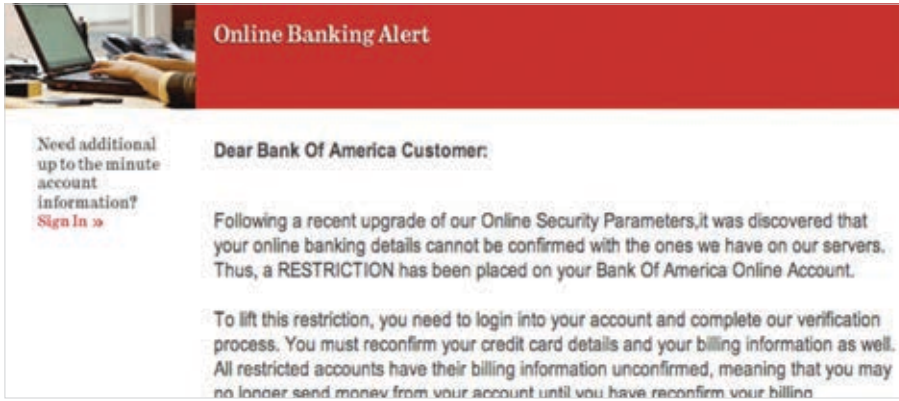
Seyşeller'den Tahiti'ye, İbiza'dan
Hawaii'ye, Fiji'den Phuket'e
TAM 70 EGZOTİK ADA, seyahat
uzmanlarının önerileri, ünlü editörlerin
seçimleri ve **MUHTEŞEM FOTOĞRAFLARLA**

Bakış açını değiştirirsen dünyanın değişir

En tehlikeli yedi hacker numarası

Hacker'ların yöntemleri gün geçtikçe iyileşiyor. Hedef odaklı kimlik avı saldırısıyla potansiyel kurbanların kişisel bilgilerini topluyor, akıllı televizyonlara saldırıyor, internet bağlantısı olmadığında ses dalgalarıyla zararlı kod bulaştırıyorlar.

Hedef odaklı kimlik avı

Hedef odaklı kimlik avı saldırısı (Spear Phishing) kimlik avının farklı bir türü. Eskiden kimlik avı saldırıları geniş bir kullanıcı kitlesini aldatıp tuzağa düşürmek için kullanılırdı. Spam postaları kişiselleştirilmemiş, aksine olabildiğince genel tutulmuştu. Oysa kimlik avı saldırısında e-postalara mümkün olduğunca fazla kişisel detay konuyor. Böylece spamciler Facebook gibi halka açık siteleri ve kullanıcıların adlarını ele geçirebilecekleri veri tabanlarını araştırıyorlar.

Bankaların, PayPal ya da Amazon'un tasarımlarını aldatıcı ölçüde taklit eden e-postalar yasal oldukları izlenimi yaratarak alıcıları ileti-

deki kimlik avı bağlantısına tıklamaları için kandırıyor. Kullanıcıyla ilgili bilgi ne denli uygunsa kurban o kadar hazırlıksız yakalanıyor. Eğer saldırgan kurbanın şirketteki görevini biliyorsa toplantı daveti içeren bir e-posta yolluyor. Dosya ekiyle zararlı kod yollanacaksa saldırganlar sıfırıncı gün exploit'lerini kullanan, üzerinde oynanmış belgeleri yeğliyor. Belgeler güvenlik açıkları sayesinde çoğu spam filtresinden geçiyor ve kapsamlı erişim haklarına sahip oluyor.

Önlemler: Önlemler: Windows güncellemelerini düzenli olarak kurun ve bilinmeyen verilerin kaynağını daima kontrol edin

Tıklama hırsızlığı

Tıklama hırsızlığında (clickjacking) bir web sitesinin içeriği görünmez biçimde bir diğer web sitesinin üzerine bindiriliyor. Böylece tarayıcılar bilmeden hacker'lara web kameralarına ve mikrofonlara erişim hakkı tanıyor. Bunun için Adobe Flash tarayıcı eklentisinin ayarlar sayfasını görünmez bir iFrame'e yükleyiyorlar. Kullanıcı bir web sitesindeki zararsız düğmelere tıkladığını zannediyor ama ön plandaki Flash animasyonları saldırganlara bilgisayarın web kamerasına ve mikrofonuna erişim hakkı tanıyor.

Önlemler: En son tarayıcılar tıklama hırsızlığına karşı koruma sağlıyor. Sayfa başlıklarını okuyup zararlı çerçeveleri engelliyorlar.

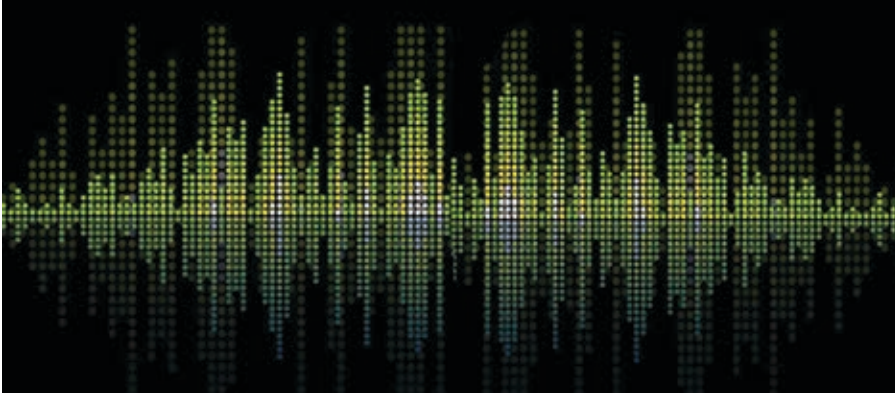

Akıllı TV'lere saldırı

Modern akıllı TV'ler televizyon kanalları gibi içerik sağlayıcıların internet bazlı içeriğini HbbTV platformu üzerinden görüntüleyebiliyor. Masaüstü tarayıcılarının aksine, TV'lerde hiçbir güvenlik ayarı yok. TV'de HbbTV üzerinden oynatılan içeriğin yasal mı yoksa manipüle edilmiş mi olduğunu bilmek mümkün değil. Hacker'lar örneğin DVB'ye sahte URL girebilir ya da paket tabanlı video ağlarında (DSM CC) kontrol sinyali yollayarak televizyonun (mesela ku-

mandanın kırmızı tuşuna basıldığında) TV kanalının medya kütüphanesi yerine sahte web sitelerini açmasını sağlayabilir. İçerik yanıltma (content spoofing), yani yasal içeriğin yerine ortadaki adam (man-in-the-middle) saldırısıyla üzerinde oynanmış içerik konması bile mümkün çünkü HbbTV içeriğini iletme için SSL şifrelemesi kullanan TV kanalı yok gibi.

Önlemler: Daima TV üreticilerinin web sitelerinden sağladığı güncel belenimi kullanın.

Ses virüsü

Bilimkurgu filminden fırlamış gibi duruyor ama ses virüsleri birbirine ağ düzeyinde bağlı olmayan PC'lerden bilgi çalmak için düşük frekanslı ses sinyallerini kullanıyor. Fraunhofer FKIE araştırmacılarının bir deneyde gösterdiği gibi, bu zararlılar birbirine 20 metre mesafedeki bilgisayarlara ses sinyali göndererek bir ad-hoc bilgisayar ağı kuruyor. Sonra tuş vuruşlarını gözetleyen bir yazılımla ele geçirdiği veriyi PC'ler aracılığıyla civardaki PC'ler arasında "sektiriyor." Bunun için, normalde sualtında iletişim amacıyla geliştirilen bir yazılımı kullanıyorlar. Fakat öyle görünüyor ki bu yöntem laboratuvar dışında bile mükemmel biçimde işliyor. Güvenlik danışmanı Dragos Ruiu kısa süre

önce MacBook'unun tuhaf davranmaya başladığını fark etmiş. Yeni kurduğu sistem ne ilginçtir ki kendi kendine bir BIOS güncellemesi yapmış. Sonra da Ruiu Bluetooth ve ağ kartını söktüğü halde veri aktarmaya başlamış.

Bilgisayar CD-ROM'dan açılışa ve yapılandırma değişikliklerinin sıfırlanmasına izin vermiyormuş. Çok geçmeden civardaki diğer dizüstü bilgisayarlar da aynı belirtileri göstermeye başlamış.

Önlemler: Enfeksiyonu önlemek için tek yapmanız gereken mikrofonu ve ses kartını kapatmak çünkü virüs yüksek frekanslı seslerle yayılıyor. Ne var ki benzer bir olay daha gerçekleşmemiş.

Kötüye kullanılan AG

Güvenlik şirketlerine göre hacker'lar kullanıcıya yararlı bilgi sunan Google Glass tarzı AG (Augmented Reality yani artırılmış gerçeklik) aygıtlarını gözlerine kestirmiş. Saldırının hedefiye bu tür aygıtların kameraları. Hacker'lar PIN'lerin ve parolaların görüntüsünü kaydedip kötüye kullanabilir. Glass ve benzerleri kullanıcının günlük aktivitesi konusunda da bilgi sunuyor. Anti virüs üreticisi Trend Micro önümüzdeki yıllarda AG aygıtlarının kişisel veri elde etmek için tercih edilen araçlar olacağını söylüyor.

Önlemler: Bu aygıtlar için daima güncellenmiş belenim kullanın.

Kamfeksiyon

Hacker'ların uzaktan bağlantıyla dizüstü bilgisayarların web kamerasına erişmesi ve kurbanların en mahrem detaylarını kaydetmesi hiç hoş bir düşünce değil. Kullanıcıların web kamerasını ele geçirmeye kamera enfeksiyonunun kısaltması olarak kamfeksiyon (camfecting) deniyor. Kameraları ele geçirmek için hacker'ın önce kullanıcının bilgisayarına gerekli zararlıyı bulaştırması gerekiyor. Çoğu durumda bu iş bir Truva atıyla gerçekleştiriliyor. Truva atı drive-by-download aracılığıyla, üzerinde oynanmış video dosyalarıyla ya da dosya eki olarak bilgisayara gönderiliyor.

Önlemler: Dosya eklerini açmayın, güvenlik duvarı, anti virüs ve güvenli WLAN kullanın.

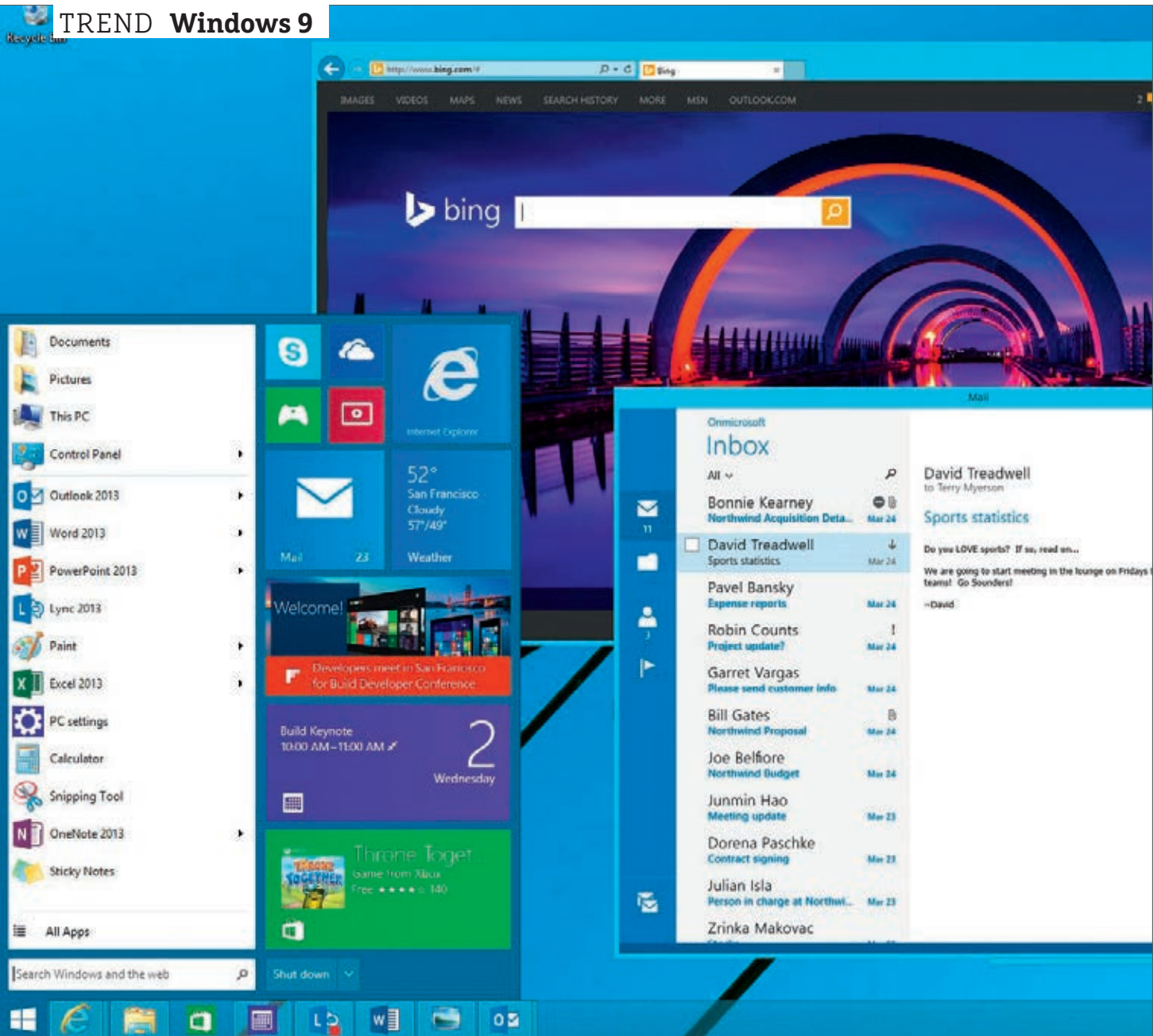

Su kaynağı saldırısı

Su kaynağı saldırısında (watering hole attack) internet mağazalarının ve bankaların siteleri doğrudan manipüle ediliyor. Hacker'lar eski sunucu işletim sistemlerinin güvenlik açıklarını kullanarak web sitelerine kod sızdırıyor. Bu "drive by download" denilen yöntemle, yani siteyi ziyaret edenlerin bilgisayarına zararlıların kurulması şeklinde olabiliyor. Hacker'ları saldırının hedefine göre manipüle edecek web sitesini seçiyor. Büyük çaplı saldırılar için çok kişinin ziyaret ettiği popüler web siteleri hedef alınıyor. Sanayi casusluğu gibi hedefli saldırılarda ise hacker'ları kurbanların güvenle açtığı siteleri, söz gelimi hukuk firmalarının ya da geliştirme

araçlarının sitelerini yeğliyor. Kimliği belirsiz kişiler 2013'te Facebook ve Apple çalışanlarına geliştirici siteleri üzerinden saldırdı. Fakat bu tür saldırıların %25'i porno web sitelerini hedefliyor.

Önlemler: Sunucu operatörleri bu saldırılardan kendilerini korumak için harekete geçebilir. Söz gelimi "sunucu sağlamlaştırma" durumunda, görevleri yerine getirmek için elzem olmayan bileşenler ve işlevler işletim sisteminden çıkarılıyor. Dahası, programlar ve yöneticilerin forum yazılımı gibi web uygulamaları daima güncel olmalı. Sunucular ve istemciler için güçlü ve ayrı parola kullanmak da çok önemli.

Windows 9'a doğru

Tüm güncellemelerine rağmen Windows 8 bir fiyaskoydu. Bu nedenle Microsoft, önemli Build Konferansında yaklaşan Windows 9'un üzerinde yoğunlaştı

Emre Ergün / JG

Ekim 2013 Threshold

Kod adı "Threshold" ile Windows 8'in halefi hakkında internette ilk dedikodular çıktı.

Ocak 2014 Yeni İsim

Yeni özellikler hakkındaki tartışmalarda Windows 9 ilk kez konsept olarak belirdi.

Şubat 2014 Övizleme

Önemli partnerler Windows 9'un gizli bir ön sürümünün ellerine geçtiğini açıkladılar

Mart 2014 Alfa

Geliştiriciler için ilk alfa sürümünün muhtemel son teslim tarihi.

Yakında gelecek yeni Windows özellikleri şimdiden bazı yazılımlar kullanılarak canlandırılabilir: Başlat menüsü için Start Menu Reviver 1, masaüstü çalışan uygulamalar için ise ModernMix'i 2 kullanın.

Microsoft için nasıl da bir aksilik... Bu senenin geliştirici konferansı olan Build'de en takdir edilen özellikler başlangıç menüsünün geri gelişi ve modern uygulamaların masaüstündeki bir pencere-den çalıştırılabilme opsiyonuydu. Windows 8'in basit tasarım eksikliklerini revize etmek için modern UI ile klasik masaüstünü birleştirme amaçlı büyük geri adımlar attığı için Microsoft'a büyük bir alkış... İki fonksiyon da henüz kullanılabilir değil, sunumda kısaca gösterildiler. Microsoft yeni başlangıç menüsü ve esnek uygulamaların ne zaman hayata geçirileceğiyle ilgili herhangi bir açıklama yapmadı.

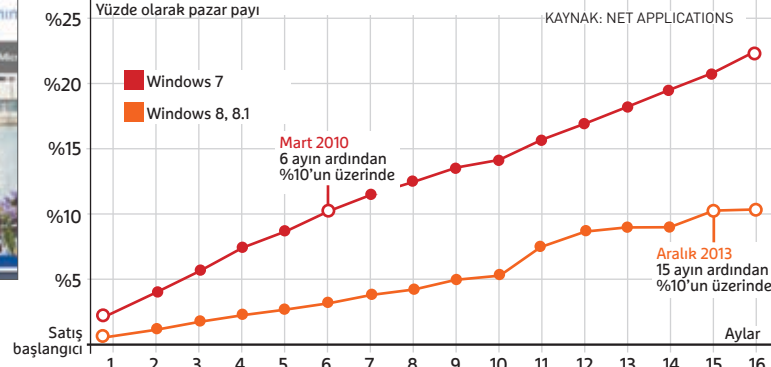
Konferanstaki Microsoft çalışanları konu Windows 9'a geldiğinde Windows 8'in halefinin planları uzun süredir yapılıyor olsa da konuşmamak için dillerini ısırmak zorunda kaldılar. Windows 8 kullanıcılar tarafından tutulmadığından bu plan gerekiyordu. Windows 8 Eylül 2011'de tanıtıldığı konferanstan itibaren eleştirilere maruz kalmıştı. Microsoft şimdi yavaş yavaş geri vites yapıyor. Windows 8'in ticari bir başarısızlık oluşu eski versiyonlarıyla pazar payı bakımından karşılaştırılınca kanıtlanıyor (grafiğe bakınız). İlk aylardaki 30 dolar'lık Windows 8 Pro indirimine rağmen sistem, asla Windows 7 düzeyine erişemedi. Doğal olarak, klasik masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar 2009'da Windows 7 ilk tanıtıldığındaki kadar rağbet görmüyorlar. Yine de Windows 8 ile Microsoft, dokunmatik yüzeyler aracılığıyla melez cihazlara da erişerek satışlarını katlamak istemişti. Windows tabletler ve melez cihazlar hesaba katıldığı zaman bile grafik bize Windows 8'in %10'luk pazar payına ulaşmasının 15 tam ay sürdüğünü buna karşılık Windows 7'nin aynı paya 6 ayda ulaştığını gösteriyor. Windows XP'nin sonlandırılması da Windows 8'e yaramadı; alıcılar Windows 7'ye geçmeyi tercih ettiler.

Yumuşak Adımlarla Versiyon No 9'a

Microsoft'un Windows 8 hakkındaki negatif eğilimi sonlandırmak isteyip resmi olarak Windows 9 hakkında konuşmaması enteresan. Herkes tarafından bilinmesine ve Vista'dan itibaren klasik sayılı işletim sisteminin en iyi çözüm olduğu kabulüne karşın sistemin adı bile resmi olarak doğrulanmadı. Yeni başlat menüsü ve masaüs-

Windows 8, Windows 7'ye göre daha yavaş büyüyor.

Aşağıdaki grafik piyasaya sürülmeyi takiben ilk aylarda Windows 7 ve Windows 8'in pazar payı gelişimlerini gösteriyor. Windows 8 Pro için yapılan çok iyi bir indirime rağmen Windows 7 başlangıçtan beri çok daha popülerdi.

tündeki modern uygulamalar sadece Microsoft sunumunda görüldüler. Kullanıcıları için çok önemli olan bu özelliklerin Windows 8.1 ile mi getirileceği yoksa 8.2 gibi yeni bir sürümle mi getirileceği sorusu yanıtsız bırakıldı. Microsoft'un başlat menüsü ve masaüstü uygulamalarını müdavimleri olan masaüstü kullanıcıları ile yeni bir başlangıç için uzlaşmak üzere Windows 9'a saklıyor olması da olası. Şimdilik kesin olan tek şey başlat menüsünün artık bir tartışma niteliği taşımadığı ve Windows 9'un kesinlikle bir parçası olacağı... Microsoft'a yöneltilen tüm eleştirilere rağmen yeni başlat menüsünün ilginç bir detayı var: Klasik Windows öğelerini Modern UI ile birleştiriyor ve canlı karoları alışılageldik program listesiyle beraber gösteriyor. Microsoft yazılım arayüzünde canlı karolara erişim izni vermediğinden bazı başlat menüsü replikaları mevcut. Ekran görüntülerimizden birinde var olan Windows 8.1'i ek yazılımla modifiye ederek Build konferansında yapılan sunumdaki haline getirdik. Uygulamalara pencere modunda sahip olmak 5 Dolar fiyata sahip ModernMix (stardock.com) programıyla mümkün. Başlat menüsü ise Start Menu Reviver (reviversoft.com) kullanılarak tamamen kopyalanabilir.

Yeni Windows İçin Yol Haritası

Pek çokları Microsoft'un Build 2014'te Windows 9 için bir yol haritası sağlayacağını düşündüler ama öyle olmadı. Yine de Microsoft yeni işletim sistemlerinin geliştirilmesinin basit prosedürünü değiştirmiş değil. Dedikodulara göre Windows 9, Nisan 2015'de çıkacak. Bu tarih eski versiyonun yayınlanmasından iki buçuk yıl sonrası - yani Windows 7 ile 8 arasındaki üç yıllık süreden yarım yıl daha kısa. "Eşik (Threshold)" olarak kodlandırılan Windows 9'un piyasaya sürülmesi Windows 8'e getirilecek bir yenilikten çok daha fazlası olacak. Eşik, Windows'u her yerde kullanılabilir kılacak: akıllı telefonlardan sunuculara ve gittikçe artan bir frekansla gömülü alanlara (yakın zamanlarda "Nesnelerin İnterneti" olarak adlandırılan sistemler). Daha somut bir ifadeyle bu, Windows'un arabalar, ev otomasyonları ve bir işletim sistemi gerektiren diğer her yerde bir ayağının olacağı anlamına geliyor.

Windows, 2020'de yaklaşık 50 milyar cihazı içerecek yeni mar- →

Ekim 2014 Beta

Tüketici önizlemesi (ilgi sahibi kullanıcılar için hazırlanan sürüm) için hedeflenen teslim tarihi.

Aralık 2014 Aday Sürüm (RC)

Yayın adayı (Release Candidate) adındaki yayınlanma önizlemesi Windows 9'un tüm fonksiyonları ile bir-

Şubat 2015 Üretime Gönderim (RTM)

Windows 9 artık hazır, aday sürümdeki hatalar giderildi.

Nisan 2015 Piyasaya Sürülme

Windows 9'un satışına başlamak için hedeflenen tarih. Windows 8'in piyasaya sürülmesinden iki buçuk yıl sonrası.

Evrensel uygulamalar: Gelecekte araçlar Windows yüklü tüm cihazlarda çalışabilecek - platformdan ve cihaz boyutundan bağımsız olarak.

kete kendini yerleştirmek için işletim sistemini de ücretsiz verecek. Dokuz inçten ufak ekranlı cihazlara sahip partnerlere Windows ücretsiz olarak teslim edilecek. Nesnelerin İnterneti içinse donanım üreticileri gelecekte Microsoft lisans ücretlerini ödemecekler. Klasik Windows fiyatları da düşecek: reklamla finanse edilen Bing'li Windows 8.1'in eli kulağında zaten. Bu sistem oldukça ucuz Windows cihazlar üretmek isteyen donanım üreticileri için geliştirildi. Sürüm tamamen işlevsel bir Windows 8.1. Microsoft onu ücretsiz vermiyor olsa da fiyatı bir hayli uygun. Karşılığında ise Microsoft Bing'i standart arayıcı olarak entegre etme fırsatı buluyor ve bunu yaparak rakiplerinin ayak izlerini takip ediyor: Apple bile OS X ile ücretsiz güncelleme modeline geçti, Linux çoğu varyantını ücretsiz hale getirmişti ve Google kendi Chromebook'larına işletim sistemini yüklüyor.

Uzmanlar, Microsoft'un evrensel olarak kullanılacak Windows 9 için üç kilometre taşı planladığını tahmin ediyorlar. Windows 8'de de olduğu gibi bir geliştirici sürümü (geliştirici özizlemesi) satışların başlamasından bir yıl önce ortaya çıkacak. Yani planlanan piyasaya sürülme tarihi Nisan 2015 ise, bu sürüm önümüzdeki haftalarda açığa çıkabilir. Tüketici özizlemesi adıyla çıkacak beta sürümü satışların başlamasından yedi ila sekiz ay önce ortaya çıkacaktır yani Ekim/Kasım 2014. Aday sürüm ise tüm kamuya açık olacak şekilde satışların başlamasına beş aydan fazla zaman kalmayacak şekilde Windows'un müdavimlerine yılbaşı hediyesi olarak Aralık 2014'te yayınlanacaktır. Geliştirme sürecinin sonundaki ufak bir gecikmeyi de hesaba katmak gerekir. Eğer Microsoft Windows 9'un satışlarına Nisan 2015'te başlayacaksa ürünün Şubat 2015'te hazır durumda olması gerekiyor. Bu üretime başlama durumu tüm Microsoft ortakları için bir başlangıç sinyali niteliği taşıyacak.

Yeni Sistem Özellikleri

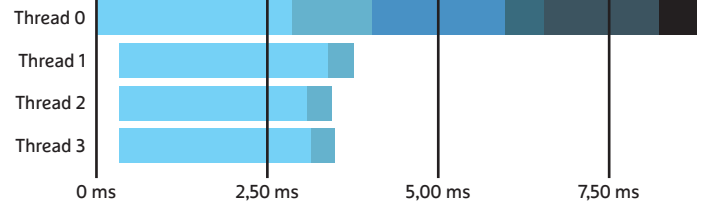
Dokunmatik işlemler Windows 8 ile tanıtılmıştı; Build konferansında Microsoft bize iOS'un sanal sekreteri Siri'yi anımsatan Cortana'yı göstermişti. Fare ve klavye işlemlerinin hala oldukça önemli olduğu çok açık ve Windows 9, Windows 8'den tatmin olmamış kullanıcıları tekrar güverteye almak niyetinde. Özel cihazlar için Windows ayrıca dördüncü bir seçenek olarak hareket ve mimik kontrolü özelliğini getirecek. Böylece tüm güncel işletim konseptleri bir Windows içerisinde kombine edilecek. Fakat Windows 9 tüm bu konseptleri tek seferde sunmayacak. Tabletler ve akıllı telefonlar başta dokunmatik bazı ve ses kontrol destekli olacaklar. Klasik masaüstü fare ve klavye ile çalıştırılıp kullanılacaklar. Eğer uygun donanım mevcut ise mimik kontrolü de sağlanacak.

Temel altyapıya teknik bir vurgulama yapılırsa tüm Windows

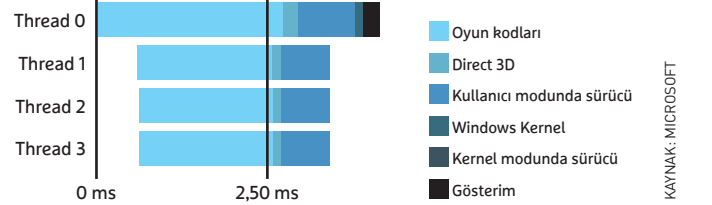
Windows 9'da Oyun Turbosu

Önümüzdeki DirectX 12 sürümü oyun kodlarını Xbox One kadar efektif ve DirectX 11'e göre daha hızlı işliyor. Örnek, DirectX 12'nin oyun karelerini iki kat daha hızlı hesapladığını gösteriyor.

DirectX 11'li işlemci

DirectX 12'li işlemci

KAYNAK: MICROSOFT

sistemlerinin ortak noktası bir çekirdeği paylaşmaları. Microsoft uzun süredir bunu hedefliyordu ve sonunda Windows 9 ile amacına ulaşacak. Evrensel uygulamalar kullanıcıların bu sistemin avantajlarını önceden tatmalarını sağlayacak. Tüm boyutlardaki Windows cihazlarda çalışacaklar. Uygulamalara oyunlar (ki oyunlar tabletlerde de, akıllı telefonlarda da, Xbox'lu TV'lerde de, dizüstü bilgisayarlarda da aynı şekilde çalışacak) da dahil. Bunun için Microsoft, 2015'ten itibaren tüm platformlarda çalışacak olan yeni DirectX gibi kurulu özellikler kullanacak. Microsoft şimdiden ilk performans kritiklerini yayınladı (grafiğe bakınız). Aynı donanımda yeni DirectX ile yapılan işlemlerin/hesaplamaların eski versiyona oranla yüzde 12 ila 50 arasında daha hızlı olduğu gözlemlendi. DirectX 12, hesaplama yükünü işlemci çekirdeklerine eşit oranda dağıtıyor. Bu, çoklu işlemlerde büyük performans kazançları sağlıyor. Microsoft "overhead" adı verilen yazılımsal hazırlık sürecindeki veri parçacıklarını azaltmak istiyor. Vista'dan Windows 7'ye sıçrayış, firmanın başarısızlıkların üstesinden nasıl gelebileceğinin kanıtı. Vadedilen masaüstü optimizasyonu ve performans artırımıyla Windows 9 pek çoklarının ağzının suyunu akıtacakmış gibi görünüyor.

yorum@chip.com.tr

POPULAR SCIENCE TEMMUZ SAYISINDA

İNSANOĞLU TEK BAŞINA BU KADAR CANAVARLA NASIL SAVAŞACAK?

- ▶ Teknoloji meraklısının sinema rehberi.
- ▶ NASA'nın ilk 50 yılı kelimelere dökülürse.
- ▶ İştahımız neden sürekli artıyor?
- ▶ Rüzgar enerjisi aslında bir balon mu?
- ▶ Felç tedavisinde yeni umutlar.
- ▶ Otomobilinizde gözetleniyor olabilirsiniz.
- ▶ Hiper hızlı yıldızlar
- ▶ Zihnimizi yönlendirecek yeni bir araç.
- ▶ Fizikte yeni parçacık depremi.
- ▶ Diş macunlarındaki tehlike.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Temmuz sayısında sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

TEMMUZ SAYISINI
KAÇIRMAYINI!

Elveda Google

Veri ahtapotu Google, sunduğu hizmetlerle özel hayatımızın en derinlerine kadar sızıyor. Artık daha iyi alternatifleriyle Google'dan kurtulma zamanı

Berk ERGİN/CM

Yazıda kullanılan araçları CHIP
code GOOGLE'dan bulabilirsiniz

Bir otomobil kazasından sonra travma geçiren beyniniz nedeniyle amnezi yaşayıp tüm geçmişinizi unuttuğunuzda acaba Google kendiniz hakkında size ne kadar bilgi verebilirdi? Olur da şifrenizi bulup Google'ın yönetim sayfasına eriştiğinizde genellikle kimlerle mailleştüğünüzü, ne zaman nereleri gezdiğinizi, hangi taşıyıcı cihazları kullandığınızı ve bunlarda hangi uygulamaları kullandığınızı, hangi fotoğraflara tıkladığınızı, hangi toplantı randevularını ayarladığınızı ve çok daha fazlasını öğrenebilirsiniz. Bu uzun hikayeyi özetlemek gerekirse tüm hayatınızın küçük bir dijital kopyasını Gmail'de bulabilirsiniz.

Böylelikle amnezi sorununuzu atlatmak sandığınızdan kolay bir hal alabilir. Elbette Google hizmetlerinden hayatınızın hangi alanlarında yararlandığınızı, bunda belirleyici rol oynayacaktır.

Ancak diğer taraftan göz önünde bulundurulması gereken asıl konu Google'ın reklamlar için verilerinizi kullanıyor olması. Dahası AI sistemlerinin araştırmalarına da –tabii Google'ın bilgisi dahilinde ya da bilgisi dışında NSA gibi gizli istihbarat servislerine- yardımcı oluyor. Belki de artık bu veri ahtapotundan kurtulmanızın zamanı geldi.

Sizlere bu yazımızda 27 Google hizmetinin yerine en iyi alternatifleri gösteriyoruz. Tamamen ücretsiz olan bu uygulamaların veri güvenliği Google'a nazaran çok daha yüksek. Eğer farklı işlemleri farklı servis sağlayıcılara dağıtırsanız, herhangi bir şirket hakkınızda profil çıkartmakta zorlanacaktır. Ayrıca Google'daki bilgilerinizi yeni çevrimiçi hizmetlere nasıl taşıyacağınızı da anlatıyoruz. Google'ın takibinden şikayetçi kullanıcılarımıza, izlerini nasıl temizleyeceklerini de gösteriyoruz.

berk@chip.com.tr

MobileOS: CyanogenMod

Akıllı telefonunuzu Android kelepçelerinden kurtarın

Gecikmiş ya da hiç gerçekleşmemiş güncellemelerin kurulumunda Google oturumunu açmak için hesap bilgilerini girme zorunluluğunda kalmak; Android kullanıcılarının yakından bildiği sıkıntılı durumlardan. Root işlemiyle CyanogenMod'u etkinleştirerek bu sıkıntılardan kurtulabilirsiniz. Android türevi uygulama Android 4.4 sürümünden çok daha fazla özellikle geliyor ve Google olmadan çalışabiliyor. Bunun için ne Google uygulamalarına ne de PlayStore'a ihtiyacınız var. Daha sonra uygulama mağazasından indirebileceğiniz F-Droid ya da GetJar gibi hizmetler sayesinde pek çok uygulamayı cihazınıza kazandırabilirsiniz.

Samsung, Google ve HTC moddlerinde CyanogenMod'u PC'den Windows installer ile kurmanız mümkün. Diğer cihazlarda Flash uygulamaları için gerekli yönergeleri wiki.cyanogenmod.org/w/Devices adresinden bulabilirsiniz. Yeni Firmware'i kurmadan önce bu sayımızdaki DVD'den bulabileceğiniz MyPhone-Explorer uygulamasıyla kişisel verilerinizi bilgisayarınıza yedekleyebilirsiniz. CyanogenMod sadece Google'la bağlantıyı kesmiyor aynı zamanda üreticinin sunduğu hazır arayüzü ve istenmeyen uygulamaları iptal ediyor. Böylelikle cihazınızın bataryası daha uzun ömürlü çalışabiliyor. Artık Android işletim sisteminizde kimin sizin hakkında bilgi edinebileceğini kendiniz belirleyebilirsiniz.

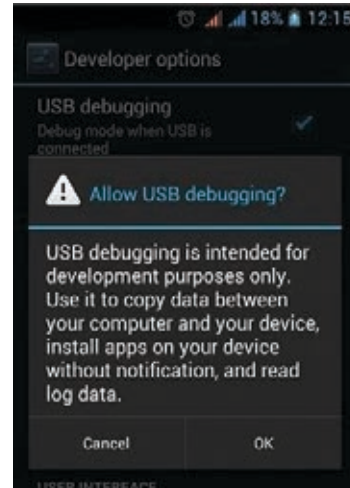
Web tarama: Qwant

Reklam izlemesi olmadan arama

Android'in yanı sıra web taramaları, Google'ın veri elde etmede en önemli hazinesini oluşturuyor. Aradığımız, ilgilendiğimiz her şey Google'ın reklamları için veri anlamına geliyor. Dahası tıkladığımız bağlantılardan oluşturulan algoritmalar sayesinde geçmişte yaptığımız ziyaretler de karşılaştırılarak beğeni profilimiz oluşturuluyor. Arama motoru Qwant (qwant.com) Google'ın alternatifi olma yolunda hızla ilerliyor. Reklam amaçlı hiçbir veri yedeklemeyen arama motoru özellikle Fransa finans iş çevreleri tarafından web sitelerini ve şirketleri taramak için tercih ediliyor. Dahası Qwant kişisel arama sonuçlarını göstermiyor.

Qwant arama motorunu açtıktan sonra ekranın hemen sol üst kısmındaki Fransa bayrağına tıklayarak "Türkçe"yi seçin. Aslına bakarsanız arama motorunun dil yapılandırması henüz tam olarak oturmuş değil. Yine de "Arama", "Medya", "İnsanlar" bölümlerinde spesifik aramalar yapabiliyorsunuz. Yaptığımız aramalarda trendleri görmek içinse "son trendler"e tıklamanız yeterli. Kullanıcı özellikleri ise henüz İngilizce. "Boards" kısmından takip edebileceğiniz ilgi alanlarını görüntüleyebilirsiniz. Kullanıcı ayarlarından, yaptığınız aramaların görüntülenmesini arama kutucuğunun hemen yanındaki "Classic View", "Liste", "Mozaic View"dan değiştirebilirsiniz.

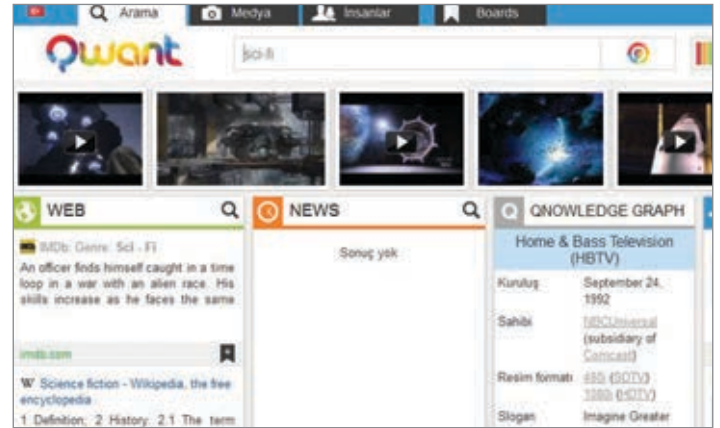
Eğer Qwant'tan aldığınız sonuçlar sizi tatmin etmediyse Ixquick'in hazırladığı Startpage'i deneyebilirsiniz (startpage.com). Startpage Google tıklarının Proxy servislerinden geçirilerek anonim hale getirilmesini sağlıyor. Burada yapacağınız arama sorguları Google'a gönderiliyor fakat kişisel bilgilerinizi Google saklayamadığından profilinizi çıkartamıyor.

USB hata ayıklama: CyanogenMod'u kurmadan önce USB debugging'i etkinleştirmeniz gerekiyor. Uygulama sizi menülere yönlendirecek

Android alternatifi: CyanogenMod kurulumunun hemen ardından alışılageldik arayüzüyle sizi karşılayacak

Anonim arama motoru: Qwant arama motorunun arayüzü web içeriklerine genel bir bakış sağlayarak Google'dan bir adım öne geçiyor

DİĞER GOOGLE ALTERNATİFLERİ

PicSearch ile resim arama

Picsearch.de Google'la benzer arama araçlarına sahip ancak arama sonuçları her zaman Google'dan farklı çıkıyor

Hotel Finder yerine HRS

Google yerine hrs.de'yi kullanarak çok daha detaylı arama sonuçlarını görebilirsiniz. HRS ile çoğu zaman özel anlaşmalara ve sayısız otele ulaşabilirsiniz.

Google News yerine Bing News

Bing.com/news sayesinde alternatif haber kaynaklarına ulaşabilir, böylelikle Google'ın oluşturduğu haber tekelini kırabilirsiniz.

Google Akademik yerine Base

Base-search.net 3.000 kaynak üzerinden barındırdığı 60 milyon bilimsel makaleyle Google Akademik'in en büyük rakiplerinden. Tabii libgen.net'i saymazsak.

Alerts yerine Talkwalker

Belirlediğiniz e-posta adresiyle arama kelimelerinin uyarılarını Talkwalker.com/alerts'ten edinebilirsiniz. Üstelik siteler, bloglar ve forum'lar da buna dahil.

Tarayıcı: Iron web tarayıcı Veri korumalı Chrome teknolojisi

Der Browser Iron (auf Heft-DVD) basiert auf demselben ProIron (bu ayki DVD'mizde bulabilirsiniz) Chrome ile aynı yazılım kod'ları üzerine kurulu. Ancak Google tarayıcısının aksine kullanıcı bilgilerini açığa vurmaktan kaçınıyor ve adres çubuğu girdilerini Google'a göndermiyor. Iron, arama sorgularının anonimliğini korumak için standart arama motoru olarak DuckDuckGo'yu kullanıyor. Arama motorunu manuel olarak değiştirebiliyorsunuz (örneğin Qwant'a). Kurulum menüleri Chrome'a oldukça benzer olduğundan kullanımda herhangi bir sorun yaşamıyorsunuz. Chrome'la kıyasladığımızda önemli bir dezavantajı güncellemeleri otomatik olarak gerçekleştirememesi. Bu yüzden ayarlar menüsündeki "About Iron" kısmından sık sık güncellemeleri takip etmeniz gerekiyor.

E-posta: : Outlook.com Gmail'den daha akıllı, daha net

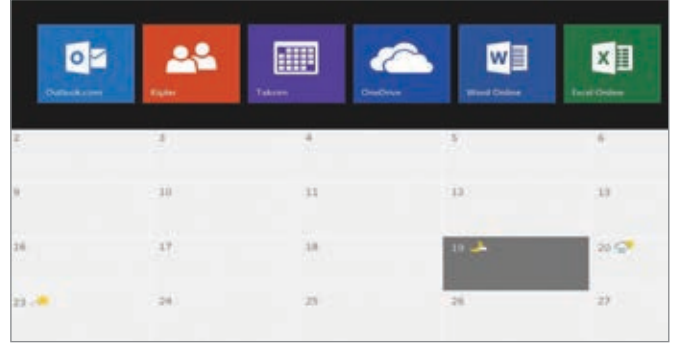
Hotmail selefi **Outlook.com** sayesinde Microsoft modern bir webmail istemcisinin nasıl olması gerektiğini bilgisayar kullanıcılarına gösterdi: Düzenli ve basit fakat olması gereken tüm özelliklere sahip. Gmail'in bu mail istemcisine rakip olması çok zor. Bu farkı bir örnekle gösterebiliriz: Belirli bir kategorideki klasörü ya da e-postayı silmek isterseniz, tek yapmanız gereken fare imlecini o öğenin üzerine sürüklemek ve beliren çöp kutusuna tıklamak. Gmail'de ise durum farklı. Silmek için E-posta'yı açmanız gerekiyor ya da yanındaki kutucuğa onay işareti koyduktan sonra "Delete"ye tıklamanız gerekiyor. Bunun gibi pek çok istemci etkinliği Outlook'ta daha kolay. Ayrıca Outlook'un takviminin Google'inkinden çok daha başarılı olduğunu söyleyebiliriz çünkü Outlook daha önceden belirlediğiniz doğum günleri gibi önemli günleri size e-posta aracılığıyla hatırlatıyor.

Office: Zoho Docs Google Drive'dan daha fazla özellik

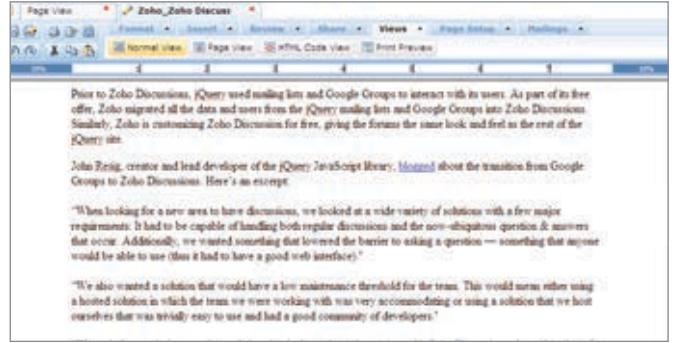
Zoho Suit'in bir parçası olarak gelen Zoho Docs (zoho.com/docs) her ne kadar şirketler için geliştirilmiş bir yazılım olsa da temel sürümü ücretsiz olarak kullanılabilir. Office hizmetleri (yazma uygulaması, e-tablo, sunumlar) tüm önemli özellikleri barındırıyor ve Google Drive'daki gibi işlev tuşları gizli olmadığından daha kolay kullanılabiliyorsunuz. Ayrıca Zoho Docs'un arayüzü Microsoft Office'e hayli benzediğinden, kullanıcı dostu yapısına alışmanız çok daha basit. Yazılımın ücretsiz sürümü 5 GB'lık çevrimiçi kullanım alanını hizmetinize sunuyor. Ne var ki Zoho Docs dosyalarının boyutu 100 MB'ı geçemiyor. Eğer daha fazla kullanım alanına ihtiyaç duyarsanız, bu alanı Dropbox'a entegre ederek alanı arttırabilirsiniz. Zoho ayarlar menüsünden Zoho belgelerini tamamen kişisel ya da ortak kullanım için bulut hizmetinden ayarlayabiliyorsunuz. Ek bir yazılımla Zoho'yu Windows masaüstünüzle de eşleştirebilirsiniz. Bu durum özellikle seyahat esnasında dizüstünüzde çevrimdışı çalışırken hayli faydalı. Ayrıca akıllı telefonlarınızdan ve tabletlerinizden iOS ve Android işletim sistemlerinde de Zoho'yu kullanılabiliyorsunuz.

SRWare Iron: Google'ın Chrome tarayıcısıyla yarışan bu web tarayıcısı kişisel bilgilerinizin güvenliği için tercih edilebilir

Outlook lider: Gmail'e göre çok daha başarılı bir e-posta istemcisi olan Outlook, takvim özelliğiyle de rakibini geride bırakmış

Zoho ile Office: Çevrimiçi Office hizmetleri için Zoho.docs'un ücretsiz temel kullanımını tercih edebilirsiniz. Microsoft Office kullanıcıları yabancılik çekmeyecek

Diğer Google Alternatifleri

Hangouts yerine TextSecure

Mesajlaşma uygulaması TextSecure, Android 4.4'ten bu yana mesajlaşma ve SMS standardı haline gelen Hangouts'ın yerini alıyor. TextSecure'da gönderdiğiniz verileri şifrelemeniz mümkün. WhatsApp'ta olduğu gibi bir dizi özellikte geliyor.

Blogger yerine Wordpress

Wordpress.com üzerinden ücretsiz olarak kendi blog'larınızı oluşturabilirsiniz. Sayısız widget, arayüz ve işlevle Wordpress, bir Google hizmeti olan Blogger'ın en büyük rakibi.

VirusTotal yerine MetaScan

Çevrimiçi virüs tarayıcısı **metascan-online.com**, virüs saldırılarına karşı dosyalarınızı 40 adet arama motoruyla taramıyor. 80 MB'a kadar olan dosyalar virüs taramasından geçirilebiliyor.

Translator yerine Promt

Google dil çeviricisi yerine Promt (online-translator.com) çoğu zaman Google Translate'den daha iyi çeviriler yapıyor.

Bookmarks yerine Delicious

Delicious.com sayesinde çevrimiçi olarak terimleri oluşturabilir ve bunları değişik tarayıcılarla ve değişik platformlarda dilediğiniz zaman açabilirsiniz →

Haritalar: OpenStreetMap

Daha detaylı ve güncel haritalar

OpenStreetMap (openstreetmap.org) ücretsiz bir dünya haritası. Büyük yerler için Google Maps'ten çok daha fazla özellik sunuyor. Harita görünümündeyken uygulama adresler, alışveriş mekanları ve binalar hakkında daha fazla detay sunuyor. Ancak böylesine yüksek düzey detaylar küçük yerlerde görülemiyor çünkü harita, topluluk üyeleri tarafından gönüllülük esasına göre dolduruluyor. Ayrıca OpenStreetMap uydu görüntülerine yer veremiyor. Ancak bu haritalarda bisiklet yollarının kullanımı ve toplu taşımacılıkta otobüs, tramvay, metro ve tren hatlarına detaylarıyla yer verilmesi büyük bir artı. Haritaya müdahale için sol üst kısımdaki "Düzenle"den işlemleri yapabilirsiniz. Buradaki OSM alanının akıllı telefonlarda kullanımı için ayrıca bir uygulaması bulunmuyor. Ancak iOS ya da Android işletim sisteminde bulunan pek çok GPS navigasyon cihazıyla uyumlu çalışabiliyor.

Web videoları: Vimeo

YouTube karmaşasından kurtulun

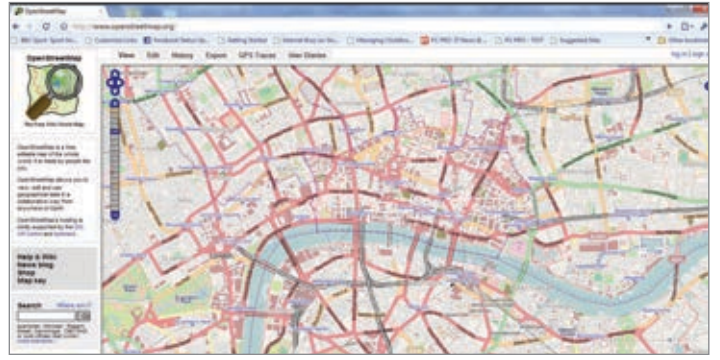
YouTube'u videoların altın madeni olarak nitelendirmemizde bir beis yok. Ancak diğer taraftan Vimeo (vimeo.com) farklı bir yol izliyor. Bundan yaklaşık on yıl kadar önce film yapımcıları, kısa filmleri, belgeselleri ve HD biçimindeki animasyon filmleri yayınlamak için Vimeo platformunu oluşturdular. Vimeo'nun YouTube'a göre en büyük avantajı Avrupa ülkelerinde GEMA kısıtlamalarına takılmaması. Üstelik bir kez üye olduktan sonra Vimeo'nun menü tasarımının YouTube'a oranla çok daha düzenli olduğunu fark edeceksiniz. Logo'nun hemen yanındaki "Me" kısmından kişisel ayarlarınızı, "Videos"tan beğenilerinizi, videolarınızı, kanallarınızı, gruplarınızı ve albümlerinizi düzenleyebilirsiniz. Video yüklemek ve düzenlemek çok daha pratik. Ayrıca gelişmiş "Watch later" seçeneğiyle daha sonra izlemek istediğiniz videoları sıralayabiliyorsunuz.

Ancak ülkemizde Vimeo henüz yaygınlığa kavuşmuş değil. YouTube yasal olarak engellendiği zamanlarda Facebook paylaşımları için DailyMotion çok daha fazla rağbet görüyor. Ne var ki bu platform YouTube kadar fazla kaynağa sahip değil ve videoların açılışlarındaki reklamlar kullanıcıların tepkisini çekiyor.

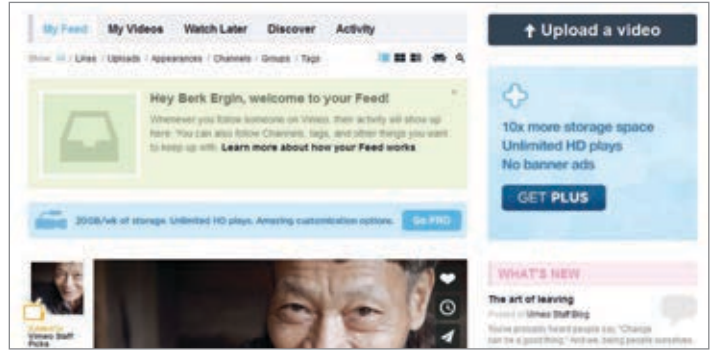
Fotoğraf düzenleme: XnView

Picasa'nın çevrimdışı alternatifi

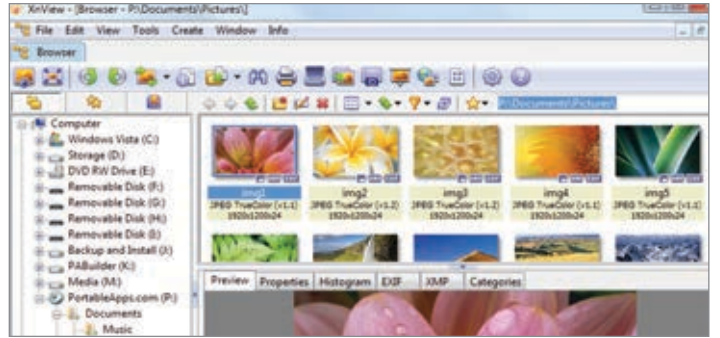
Google'ın Picasa hizmeti ücretsiz fotoğraf düzenleme yazılımı arasında hala en popüler olanı. Ancak Google, Picasa'daki web albümlerini otomatik olarak Google+'ın fotoğraf galerisiyle birleştirmesinin ardından yeni bir fotoğraf düzenleme aracı elzem oldu. Bu ayki DVD'mizde bulabileceğiniz XnView, fotoğraflarınızı düzenlemeniz için gereken en temel özellikleri barındırıyor. Parlaklık ayarları, ton değerleri, değişik filtreler, fotoğraflardan HTML kullanarak web sitesi oluşturma gibi özellikler fotoğraf tutkunlarının ilgisini çekecek gibi. Eğer çekimlerinizi daha gelişmiş bir yazılımla düzenlemek istiyorsanız, size tavsiyemiz Adobe'un ünlü Lightroom yazılımı. Photoshop'un kırılmış ve kolaylaştırılmış sürümü olarak nitelendirebileceğimiz Lightroom, pratik kullanım için biçilmiş kaftan. Uygun fiyatıyla da amatör fotoğrafçıların beğenisini kazanıyor. 500'den fazla dosya biçimini destekleyen yazılımda 70 civarında biçim kaydedebiliyorsunuz. Diğer taraftan XnView'in de Picassa'dan hiç geri kalır yanı olmadığını belirtelim.

OpenStreetMap farkı: Büyük yerlerde OpenStreetMap binaların numaralarını gösteriyor ki, bu özellik henüz Google Maps'te yok

Videolar Vimeo'da: Vimeo, YouTube'un aksine belgeseller, kısa filmler gibi daha sofistike videolarla kullanıcıların beğenisini kazanıyor

Fotoğraf düzenleme: XnView ile fotoğraflarınızı düzenleyebilir, arayüzler sayesinde slayt gösterileri hazırlayabilirsiniz. Artık Picasa'ya bağlı değilsiniz

Diğer Google Alternatifleri

Earth yerine Marble

3B keşif yazılımı Marble'la ay ve diğer gezegenleri de inceleyebilirsiniz. Yol planlama, hava durumu, haritalar, yerler gibi diğer özellikleriyle Google Earth'e rakip.

Goggles yerine Wikitude

Android ve iOS ekranlarda kullanılan Wikitude, çevrenizde daha önce kameraya kaydedilmiş görüntüleri artırılmış gerçeklikle (augmented reality) görüntülenize yarıyor..

Books yerine Gutenberg projesi

Gutenberg.org adresinde binlerce ücretsiz klasiğe ulaşabilirsiniz. 70 yıllık telif hakkı süresi dolan bu kitapları çevrimiçi olarak okuyabileceğiniz gibi cihazınıza da indirebilirsiniz.

Google+ yerine gerçek hayat

Facebook'u ya da Twitter'ı alternatif olarak gösterebildik ama yapmadık. Dışarı çıkın ve arkadaşlarınızla buluşun. Sizi web'den rahatsız edecek hiçbir şey olmayacak. Üstelik çok daha keyifli vakit geçireceksiniz. Hayat sokakta.

Google verilerini taşımak

Google alternatiflerini seçtikten sonra verilerinizi yeni hizmetlere taşımanız gerekiyor. Aşağıda en gerekli ipuçlarını anlatıyoruz.

1 Google verilerini arşivleyin

Google'ın sitesine giriş yaptıktan sonra sağ üst köşedeki profil resminize tıklayın ve buradan "Account"u seçin. Daha sonra "Veri araçları"na gelin ve buradan "İndirilecek verileri seçin"e tıklayın. "Arşiv oluştur" a tıkladıktan sonra yedekleyeceğiniz alanları işaretleyin. Veriler .ZIP dosyası olarak kaydediliyor. Bunu "değiştir"e tıklayarak değiştirebilirsiniz. Aktarılan biçimler ".DOC, XLS ya da PPT" olabilir. Takvimler ICS biçiminde kaydediliyor ve Outlook'ta açılabilir.

2 Kişileri Outlook'a taşıyın

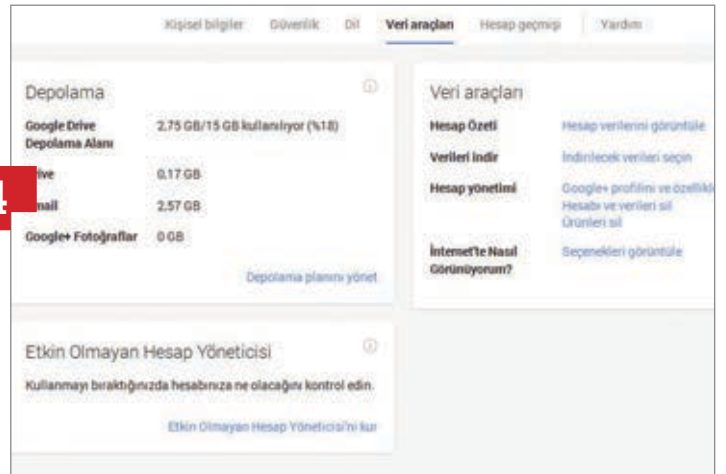
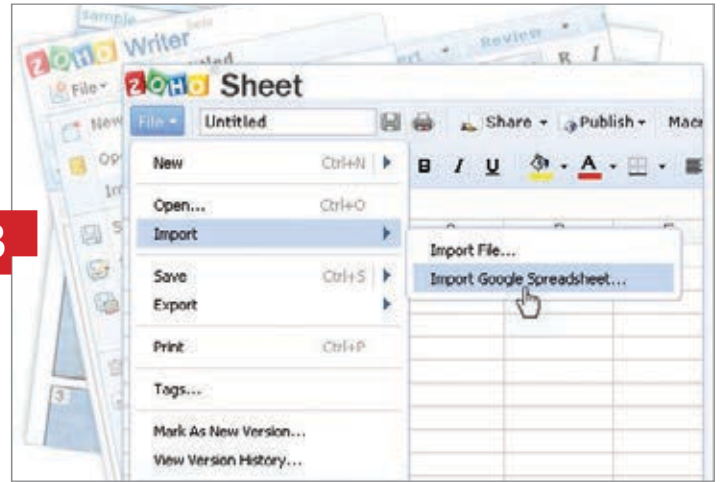
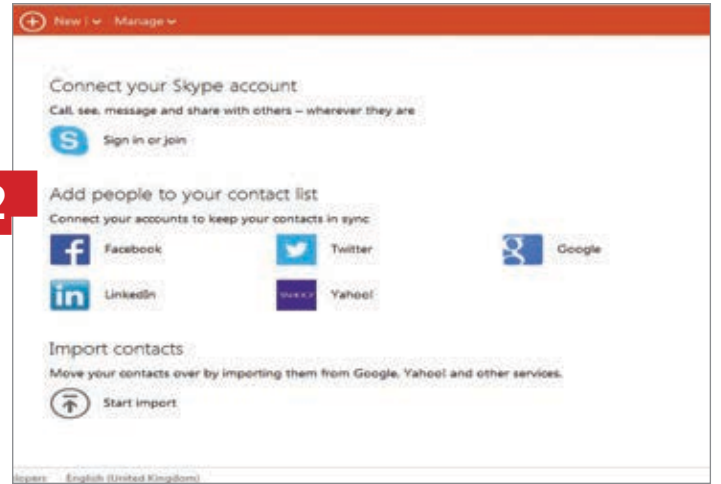
Gmail'deki "Contacts"tan "My contacts"a tıklayın. Hepsini seçtikten sonra "More"dan "Export"a tıklayın. Açılan pencereden "All contacts"i işaretleyin ve export format olarak "Google CSV format"ı seçin ve "Export"a tıklayarak bilgisayarınıza kaydedin. Daha sonra Outlook hesabınıza giriş yapın ve "People" sekmesine gelin. "Import contacts"tan "Start import / Google"a tıklayın. "Gözet..."a basın ve kaydettiğiniz "Google.csv" dosyasını seçip "Upload"a basın.

3 Belgeleri Zoho'ya aktarmak

Google Drive belgelerini Zoho'ya yüklemek hayli basit. Zoho Docs'un ana görünümündeki sağ kısımda yer alan "Upload" tuşuna ve ardından "Bulk upload"a basın. Yeni pencereden dosyaları ve klasörleri seçin. Ücretsiz Zoho sürümünde tek seferde 100 kadar dosya yükleyebilirsiniz.

4 Google profillerini silmek

Google'dan tamamen kurtulmak için Google profilinizi silme karar verdiniz. Yine de dikkat edin, kredi kartı hesap özetleri gibi önemli bilgileri diğer e-posta adresinize yönlendirdiğinizden emin olmalısınız. Her ne kadar silmiş olsanız da eski adresinize giriş yapabilir ancak yeni iletiler alamazsınız. O yüzden bu hizmeti sonlandırırken bir kez daha düşünmeniz de yarar var. Profili silmek için tekrar "Veri araçları" kısmına gelin ve "Hesap yönetimi" kısmından dilediğiniz silme işlemi seçin. Daha sonra gelen pencereden silmek istediğiniz uygulamaları işaretleyin, şifrenizi girin, "Evet hesabımı silmek istiyorum"un yanına onay işareti koyun ve "Google hesabını sil"e basın.

Yazılım açıklarına kurban gitmeyin

Hacker'lar ve hükümetler siber saldırılar için daima en son güvenlik açıklarından haberdar olmak zorunda. Bu bilgi ise kurlsız bir pazarda satılıyor.

CM / Barış Emre ALKIM

Her ayın ikinci Salı günü PC kullanıcıları artık kanık-sadıkları ama yine de insanı tedirgin eden bir ritüeli yaşıyor. Microsoft; Windows, Office, Internet Explorer ve diğerleri için güncelleme yayınlıyor. Bu yama gününde on kûsur yama indirmek internet bağlantısını, yamaları kurmak ise bilgisayarı yavaşlatıyor. Bu güncellemeler genellikle en kritik olan güvenlik açıklarını kapatmak için. Söz gelimi Kasım ayında Office'in 2003 ile 2010 arası tüm sürümlerinde saldırganlar TIFF grafik dosyaları açılırken gerçekleşen

bir hatadan yararlanıp, saldırıya maruz kalan PC'ye zararlı yazılım kurabiliyorlardı.

Böylesi saldırılar gerçekleşmeden önce dijital alışveriş sitelerinde bu açıkları kullanarak bilgisayarlara zararlı kod yerleştiren küçük programcıklar, yani yazılım açıkları ve exploit'ler için kıyasıya bir mücadele yaşıyor. Bu mücadelenin tarafları ise güvenlik araştırmacıları, hacker'lar, özel exploit satıcıları, yazılım üreticileri ve hükümet yetkilileri. Her birinin kendince sebebi var. Kâr hırsı, siber savaş için saldırı seçenekleri ya da kötü reklamın önünü al-

mak. Kullanıcının güvenliği kimsenin umurunda değil; olsa bile en sonda.

Kullanıcı pahasına yapılan bu alışverişlerin çoğalıp yaygınlaşmasının tek nedeni ise yazılım geliştiricilerin programcılığı ellerine yüzlerine bulaştırması. Microsoft'un eski çalışanı Steve McConnell çok satan "Code Complete" (Kod Tamamlandı) adlı kitabında programların her 1.000 satır kodunda 15 ila 50 hata bulunduğunu yazıyor. Windows 7 yaklaşık 40 milyon satır koddan oluşuyor, o yüzden kaç hata içerdiğini varın siz hesaplayın. Çoğu hata asla keşfedilmediği için kimseye zarar vermiyor. Bazıları küçük program hatalarına ve çökmelere yol açıyor. Ama bu hatalar arasında bazıları var ki büyük güvenlik riski teşkil ediyorlar. Bu açıklar saldırıların aygıt üzerinde doğrudan (yerel) ya da internet bağlantısı üzerinden (uzaktan) kullanılmasına göre ikiye ayrılıyor. Fakat başka saldırı yöntemleri de var. Bunlardan biri saldırıların hedef sistemde kendi programlarını çalıştırmasına izin veren Kod İşletme.

Aynı internet üzerinden Uzaktan Kod İşletme adıyla yapılabiliyor. Bu zararlı kod ve siber savaş saldırılarının yaygın kullanılan bir yöntemi.

Kod samanlığında iğne aramak

Yazılım hataları üzerinden para kazanmadan önce, bunları program kodunda bulmak gerekiyor elbette. Bu amaçla herkese açık yarışmalar düzenleniyor. Söz gelimi geçtiğimiz Kasım ayında Tokyo'daki PacSec Uygulamalı Güvenlik Konferansı'nda yapılan Pwn2Own adlı bilgisayar hack'leme yarışması. HP'nin sponsor olduğu yarışmada katılımcılar iOS7'de, Chrome'un Android sürümünde ve Windows 8.1 için IE 11'de hata aradılar. Buldukları hataları da bir iPhone'daki fotoğrafları görmek, bir Nexus 4'ü, Samsung Galaxy S4'ü ve bir Microsoft Surface RT'yi kontrol etmek için kullanabildiler.

BT güvenlik şirketi Revuln'dan Donato Ferrante ise hacker etkinliği ShmooCon 2013'te hacker'ların kullandığı yöntemleri açıkladı. Bunlardan ilki "Fuzzing" adını taşıyor. Bu bir yazılım test yöntemi. Bir araç, yazılıma ya da web uygulamasına mümkün olan her türden veri giriyor ve böylece bu verilere ne tepki verdiklerini ölçüyor. Söz gelimi, URL çubuğuna URL değil de JavaScript kodu girilince bir tarayıcı ne yapıyor? Ferrante'nin Fuzzing konusundaki yorumu şöyle: kolay ama bu teknikle bulunan açıklar hemen kapatılabildiği için çok kârlı değil. İkinci yöntem ise Kod Gözden Geçirme. Bu, bilinen program kodunun sistematik incelenmesi anlamına geliyor. Örneğin Açık Kaynak Kodlu yazılımlar ya da sızdırılmış kaynak kodlar taranabiliyor. Ferrante bu yöntemin orta güçte olduğunu ancak açık bulmak isteyenler için iyi bir yatırım olduğunu söylüyor. Üçüncü yöntem ise kodu bilinmeyen yazılımlara uygulanabilecek olan Tersine Mühendislik. Bu yöntemde yazılımın geliştirme adımları geriye takip edilerek zaafılar bulunuyor. Ferrante'ye göre bu yöntem çok pahalı ve zor ama bulunan açıklar genelde uzunca süre yamasız kalıyor. Hacker'lar güvenlik yamaları için genelde bu yöntemi kullanıyor. "Böylece hangi hataların kapatıldığını bulmaya çalışıyorlar ki yamayı henüz kurmayanlara saldırılabilsinler," diyor F-Secure'un güvenlik araştırmacısı Sean Sullivan.

Bu yöntemleri yeni açık bulmak için kullananların yığınla para kazanmalarına ramak kalmış diyebiliriz, ama asıl soru şu: Açığı kime satacaklar?

Yazılım hatalarını bulana ödül

Yazılım açığının en bariz potansiyel müşterisi, yazılımın üreticisi tabii ki. Kimi üreticiler adına Hata Ödülü (Bug Bounty) denen bir ödülle hacker'ları ayartmaya çalışıyor. Böylesi projelerin parçası

Yazılım hatası ararken

Hacker'lar popüler programlarda (ki bunlardan çok var) hata arıyor ve bunları güvenlik açığı borsasında satıp iyi para kazanıyor.

Exploit, sıfıncı gün vb. ne demek?

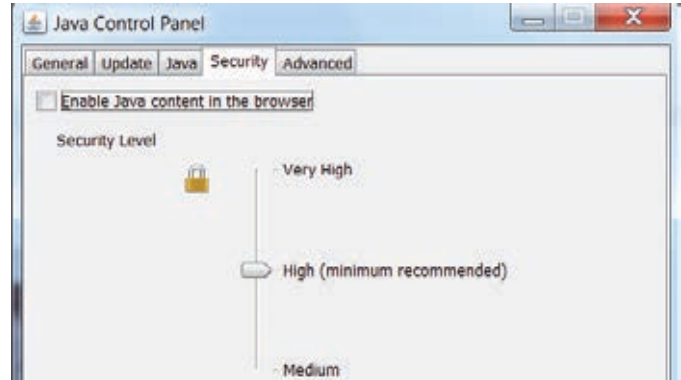
- Güvenlik açığı: Bir yazılımda ya da web uygulamasında zararlı kod saldırısına izin veren programlama hataları
- Sıfıncı gün: Saldırıya uğramış ancak henüz bir güvenlik yamasıyla kapatılmamış, açık haldeki güvenlik zaafı
- Exploit: Güvenlik açıklarını PC'ye başka zararlılar kurmak için kullanan zararlı kod
- Yama: Tespit edilen hatayı gideren, otomatikman ya da elle kurulabilen yazılım güncellemesi

En çok hata barındıran yazılımlar

Geçtiğimiz yıl itibarıyla (29.11.2013) en çok güvenlik açığı bu yazılımlarda ve işletim sistemlerinde tespit edildi:

Programlar	İşletim sistemleri
Oracle Java	Linux Kernel
Google Chrome	Windows Server 2008
Mozilla Firefox	Windows 7
Microsoft Internet Explorer	Windows Vista
Mozilla Thunderbird	Apple iOS
180	177
168	98
136	95
120	92
106	90

Kaynak: CVE Details/MITRE, Verileri 2013

Java tarayıcı eklentisinin çok fazla güvenlik açığı var ama Java Control Panel'den devre dışı bırakmanız mümkün

olarak firmalar tek bir güvenlik açığına 1.000 ila 20.000 dolar ödüyor. "Böylesi ödüller araştırmacıları bulgularını karaborsaya değil de doğrudan yazılımın üreticisine satmaya teşvik ediyor," diyor Kaspersky'nin virüs analizcisi Christian Funk. "Ödüller, başka yerlerden alabileceklerinden daha düşük değil," diye de ekliyor. Haziran 2013'te Microsoft da kumbarayı kırmış olacak ki Windows 8.1'deki yeni güvenlik açıkları için 100.000 dolara kadar para ödüyor.

Google ile Facebook ise bu yöntemleri çok daha uzun süredir kullanıyor. Google 2010'dan bu yana 2.000 güvenlik açığını bu şekilde öğrendi ve 2 milyon dolardan fazla para harcadı. Facebook ise son iki yılda bir milyon ABD dolarından fazlasını 300 küsur güvenlik araştırmacısına dağıttı. Hatta bu araştırmacıların ikisi Facebook'un güvenlik ekibinde çalışıyordu. Mozilla'da Firefox'un mühendislik başkan yardımcısı Johnathan Nightingale, "Hata Ödülü programları güvenlik çabamızın vazgeçilmez bir parçası," diyor. Nedeni, bulunanlara para ödemeleri değil, araştırmacıların bir yazılım parçalarına ayırdıkları için yasal sorunlarla karşı karşıya kalmamasını sağlamak. Fakat Nightingale serbest piyasada zengin rakiplere karşı mücadele ettiklerinin farkında ve "Hata Ödülü'nün her yerde deva olmadığını" biliyor.

Exploit satışı

Güvenlik açıklarını bilen ve bu açıkları kullanan programlara sahip olanlar serbest piyasada akıl almaz paralar kazanabiliyor

Yazılım üreticilerinin aksine, serbest piyasadaki alıcılar sadece güvenlik açığı değil, aynı zamanda exploit de arıyor. Exploit'ler zararlı kod yaymakta kullanılabiliyor, o yüzden de siber suçlular için çok cazip. Fakat istihbarat örgütleri ve ordu da exploit'lere gereksinim duyuyor. Sebebi de siber savaşlarda cep hane olarak kullanmaları. Buna bir de hacker'lardan ve araştırmacılardan güvenlik açığı ve sıfıncı gün exploit'i (yani yamasız güvenlik açığı) satın alıp en çok parayı bastırana satan aracılara eklemeli.

Böylesi saldırılar için de web sitelerini manipüle etmekte kullanılabilen, böylece web sitesi ziyaretçilerinin bilgisayarındaki kapatılmamış yazılım açıklarını bulabilen ve bilgisayara bu gedikler üzerinden zararlı kod kurabilen exploit'lere ihtiyaç var.

Bu piyasadaki risk ise, böylesi exploit'lerden haberdar pek az insanın olması. "O yüzden de yazılım açıkları uzun süre açık kalıyor ve yamayla kapatılmıyor," diyor Symantec'ten Candid Wüest. İşte exploit tüccarları da tam olarak bunlardan para kazanıyor. Bangkok'ta çalışan bir anonim exploit tüccarı olan Grugq, Amerikan Forbes dergisine bir iOS exploit'inin 250.000 ABD doları ettiğini açıkladı. Çin ve Rusya yeteri kadar para ödemediğinden exploit'leri genelde ABD hükümetine sattığını söylüyor. Çin'de sırf hükümete satış yapan çok hacker var, o yüzden de fiyatlar düşük.

Grugq gibi yalnız çalışanların dışında, ABD ordusuna yakınlığından kâr eden çok sayıda exploit tüccarı var. Bunlar arasında NSA'nın eski müdürü Kenneth A. Minihan'ın çalıştığı Endgame, silah firmaları Raytheon ve Northrop Grumman ve bir diğer Amerikan şirketi olan Netragard var. Sızma testi konusunda uzmanlaşan, yani firmalar tarafından kendi sistemlerine girip güvenlik açığı araması için kiralanan Netragard'ın mottosu, "Sizi bizim gibilerden koruyoruz." Netragard, 2000 yılında güvenlik araştırmacılardan ve exploit geliştiricilerinden 20.000 doları aşan fiyatla sıfıncı gün exploit'i satın almak için Exploit Acquisition Program'ı (EAP, yani Exploit Satın Alma Programı) başlattı. "Bu satıcılardan bir şey almamız için önce kimliklerini bildirmeleri ve bize kayıt olmaları gerekiyor," diyor Netragard'ın kurucusu Adriel Desautels. Aynıısı müşteriler için de geçerli. "Exploit'leri sadece ABD'li müşterilere satıyoruz," diyor Desautels. "Bize göre başka ülkelere exploit satışı yasal bakımdan sorunlu çünkü bu exploit'ler ülkemize karşı kullanılırsa yardım ve yataklıktan biz de suçlu bulunabiliriz."

En zengin alıcı hükümetler

Adriel Desautels kimliğini açıklamaktan çekinmeyen çok az exploit tüccarından biri. Ticaretin bu biçimde kontrol altında olmasının yasal olduğunu, hatta exploit'lerin zararlı ellere (örneğin kanunsuz ülkelere gelenlere) geçmesini engellediğini düşünüyoruz. Fakat Desautels bir istisna çünkü çoğu exploit tüccarı oyunu kendi kuralına göre oynuyor. Fransız firması Vupen, exploit'leri NATO ülkelerinin hükümetlerine ve "NATO ortaklarına" sattığını kabul ediyor. Ancak portföyündeki müşterilerin kim olduğuna ilişkin yorum yapmaktan kaçınıyor.

Böylesi şirketler modern çağın silah tüccarları, hatta araştırmacı ve eylemci Chris Soghoian'ın tabiriyle "ölüm taciri" olarak düşünülebilir. Zira endüstriyel sistemlere ya da bir ülkenin altyapısına yönelik saldırıların bedeli halk için büyük olabilir. Hükümet kuruluşlarının rolü de aynı şekilde eleştirel gözle incelenmeli. F-Secure'dan Sean Sullivan "Özellikle bazı hükümetler güvenlik açığı araştırmalarını körüklüyor," diyor. İran'daki Natanz nükleer tesislerine saldırı için üretilen Stuxnet'in 2010'da keşfedilmesinden bu yana, ABD'nin uzak hedeflere saldırı için aktif biçimde siber silah ürettiğini biliyoruz. Fakat diğer ülkeler de boş durmayıp siber savaşa hazırlık

Yazılım üreticileri ne ödüyor?

Hata Ödülü programları yazılım üreticileri programlarındaki bilinmeyen hatalardan haberdar eden hacker'ları ödüllendiriyor

ÜRETİCİLERİN HATA ÖDÜLÜ PROGRAMLARI

MICROSOFT	100.000 \$
ZERO DAY INITIATIVE (HP)	25.000 \$
FACEBOOK	20.000 \$
GOOGLE	20.000 \$
YAHOO	15.000 \$
PAYPAL	10.000 \$
MOZILLA	3.000 \$
'A KADAR	

Gizli servislerin ve ordunun ödediği

Hükümet ajansları popüler programlardaki exploit'leri öğrenmek için çoğu yazılım üreticisinden daha fazla para ödüyor

EXPLOIT'LERİN KARABORSA FİYATI

IOS	250.000 \$
CHROME/IE	200.000 \$
FIREFOX/SAFARI	150.000 \$
WINDOWS	120.000 \$
MS WORD	100.000 \$
FLASH/JAVA	100.000 \$
ANDROID	60.000 \$
MAC OS X	50.000 \$
ADOBE READER	30.000 \$
'A KADAR	

Kaynak: Grugq, Exploit-Dealer

Pwn2Own hacker etkinliğinde Çinli hacker'lar bir iOS açığıyla iPhone'dan nasıl fotoğraf çaldıklarını anlatırken.

```

73 end
74
75 def is_win7_ie9?(agent)
76   (agent =~ /MSIE 9/ and agent =~ /Windows NT 6\./)
77 end
78
79 def get_prehtml(cli, req)
80   %Q|
81   <html>
82   <script>
83     function getDll() {
84       var checka = 0;
85       var checkb = 0;
86
87       try {
88         checka = new ActiveXObject("SharePoint.OpenDocuments.4")
89       } catch (e) {}
90
91       try {

```

Exploit'ler çoğu zaman JavaScript'le programlanıyor çünkü saldırıların düzenlendiği web sitelerine konuyor

yapıyor. Almanya'nın Stratejik Keşif Merkezi (KSA) ve bağlantılı Bilgisayar Ağ Operasyonları birimi (CNO) da potansiyel exploit alıcıları. 60 kişilik ekip Alman ordusunun siber savaş departmanını oluşturuyor ve yabancı sistemlere sızarak (ordu jargonuyla "iletişim ve elektronik istihbarat" ve "elektronik savaş" sayesinde) elde ettiği bilgiyi silahlı kuvvetlere sunuyor.

Resmi olarak bunun için sadece ücretsiz araçlar, örneğin Açık Kaynak parola kırıcı John the Ripper kullanılıyor. Şu anda örgütlenme ve eğitim safhasında olan, Afganistan'daki gibi gerçek görevlere katılmamış olan KSA'nın bir sözcüsü "Gizlilik sebebiyle" exploit satın almayla ilgili açıklama yapmaktan kaçınıyor.

Exploit kit – çok amaçlı silah

ABD ile İsrail'in ortaklaşa geliştirdiği bilgisayar solucanı Stuxnet, exploit'lerin askeri amaçlı kullanımının iyi bir örneği. Stuxnet Windows'ta (bugün bile açıklanmayan) dört açıktan faydalanarak Natanz nükleer tesislerindeki kontrol sistemlerini manipüle etmek için tasarlanmış. PC'lerdeki zararlı kod saldırılarıyla aynı ilkeler üstüne kurulu. Exploit, hedef bilgisayarda hangi işletim sisteminin ve yazılım sürümünün çalıştığını kontrol ediyor. Eğer içlerinden biri için bilinen bir güvenlik açığı varsa belli komutları yerine getiriyor, örneğin bir tampon bellek taşmasına yol açıyor. Özetle, güvenlik açığını kullanarak bir programa ayrılmış bellek alanını tamamen dolduruyor ve bitişikteki bellek alanına yüklediği kodu çalıştırıyor. Bu yöntem, manipüle edilmiş bir siteyi ziyaret eden kullanıcıların PC'lerinin yanı sıra endüstriyel tesislerdeki bilgisayarları da enfekte edebiliyor.

Böylesi web siteleri exploit'leri tek tek aramak yerine, bir PC'de farklı uygulamaların açıklarını arayan exploit kitleri kullanılıyor. Bu kitler bile uzmanlar tarafından geliştiriliyor, idare ediliyor ve el altından satılıyor. Fakat bunların zararlı kod saldırılarıyla bir ilişkisi yok. Kimileri exploit paketi yapıp satıyor, kimisi ise kiralyor. McAfee, CritX adlı araç kitinin günlük 150 dolara kiralandığını öğrendi. Fakat Blackhole Kit neredeyse iki yıldır zirveyi kaptırıyor. Blackhole; Adobe Reader, Flash Player ve Java'nın farklı açıklarını kullanıyor. Exploit'ler ve kod unsurları ise düzenli olarak değiştirilerek virüs tarayıcılardan saklanıyor. Blackhole, potansiyel kurbanların tarayıcı eklentilerini denetlemek için ücretsiz JavaScript kütüphanesi PluginDetect'ten yararlanıyor.

Bu exploit'lerin birçoğu uzun zamandır bilinen ve çoktan yama ile kapatılmış açıkları hedef alıyor. Fakat çok az kullanıcı yazılım güncellemelerini dikkate aldığından bu yolla saldırı düzenlemek hâlâ mümkün. Symantec'ten Candid Wüest şöyle diyor: "Bu yüzden sıfıncı gün exploit'leri Blackhole gibi kitlerde nadiren görünüyor. Çünkü geliştiricileri genelde yeni açıklar için anında exploit geliştirecek beceriye sahip değiller. Tek istisna Cool Exploit Kit. Geliştiricisi bu kiti çok pahalıya sattı, sonra eline geçen parayla sıfıncı gün açığı satın aldı. Fakat yakayı ele verdi," diyor Wüest.

Düzenli güncelleme: En iyi koruma

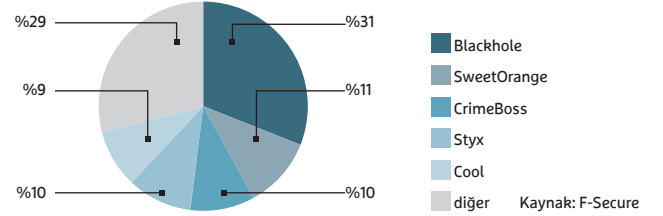
Özensiz kullanıcılar eskimiş yazılımlara bel bağladığı sürece siber suçluların pahalı sıfıncı gün exploit'lerini satın almasına bile gerek yok. 2013'ün ilk yarısında en çok saldırıya uğrayan açık, Windows'un TrueType yazı tiplerini işlemesindeki bir açıklıktı. 2011'den beri bilinen bu açık, o sıralar Stuxnet'in takipçisi Duqu tarafından endüstriyel sistemlerde casusluk yapmak için kullanılıyordu. Bir Symantec araştırmasına göre, tek bir exploit ortalama 312 gün yürürlükte kalıyor. Ancak bu sürenin ardından yamayla kapatılmamış hedeflerin sayısı

Açıkları kullanmak

Siber suçlular bilgisayarlara zararlı kod bulaştırmak için exploit'leri kullanıyor. Bu yöntem işe yarıyor çünkü çok az kullanıcı bilgisayarındaki yazılımları güncelliyor.

En popüler exploit kitleri

Az sayıda exploit kiti piyasayı avucunda tutuyor. Zirvedeki ise Rusya'dan Blackhole kiti

En çok saldırıya uğrayan yazılım açıkları

CVE endüstri standardı tarafından puanlanan bu beş açık 2013'ün ilk yarısında hacker'lar tarafından çok kullanıldı.

Açık	Hedef	Hakkında	CVSS Skoru *
CVE 2011-3402	Windows XP, Vista 7	TrueType yazı biçimlerini işlemek kod işletilmesini sağlıyor	9,3
CVE 2013-1493	Java SE 7,15 ve eski sürümleri	Renk yönetimindeki hata, kod işletilmesine ve DoS saldırılarına zemin hazırlıyor	10
CVE 2011-3544	Java SE 7 ve önceki sürümleri	Güvensiz web uygulamalarına veriye erişim şansı tanıyor.	10
CVE 2011-2423	Java SE 7,17 ve önceki sürümleri	Java VM Hotspot'taki hata saldırganların izinleri iptal etmesini sağlıyor.	4,3
CVE 2013-0422	Java SE 7,11 ve önceki sürümleri	Hatalı güvenlik sorguları saldırganların her türden kodu işletmesini sağlıyor	10

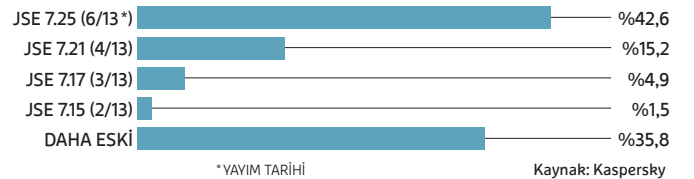
*SKOR SİSTEMİ (0-10)

■ EN FAZLA TEHLİKE ■ YÜKSEK DERECE ■ ORTA DERECE KAYNAK: F-Secure/CVE Details

Kullanılan eski yazılım sürümleri

Çoğu kullanıcı yazılımlarını düzenli olarak güncellemiyor ve bu yüzden güvenlik açığı kapatıldıktan sonra bile saldırıya maruz kalıyor

KULLANILAN JAVA SÜRÜMLERİ (2013 AĞUSTOS)

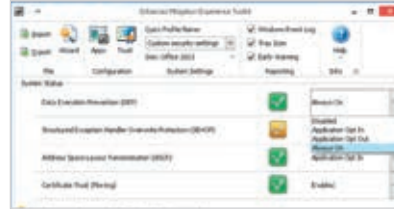

İyi bir exploit kit: Güvenlik uzmanları Metasploit aracılığıyla ağlarda açık arıyor.

Bilgisayarınızı koruyun

Mümkünse tüm programlarınız için otomatik güncellemeyi açmalısınız. Ayrıca Secunia PSI araçları (Dergi DVD'sinde) ve Microsoft EMET de güvenlik açıklarını gidermenize yardımcı olabilir.

Secunia PSI mevcut yazılım güncellemelerini arıyor ve bulunca otomatikman kuruyor

EMET; DEP ve ASLR gibi güvenlik özelliklerini etkinleştiriyor ve tampon bellek taşması gibi saldırıları önüyor.

azalıyor ve artık önemsiz bir hal alıyor.

Böylesi exploit saldırılarını önlemede hem yazılım üreticilerine hem de kullanıcılara görev düşüyor. Her şeyden önce şirketler böylesi exploit'lere anında karşılık vermeli.

"Hatayı ve çözümünü bulur bulmaz, yan etkisi olup olmadığını görmek için yamayı otomatik ve elle test sürecine sokuyoruz," diyor Mozilla'dan Johnathan Nightingale. "Her yamanın, sıfırıncı gün açığı gibi acil durumlarda bile kalite kontrolümüzden geçmesi şart." Bu biraz zaman alsa da yazılım sektörü giderek hızlanıyor. Secunia'ya göre 2011'de açıkların sadece %72'si bir gün içinde kapatılabilişken 2012'de bu oran %84'e tırmanmış. Giderek daha fazla program, özellikle de Chrome ve Firefox gibi tarayıcılar, güncelleme işini kullanıcıya bırakmamak için otomatik güncelleme yapıyor.

Fakat geliştirilmiş güncelleme süreci güvenlik açıklarıyla pek de başa çıkamıyor. Soru, bu piyasanın kontrol edilip edilememesi ve edilip edilemeyeceği. Zira exploit'ler ülkelere olduğu kadar kişilere yönelik de kullanılabilir. "Fakat nesneler gibi izi sürülemediğinden, exploit tarzı dijital malların ticaretini önlemek mümkün değil. O yüzden piyasayı kontrol etmek hiç pratik değil," diyor virüs araştırmacısı Candid Wüest. "Kısıtlama getirmek uyuşturucu ticaretinde olduğu gibi, yasadışı bir pazarın büyümesine yol açabilir." Popüler programların, milyarlarca dolarlık kârlarının bir kısmını yazılımlarının geliştirilmesine ve testine ayırması da üreticiye kalmış. Çünkü bir hacker tek başına Windows'ta açık bulabiliyorsa Microsoft gibi 100.000 çalışanlı küresel bir örgütün de en az bu kadar başarılı olması gerekiyor.

balkim@chip.com.tr

LEVEL
Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Batman: Arkham Knight, Far Cry 4

Dosya Konusu E3 2014, Far Cry 4

Test Battlefield Hardline, FIFA World, The Forest

İnceleme Among the Sleep, Murdered: Soul Suspect, Lifeless Planet, Ultra Street Fighter IV ve fazlası...

Temmuz sayısı bayilerde ve süpermarketlerde

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebileceğiniz, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcak sıcak aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacaksınız.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve <http://www.chip.com.tr/canli/> adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Haziran ayında CHIP TechTalks canlı yayınınızın ilk hafta konuğu 3DFAB firma sahibi Hakan Güzelgöz'dü. 3 boyutlu yazıcılar hakkında izleyicilerimizin en çok merak ettikleri soruları cevapladı.

Haziran ayında CHIP TechTalks canlı yayınınızın ikinci hafta konuğu Samsung Türkiye Kategori Ürün Müdürü Veysel Kaya idi. Samsung'un dikkat çeken kavisi UHD TV'sini birlikte canlı yayında inceledik.

Dünya kupası heyecanı başladı, televizyon satışları patladı...

Günümüzde teknolojinin girmediği alan hemen hemen kalmadı gibi. Girmeyen yerlerde de eksikliği hemen hissediliyor, gerekli teknolojik önlemlerin alınmadığı durumlarda ne büyük felaketlerin yaşandığına çok acı bir şekilde ülke şahit olmuştuk, hatırlarsınız. Bu vesile ile Soma'da hayatlarını kaybeden madencileri tekrar saygıyla anmak, acılı yakınlarına da başsağlığı dilemek isterim.

Geçtiğimiz ay yine CHIP Online Canlı Yayınları ile en çok merak edilen konulara değinmeye gayret ettik, her konuda konunun uzmanını ekranlarınıza getirdik. Biz CHIP Online olarak aklımızda olan soruları sorduk, aynı zamanda Canlı Yayında izleyicilerimiz de soruları ile hem yayına renk kattılar hem de konuklarımızı epey terlettir. Yayını sonuna kadar izleyen izleyicilerimiz de ellerini çabuk tuttıkları takdirde sürpriz hediyeler kazandılar.

Dünya kupası ile dört yılda bir sahalarda, stadyumlarda yaşanan heyecanın belki de birkaç katı TV ekranlarının karşısında yaşanıyor. Yüksek kaliteli çekimler, futbolcuların en minik kas hareketlerini bile gözümüzün bir buçuk metre ötesine getiriyor, belki de stadyumda hiçbir zaman göremeyeceğimiz detayları defalarca izleme imkânına sahip oluyoruz. Teknoloji

aynı zamanda "gol oldu, olmadı, top çizgiyi geçti, geçmedi" tartışmalarına da son noktayı koyuyor ve bir nevi "dijital hakemlik" müessesesi artık spor dünyasına giriyor. Biz geçen ay hazır dünya kupası da başlıyor diyerek TV teknolojisini masaya yatırmaya karar verdik ve Samsung'un Teknoloji Evine Canlı Yayında konuk olduk. Samsung'un kavisli ekranını, 4K teknolojisini detaylarıyla inceledik, TV, yayıncılık ve çekim kalitesi konusundaki en taze bilgileri en yetkili ağızdan aldık.

Hemen arkasından da Türkiye için çok önemli bir gelişmeyi, Intel'in Türkiye'de açmış olduğu Ar-Ge merkezini ziyaret ettik. Bu sefer konuştumuz Intel'in Genel Müdürüydü. Bize bu Ar-Ge merkezinde olan bitenleri, teknoloji dünyasına yön veren etkin firmalardan Intel'in vizyonunu ve Türkiye'ye bakış açısını ayrıntıları ile özetledi. Günümüzde fiziksel olarak ürün üretiminden çok daha önemli olduğunu düşündüğüm Ar-Ge konusuna ülkemizde yatırım yapılıyor olması çok önemli. Bundan daha da önemli olan ise Intel gibi yaptığı yatırımlarla dünya teknoloji vizyonunu bir anda değiştirebilecek bir firmanın Ar-Ge merkezlerinden birini kurmak için Türkiye'yi seçmiş olması. Dahası, bu merkezde eğitimle ilgili Ar-Ge çalışmalarına ağırlık verili-

yor olması konunun önemini bir kat daha artırıyor. Sonuç olarak buradan çıkacak olan ürün veya konseptler dünyaya "Made in Turkey" yerine "Created in Turkey" sloganıyla yayıldığında hepimizin koltukları kabarcak, bunu unutmayalım.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan CHIP TechTalks Canlı Yayınları tüm hızı ile devam ediyor. Bir aksilik çıkmadığı takdirde her hafta Çarşamba günü saat 13:00 da CHIP Online ana sayfasında, CHIP Online Facebook ve Twitter hesaplarında yeni bir konu ve yeni bir konuk ile beraber oluyoruz. Bu bazen bir Ar-Ge merkezi oluyor, bazen de üç boyutlu yazıcıların bugün geldiği noktayı inceliyoruz. Bazen 4K kavisli TV teknolojisine göz atıyor, bazen büyük bir patlamanın yaşandığı mobil mesajlaşmayı masaya yatırıyoruz. Ancak her seferinde sıkılmadan izleyeceğimiz bir Canlı Yayın sizi bekliyor oluyor, elbette her Canlı Yayın sonunda da sürpriz hediyelerimiz olabiliyor, bunun da altını çizelim. Canlı Yayınları kaçıranların da izlemek için www.chip.com.tr/canli adresine bağlanmaları yeterli. Ayrıca bu sayfa üzerinde de CHIP AR teknolojisi kullanarak tüm Canlı Yayınlarımızın tekrarlarını izleyebilirsiniz. Gelecek ay görüşmek üzere hoşça kalın, kendinize iyi bakın...

Haziran ayında CHIP TechTalks canlı yayınınızın üçüncü hafta konuğu Intel Türkiye Genel Müdürü Burak Aydın'dı. Intel'in Türkiye'de ki ARGE faaliyetleri ile ilgili merak ettikleri soruları cevapladı.

Haziran ayında CHIP TechTalks canlı yayınınızın son hafta konuğu TicToc Türkiye Genel Müdürü Ömer Lütfi Diri idi. Mobil mesajlaşma konusunda izleyicilerimizin en çok merak ettikleri soruları cevapladı.

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilir, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda göreceğiniz şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki Artırılmış Gerçeklik (Augmented Reality) videolarını <http://chip.tk/RG7YOL> adresinden izleyebilirsiniz

CHIP DVD'de: Test resimlerini
bu ayki DVD'de bulabilirsiniz.ww

750 TL bütçe ile en iyi tablet tercihleri

iPad Apple'ın kaliteli ve pahalı ürünü. Aslında bazı Android veya Windows kullanan ucuz cihazlar da etkileyici kaliteye sahipler

Ertuğ Aydın / FN

Evet belki çoğu tablet tam anlamıyla bir cep telefonuna veya laptopa alternatif değil ama onların da kendi avantajları var. Bunların ilk sırasında insanların medyaya ulaşımını kolaylaştırmaları yer alıyor. Örneğin artık gazete okumak için bayiye gidip para harcamanıza ve kağıt israf etmenize gerek yok. Kolayca oturduğunuz yerden bir makale okuyabiliyorsunuz. Yoluca otururken oturup bir film izleyebilir veya oyun oynayabilirsiniz. Sonuçta tabletler ideal birer yan ürün demek hiç de haksız sayılmaz.

Bu tür cihazların çok da pahalı olmaması beklenir. Biz fiyatı 300 ile 750 TL arasında değişen 15 tableti teste soktuk ve artışıyla eksisiyle hepsini oldukça detaylı bir şekilde inceledik. Hemen belirtelim: Tabletler söz konusu olunca iki cihazın kapasitesi çok ciddi ölçüde farklı olabiliyor. O yüzden inceleme yapmadan sırf ucuz diye bir tanesine atlamamalısınız. Fakat her zaman pahalı olan

daha iyidir demek de doğru değil. Testimiz bize bunu da ispatladı.

Testimizdeki cihazların yarısında 7 inçlik ekran var, bu da mobil kullanım için ideal kabul edilen ölçü. Nexus 7 gibi 7 inçlik modeller o kadar hafifler ki uzun süre tek elle kullanımda dahi sizi kesinlikle yormuyorlar ve boyutlarından ötürü herhangi bir çantaya veya bir cebe dahi rahatlıkla sığıyorlar. Hatta Samsung Galaxy Tab 3 8.0 gibi 8 inçlik bazı hafif modeller bunun yanında oldukça da şık.

10 inçlik modeller medya oynatımı hususunda daha yetkinler ama onların da kendilerine özgü sorunları var. Toshiba Excite Pure, örneğin, uzun süre tek elde tutulamayacak kadar ağır, bir süre sonra bir şeye dayanıyormuşsunuz gibi bir hisse kapılabiliyorsunuz, bu durum iki elle kullanımda dahi değişmiyor. Lenovo ise bu sorunu tasarım ile çözmüş. Yoga Tablet 10 modelinde firma, pili arka tarafta kullanmamış. Silindirik kasada yer alan pil sebebiyle cihazın kalan kısmı aşırı derece yassı ve cihaz da çok hafif. Dönebilen parçaları ile de dik şekilde kullanmak oldukça kolay.

Ekran ve performans

Ekranların büyüklüğü ve kalitesi arasında ciddi farklar olabiliyor. Yüksek ekran ve multimedya kalitesi isteyenler dikkat: bazı ucuz modeller en az pahalı olanlar kadar iyiler!

Yolda veya evde kullanım?

Modellerin boyut farklılıkları çarpıcı derecede: 7 inçlik modellerde CHIP anasayfası tam olarak ekrana sığmıyor. Belki ufak ve taşınması kolaylar ama bu modellerde daha çok kaydırma yapacağınız kesin.

Görüntü kalitesindeki sorunlar

Bazı cihazların parlaklık seviyesi 300 cd/m2 seviyesinin bile çok altında ve bu parlak ortamlarda veya direkt güneş ışığında ekranı düzgün görmeyi engelliyor. Birçok ucuz tabletin zayıf noktası da bu ve fotoğraflar için hiç de ideal bir durum değil. Bunun sebebi kullanılan ekranların TV'lerde standart olan RGB renk skalasının ancak yüzde 70'ine varabiliyor olması, bunu ekranın bize daha ilk bakışta bile biraz daha soluk gelmesinden anlayabiliyoruz. Sadece Nexus ve Kindle Fire HDX 7 gerçek anlamda üst seviye kalitede ekranlara sahipler ve zaten zengin, doğal renkleriyle bunu belli ediyorlar. İki tablet de 7 inçlik ekranlarında full HD görüntü, 1920 x 1200 piksel, gösterebiliyorlar ve testte diğer tüm cihazlardan yüksek bir görüntü puanı almayı başardılar.

Düşük fiyat aynı zamanda performansta da etkisini gösteriyor. Aslında birçok tablet arayüzü ve uygulamaları sorunsuz çalıştırsa da gerçek anlamda iyi bir medya performansını güçlü işlemcisi olan 3 modelde görebildik: Tegra Note, Kindle Fire HDX ve Nexus 7. Samsung tabletlerinde ilk sırada kendi Exynos çipini kullanıyor. Bu çip henüz yeni bir çip ama Samsung'un kullanıcı arayüzüne son derece uyumlu ve akıcı bir kullanım sağlıyor. Tegra 3 ve MediaTek işlemci kullanan modellerde ciddi bir zayıflık göze çarpıyor. Örneğin Asus MeMO Pad HD 7 veya HP Slate 7 oldukça yavaş tepki veriyorlar ve özellikle kaydırma (scroll) işlemi sırasında tutukluk yapıyorlar.

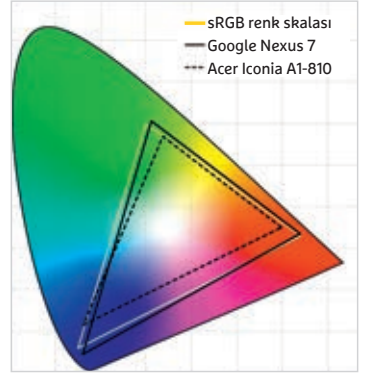
Etkileyici pil ömürleri

Süper hızlı bir tablette bile pilin kısa sürede bitmesi tüm eğlenceyi kaçıracaktır. Kindle Fire HDX bu konuda özellikle kötü bir performans çizdi. Video izleme ömrünün 4 saatin, internette sörf ömrünün ise 5 saatin altında olduğunu hesaba katınca rahatlıkla pili en az dayanan tablet olduğunu söyleyebiliriz. Aksi yönde iyi bir örnek ise Lenovo Yoga Tablet 10: video ömrü yaklaşık 12 saat ve internette sörf içinse 7 saat sunuyor. Hafif bir model olan Asus MeMO Pad HD7 de oldukça iyi bir pil ömrüne sahip ve taşınabilirlik söz konusu olunca da Nexus 7 ile birlikte bu alanın en iyilerinden.

Tüm cihazlar ciddi manada donanımlı. Hepsi WLAN ve Bluetooth destekliyor, fakat sadece 2 tanesi UMTS ağlara bağlanabiliyor: Fonepad 7 ve Galaxy Tab 3 7.0 aynı zamanda telefon olarak kullanılabilir. Çoğu tabletin arka yüzünde 5-megapikselli orta kalite kameralar var. Sadece TrekStor ve Amazon ön kısımda bir kamera sunarak video görüşmelerine imkan sağlamışlar. Kindle Fire HDX'in bizim test ettiğimiz wi-fi versiyonu, Dell Venue Pro 8 ve Acer Iconia W3-810 GPS alıcısına sahip değiller. Bu nedenle bu cihazları bir navigasyon cihazı olarak kullanmak mümkün değil. Birçok model bir mikro USB portundan bir adaptör ile HDMI görüntü verebiliyorlar. Prensip olarak tüm üreticiler MHL standardını kullanıyorlar, sadece Nexus 7 farklı bir adaptör kullanıyor. Yazılımsal olarak bir sürpriz de var. Ucuz cihazlarda şaşırtıcı olma-

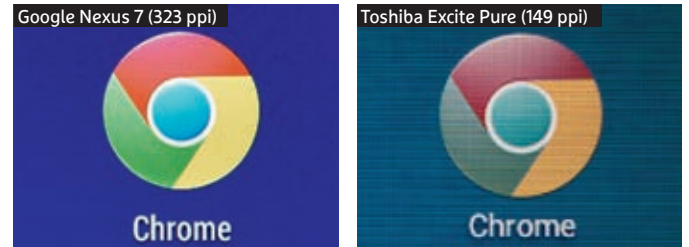
Yetersiz renk çeşitliliği

Kural olarak, renk skalası sRGB standardına yaklaştıkça, görüntü daha iyi olacaktır. Birçok tablet, örneğin Acer Iconia A1-810 bu alanda başarısız olurken, Google Nexus 7 bu alandaki en iyi cihaz oldu.

Görüntü kalitesini keskinlik belirliyor

Birçok ucuz tablet keskin görüntüler gösteremiyor, özellikle de Toshiba ve Lenovo'nun 10 inçlik modelleri bu konuda oldukça kötüler. 250 ppi'nin altındaki piksel yoğunluğu artık sinir bozucu denilebilecek kadar düşük kalitede görüntülere sebep oluyor.

Performansta ciddi fark

GFXBench v3'teki T-Rex ekran testi, cihazların grafik anlamındaki performanslarının ne kadar fark edebildiğini gösterdi, bazı cihazlar arasında 6 kat fark var!

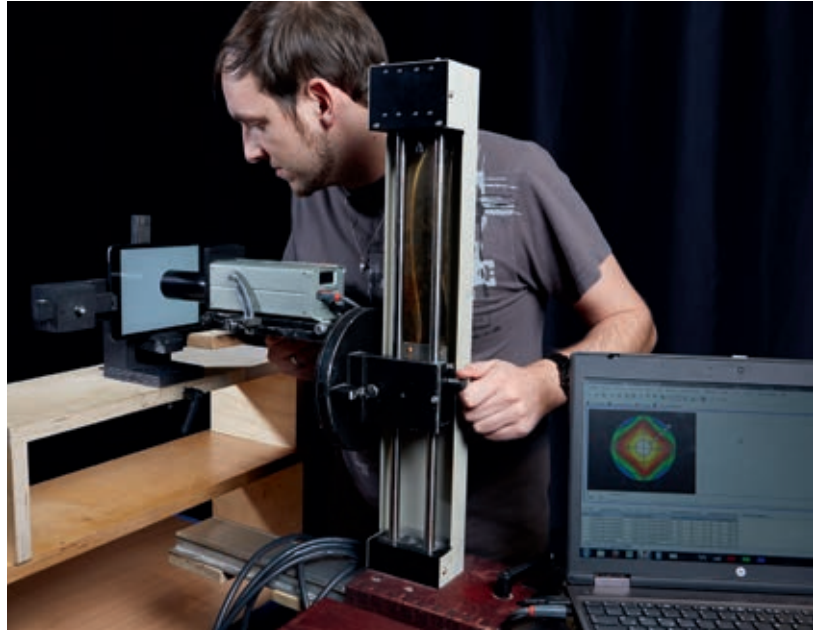
EVGA TEGRA NOTE 7	29,9 FPS
AMAZON KINDLE FIRE HDX 7	21,9 FPS
GOOGLE NEXUS 7	15,9 FPS
ASUS FONEPAD 7	12,7 FPS
SAMSUNG GALAXY TAB 3 8.0	6,1 FPS
LENOVO YOGA TABLET 10	4,5 FPS

TEST Ucuz tabletler

yan bir şekilde Android'in bariz bir üstünlüğü söz konusu fakat iki model Windows 8.1 kullanıyor. Yani Dell Venue Pro 8 ve Acer Iconia W3-810 kullanıcıları masaüstü bilgisayarlarından an alışık oldukları programlara tabletlerinden de erişebiliyorlar.

İki Windows tablet de Microsoft Office'in tam ve lisanslı sürümü ile geliyor, ki sırf bunun fiyatı 100 Euro. Fakat Windows'un arayüzü birçok kullanıcıyı parmakla kullanıma uygun Modern UI'den soğutuyor, hele ki o bilgisayar masaüstüne benzeyen menüler oldukça sinir bozucu. 7 ve 8 inçlik modellerde özellikle kullanım daha da zorlaşıyor. Android'e kıyasla kullanımına alışmak çok daha uzun zaman alıyor ve ana ekran ile Modern UI farklılığı kullanımı ve dolayısıyla alışmayı iyice zorlaştırıyor.

Kindle Fire HDX 7 işletim sistemi söz konusu olunca oldukça eksantirik. Fire OS 3.1 kullanıyor ve bu Amazon'un Android 4.2.2 uyarlaması. Bunun orijinal Google-Android'le çok da bariz bir benzerliği yok, Amazon tüm işletim sistemini arayüzüyle birlikte değiştirmiş ve Google uygulamalarını, Play Store da dahil engellemiş. Bu nedenle bu cihazı kullananlar, Amazon'un seçimlerine mahkum. Android 4.2 bir şaheser değilse de çok fazla cihazda tercih ediliyor ve başarılı kabul edilebilecek bir işletim sistemi. yorum@chip.com.tr

Tablet ekranlarını son teknoloji ile teste tabi tuttuk. Maksimum parlaklığı, kontrastı, renk aralığını ve açığa göre görüntüyü ölçüp ona göre değerlendirmeler yaptık.

Test edilen tabletler

	GOOGLE NEXUS 7 (2013)	SAMSUNG GALAXY T. 3 8	ASUS FONEPAD 7	EVGA TEGRA NOTE 7	LENOVO YOGA TABLET 10	SAMSUNG GALAXY T. 3 7	SAMSUNG GALAXY N. 8
Fiyat (Yak.)	1. Sıra 750 TL	2. Sıra 580 TL	3. Sıra 700 TL	4. Sıra 700 TL	5. Sıra 750 TL	6. Sıra 340 TL	7. Sıra 980 TL
Toplam puan	88,7	85,2	84,5	84,5	84,1	84,1	83,7
Kullanım (%50)	85	84	82	88	81	82	87
Ekran (%20)	91	84	78	75	93	85	89
Taahhütlülük (%20)	100	93	93	90	85	86	74
Donanım (%10)	79	78	91	78	78	90	75

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşletim sistemi	Android 4.4.2 ¹⁾	Android 4.2.2 ²⁾	Android 4.3	Android 4.4.2	Android 4.2.2	Android 4.1.2 ²⁾	Android 4.2.2 ²⁾
Ekran büyüklüğü	7 İnç (LCD)	8 İnç (LCD)	7 İnç (LCD)	7 İnç (LCD)	10 İnç (LCD)	7 İnç (LCD)	8 İnç (LCD)
Çözünürlük/Piksel yoğunluğu	1.920 x 1.200/323 ppi	1.280 x 800/189 ppi	1.280 x 800/216 ppi	1.280 x 800/216 ppi	1.280 x 800/151 ppi	1.024 x 600/170 ppi	1.280 x 800/189 ppi
System-on-Chip	Snapdragon S4 Pro	Exynos 4212	Intel Atom Z2560	nVidia Tegra 4	MediaTek MTK 8125	Marvell PXA986	Exynos 4412
İşlemci çekirdek sayısı, hızı	4 x 1,5 GHz	2 x 1,5 GHz	2 x 1,6 GHz	4 x 1,8 GHz	4 x 1,2 GHz	2 x 1,2 GHz	4 x 1,6 GHz
RAM/Flash memory	2 GB/32 GB	1,5 GB/16 GB	1 GB/16 GB	1 GB/16 GB	1 GB/16 GB	1 GB/8 GB	2 GB/16 GB
UMTS/Telefon	□/□	□/□	HSPA+/■	□/□	□/□	HSPA+/■	□/□
WLAN/NFC/Bluetooth	■/■/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■
Kamera: ön/arka	5/0,8 MPx	4,9/1,2 MPx	5/1,2 MPx	5/0,3 MPx	4,9/1,6 MPx	3,1/1,2 MPx	4,9/1,2 MPx
TV-out/SD-Slot/GPS	■/□/■	■/microSD/■	□/microSD/■	■/microSD/■	□/microSD/■	■/microSD/■	■/microSD/■
Pil kapasitesi	3.950 mAh	4.450 mAh	3.950 mAh	4.100 mAh	9.000 mAh	4.000 mAh	4.600 mAh
Boyutları	20,0 x 11,4 x 0,9 cm	21,0 x 12,4 x 0,8 cm	19,8 x 12,0 x 1,1 cm	20,0 x 12,0 x 1,0 cm	26,1 x 18,0 x 2,1 cm	18,8 x 11,1 x 1,0 cm	21,1 x 13,6 x 1,0 cm
Ağırlık	287 g	316 g	332 g	355 g	608 g	304 g	339 g

TEST DEĞERLERİ

Maks. parlaklık seviyesi	545 cd/m²	375 cd/m²	281 cd/m²	400 cd/m²	447 cd/m²	376 cd/m²	420 cd/m²
Parlaklık sapması	%23	%10	%30	%29	%29	%21	%21
Siyah beyaz kontrastı	133:1	132:1	146:1	139:1	153:1	157:1	133:1
15/30/45 derecelik açılarda kontrast kaybı (%)	% 13/38/57	% 14/38/57	% 16/39/58	% 11/25/40	% 16/40/58	% 16/41/60	% 16/40/59
Renk skalası (sRGB)	%100	%77	%87	%84	%73	%73	%81
Video oynatma/Sörf ömrü	6:44/7:23 saat	6:00/6:57 saat	6:24/7:39 saat	6:47/6:02 saat	11:43/7:04 saat	5:18/5:34 saat	4:58/5:57 saat
Pil şarj süresi	3:28 saat	3:18 saat	3:28 saat	2:41 saat	5:40 saat	3:30 saat	6:02 saat
Web sitesi açma süresi	4,2 s	4,4 s	5,5 s	5,8 s	4,5 s	5 s	5,2 s
500 MB veri transferi	23,6 s	23,4 s	45,4 s	34,5 s	24 s	95,7 s	28,6 s

1) 01/2015'E KADAR GOOGLE GÜNCELLEMELERİ İLE
2) ANDROID 4.4 KİTAKAT AÇIKLANDI 3) GPS SADECE LTE VERSİYONUNDA

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMİZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

Testin galibi Google Nexus 7 (2013), Android'in son sürümünü kullanıyor; ufak, hızlı ve uzun ömürlü: Yolda kitap okumak ve internet erişimi için ideal seçim.

Asus MeMO Pad HD 7, fiyat performans açısından birinci oldu. 300 TL'lik fiyatı, farklı renk seçenekleri, etkileyici performansı ve pil ömrü ile kesinlikle parasına değer.

CHIP Test sonucu

300 – 750 TL aralığında fiyatına değecek bazı modeller var. Fakat her cihaz için alınabilir demiyoruz. Özellikle kalite, pil ömrü, görüntü kalitesi ve performans konusunda bazılarının çok ciddi sorunları vardı.

Test birincisi Google Nexus 7 etkileyici derecede iyi bir tablet, istenilen öğeleri ekranına sorunsuz ve hızlı bir şekilde getiriyor. Ayrıca Google'in son açıklamasıyla birlikte, 2015 başından itibaren her yeni Android versiyonunu kullanabilecekler.

Alternatifler Daha büyük bir ekran isteyenler Galaxy Tab 3 8.0'i seçebilirler. Fakat görüntü kalitesinden ciddi derecede ödün vereceklerdir. Özellikle de piksel kalitesi ve sayısı yetersiz kalıyor. Ayrıca Samsung tablet de oldukça kaliteli ve işini hakkıyla yapıyor. Ayrıca Lenovo Yoga Tablet 10 de oldukça şık ve iyi bir model. Özellikle geniş ekranı ile evde video izlemek için ideal.

Fiyat performans birincisi Asus MeMO Pad HD 7 tam anlamıyla enerji dostu bir cihaz, her şart altında saatlerce kullanım vaat ediyor. Fiyatı arada sırada takılmasını ve kalitesiz plastik kasasını katlanabilir kılıyor.

	ASUS MEMO PAD HD 7	DELL VENUE 8 PRO	ACER ICONIA TAB A1-810	TREKSTOR TOLINO TAB 7"	AM. KINDLE FIRE HDX 7	ACER ICONIA W3-810	HP SLATE 7 PLUS	TOSHIBA EXCITE PURE
	8. Sıra	9. Sıra	10. Sıra	11. Sıra	12. Sıra	13. Sıra	14. Sıra	15. Sıra
	300 TL	750 TL	400 TL	450 TL	700 TL	575 TL	430 TL	650 TL
	80,1	79,6	79,2	79,1	79	78,9	77,1	76,1
	76	79	80	81	77	77	80	80
	76	73	85	77	89	85	76	77
	99	89	76	82	81	78	79	66
	70	76	69	69	68	80	62	76
	Android 4.2.2	Windows 8.1	Android 4.2.2	Android 4.2.2	Fire OS 3.1	Windows 8.1	Android 4.2.2	Android 4.2.1
	7 İnç (LCD)	8 İnç (LCD)	8 İnç (LCD)	7 İnç (LCD)	7 İnç (LCD)	8,1 İnç (LCD/TN-Panel)	7 İnç (LCD)	10,1 İnç (LCD)
	1.280 x 800/216 ppi	1.280 x 800/189 ppi	1.024 x 768/160 ppi	1.440 x 900/243 ppi	1.920 x 1.200/323 ppi	1.280 x 800/186 ppi	1.280 x 800/216 ppi	1.280 x 800/149 ppi
	MediaTek MTK 8125	Intel Atom Z3740D	MediaTek MTK 8125	Rockchip RK3188	Snapdragon 800	Intel Atom Z2760	nVidia Tegra 3	nVidia Tegra 3
	4 x 1,2 GHz	4 x 1,33 GHz	4 x 1,2 GHz	4 x 1,6 GHz	4 x 2,2 GHz	2 x 1,8 GHz	4 x 1,3 GHz	4 x 1,3 GHz
	1 GB/16 GB	2 GB/32 GB	1 GB/16 GB	1 GB/16 GB	2 GB/16 GB	2 GB/64 GB	1 GB/8 GB	1 GB/16 GB
	□/□	□/□	□/□	□/□	□/□	□/□	□/□	□/□
	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■	■/□/■
	4,9/1,2 MPx	4,9/1,2 MPx	4,9/0,3 MPx	□/1,9 MPx	□/0,8 MPx	2,1/2,1 MPx	5/0,3 MPx	3,1/1,2 MPx
	■/microSD/■	□/microSD/□	■/microSD/■	■/microSD/■	□/□/□ ³⁾	■/microSD/□	□/microSD/■	■/microSD/■
	3.950 mAh	4.830 mAh	4.960 mAh	3.900 mAh	4.550 mAh	6.800 mAh	4.000 mAh	6.600 mAh
	19,7 x 12,1 x 1,2 cm	21,7 x 13,0 x 1,0 cm	20,9 x 14,6 x 1,2 cm	19,6 x 12,2 x 1,0 cm	18,6 x 12,8 x 0,9 cm	21,9 x 13,5 x 1,2 cm	19,5 x 12,3 x 1,1 cm	26,1 x 17,9 x 1,1 cm
	310 g	388 g	395 g	335 g	298 g	495 g	343 g	594 g
	324 cd/m ²	348 cd/m ²	258 cd/m ²	367 cd/m ²	347 cd/m ²	356 cd/m ²	386 cd/m ²	270 cd/m ²
	%18	%23	%12	%19	%22	%17	%18	%17
	134:1	138:1	144:1	138:1	138:1	131:1	139:1	157:1
	%	%	%	%	%	%	%	%
	8/23/38	16/40/58	17/42/61	17/43/62	9/23/39	16/33/53	15/40/59	37/67/79
	%86	%84	%70	%71	%104	%73	%77	%66
	9:15/7:32 saat	7:15/7:28 saat	5:51/5:43 saat	5:39/5:51 saat	3:47/5:19 saat	7:08/8:02 saat	4:52/5:14 saat	6:53/5:41 saat
	3:46 saat	3:04 saat	3:45 saat	3:06 saat	3:18 saat	4:03 saat	2:47 saat	4:31 saat
	4 s	4,3 s	4,3 s	5,5 s	7,9 s	6,7 s	4,8 s	4,3 s
	37,3 s	28,8 s	37 s	26,2 s	35,1 s	28,4 s	47 s	48 s

Düşük fiyata yüksek hız

SSD'ler artık lüks değiller: 256 GB'lık bir disk 100 € gibi bir fiyata temin edilebiliyor. CHIP sizler için bu kelepikleri test etti.

Ertuğ Aydın / N O

Tabi ki kimse basit bir işlem için bilgisayar başında beklemekten hoşlanmaz. Bu süreyi kısaltmak için eski sabit diskinizi değiştirip bir SSD alabilirsiniz. Windows saniyeler içinde açılır, programlar akıcıdır ve oyunlar bambaşka bir seviyeye varır. SSD kısacası bilgisayarınızı hızlandırır. Laptop sahipleri ayrıca başka avantajlara sahip olacaklar. Öncelikle SSD'lerde hareketli bir parça olmadığı için darbelere çok daha dayanıklıdır ve titreşim yaratmıyorlar. Ayrıca elektrik sarfiyatları çok daha düşük. Bu disklerin tek dezavantajı ise fiyatları. Kullanıcı her GB için standart bir sabit disk ile kıyaslanınca çok ciddi bir ücret ödüyor. Fakat fiyatlar da git-tikçe düşüyor. Düşük seviye modeller, 120 ila 256 GB kapasiteli olanlar, artık 100 Euro'dan ucuza elde edilebiliyor. Biz sizin için 15 tanesini test ettik.

Geçmişte, SSD alıp sistemini hızlandırmak isteyenler, ekonomi

yapmak isteyenler 64 GB gibi yetersiz bir kapasiteye mahkumdu-lar. Bu ancak bir işletim sistemi için, bir kaç program ve belki büyük bir oyun için yeterliydi.

Daha az paraya daha çok alan

Bugünlerde, bu tip SSD'lere para harcamak hiç de anlamlı değil. Bu tip diskler artık 50 dolar civarında ve hesaplanırsa GB bazında ödenen bedel daha yüksek. En üst seviye modellerin fiyatlarından örnek vermemiz gerekirse: Transcend SD340 256 GB, Intenso Top III 256 GB ve SanDisk Ultra Plus 256 GB modellerinden birini seçerseniz, GB başına 38 Euro centi ödemiş oluyorsunuz. Yani yüksek kapasite aslında ekonomikliği de yanında getiriyor. Ama her zaman da değil, örneğin Samsung 840 Evo, 1 TB'lık kapasitesi ile, kullanıcıya GB başına 43 Euro cent ödettiriyor. Ayrıca 256 GB'lık bir kapasite bir işletim sistemi ve çok sayıda program için yeterli; kul-

Hızlı kelepçirler

lanıcıya hızlıca ulaşabileceği diğer dosyaları için de yeterince yer sunuyor. Aslında alandan biraz fedakarlık yaptığınızda, 120 veya 128 GB'lık modeller oldukça enteresan kabul edilebilecek hızlara çıkabiliyorlar.

Daha hızlı açılış, daha düşük bekleme süreleri

Tercih ettiğiniz SSD ekonomik bir model diye hızdan vazgeçmiş olmuyorsunuz. Prensip, testimizdeki en yavaş SSD bile standart bir sabit diskten 5 kat daha hızlı idi. Hatta daha pahalı SSD modelleri ile kıyaslandığında, testimizdeki çoğu SSD fiyat performans barometresinde oldukça iyidiler. Aslında en son noktada belirleyici olan şey, sıkıştırılmayan verinin yazma hızı ve erişme süresi. Fakat kurulumlardan sonra SSD'nin yazmaya ilişkin özellikleri çok da önem arz etmiyor. Pratikte veriye ulaşma işlemlerinin yüzde 90'ı okuma bazlı. Geniş bir film ve fotoğraf arşivi olanlar için mesela, bu veriler sıkıştırılmayan verilerdendir, veriyi okuma yazmaktan çok daha önemli. Yani sistemini hızlandırmak isteyenler kelepçirlerimize bakmalılar. Neredeyse tüm modeller oldukça iyi bir performans ortaya koydular. Sadece listenin en sonunda yer alan Adata S510 ve Verbatim SSD 120 GB modelleri, sıkıştırılmış ve/veya sıkıştırılmayan veride testimizin ortalamasının altında performanslar ortaya koydular. Bunların okuma hızları sırasıyla 490 MB/saniye ve 205 MB/saniye oldu.

Fakat bazı uygulamalar, yazma hızının yüksek olduğu modellerde çok daha hızlı çalışıyorlar. Pahalı en üst seviye modellerde, okuma ve yazma hızı neredeyse aynı. Fakat transfer hızı 300 MB/saniye kadar aşağılara düşebiliyor. Bu nedenle asıl dikkat edilmesi gereken SSD'nin kayıt yuvalarının nasıl çalıştığıdır. Basitçe anlatmak gerekirse buralara veri ancak eski veriler silindiğinde yazılabiliyor. Üstüne yazma söz konusu değil. Sonuçta yazma hızı söz konusu olduğunda ilgili denetçi daha yüksek bir kapasitede kullanılıyor. Verbatim SSD 120 GB ve Adata S510 120 GB çarpıcı derecede bir tutarsızlık sergiliyorlar. Bu iki cihaz diğer SSD'lerle kıyaslanınca saniyede 300 MB'dan daha yüksek bir hız kaybına uğruyorlar. Denetçi ayrıca erişim süresinde ve IOPS kapasitesinde de belirleyici oluyor. (IOPS, saniyede yapılan veri operasyonu) Samsung 840 Evo 120 GB ve Transcend SSD340 256 GB modellerinin artık orta sınıf sayılamayacak performansları söz konusu. Erişim süreleri bir milisaniyenin onda biri ve IOPS değerleri saniyede 10000 işlemin altında. Mukayese yapmamız gerekirse: listenin en üstündeki Samsung 840 Evo 1 TB, okuma ve yazma için 0,03 ve 0,02 milisaniyelik tepkiler verdiler. Ayrıca saniyede 42.660 işlem yapabiliyorlar. Burada daha ekonomik modellerin bu verilerin yakınına bile gelmeyen performanslarını hatırlatmamız gerekiyor. Özellikle arama ve endeksleme gibi işlemlerde kısa erişim süresinin faydası ortaya çıkacaktır. Günlük kullanım içinse, kullanıcının işlemleri bu kadar net sınıflandırılmayacağı için, test ettiğimiz tüm modellerin oldukça tatmin edici skorlara ulaştıklarını vurgulamalıyız. Biz bunu testimizde PCMark7 benchmark suite ile simüle ettik. En hızlı kelepçirimiz Toshiba Q Series Pro iken, ikincimiz Samsung 840 Evo 120 GB oldu. Intenso Top III 256 GB, Adata S510 120 GB ve Verbatim SSD 120 GB da oldukça iyiler, fakat genel skorlarının da biraz düşük olduğuna da değinmeden geçemeyiz.

Yeterli disk kapasitesi

SSD'lerin elektrik sarfiyatlarının düşüklüğü, cihazların başka bir avantajı: Standart bir 3,5 inçlik sabit disk yaklaşık 5 watt civarında elektrik sarf ederken, bunun SSD'lerde yaklaşık 1 watt

En az en yüksek kapasiteli model kadar hızlı

Sıkıştırılmış veri için okuma ve yazma hızı, text dosyaları veya programlar için oldukça iyi, hatta ucuz ve yavaş Adata için bile... Fakat mesele erişim hızı olunca birçok model ortalamasının altında bir hızda kaldı. En üst ve en alt seviyedeki değerleri sizin için aşağıda listeledik.

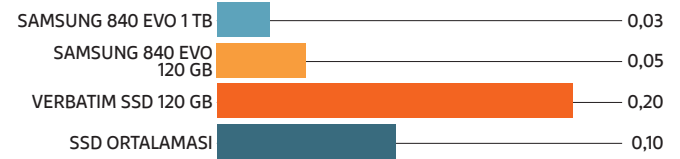
OKUMA HIZI – SIKIŞTIRILMIŞ VERİ (DEĞERLER MB/S CİNSİNDEN)

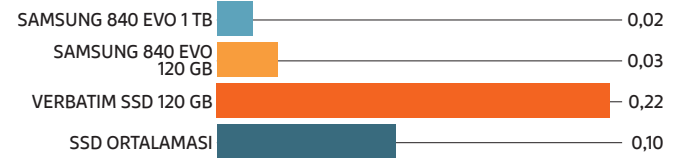
YAZMA HIZI – SIKIŞTIRILMIŞ VERİ (DEĞERLER MB/S CİNSİNDEN)

ORTALAMA ERİŞİM SÜRESİ – OKUMA (DEĞERLER MB/S CİNSİNDEN)

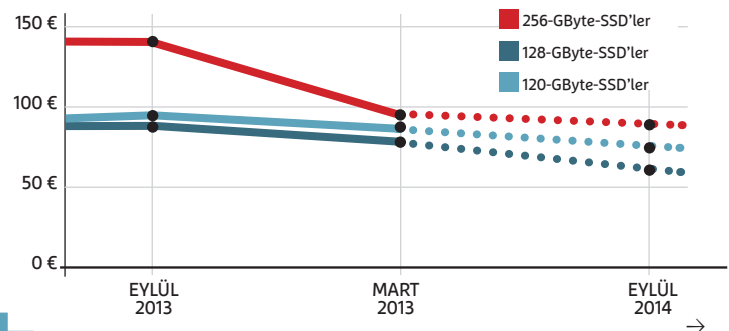
ORTALAMA ERİŞİM SÜRESİ – YAZMA (DEĞERLER MB/S CİNSİNDEN)

Testteki en iyi/en kötü SSD En iyiler listesi en iyi değeri En iyiler listesi ortalaması

256 GB için ciddi fiyat düşüşü

SSD'lerin fiyatları düzenli olarak düşüyor, buna rağmen GB başına 80 Euro cent ortalama halen standart sabit disklerdeki 6 cent fiyattan ciddi ölçüde yüksek. Bizim testimiz son 6 ayda fiyatların yüzde 30 civarında düştüğünü gösteriyor.

Elektrik sarfiyatını doğru olarak ölçmek için, elektrik sarfiyatını "atıl" haldeyken, okuma ve yazma sırasında ölçtük. Değeri 6:3:1 oranı ile tespit ettik.

olduğunu belirtmeliyiz. Fakat dürüst olmak gerekirse enerji sarfiyatı düşük 2,5 inçlik sabit disklerde de 0,5 watt seviyesinde sarfiyatı olan modeller de var; yani her durumda ciddi bir fark denemez. Testimizde en etkileyici model Intenso Top III 256 GB oldu, etkileyici bir 1.0 watt'lık sonuç ortaya çıktı. Adata S510 120 GB ve Verbatim SSD 120 GB aslında daha da düşük sonuçlar verdiler ama biz onları bir alternatif olarak görmedik zira yetersiz kapasiteleri ve performanslarının yanında fiyatları da yüksek. Mesele elektrik sarfiyatı olduğunda düşük fiyatlı modeller, yüksek fiyatlılardan daha çok enerji harcıyorlar denilebilir. Intel SSD 320 120 GB bu alanda oldukça etkileyici bir skor ortaya koydu ve muadili modeller için ortalamayı yükseltti. Neticede düşük fiyatlı SSD'ler onları satın alırken ne bekliyorsanız onu size sağlıyorlar: Ucuz ve hızlılar. SSD'ler için geliştirilen yeni NVMe arayüzü yakın gelecekte hızı ciddi derecede artırırken, fiyatların da düşmesi bekleniyor. Yeni tip cihazların transfer hızlarının 700 MB/saniye olması bekleniyor, bu da SATA 600 arayüzü kullanan test ettiğimiz modellerden yaklaşık 200 MB/saniye daha yüksek. yorum@chip.com.tr

CHIP SSD Diskleri böyle test ediyor

Pratikte, transfer hızı, erişim süresi ve genel performans bir hafıza cihazını test ederken en çok önem arz eden kriterler. Bunun dışında biz elektrik sarfiyatını ve enerji verimliliğini de test ettik.

- %40 Transfer hızı** Biz burada SSD'nin okuma ve yazma sırasındaki veri akışını test ettik. Ayrıca bunu sıkıştırılmış ve sıkıştırılmayan veriler için ayrı ayrı test ettik.
- %25 Erişim süresi** SSD'nin okuma ve yazma işlemleri sırasındaki ortalama erişim süresi test edildi. Ayrıca girdi çıktı işlemlerinin miktarı da ölçüldü.
- %25 Pratik test** Biz bir SSD'nin günlük kullanımını, PCMark 7 benchmark suite kullanarak gerçekçi bir biçimde simüle edip test ettik.
- %10 Güç sarfiyatı** Elektrik sarfiyatını doğru olarak ölçmek için, elektrik sarfiyatını "atıl" haldeyken, okuma ve yazma sırasında ölçtük.

CHIP Test sonucu

Bir SSD edip bilgisayarını hızlandırmak isteyenler artık çok fazla para ödemek zorunda değiller. Evet, belki çok büyük kapasiteleri yok ama 256 GB'lık bir SSD birçok kullanıcı için fazlasıyla yeterli.

Testi kazanan Samsung 840 Evo 120 GB okuma ve yazma işlemleri için en kısa erişim süresine sahip oldu ve fiyatı da en düşük model oydu. Elektrik sarfiyatı söz konusu olunca listede gerilerde yer almasına rağmen sadece 200 TL'lik fiyatı ile testimizin kazananı oldu.

Alternatifler Toshiba Q Series Pro sadece 30 TL daha pahalı ama daha hızlı. Aslında okumada erişim süresi daha kısa değil ama transfer hızı söz konusu olunca test galibimizden daha iyi.

En kelepir Transcend SD340 256 GB, GB başına 39 Euro cent gibi uygun bir fiyata sahip ve cihazın pratik test sonuçları da etkileyici. Daha büyük bir kapasiteye ihtiyacı olanların tercihi olabilir.

SSD'LER 100 EURO'YA KADAR

SSD'LER 100 EURO'YA KADAR															
Sıra	Ürün	Fiyat/gigabyte Nominal kapasite (Euro cinsi) Genel skor	Transfer hızı (GB)	Erişim hızı (%40)	Pratik test (%25)	Güç sarfiyatı (%25)	Sıkıştırılmış veri (%10)	Sıkıştırılmamış veri (okuma/yazma MB/s)	Transfer hızı (okuma/yazma MB/s)	Erişim süresi - okuma/yazma (ms)	Secondary Storage	PCMark 7	Enerji sarfiyatı (4:3:1 - atıl/yazarken / watt cinsinden)	IOPS okuma/yazma - 512 MB (işlem/s)	
1	Samsung 840 Evo 120 GB (MZ-7TE120BW)	80,5	70	120	0,58	92	60	96	49	523/274	516/397	0,05/0,03	5.408	1,3	18.833/35.366
2	Toshiba Q Series Pro (HDT5312EZSTA)	78,0	80	128	0,62	99	32	99	56	546/510	516/478	0,12/0,04	5.549	1,2	8.531/26.231
3	Transcend SSD340 256 GB (TS256GSSD340)	74,9	100	256	0,39	86	50	90	57	512/286	483/269	0,07/0,04	5.072	1,2	15.092/24.279
4	Adata S511 120 GB (AS511S3-120GM-C)	74,2	100	120	0,83	90	31	95	67	520/497	506/154	0,08/0,14	5.359	1,0	13.125/7.008
5	Intenso Top III 256 GB (3812440)	74,0	100	256	0,39	97	29	85	68	545/434	508/454	0,14/0,04	4.806	1,0	7.052/28.923
6	SanDisk Extreme II 120 GB (SDSSDXP-120G)	71,3	80	120	0,67	90	35	95	24	519/319	514/319	0,09/0,07	5.359	1,7	11.239/14.362
7	takeMS UTX-2200 120 GB (99288)	70,8	90	120	0,75	87	30	95	47	518/498	463/170	0,08/0,14	5.337	1,3	12.667/7.147
8	Corsair Force GT 120 GB (C5SSD-F120GBGT-BK)	70,5	100	120	0,83	92	19	96	52	521/497	523/161	0,17/0,18	5.372	1,2	6.051/5.684
9	SanDisk Ultra Plus 256 GB (SDSSDHP-256G-G25)	70,1	100	256	0,39	91	26	92	42	498/409	491/436	0,11/0,09	5.164	1,4	8.855/11.662
10	Adata XPG SX900 128 GB (ASX900S3-128GM)	68,6	75	128	0,59	89	18	95	46	517/499	492/176	0,17/0,19	5.356	1,3	5.767/ 5.312
11	Kingston HyperX 3K 120 GB (SH103S3B/120G)	68,1	95	120	0,79	87	18	95	52	517/498	461/171	0,18/0,19	5.343	1,2	5.685/5.282
12	Transcend SSD720 128 GB (TS128GSSD720)	67,7	85	128	0,66	89	18	96	38	517/498	487/159	0,17/0,18	5.371	1,5	5.983/5.509
13	Mach Xtreme MX-DS Turbo Premium 120 GB	67,1	80	120	0,67	87	18	95	41	517/499	464/168	0,18/0,19	5.356	1,4	5.672/5.271
14	Adata S510 120 GB (AS510S3-120GM-C)	59,7	85	120	0,71	65	17	87	79	490/492	206/139	0,17/0,24	4.888	0,9	5.907/4.173
15	Verbatim SSD 120 GB (47378)	59,6	95	120	0,79	65	15	88	78	490/495	205/141	0,20/0,22	4.954	0,9	4.900/4.617

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Google'sız güvenli arama

Google hakkınızda her şeyi biliyor çünkü akıl almaz miktarda veri saklıyor. Fakat özel hayatınıza burnunu sokmayan dört alternatif arama motoru var.

JG / Barış Emre ALKIM

Google kısa süre önce şeker hastaları için geliştirdiği kontak lenslerle, WLAN balonlarıyla ve robotlarıyla manşetlere tırmandı. Fakat tüm bu gelişmelerin parasını web aramasından ve orada gösterilen reklamlardan çıkarıyor. O küçücük arama penceresi Google'a ilgi alanlarınızı gösteriyor. Test hesabımızla Google.com/history adresinden baktığımızda bu profille 2006'nın Mayıs ayından bu yana 23.000 arama sorgusu yaptığımızı gördük. Google'ın hakkımızda bildiklerinin miktarı korkutucu, özellikle de bu bilgiyi gizli servislerle paylaşma olasılığı varken. Fakat gidişat böyle olmak zorunda değil. Yazımızda mahremiyetinize saygı duyan dört alternatif test ettik.

Bunlardan DuckDuckGo tıpkı Google gibi reklamlarla kendini finanse ediyor fakat bu reklamlar kullanıcının arama geçmişine değil de sadece o anki arama sözcüklerine göre belirleniyor. DuckDuckGo kendi dizininin yanı sıra Google, Yahoo, Bing ve YouTube dizinlerine de başvuruyor, ama operatörün ifadesine göre kullanıcı

cının mahremiyetini asla göz ardı etmiyor. Diğer bir alternatif ise Startpage. Startpage, Google'ın en iyi arama sonuçlarını kullandığı için kendine özgü bir dizini yok. Günde beş milyon sorguyu anonimleştirilmiş halde Google'a iletiyor. Testte, sektörün devlerinin yanı sıra Fastbot gibi egzotik arama hizmetlerini de içeren 15 farklı arama motorundan yararlanan meta arama motoru eTools'u da test ettik. Son olarak da Açık Kaynak dünyasından bir P2P arama motoru olan Yacy'ye baktık.

Yacy kullanıcıların bilgisayarlarında dağıtık olarak çalışıyor, dolayısıyla da özel verileri hack'lenebilecek ya da başkalarının eline geçebilecek harici sunucularda saklamıyor. Bununla birlikte Yacy'yi kurmak bir hayli güç. Dergi DVD'sinde bulunan programı kurmanız, sonra bir web sitesi üzerinden başka kullanıcılara kendi bağlantınızı vermeniz ve güvenlik duvarınızdan hizmeti etkinleştirmeniz gerekiyor.

Mart ayında Avrupa'da hizmete giren Qwant'ı test etmedik çünkü şifresiz bağlantı, kimileri iki yıl saklanan çok sayıda çerez ve

TEST Arama motorları

Qwant'a Facebook oturumuyla girme seçeneği, bu arama motorunun önceliğinin veri güvenliği olmadığını kanıtlıyor.

Her hizmet güvenli şifrelemeden faydalanmıyor

Web üzerinde güvenli bir arama sorgusu, arama sözcüklerinin şifreli olarak iletilmesiyle başlıyor. Qualys'in SSL sunucu testini kullanarak farklı hizmetlerin verilerini nasıl şifrelediğini test ettik ve daha anında ilk açıkları yakaladık: eTools ve Yacy güvenli SSL bağlantısını otomatikman kullanmıyor. eTools'ta arama URL'sini "https" ile başlatmanız gerekirken Yacy'de HTTPS'i ayarlardan etkinleştirebiliyorsunuz. DuckDuckGo, Startpage ve hatta son birkaç aydır Google bile bundan fazlasını yapıyor. DuckDuckGo test katılımcıları arasında en güçlü şifrelemeye sahip (RSA 4.096 bit). Rakipleri bunun ancak yarısı uzunlukta anahtarlar kullansa da daha nice yıllar boyunca çok güvenli sayılabilirler.

Anahtarın uzunluğundan daha önemli olan bir şey varsa o da hizmetlerin SSL'in yerini alacak olan Perfect Forward Secrecy (PFS) standardını desteklemesi. PFS, şifreli veri trafiği hacker'lar ya da istihbarat örgütleri tarafından kaydedilse bile koruma sağlıyor. Diyelim ki ana güvenlik anahtarı ele geçirildi ve arama motoru operatörünün sunucularına sızma gerçekleşti. Bu durumda bile PFS, web oturumunda kullanılan oturum anahtarının ana anahtardan yola çıkarak elde edilmesine izin vermemekle sizi koruyor. Yacy dışında tüm hizmet sağlayıcılar PFS'i kullanıyor fakat eTools tüm tarayıcıları desteklemiyor. Önemli bir ayrıntı da DuckDuckGo'nun (ve hatta Google'ın) bir sitenin hem şifreli hem şifresiz hali varsa şifreli olanı arama sorgularında göstermesi.

Google ile teste katılan rakipler arasındaki temel fark verileri kullanma tarzları. Diğerleri arama tarihçesini, IP adresini ve hatta kişisel verileri görmezden geliyor. Sadece varsayılan ayarları değiştirseniz kalıcı çerez bırakıyorlar. Mesela DuckDuckGo'da dil ayarını ya da Startpage arabiriminin tasarımını değiştirseniz, Google'ın aksine, alternatiflerinden bir teki bile kullanıcıyı tanımlayan ID numarasına sahip çerez kullanmıyor. Dahası, Google her sorguda tarayıcının ilettiği verinin yanı sıra IP adresinizi de kaydediyor. Ayrıca dinamik olarak atanan adresleri okumak için ID numarasına sahip kalıcı çerezlerden yararlanıyor.

Arama motorunda reklam çerezi

Google'ın veri toplama hastalığını eTools'ta da görüyoruz. eTools daima oturum çerezi kullanıyor. Şirkete göre bu, kullanıcıyı tanımlamak için şart. Daha da korkuncu eTools'un üçüncü parti sağlayıcılar için takip çerezi de bırakması. Testimizde, eTools'la yaptığımız sıradan bir aramada TradeDoubler pazarlama şirketinin çerezlerini yakaladık. Bu, anonim arama için kabul edilemez bir şey.

Genelde web siteleri bir önce ziyaret ettiğiniz web sitesini görür (örneğin Google aramasında bir bağlantıya tıkladığınızda). DuckDuckGo ve Startpage bunu engellemek için akıllıca bir seçenek, yani kolay kullanımlı bir vekil (Proxy) modu sunuyor. Startpage'de normal arama bağlantısının yanında daima sizi vekil sunucu üzerinden hedefe ulaştıran bir bağlantı yer alıyor ("Display via the Ixquick Proxy" yazısından tanyabilirsiniz). Bu sayede web sitelerini anonim olarak ziyaret edebilirsiniz. Eğer ABD yetkililerinin arama hizmeti sağlayıcılarının sunucu çiftliklerine erişmesinden kaygılanıyorsanız Google ile DuckDuckGo'nun altyapısının büyük kısmının Amerika'da olduğunu unutmamalısınız.

TEST AYRINTILARI

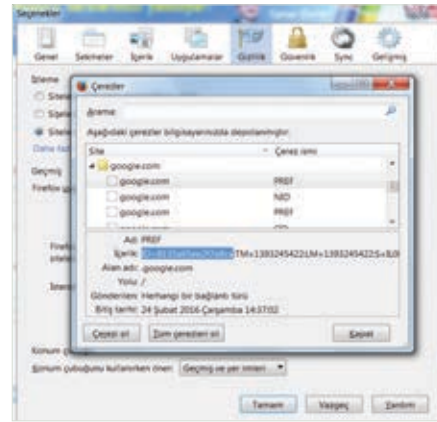
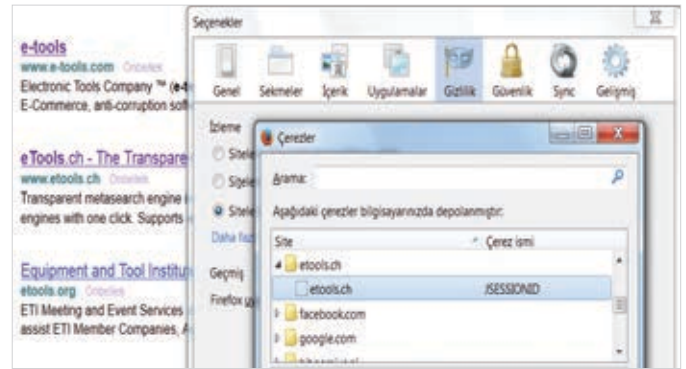
Anonim web araması

Startpage arama motorlarının yanında bir bağlantı görüntülüyor. Bu sayede web sitesini vekil sunucu üzerinden anonim olarak ziyaret edebilirsiniz. IP adresiniz böylece gizli, yaptığınız gezinti ise anonim kalıyor.

Arama motorunda çerez

Meta arama motoru eTools'la yapılan aramalarda internet pazarlama şirketi TradeDoubler'ın takip çerezlerini bulduk. Yani burada veri güvenliğinden eser yok.

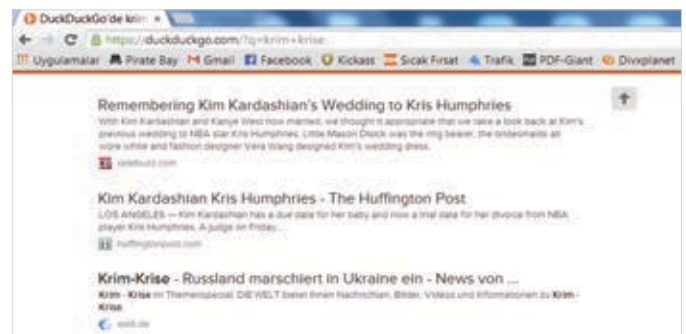

Benzersiz kullanıcı tanımlama

Google, çerezlere benzersiz bir kullanıcı ID'si atıyor. Böylece kullanıcıyı tanıyıp birikmiş verileri ilişkilendirebiliyor.

Sınırlı arama kalitesi

Arama motorlarının hiçbirinin arama kalitesi Google'ın eline su dökmüyor. Söz gelimi DuckDuckGo yazdığınız bazı sözcükleri yanlış yazdığınız farz edip size politika değil magazin sitelerinden öneride bulunuyor.

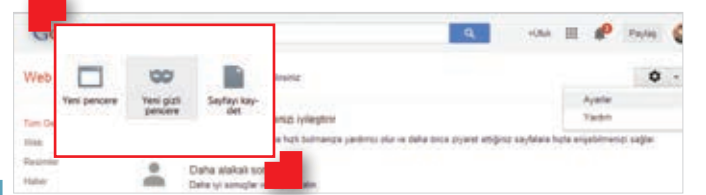
Arama protokolünden kurtulun

Google kullanıcıları google.com/history adresine baktıklarında Google'ın sakladığı arama tarihçesini görebiliyor. Sağ üstte, çarkın yanındaki açılır listeye tıklayıp "Ayarlar"ı seçin. "Tümünü sil"e bastığınızda kaydedilmiş arama verileri tamamen silinecek. "Kapat"a bastığınızda da arama sorgularınızın gelecekte kaydedilmesini önlemiş olacaksınız.

Google hesabı olmadan arayın

Eğer diğer Google hizmetlerini kullanmaya devam etmek istiyorsanız, aramalarınızı Google'a oturum açmadığınız ikinci bir tarayıcıdan yapmalısınız. Bunun en iyi yolu da ikinci tarayıcıda hiçbir çerezin depolanmadığı gizli mod kullanmak. Firefox'ta ana menüden "Yeni Gizli Pencere"yi seçerek bu tür bir pencere açabilirsiniz.

Startpage'in sunucuları Hollanda'da, eTools'unkiler İsviçre'de. Yacy ise P2P teknolojisi sayesinde sunucu kullanmadığından güvende.

Google'ı diğer arama motorlarıyla karşılaştırdığınızda neden tercih edildiğini anlıyorsunuz. Google en iyi arama sonuçlarını sunuyor ve içerinde en kullanışlı olanı. Söz gelimi "Krim Crisis" (Kırım Krizi) sözcüklerini aradığınızda Google size en son haberleri gösteren bir alan ve haberlerin anında aktığı bir bant sunuyor. Google'ı temel alan Startpage bile Google'a rakip olamıyor çünkü anonimleştirilmiş Google, reklam alanının içeriğini desteklemiyor. DuckDuckGo ise "Kırım" (Kırım) sözcüğünü ünlü Kim Kardashian olarak yorumluyor. Diğer aramalarda da aynı şey geçerli. Google adres ya da hava durumu aramalarında haritalarla, çarpıcı grafiklerle yardımınıza koşarken diğer arama motorlarında doğru bağlantıya ulaşmak başlı başına bir sorun.

Sonuç: Arama motorlarının hiçbirisi arama kalitesi ve konforu söz konusu olduğunda Google'la aşık atamıyor. Yine de test galibi Startpage ve DuckDuckGo kaliteli sonuçlar elde ediyor. Startpage kullanıcı ve arama sorgusu hakkında bilgi saklamadığı için etkileyici. DuckDuckGo, tüm kategorilerde Startpage'in ensesinde. Meta arama motoru eTools'un performansı ortalama ama kullanıcının mahremiyetini gözetmediği için tavsiye etmiyoruz. Hizmetin sağladığı arama kalitesi ve konforu da tatmin edici olmaktan uzak. Yacy'nin şu anki tek avantajı sunucu bulundurmaması. Uygulamada ise arama çok kısıtlı, yavaş ve hatalarla dolu.

balkim@chip.com.tr

Anonim arama testi

	STARTPAGE	DUCKDUCKGO	ETOOLS.CH	YACY	GOOGLE
Web sitesi	1. Sıra startpage.com	2. Sıra duckduckgo.com	3. Sıra etools.ch	4. Sıra yacy.net	5. Sıra google.com
Toplam puan	92,6	87,8	64,6	64,4	58,4
Güvenlik (%60)	99	95	70	86	33
Arama kolaylığı (%15)	75	74	43	28	100
Arama kalitesi (%25)	87,8	78,9	64,4	34,4	94,4
GÜVENLİK					
SSL şifreleme standardı / PFS desteği	■/■	■/■	□/■ ¹	□/□	■/■
Arama tarihçesinin kaydı / IP adresi / kişisel veri	□/□/□	□/□/□	□/□/□	□/□/□	■/■/■
Kişisel verilerin üçüncü parti kişilere iletimi	□	□	□	□	■
Kalıcı / oturum verileri	■/□	■ ² /□	■/■	□/□	■/□
Çerezlerde kullanıcı kimliği kaydı	□	□	□	□	■
3. kişilerin izleme çerezleri	□	□	■	□	□
Sunucu konumu	Hollanda	ABD	İsviçre	Sunucusuz P2P teknolojisi	Her yerde
Ekstralar	Arama motoru	URL üretici; arama vekil sunucusu	□	Gizli mod	□
ARAMA KOLAYLIĞI					
Otomatik tamamlama	■ ⁴	□	Kismen	Kismen	■
Görüntü / video arama	■/■	Bing/YouTube	■/□	■/□	■/■
Arama parametreleri	■	■	■	■	■
Yazım hatası saptama	■	■	■	□	■
Farklı diller	■	Sadece arabirim	■	■	■
Hız	Hızlı	Hızlı	yavaş	Çok yavaş	Çok hızlı
Mobil kullanım	■	■	■	□	■
Android / iOS / Win. Phone uygulaması	■/■/□	■/■/□	□/□/□	□/□/□	■/■/■

1- Tüm tarayıcılarda değil 2- Sadece arama ayarları değiştirilince 3- Etkinleştirmeden sonra

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Samsung Gear 2

Samsung'un yeni akıllı saati

Gear 2; başta Galaxy S5, S4, S3, Note 3, Note 2 cepleri ve Note 10.1, Note Pro 12.2 ve Tab Pro tabletleri olmak üzere şu an 17 Samsung akıllı telefonu ve tabletiyle kullanılabilir durumda. Gear 2'nin tasarımında önemli değişiklikler göze çarpıyor. Gear 2, 10 mm'lik yapısıyla daha ince ve 68 gram ağırlığıyla daha hafif. Ekran 1,63 inç boyunda Super AMOLED. Yine Galaxy Gear'deki gibi 320x320 piksel çözünürlük kullanılmış. Bu iyi bir görüntü için gayet yeterli. Ekranın üzerinde 2 megapikselle bir kamera var. Mikrofon ve hoparlör ise kayış üzerinden ana gövdeye taşınmış; bu sayede sohbet etmek daha kolay bir hal alıyor. Saat ayrıca suya ve toza karşı da dayanıklı. Gear 2'nin kullandığı işletim sistemi Samsung'un yeni Tizen platformu. Gayet kullanışlı olan işletim sistemi akıcı çalışıyor. Bir fitness cihazı olarak çalışan Gear 2, yaptığınız egzersiz türünü seçmenize izin veriyor ve sensörleri sayesinde etkinliğinizi izliyor. Saatin iç kısmında ise kalp sensörünü görebiliyoruz. Saat bu sensörle egzersiz anlarında kalp atışlarınızı izliyor. Gear 2, hem kamera hem de pil ömrü açısından selefine göre gelişmiş bir saat. 300 mAh'lık bir bataryanın sahibi olan Gear 2, ortalama kullanımlarda 3 günlük bir pil ömrü sunabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Tizen OS
EKRAN	1,63 inç SUPER AMOLED (320x320)
KAMERA	2 megapikselle
HAFIZA	4 GB
PİL ÖMRÜ	Ortalama 3 gün

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	71
ÖZELLİKLER (%20)	80
TASARIM (%20)	75
FİYAT PERFORMANS (%30)	60
FİYAT	799 TL

CHIP Çok iyi (90)

Nokia X

Nokia'nın Android'li cebi

Nokia X, yeşil renkli plastik bir gövdeye sahip. Polikarbon gövdeden oluşan kasa, pek çok renk seçeneğiyle geliyor. Boyutlarıyla oldukça küçük olan Nokia X, çift SIM kart desteğine sahip. Oldukça sade tasarımıyla dikkat çeken cep, asıl farkı işletim sistemiyle sunuyor elbette. Nokia X, Android 4.1 işletim sistemini temel alan Nokia X 1.0 yazılımını kullanıyor. Bu yazılımla görünüm olarak Windows Phone'u andıran bir kullanım yaşatan telefon, Android uygulamalarına kucak açıyor. Microsoft, Android uygulamalarından Google servislerini kaldırdığı platformda, bunların yerini Nokia kendi servisleriyle doldurulmuş. İstedığınız uygulamaları Nokia Mağaza üzerinden edinebiliyorsunuz. Nokia X'in işletim sistemi yalnızca iki ekrandan oluşuyor. Bunlardan biri Windows Phone gibi döşemelerden oluşan ekran, bir diğeri ise Fastlane. Ekranda parmağınızı sağa veya sola kaydığınızda ortaya çıkan Fastlane ekranı, açık olan ve favori uygulamalara hızlı ve rahat bir erişim sağlıyor. En son uygulamalar, fotoğraflar, Facebook gönderileri ve dahasını sunan Fastlane ekranı ile etkileşimi gayet beğendik. Uzun ömürlü pili ve yeterli teknik kadrosuyla da beğendiğimiz Nokia X, bizce yeni bir platform için iyi bir başlangıç olmuş.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Nokia X 1.0
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon S4 Çift Çekirdekli 1 GHz
EKRAN	4 inç IPS LCD (480x800)
BELLEK	512 MB
DEPOLAMA	4 GB (32 GB microSD)

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	79
İNTERNET (%20)	80
MULTİMEDYA (%20)	70
TELEFON FONKSİYONU (%20)	88
FİYAT / PERFORMANS (%10)	81
FİYAT	499 TL

CHIP İyi (78)

Asus N750JK

Asus, N750JK ile "inanılmazın peşinde"

Asus, oyun meraklıları ve çarpıcı multimedia deneyimi arayan bilgisayar kullanıcıları için geliştirdiği N750JK ile "inanılmazın peşinde" marka ruhunu geliştirmeyi sürdürüyor. N750JK dizüstü bilgisayarıyla odağına oyun, eğlence ve performansı alan Asus, bir kez daha iyi bir model yaratmış. Göz alıcı bir tasarıma ve LED arka aydınlatmalı 17,3 inç büyüklüğünde ekrana sahip N750JK, Full HD çözünürlük sunuyor. Arka aydınlatmalı klavye ile geceleri oyunseverleri yalnız bırakmayan dizüstü, Bang&Olufsen IcePower işbirliği ile geliştirilen Asus SonicMaster ses teknolojisi ile fark yaratıyor. Şu ana kadarki en iyi dizüstü bilgisayar sesini sunan Asus, 4 hoparlörlü ses sistemi ile bir ilki başanıyor. Geniş ve sinematik kalitede çevresel ses üreten Asus N750JK, SonicMaster Subwoofer'ı ile derin baslar üretebiliyor. Üstelik 4. nesil Intel Core i7 4700HQ işlemcisi ile tam 4 GB kapasiteli Nvidia GeForce GTX 850M grafik kartını birleştiren Asus N750JK, böylece yüksek performans için her an hazır. Güçlü işlemcisi ve grafik biriminin yanı sıra tam 16 GB kapasitesinde DDR3 RAM'leri de bünyesinde barındıran dizüstü, performansın zirvesine 256 GB SSD disk desteği ile çıkıyor. Yüksek depolama ihtiyacını da gözeterek beraberinde 1,5 TB kapasitesinde sabit disk de getiren N750JK, Super Hybrid Engine II teknolojisiyle de kusursuzlaşıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
İŞLEMCİ	Intel Core i7 4700HQ
EKRAN	17,3 inç LED Full HD
GRAFİK	Nvidia GeForce GTX 850M 4 GB
BELLEK	16 GB DDR3

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40):	94
EKRAN (%15):	94
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15):	96
TAŞINABİLİRLİK (%10):	93
FİYAT / PERFORMANS (%20):	95
FİYAT	499 TL

CHIP Çok iyi (95)

Kingston HyperX Cloud Oyunculara özel kulaklık seti

HyperX Cloud, tasarımıyla gayet şık görünüyor. Görünüşünün yanı sıra kulağınıza taktığınızda sağladığı konforu da hissedebiliyorsunuz. 53 mm'lik kulak üstü sürücülerin sahibi olan HyperX Cloud, yumuşak kulak yastıklarına sahip. Böylece konforu gözetken kulaklık, uzun oyun seanslarında sıkıntı yaratmayacak türden olmasıyla beğenimizi kazandı. Her ne kadar oyunculara özel olarak geliştirilse de bas tonlarında başarılı olmasıyla gündelik olarak da kullanılabilir. Mikrofonunun çıkartılabilir olmasıyla yanınızdan ayırmayacağınız bir kulaklık olabilir. Mikrofonu kutu içi içinde sunan HyperX Cloud, ayrıca şık bir taşıma kılıfını da oyunculara sunuyor. HyperX Cloud'u performansıyla çok beğendiğimizi söyleyelim. Profesyonel oyuncular için tasarlanan HyperX Cloud, HiFi özelliğine sahip ve kristal netliğinde alçak, orta ve yüksek tonlarda iyi performans sergiliyor. Güçlü bas performansıyla özellikle FPS'lerde HyperX Cloud'u kullanarak çok mutlu olabilirsiniz diye düşünüyoruz. Diğer yandan elbette oyunseverler için önemli kriterler arasında ses izolasyonu da geliyor. HyperX Cloud, bu yönüyle de gayet başarılı. Kulaklığı kulağınıza taktığınızda çevre gürültülerinden etkilenmiyor, tamamen oyunun atmosferine kendinizi verebiliyorsunuz. Diğer yandan dışarı ses de sızdırmayan kulaklık, böylece çevrenizdekileri de rahatsız etmiyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

SÜRÜCÜ	53 mm
FREKANS TEPKİSİ	15 – 25.000 Hz
GÜRÜLTÜ ENGELLEME	Yaklaşık 20 dB
BAĞLANTILAR	mini Stereo jak (3.5 mm)
KABLO UZUNLUĞU	1m + 2m uzatma

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	95
KULLANIM (%25)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	93
BAĞLANTI SEÇİMİ (%15)	92
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (93)

Inca IAP-323RP Ağını özelleştirmek isteyenlere

Kullanıcıların evde veya işyerinde kendi ağını kurması ve yönetmesi için geliştirilen Inca IAP-323RP, ayrıca kablosuz ağına çekim alanını da arttırabilecek özelliklere sahip bir ağ ürünü. 300 Mbps'e kadar hız sunan cihaz, kompakt boyutlarıyla da dikkat çekici. Access Point ve Repeater özelliklerine sahip olan cihaz, kullanıcılara kendi ağını kurma olanağı tanıyor. Türkçe arayüzü ile ağ yönetimini de kolaylaştıran cihazla ayrıca dahili kablosuz bağlantınızın menzili de genişletebiliyorsunuz. Tablet, cep telefonu, dizüstü veya masaüstü bilgisayarlara kullanabileceğiniz Inca IAP-323RP, üzerinde Ethernet bağlantısını kullanan PC veya televizyonlara bağlamak için Ethernet portuna da yer veriyor. Yaptığımız hız testlerinde iyi sonuçlar aldığımız cihazla, gerek PC, gerek laptop ve diğer mobil cihazlara bağlanırken herhangi bir sorun yaşamadığımızı da söyleyelim. Geniş menziliyle de dikkat çeken cihaz, özellikle diğer odada bulunan modemden sinyal alamayan kullanıcıların yardımına koşacak gibi görünüyor. Zira kapalı ortamlarda 150 metreye kadar, açık ortamlarda ise 450 metreye kadar kablosuz bağlantı menzili sunan cihaz, güvenliği de elden bırakmıyor elbette. WEP, WPA ve WPA2-PSK gibi güvenlik önlemlerinin alındığı cihazda, antenlere ise dahili olarak yer verildiğini söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n
HIZ	300 Mbps
MENZİL	450 metreye kadar
GÜVENLİK	WPA-PSK, WPA2-PSK
BAĞLANTILAR	Ethernet (2 adet)

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	91
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	88
ERGONOMİ (%15)	92
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	93
FİYAT	69 TL

CHIP Çok iyi (90)

Nokia Lumia 630 Akıllı telefona geçiş için ideal 1160

Satış rekorları kıran Nokia Lumia 520'nin ardından Nokia ve Microsoft, alt seviye cepelerde elde ettiği gücü korumak, bu alanda daha da güçlenmek istiyor. Microsoft, Lumia 630'u 8.1 sürümü ile çıkan ilk telefon olarak sunuyor. Lumia 520'den sadece biraz pahalı olmasına rağmen, WP 8.1 sayesinde sunduğu çok daha fazla ek özellik var. Lumia 630 elbette yalnızca WP 8.1 ile dikkat çekmiyor. 4,5 inçlik ClearBlack ekranında 480x854 çözünürlük sunarken, 1,2 GHz dört çekirdekli Snapdragon 400 işlemcisi ve 512 MB RAM'i ile oyunlarda dahi akıcı bir kullanımı garantiliyor. Lumia 630, yerine geçtiği Lumia'lardan iyi olsa da, NFC, flaş ve ön yüz kamerası gibi bazı özellikler halen bulunmuyor. Ancak canlı renklerde değişen arka kapak, spor yapanlara özel adım sayar olarak kullanılabilecek gibi trend özellikler ve 600 TL'lik uygun fiyatı ile de dikkat çekmeyi başarıyor. Lumia 630, tüm temel işlevleri yerine başarı ile getirirken ek olarak iyi bir pil ömrü ve Windows Phone 8.1'in yeni işlevlerini de sunuyor. Lumia 630, akıllı telefona geçerken aynı zamanda en güncel Windows Phone işletim sistemine de sahip olmak isteyenlerin mutlaka değerlendirmesi gereken bir telefon. Windows işletim sistemi sayesinde alışık olduğunuz bir sistemi kullanmaya devam ediyorsunuz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows Phone 8.1
İŞLEMÇİ	Qualcomm Snapdragon 400 Dört Çekirdekli 1,2 GHz
EKRAN	4,5 inç IPS LCD (480x854)
BELLEK	512 MB
DEPOLAMA	8 GB (128 GB microSD)

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	86
İNTERNET (%20)	90
MÜLTİMEDYA (%20)	77
TELEFON FONKSİYONU (%10)	80
FİYAT / PERFORMANS (%20)	83
FİYAT	599 TL

CHIP İyi (84)

HP Pavilion x360 Tasarımıyla farklılık yaratıyor

HP Pavilion x360, tasarımıyla özel bir dizüstü bilgisayarı. 360 derece dönebilen kapağının yanı sıra şık tasarımıyla da yanınızda taşımaktan keyif alacağınız bir ürün olmayı başarıyor. Bilgisayarın ekranı 360 derecelik dönme açısına sahip. Böylece Pavilion x360'ı sıradan bir dizüstü bilgisayarı gibi kullanabileceğiniz gibi, kolayca bir tablet profiline de dönüştürebiliyorsunuz. Dilerseniz ekranı bir standa dönüştürerek onu bir eğlence merkezi haline getirmeniz de mümkün. Kısacası Pavilion x360'ı, nasıl isterseniz öyle kullanabilirsiniz, seçim sizin. Üzerinde 11,6 inç boyutunda bir ekran taşıyan Pavilion x360, HD görüntülere hazır. Üzerindeki Beats Audio destekli hoparlörleri de buna katkı sağlar nitelikte. Eğlence amaçlı kullanımların yanı sıra elbette Pavilion x360, iş ve diğer çalışmalarınız için de uygun bir platform. Üzerinde güçlü Intel Core i5 işlemci bulunduran Pavilion x360, 4 GB RAM kapasitesiyle de gayet akıcı çalışıyor. 500 GB'lık disk kapasitesiyle gerekli depolama alanını da karşılayan Pavilion x360, dış kullanımlarda da 6 saate kadar pil ömrü sunuyor. Böylece hem evde, hem işte hem de mobil ortamlarda rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Dokunmatik ekranı ve Windows 8.1 işletim sistemi uyumlu çalışıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCI	Intel Core i5 N3520 2.16 GHz
EKRAN	11,6 inç HD LED Dokunmatik (1366x768)
BELLEK	4 GB
SABİT DİSK	500 GB HDD

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40):	83
EKRAN (%15):	89
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15):	87
TAŞINABİLİRLİK (%10):	90
FİYAT / PERFORMANS (%20):	85
FİYAT	1186 TL

CHIP İyi (85)

Casper Nirvana CSD Haswell işlemcili güçlü laptop

Nirvana CSD, ne bir Ultrabook, ne de ultra ince bir notebook. O tür kategoriler yerine standart güçlü bir dizüstü bilgisayar arayanların tercihi olabilecek yapıda olan Nirvana CSD, güçlü metalik yapısı bir yana güçlü teknik kadrosuyla da göz dolduruyor. Nirvana CSD, çok ince ve hafif değil. Ancak yine de standart dizüstü bilgisayarlara göre yüzde 30 oranında incelik gösterebiliyor. Windows 8.1 işletim sistemiyle gelen Nirvana CSD, en güncel Windows işletim sistemini sunuyor. 15,6 inç büyüklüğündeki ekran LED arka aydınlatmaların sahibi. Ekran güzel görüntü veriyor. Ekran görüntü veren iki grafik işlemcisi mevcut. Biri elbette Intel'in sunduğu HD Graphics 4600 grafik birimi. Diğeri ise Nvidia GeForce GT840M. Nvidia Optimus teknolojisini destekleyen bu grafik birimi 3 GB'lık bir kapasiteye sahip. Dizüstü bilgisayarda 16 GB RAM de fark yaratan noktalardan. Böylece en güncel oyunları rahatlıkla iyi performans seviyesinde çalıştırabilmeniz mümkün. Nirvana CSD'nin işlemcisi ise Intel'in 4'üncü nesil işlemcilerinden Haswell tabanlı. Core i7 4712MQ işlemcisi kullanan bilgisayar, bu yılın ikinci çeyreğinde piyasaya sunulan işlemcisiyle de güncel. 4 çekirdekli işlemci 2,3 GHz hızında çalışıyor. Turbo modunda ise size 3,3 GHz'lık hız sağlayabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCI	Intel Core i7 4712MQ 2,30 GHz
EKRAN	15,6 inç HD LED (1366x768)
GRAFIK	Nvidia GeForce GT840M DDR3 3 GB
BELLEK	16 GB DDR3

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40):	82
EKRAN (%15):	80
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15):	91
TAŞINABİLİRLİK (%10):	75
FİYAT / PERFORMANS (%20):	88
FİYAT	2227 TL

CHIP İyi (83)

Türk Telekom E4 Android'li ev telefonu

Klasikleşmiş ev telefonlarını yepyeni bir platforma taşıyarak akıllandıran ve cep telefonlarından farksız hale getiren Türk Telekom E4, böylece yalnızca arama yapacağınız bir telefon olmaktan çıkıyor, çok daha fazlasını sunuyor. Herhangi bir tablet veya akıllı telefonla yapılabilecek tüm işlemleri bünyesinde toplayan E4, böylece Wi-Fi üzerinden internete bağlanabilmeye, Facebook, Twitter ve YouTube gibi sosyal medya kanallarını ziyaret edebilmeye, Android işletim sistemini kullanmasıyla oyun oynamaya ve Türk Telekom'un sunduğu özel uygulamalarla çok daha fazlasına imkan tanıyor. İnce gövdesi üzerinde 4 inç boyutunda bir ekrana yer veren E4, ekranının üzerinde görüntülü görüşmeler için bir ön kamera taşıyor. Telefonun teknik detaylarına baktığımızda 1,3 GHz hızında çalışan çift çekirdekli ARM tabanlı bir işlemcinin sahibi olduğunu görüyoruz. Mali 400 grafik biriminin de sahibi olan E4, 4 GB'lık dahili depolama biriminin sahibi. Angry Birds, Fruit Ninja ve Temple Run gibi oyunların yanı sıra Google Play üzerinden daha pek çok oyun ve uygulamayı telefona indirebiliyorsunuz. Ev telefonlarına böyle bir özgürlük getirmesiyle açıkçası E4'ü biz gayet beğendik. E4'ü peşin ve tarife ek olarak 2 TL'lik fiyatla alabiliyorsunuz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2.2
İŞLEMCI	MediaTek MT6572 Çift Çekirdekli 1,3 GHz
EKRAN	4 inç TFT LCD (480x800)
BELLEK	512 MB
DEPOLAMA	4 GB (32 GB microSD)

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30):	91
İNTERNET (%20):	90
MÜLTİMEDYA (%20):	92
TELEFON FONKSİYONU (%20):	93
FİYAT / PERFORMANS (%20):	92
FİYAT	389 TL

CHIP Çok iyi (92)

Molto Bluetooth Speaker

Bluetooth'lu mini hoparlör

Avuç içi boyutu ile her an yanınızda bulundurabileceğiniz cihaz, alüminyum malzemeden üretilmiş silindirik yapıda tasarımı ile dikkat çekiyor. Mobil cihazlar ile Bluetooth üzerinden sorunsuzca eşleşen mini hoparlörün üzerindeki mikrofon sayesinde görüşmelerinizi cihaz üzerinden yapmanız da mümkün. Aktif Bass özelliği ile 3 watt'lık hoparlörün tiz/bas dengesini iyi ayarladığını söyleyebiliriz. Aux girişi ile diğer müzik kaynaklarıyla da kullanılabilir ve tek şarj ile size 4-5 saat mobil müzik sunabiliyor. **Fiyat: 76 TL**

CHIP iyi (71)

Leitz Masaüstü Şarj Cihazı

Her şeyi aynı anda şarj edin

Leitz'in Complete serisinin yeni ve şık masaüstü şarj cihazı, 3 cep telefonu ile 1 tableti aynı anda şarj ediyor, kablolar içinde kaldığı için karmaşık görüntülere son veriyor. Üstelik aynı anda şarj olurken bile şarj süresi uzamıyor. Yüksek enerji gereksinimi duyan iPad'i bile hızla şarj ederken aynı zamanda stand olarak da kullanabiliyorsunuz. Bu şekilde 62 derece görüntüleme açısı sunuyor. Kutuda eski nesil için kablolar yer alsa da yeni Apple ürünleri için lightning kablosu çıkmadığını belirtelim. **Fiyat: 160 TL**

CHIP iyi (75)

Hisy

Uzaktan selfie artık mümkün

Eğer iPhone, iPad, ya da iPod Touch'ınız varsa herhangi bir yazılım kullanmaya gerek kalmadan bu bluetooth düğme ile uzaktan fotoğraf çekebilmeniz mümkün oluyor. Gençlerin telefonlarında takılı, yanlarından ayırmayacakları bir aksesuar haline geleceğine inandığımız Hisy ile artık kimse arkadaş ve aile toplantılarında fotoğraf karesi dışında kalmayacak. Kullanmak için tek yapmanız gereken cihazı mobil cihazlarınızla eşleştirmek ve düğmeye basmak. Kumanda mesafesi ise 10 ile 30 metre arasında değişiyor. **Fiyat: 57 TL**

CHIP iyi (80)

ÜCRETSİZ VE İNTERAKTİF TEKNOLOJİ DERGİSİ

15 GÜNDE BİR
TÜM SAYILAR BEDAVA

HER AYIN 1 VE 15'İNDE ÇIKAN TEKNOLOJİ DERGİSİ **NEXXT**'İ
iPHONE, iPAD VE ANDROID
CİHAZLARINIZDA OKUYABİLİRSİNİZ.

APP STORE'DAN VEYA GOOGLE PLAY'DEN
HEMEN İNDİRİN

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA
1CEP TELEFONU
ANDROID

Sony Xperia Z1 Compact

Çok iyi performans, iyi pil süresi, örnek olacak akustik, kompakt, ele iyi oturuyor, su geçirmez kasa; ancak kamera fotoğraflarında kumlanma
Toplam puan: 96,9
Fiyat: yaklaşık 1800 TL

SIRA
16CEP TELEFONU
ANDROID

LG G Flex

Bükülmüş ekran, uzun pil süresi, yüksek bellek, iyi 13 MP kamera; ancak konuşma kalitesi vasat, ekran düşük çözünürlüklü, pahalı
Toplam puan: 93,5
Fiyat: yaklaşık 2600 TL

SIRA
3DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ
DSLR VE DSLM

Fujifilm X-T1

Çok iyi foto kalitesi, yüksek hız, dayanıklı gövde, kapsamlı donanım özellikleri, büyük elektronik vizör, pratik resim içinde resim ekranı; ancak dahili flaş yok
Toplam puan: 92,0
Fiyat: yaklaşık 1.200 €

SIRA
4TELEVİZYON LCD/PLAZMA
55 İNÇ VE ÜSTÜ

LG 55LA6928

İyi görüntü, güçlü baslı ses, modern Smart TV, düşük güç tüketimi, kapsamlı Smart Hub; ancak klasik uzaktan kumanda yok, sadece Magic Remote
Toplam puan: 91,5
Fiyat: yaklaşık 1.500 €

SIRA
21SABİT DİSK
SSD

Intel 530 Serisi 240GB (SSDSC2B W240A401)

Düzenli veri transfer hızları, düşük güç tüketimi, ekstra yazılımlar; ancak IOPS değerleri vasat
Toplam puan: 74,6
Fiyat: yaklaşık 150 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	İmaj sabitleyici (g)
1	Olympus OM-D E-M1*	92.9	1,500 €	88	97	98	15.9	290/610
2	Sony Alpha 77	92.3	750 €	85	100	95	24	390/760
3	Fujifilm X-T1*	92	1,200 €	100	86	84	16	290/570
4	Olympus OM-D E-M10*	90.3	600 €	91	91	86	15.9	310/630
5	Panasonic Lumix DMC-GH3*	90.1	920 €	95	91	75	15.9	470/1.010
6	Sony Alpha 65	89.5	550 €	85	94	90	24	430/860
7	Canon EOS 70D	89.5	910 €	85	95	86	20	1.930/4.760
8	Pentax K-3	88.9	1,150 €	82	97	89	24.1	750/1.520
9	Panasonic Lumix DMC-GX7*	88.6	820 €	90	92	75	15.8	270/500
10	Samsung NX30*	88.6	900 €	94	85	83	20	280/550

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ61	82.2	430 €	77	91	74	0.23	18	30
2	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	81.5	300 €	78	84	84	0.29	20.2	30
3	Panasonic Lumix DMC-TZ41	79.8	260 €	75	83	88	0.24	18	20
4	Casio Exilim EX-ZR700	78.5	310 €	69	83	96	0.26	15.9	18
5	Canon PowerShot SX280 HS	77.9	220 €	77	77	85	0.27	12	20
6	Fujifilm Finepix F900EXR	77.5	280 €	71	79	93	0.16	15.9	20
7	Sony Cyber-shot DSC-WX300	74.9	210 €	69	79	80	0.53	18	20
8	Fujifilm Finepix F800EXR	72.8	230 €	66	78	80	0.28	15.9	20
9	Olympus SZ-31MR	71.7	210 €	72	71	72	0.35	15.9	24
10	Canon PowerShot SX230 HS	69.2	240 €	66	76	61	0.62	12	14

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX200	77.9	200 €	78	74	89	0.34	18	10
2	Panasonic Lumix DMC-TZ36	76	190 €	72	79	79	0.28	15.9	20
3	Canon PowerShot SX240 HS	75.8	190 €	76	74	78	0.41	12	20
4	Canon PowerShot SX260 HS	75.6	170 €	76	75	78	0.45	12	20
5	Canon Ixus 255 HS	75.4	190 €	75	75	79	0.27	12	10
6	Sony Cyber-shot DSC-WX80	74.8	130 €	74	71	88	0.33	15.9	8
7	Casio ExilimEX-ZR400	73.9	170 €	60	81	97	0.28	15.9	12.5
8	Sony Cyber-shot DSC-WX50	73.3	170 €	68	74	87	0.37	15.9	5
9	Canon Ixus 500 HS	73	170 €	79	68	70	0.45	10	12
10	Panasonic Lumix DMC-SZ9	72.1	140 €	72	70	79	0.21	15.9	10

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	90.1	750 €	96	86	84	0.39	20	3,6
2	Canon PowerShot G1 X	89.7	530 €	100	87	66	0.54	14,2	4
3	Canon PowerShot G16	89.6	550 €	90	89	89	0.25	12	5
4	Panasonic Lumix DMC-LX7	88.7	420 €	86	90	93	0.27	10	3,8
5	Sony Cyber-shot DSC-RX100	87.9	550 €	91	84	89	0.25	20	3,6
6	Fujifilm Finepix X20	87.6	530 €	86	88	93	0.23	12	4
7	Fujifilm Finepix X10	85.6	370 €	83	89	85	0.33	12	4
8	Nikon Coolpix P7800	85.2	500 €	81	94	77	0.35	12	7,1
9	Nikon Coolpix P7700	84.7	390 €	83	90	77	0.39	12	7,1
10	Panasonic Lumix DMC-LF1	84.2	400 €	80	87	91	0.28	12	7,1

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

SABİT DİSKLER SSD

SABİT DİSKLER SSD									
Sıra	Ürün	Toplam puan	Transfer hızı (MB/s)	Erişim süresi (%40)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştırıl. veri trans. hızı okuma (MB/s)		
1	Samsung 840 EVO 1 TB (MZ-7TE1T0BW)	93,7	530 €	99	100	98	46	527/511	
2	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD512)	89,6	390 €	98	77	100	59	518/470	
3	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	89,2	410 €	99	88	98	32	537/447	
4	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD256)	89,2	200 €	98	79	100	53	520/443	
5	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	89	290 €	99	86	98	33	537/462	
6	OCZ Vector 256 GB (VTR1-25SAT3-256G)	84,8	270 €	98	77	97	19	514/499	
7	Samsung 840 EVO 250GB (MZ-7TE250BW)	83,8	150 €	98	65	97	42	544/329	
8	Crucial M500 480 GB (CT480M500SSD1)	82,8	280 €	95	81	94	11	527/427	
9	OCZ Vertex 450 256 GB (VTX450-25SAT3-256G)	81,8	200 €	96	73	95	14	498/498	
10	Samsung 840 EVO 120GB (MZ-7TE120BW)	81,2	90 €	93	60	96	49	523/274	

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Transfer hızı (MB/s)*						
			Transfer hızı (MB/s)*	Erişim süresi (%30)	Güç tüketimi (%30)	Pratik test (%30)	Uygulama (%15)		
1	Seagate Desktop SSHD 2000 GB	81,1	100 €	100	77	48	100	166	
2	Seagate Barracuda 7200.14 3TB (ST3000DM001)	71,7	100 €	95	78	50	41	157	
3	HGST Ultrastar 7K3000 3TB (HUA723030ALA640)	71,5	200 €	90	66	100	40	148	
4	WD Red 1TB (WD10EFRX)	70,5	60 €	74	100	40	17	122	
5	WD Black 4TB (WD4001FAEX)	69,2	200 €	82	89	56	35	135	
6	WD Red 2TB (WD20EFRX)	69	90 €	72	97	39	31	119	
7	WD Red 3TB (WD30EFRX)	68,2	120 €	67	93	36	38	112	
8	WD Red 4TB (WD40EFRX)	67	160 €	66	90	47	34	109	
9	Seagate NAS HDD 4 TB (ST4000VN000)	65,5	160 €	88	73	41	29	145	
10	HGST DeskStar 7K4000 4 TB (HDS724040ALE640)	65,2	180 €	81	77	51	38	134	

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım Ekran (%20)	Donanım Tasınabilirlik (%20)	Pil süresi (internet- saat)	Ekran boyutu (inç)		
1	Apple iPad mini Retina WiFi + 4G 128GB	92.4	770 €	99	81	89	89	6:41	7.9
2	Apple iPad Air 128GB 4G	90.6	830 €	100	84	74	89	6:05	9.7
3	Apple iPad mini 64GB 4G	89	450 €	99	65	92	85	5:59	7.9
4	Asus Google Nexus 7 2	86.5	250 €	86	79	100	79	7:23	7
5	Apple iPad 4 64GB 4G	85.1	810 €	99	78	59	84	5:46	9.7
6	Samsung Galaxy Note 10.1 2014 LTE (SM-P605)	85	610 €	88	85	72	98	6:35	10.1
7	Apple iPad 2 64GB 3G	83.9	550 €	98	66	71	79	6:39	9.7
8	Samsung Galaxy Tab 3 8.0 (SM-T3100)	83.3	230 €	84	73	93	78	6:57	8
9	Asus Fonepad 7 (ME372CG-1B057A)	82.7	220 €	83	68	93	91	7:39	7
10	Asus Transformer Pad (TF701T-1B007A)	82.5	470 €	87	79	75	81	6:11	10.1

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Baskı masrafları (¢/sayfa)	Donanım (pnt/25)	Hız (pnt/s)	Ergonomi (pnt/15)	Sayfa maliyeti me. (cent)	Arabirimler (USB, LAN, Wi-Fi)	Stand-by tüketimi
										(watt)
1	HP Officejet Pro 276dw	88.8	300 €	92	94	92	89	71	1,1/11	7.7
2	Canon Pixma MX925	86.3	160 €	100	65	77	100	89	1,9/12	6.2
3	HP Officejet Pro 8600 Plus	86.2	190 €	84	100	77	97	66	1,1/9	5.8
4	Canon Pixma MX715	82.2	180 €	97	55	92	92	79	2,9/12	6.8
5	Canon Pixma MG4250	80.8	85 €	98	61	99	62	80	3,0/11	3.4
6	Brother MFC-J4510DW	78.9	120 €	81	79	77	87	71	1,7/12	5
7	Canon Pixma MG3250	78.2	75 €	98	61	100	53	70	3,0/11	3.8
8	Canon Pixma MG7150	77.9	165 €	90	63	67	87	82	2,4/11	5.7
9	Canon Pixma MG6450	77.5	120 €	95	63	68	78	77	2,4/11	4
10	Brother MFC-J825DW	77.1	240 €	86	54	88	96	67	2,7/16	3.6

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇ KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi (%47.5)	Donanım özelli. (%25)	Kontrast (satır başı)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)	HDMI		
1	Philips 40PFL8008S	95.7	1,150 €	100	94	95	192:1	318	4	40
2	Samsung UE40F8090	95.3	1,100 €	94	100	100	199:1	311	4	40
3	Sony KDL-42W805A	93.8	805 €	95	92	94	178:1	265	4	42
4	Samsung UE40F7090SL	92.5	930 €	92	96	96	190:1	279	4	40
5	Samsung UE40F6470	91.3	490 €	90	94	90	165:1	319	4	40
6	Panasonic TX-L42ETW60	90.8	740 €	86	93	99	163:1	213	3	42
7	Philips 42PFL6008K	90.7	680 €	89	89	97	164:1	272	4	42
8	Samsung UE42F5570	88	590 €	94	88	93	205:1	369	3	42
9	LG 32LA6608	86.8	430 €	86	90	87	170:1	227	3	32
10	Toshiba 40L7363DG	86.5	470 €	90	86	83	172:1	282	4	40

ANAKARTLAR AM3

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don.özell. (yak.)	Performans (%40)	Kullanım (%35)	Yongaseti	Ekran (VGA/DVI/ HDMI)	GBit-LAN	
1	Gigabyte GA-990FXA-UD7	99.2	200 €	100	98	100	990FX	1	□/□/□
2	Asrock 990FX Extreme4	97	120 €	99	98	92	990FX	1	□/□/□
3	MSI 990FXA-GD80	96.4	150 €	95	100	93	990FX	1	□/□/□
4	Asrock 990FX Extreme9	96.3	170 €	99	96	92	990FX	1	□/□/□
5	Asus M5A99X Evo	95.6	130 €	94	98	96	990X	1	□/□/□
6	Gigabyte GA-990FXA-UD5	95.2	140 €	97	97	90	990FX	1	□/□/□
7	Asrock 890FX Deluxe5	94.9	130 €	96	97	90	890FX	1	□/□/□
8	MSI 990FXA-GD65	93.6	100 €	87	99	96	990FX	1	□/□/□
9	Asus M5A97 Evo R2.0	93.4	80 €	87	98	97	970	1	□/□/□
10	Gigabyte GA-970A-UD3	93.3	80 €	86	99	97	970	1	□/□/□

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (megapiksel)	Pili süresi	WLAN (802.11)		
										İnternet (%20)	Multimedya (%30)
1	Samsung Galaxy Note 3	96.9	570 €	94	100	96	100	5.7	9:09	12.8	ac/n
2	LG G2	95.9	550 €	94	98	93	100	5.2	9:09	13.0	ac/n
3	Sony Xperia Z1	95.8	500 €	96	100	94	95	5	6:18	20.7	ac/n
4	HTC One	95.7	480 €	99	98	91	92	4.7	5:55	4.1	ac/n
5	Google Nexus 5 (32GB)	95.4	400 €	100	99	86	94	5	6:36	8.0	ac/n
6	Samsung Galaxy S4	95.4	450 €	93	100	92	99	5	7:11	12.8	ac/n
7	Sony Xperia Z	95.2	380 €	94	99	92	96	5	5:07	12.8	n
8	HTC One Mini	94.7	370 €	97	98	90	93	4.3	7:26	4.1	n
9	Apple iPhone 5S (64GB)	94.6	900 €	97	98	89	90	4	6:31	8.0	n
10	Asus New Padfone	94.6	550 €	96	99	91	92	5	6:00	13.0	ac/n

INTEL ANAKARTLAR SOCKET 1155

Sıra	Ürün	Toplam puan	Donanım	Fiyat (Yak.)	Performans (%40)	Kullanım (%35)	Yongaseti	Ekran (VGA/DWV/ HDMI)
1	Gigabyte GA-Z77X-UD5H	97.4	220 €	94	100	100	Z77	2
2	Asus Maximus V Extreme	97.3	350 €	100	95	96	Z77	1
3	Asus P8Z77-V Premium	95.7	370 €	100	94	92	Z77	2
4	Gigabyte G1.Sniper 3	95.3	290 €	99	92	94	Z77	2
5	Asus Maximus V Formula	94.5	260 €	93	99	91	Z77	1
6	Asus P8Z77-V Deluxe	93.7	230 €	95	94	90	Z77	2
7	MSI Z77A-GD80	93.4	190 €	92	91	100	Z77	1
8	MSI Z77 MPower	92.3	140 €	86	96	98	Z77	1
9	Asus Maximus IV Extreme	91.7	300 €	86	94	98	P67	2
10	Asrock Fatal1ty Z77 Professional	90.2	190 €	95	92	81	Z77	2

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMİZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR Çİ YOK

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat tahminleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ
(YAKLAŞIK 350 DOLAR)

TAVSİYE	Samsung ATIV Book NP-275E5E-K01TR
İŞLEMCI	AMD E2-2000 (2 x 1,75 GHz)
RAM	4 GB (maks. 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon HD 7340
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	4:15/7:00 Saat

GENEL ÇÖZÜM
(YAKLAŞIK 530 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire E1-572G (54204G50MNKK)
İŞLEMCI	Intel Core i5-4200U (2 x 1,6 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon HD 8750M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	5:32/8:18 saat

MULTIMEDYA
(YAKLAŞIK 990 DOLAR)

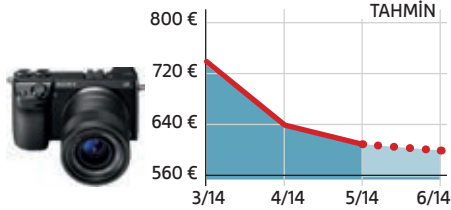
TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-A-1CZ
İŞLEMCI	Intel Core i7-4700MQ (2 x 2,4 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	nVidia GeForce GT 740M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	1000 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	3:56/6:45 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

Tahmin: Fiyatlar böyle geliyor

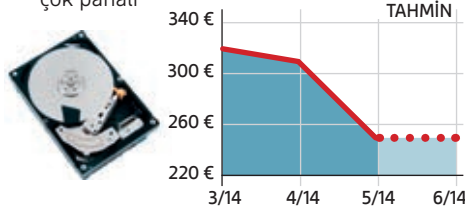
Dijital foto. Makinesi (SLR)

Sony Alpha NEX-7: Piyasaya çıktığından bu yana 2,5 yılda fiyatı yarı yarıya düştü

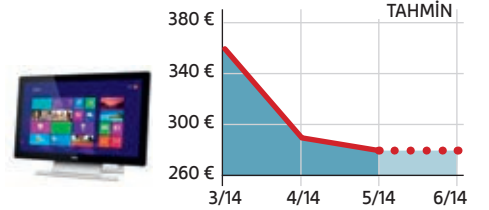
Sabit disk (SATA, 3,5 inç)

Toshiba MG03ACA400 4 TB: Fiyatı düşmesine rağmen halen rakiplerine göre çok pahalı

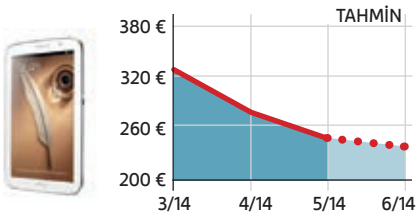
LCD monitör (22/23 inç)

Dell P2314T: Son aylarda fiyatı önemli ölçüde düştü

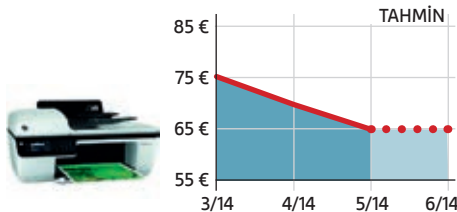
Tablet

Samsung Galaxy Note 8 (GT-N5110): Şu anda büyük bir fiyat düşüşü görünmüyor.

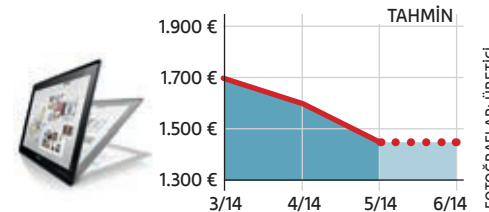
Yazıcı (çok işlevli)

HP Officejet 2620: Daha büyük fiyat düşüşleri olmayacak gibi görünüyor

All in one PC

Lenovo IdeaCentre Horizon 27: Arada sırada cazip fırsatlar çıkabiliyor

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Pentium G3220	60
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	Asrock H81M-DGS	50
RAM	G.SKILL DDR3 1333Mhz 4GB 2x2GB)	50
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk Ultra Plus 64 GB SSD	65
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	55
Toplam		300

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD A6-6400K	65
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	80
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	60
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	60
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	25
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		325

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	90
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	55
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	90
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	55
Toplam		535

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	80
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon HD 7870	190
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	90
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		700

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i5-4670K	240
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	45
Anakart	ASRock Z87 Fatal1ty Killer	150
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	295
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	150
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		1105

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i7-4930K	590
CPU fanı	Thermalright Silver Arrow SB-E*	70
Anakart	MSI X79A-GD45 Plus	220
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 4x4 GB 2400MHz	190
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	440
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	310
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	190
Toplam		2030

*Overclock yapılmıyacaksa stok fan yeterli

Kablosuz ağınızı ideal hale getirin!

Çok az şey ev ağınızın kesilip durmasından daha rahatsız edicidir – suçu hemen modeme yüklemeyin. Makalemizde bu tip sorunlara nasıl çözüm getirebileceğinizi sistematik bir şekilde anlatıyoruz

Ozan Kaya / CS

Yavaş indirme, sürekli kesilen bağlantı ya da belirli bölgelerde internete erişememe – iş ev ağına geldiğinde birçok şey yolunda gitmeyebilir. Sorunlar çok farklı sebeplerden kaynaklanıyor olabilir. Yapılandırma ve hatta bilgisayarın ya da modem pozisyonu. Daha da önemlisi modemde dâhili bir problem olabilir. Mesela internet sağlayıcınızın bağlantısı kesilmiş olabilir ya da veri indirdiğiniz web sitesinden kaynaklanan bir sorunla karşılaşmış olabilirsiniz. Bu problemlerin her birinin çözüm yolu farklı. Zincir bilgisayardan ya da akıllı telefondan ziyaret edilen web sitesine kadar uzanıyor. Çözüm ararken modem web ara yüzünü, Windows komutlarını ve tavsiye edeceğimiz

araçları kullanmanız gerekecek. Yeni açığa çıkan modem tabanlı güvenlik açıklarını ele alacak olursak, en güncel yazılımı kullanmak bir zorunluluk. Netmaster modemlerde >>Temel | Güncelleme<< seçeneği ile güncellemeleri manuel olarak yükleyebilirsiniz. Bazı cihazlarda güncelleme sonrası modem çalışmayabiliyor. Böyle bir durumda modemi sıfırlamanız ve kurulum sihirbazını başlatmanız gerekmekte. Bunun dışında WLAN adaptörünüzün sürücüsünü de daima güncel tutmanız şart. Üretici ve modelinizi öğrenmek için [Win] + [Pause] kombinasyonunu, >>Aygıt Yöneticisi<< ve >>Ağ bağdaştırıcısı<< seçeneklerini kullanın.

yorum@chip.com.tr

WLAN'daki problemler

Kötü bağlantıda suçu hemen bilgisayar ve modeme yüklemeyin – hatanın kaynağını daha sistematik bir şekilde arayın.

1 Bilgisayarı kontrol edin

Eğer indirme işleminiz hatalı ya da yavaşsa, modeminizle WLAN bağlantısı kurabiliyorsanız bile daha dengeli bir internet bağlantısı kurmak için 3 adımda göstereceğimiz talimatları uygulayın. Buna karşın eğer WLAN bağlantısı kuramıyorsanız, bilgisayarınızın WLAN adaptörünün kazara kapatıldığından emin olun. Notebook'lar WLAN için ya ayrı bir açma donanımına ya da açma kapamaya yarayan fonksiyonel bir anahtara sahiptir. >>Ağ ve İnternet | Ağ durumu ...<< sayfasını denetim masasından açın, sol sütundan >>Bağdaştırıcı ayarlarını değiştirin<<e tıklayın. Eğer >>Kablosuz ağ bağlantısı<< kırmızı bir çarpı işaretine sahipse, donanımın açma anahtarına basmanız ya da USB çubuğu çıkarıp yeniden takmanız gerekecek. Eğer bağlantı silikleşmişse, yazılımı etkinleştirmek için >>Etkinleştir<< opsiyonunu seçin.

2 Modem kontrolü

Eğer bilgisayar cephesinde her şey yolundaysa, WLAN'ın modemde etkin olup, olmadığını kontrol edin. Bunu WLAN LED ışığının yanmamasından anlayabilirsiniz. Eğer yanmıyorsa, aygıtın ilgili donanım anahtarına basın. Bu işlemi modemin web ara yüzünü kullanarak da yapabilirsiniz. Tabi bunun için modeme LAN kablosu ile bağlanmanız gerekecek.

3 WLAN bağlantısını test edin

WLAN bağlantısı kurulmuş olmasına rağmen hatalı ve yavaş indirme işlemi devam ediyorsa, modemle bilgisayarınız arasındaki bağlantının sağlamlığını kontrol etmeniz gerekmektedir. [Win] + [R] kombinasyonu ile komut penceresini açın ve 'cmd' komutunu girip, [Enter]'a basın. Daha genel bir görünüm elde etmek için pencereyi büyütün. 'ipconfig' komutu bilgisayarınızın tüm ağ ara yüzünü gösterir. Bunlardan >>Varsayılan ağ geçidi:<< altında bir IP adresi göreceksiniz – bu modeminizin IP adresidir. Geniş bir kullanıma sahip Netmaster'da modemlerinde varsayılan olarak IP adresi '192.168.0.1'dir. Modeme devamlı (her saniye) bağlantı sorgulamaları göndermek için 'ping -t 192.168.0.1' komutunu girin. Eğer >> 192.168.0.1 cevabı: bayt=32...<< belirirse, bilgisayar ve modem arasındaki temel bağlantı doğru şekilde çalışıyor demektir. Durum buysa ping komutunu [Ctrl] + [C] ile iptal edin ve adım 5'e gidin.

4 Hataları belirleyin

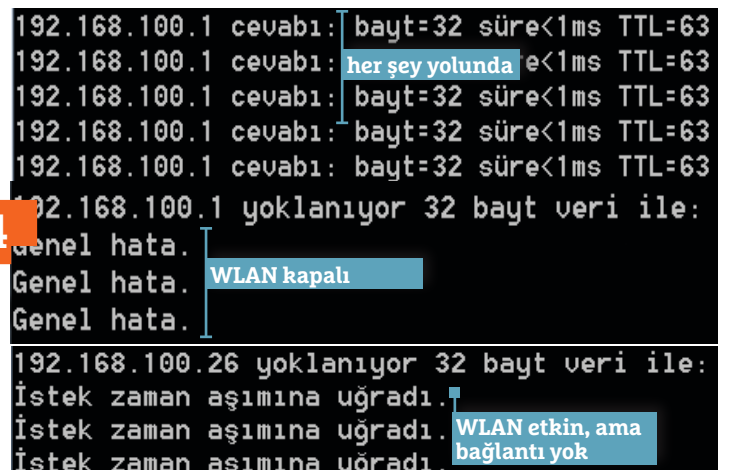
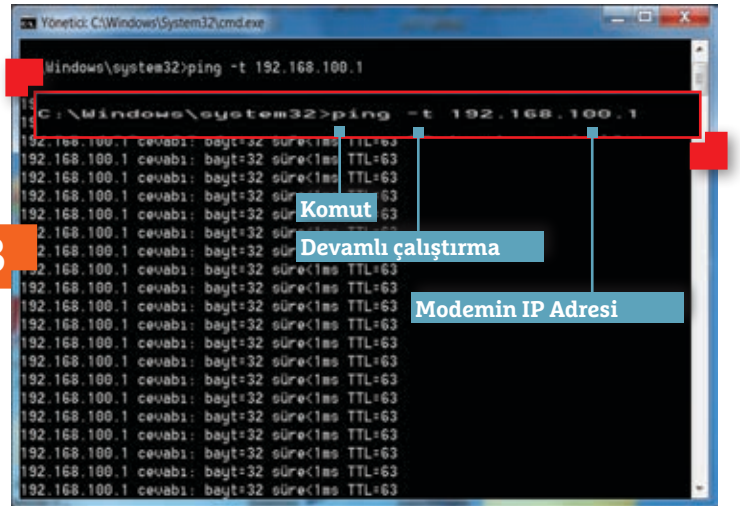
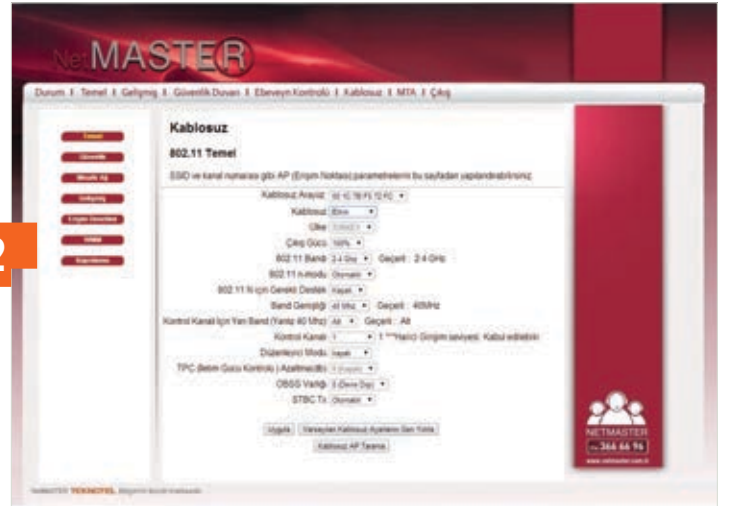
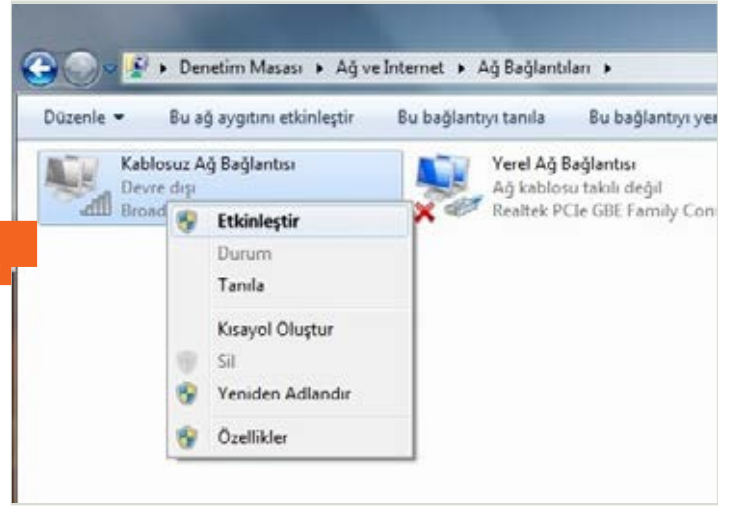
Eğer >>Süre<< altında gösterilen değer 20 ms'den büyükse, optimizasyona ihtiyaç var demektir (adım 6). Eğer >>İstek zaman aşımına uğradı<< cevabı kalıcı ya da devamlı belirleniyorsa, bunu özellikle uygulayabilirsiniz. Eğer >>Genel hata<< mesajı belirleniyorsa, adım 1'i tekrar kontrol edin. Eğer >>Hedef ana bilgisayar ulaşılamaz<< bildirisiyle karşılaşıyorsanız, bir sonraki adıma devam edin.

1

2

3

4

5 Aygıtlarınızın pozisyonlarını kontrol edin

Uzun ping periyodları, bağlantı kopuklukları ve zayıf Windows kablosuz ağ göstergesi (örn. 5 çubuk içerisindeki sadece 1 ya da 2) gösteriyor ki her ne kadar sinyal geliyor olsa da bilgi taşımak için oldukça zayıf. Genelde modemi, anteni havaya bakacak şekilde, yüksek bir noktaya taşımak sorunun çözümüne yardımcı olacaktır. Harici anteni olmayan Netmaster modelleri en iyi performansı duvara monte edildiklerinde verirler. Alıcı tarafında ise USB çubuğunu bilgisayarın arkasında, yere gömülü şekilde takmayın. Bunun yerine, bir USB uzatma kablosuyla masanızın üzerine yerleştirin. Hareket halinde ping testi yaparak notebookunuz için ideal pozisyonu bulabilirsiniz – birkaç santimetre bile verimi bir hayli arttırabilir. İdeal pozisyonu bulduğunuzda, WLAN ayarlarını optimize etmelisiniz.

6 Performansı optimize edin

Dergi DVD'sinde bulunan InSSIDer aracı size bilginin transfer edildiği WLAN bağlantısının kuvvetini gösterecektir. Eğer bir blokta WLAN'ınız kadar kuvvetli bilgi taşıyan ondan fazla harici WLAN görürseniz, WLAN tepkinizi optimize etmeniz gerekiyor. Frekans alanı sadece birkaç harici WLAN ile belirtilen bir kanal bulun (1,5,9 ve 13 kanallarından). Bu kanalı modeminizin web ara yüzünde belirleyin. Netmaster modemlerde bunu >>Kablosuz | Kontrol kanalı << sayfasından yapabilirsiniz.

7 En yüksek hızı edinin

Eğer InSSIDer az sayıda ve çoğunlukla zayıf yabancı kablosuz ağlar gösteriyorsa, kanal birleştirme metodunu kullanarak hızı arttırabilirsiniz. Netmaster web ara yüzünde >>Kablosuz – Misafir ağ<< sayfasını açın ve >>Kablosuz Köprüleme<<yi etkinleştirin. Eğer varsa >>Kablosuz | kontrol kanalı | 2.4 GHz frekans bandı | Kablosuz birliktelik etkin <<de bulunan onay işaretini kaldırın.

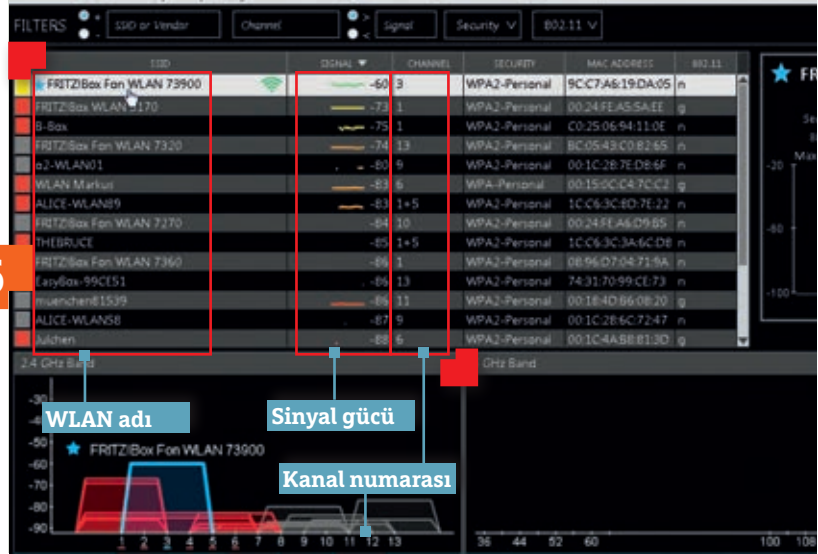
8 Donanım çözümlerini kullanın

Eğer bunlar yardımcı olmazsa, yeni bir donanım temin etmelisiniz. Ev ağı genişletme seçeneklerinden en ideali bir Powerline adaptörü kullanmak (resmin soluda). Bir WLAN tekrarlayıcısı basit, fakat hız konusunda biraz taviz vermeniz gerekiyor. Tabi ideal kombinasyon yeni bir modem/yönlendirici (sağda) ve 802.11ac WLAN standardına sahip cihazlar. Son testimizde bu kombinasyonla çok yüksek hızlara ulaşabildik. Buna karşın, en yüksek verim için ac destekli bir notebook veya köprü modunda ikinci bir yönlendirici ya da ac modunda ikinci cihaz gerekmede. Ac WLAN'lı USB çubukları ve PC kartları, n-WLAN sahibi notebooklara göre çok da fazla bir avantaja sahip değil – özellikle de uzun mesafelerde.

5

6

7

8

Powerline adaptörü
NetMASTER PWE-500PC
Homeplug AV 500

802.11n AP router
Netmaster
WDS-300

MOBİL AYGITLAR İLE WLAN ANALİZİ

Küçük ve birbirine yakın monte edilmiş antenlerini temel alırsak, akıllı telefonların ve tabletlerin WLAN çekme kapasiteleri notebooklara göre genelde daha azdır. Bu yüzden böyle bir aygıtlar evinizin bazı noktalarında sorunlar yaşıyorsanız, bölgenin WLAN analizini yapmanız ve modem ayarlarınızı adım 6'da tarif edildiği gibi optimize etmeniz gerekmektedir. Bu amaç için Android'de 'Wifi Analyzer' uygulamasını kullanın (Play mağazasında mevcut). Apple tarafında dikte edilen kısıtlamalardan dolayı, iOS aygıtlar için bu tarz bir uygulama bulunmamakta.

LEVEL iPad.

Etkileşimli oyun dergisi.

Yıllık aboneliğe iki sayı, altı aylık aboneliğe bir sayı ücretsiz.

Türkiye'nin
İlk Tablet Oyun
Dergisi

App Store'dan
İndirin

Yavaş internet

Eğer modem bağlantınız iyi olmasına rağmen indirme işlemlerinizi yavaşsa, internet bağlantınızda bir sorun var demektir. Sorunu nasıl tespit edebileceğinizi gösteriyoruz.

1 Hız testi uygulayın

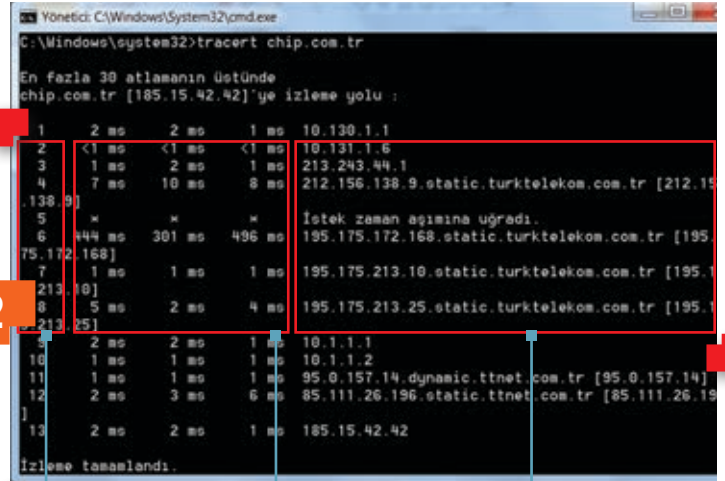
Eğer modeminizle PC'niz arasındaki bilgi akışında herhangi bir sorun yoksa bir hız testi uygulamanız gerekmektedir. Testi yapmadan önce ev ağıңызda ağla ilişkili hiçbir işlemin açık olmadığından emin olun. Bilgisayarınız LAN ile modeme bağlıyseniz **speedtest.net** gibi bu iş için uygun bir siteyi ziyaret edin ve >>Begin test<< seçeneğine tıklayın. Yükleme ve indirme sonuçları birkaç saniye sonra görüntülenecektir. DSL bağlantı verinizin büyüklüğünü ölçmek için site size uygun bir bölgeden testi yürütecektir. Eğer değişik zaman periyotlarında yapılmış birkaç testte hattınızın hızına uygun bir sonuç alamadıysanız, adım 3'e gidin.

2 Web sitesini test edin

Testte iyi bir sonuç almanıza rağmen belirli bir siteye girerken yavaşlık yaşıyorsanız, problemi yerelleştirmek için bir komut satırı aracı kullanabilirsiniz. [Win] + [R] ile komut satırını açın ve 'cmd' komutunu yazıp, [Enter]'a basın. 'tracert' yazın boşluk bırakın ve web sitesinin domain adını girin. Örneğin domain adı http://www.chip.com.tr ise, 'chip.com.tr' olarak yazmanız gerekmektedir. Araç verinin web sitesi sunucusuna ulaşana kadar aşmak zorunda olduğu tüm yönlendiricileri ve düğümleri listeleyecek. Her istasyon için tepki sürelerini görebilirsiniz (her biri için üç ölçüm). Evinizdeki modem ilki, ardından internet sağlayıcınızın sunucusu (bunlar diğer web sunucularını girdiğinizde de değişmez). Bu noktaya kadar, eğer iyi bir bağlantınız varsa, tepki süresi genelde 10 ms'nin altında olacaktır. Eğer reaksiyon süreleri 100 ms üzeriyse, internet yönlendiricileri ve sunucularından yavaşlatıcı neden olarak şüphelenebilirsiniz. Eğer durum buysa, web sitesi büyük ihtimalla yoğun ya da kapasitesi üzerinde ziyaretçiye ev sahipliği yapıyordur. Böyle bir durumda daha sonra tekrar girmeyi deneyebilirsiniz. Eğer tıkanıklık ilk noktadaysa adım 3'e geçin.

3 DSL/Uydunet bağlantısını yeniden kurun

Eğer internet bağlantısı kesiliyorsa, DSL bağlantısını yeniden başlatabilirsiniz. Netmaster'da >>Internet (Bağlantı)<< altında >>Yeniden bağlan<<'a tıklayın. Eğer bu sorunu çözmezse, DSL sağlayıcınızın destek hattıyla irtibata geçmeden önce, modemi yeniden başlatmayı deneyin (Netmaster'da: >>Durum | Güvenlik | Yeniden Başlat<<).

İstasyon numarası

Tepki süreleri

Sunucu adı

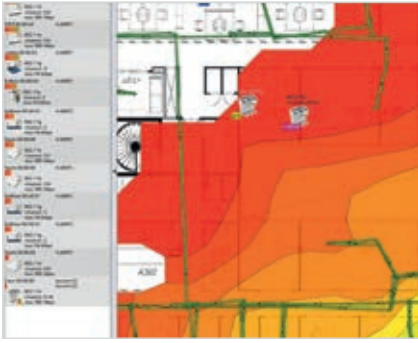
İSTENMEYEN MİSAFİR

Eğer, örneğin, yanıp duran bir LED ışığı sizi istenmeyen misafirlerin ev ağını ıslgal ettiği yönünde şüphelendirdiyse, istenmeyen misafirlerin varlığını modem ağı genel görünümünde kontrol edebilirsiniz. Netmaster'da, >>Kablosuz | Erişim denetimi<<nde tanımadığınız aygıtlar görürseniz, WLAN şifrenizi değiştirin. >>Ev ağı | Ağ<<'da şüpheli aygıtlarla karşılaşırsanız, tüm güç hattı adaptörlerinin şifreleme sistemlerini yeniden konumlandırın, çünkü bu aygıtlara evinizin dışından da erişilebiliyor olabilir.

En iyi WLAN araçları

Ekahau HeatMapper: WLAN kaynaklı zayıflıkları bulun

Bir notebook ve Ekahau HeatMapper ile WLAN sinyalinin evinizde nasıl dağıldığını gösteren bir harita yaratabilirsiniz. Notebook ile evde dolanın ve evinizin dış hatlarını yaratmak için HeatMapper'ın damalı yüzeyine tıklayın. Bu hat WLAN sinyal kuvvetinin renkli bir tasvirini yaratacak, böylece sinyalin nerelerde güçlü, nerelerde zayıf olduğunu anlayabileceksiniz.

Xirrus Wi-Fi Inspector: Ağları analiz edin

Xirrus Wi-Fi Inspector mevcut ağları ve bunların sinyal kuvvetlerini sergileyen bir grafik göstermekte. Bunu, örneğin, hangi aygıtların (örn, mikrodalga, bebek telefonu) sinyali etkilendiğini bulmak için kullanabilirsiniz. >>Tests | Connection Test<< sekmesi WLAN bağlantısının olması gerektiği gibi olup, olmadığını kontrol edebilmenizi sağlamakta. Notebook ile test ettiğimizde, radar modemini yönünü neredeyse kusursuz bir şekilde tespit etti.

Angry IP Scanner

Araç ağınızdaki tüm IP adreslerini gösteriyor. Böylece, zayıf bir savunmaya sahip ya da şifrelenmemiş WLAN ağına girmeyi başarmış istenmeyen misafirleri belirleyebiliyorsunuz. Java-Runtime'ın en güncel sürümünü bulundurmanız gerekmekte.

Wireshark: WLAN detektifi

Kaydettiğiniz ağ trafiğinizi incelemek için bu profesyonel aracı kullanabilirsiniz. FritzBox'ta bunu, işlem açıklaması bulunan web sitesinden bile yapabilmemiz mümkün <http://fritz.box/html/capture.html>. >>Internet | Routing interface<<den 10 saniye uzunluğunda kayıt alın ve dosyayı Wireshark ile açın.

Android app: WIFI Analyzer

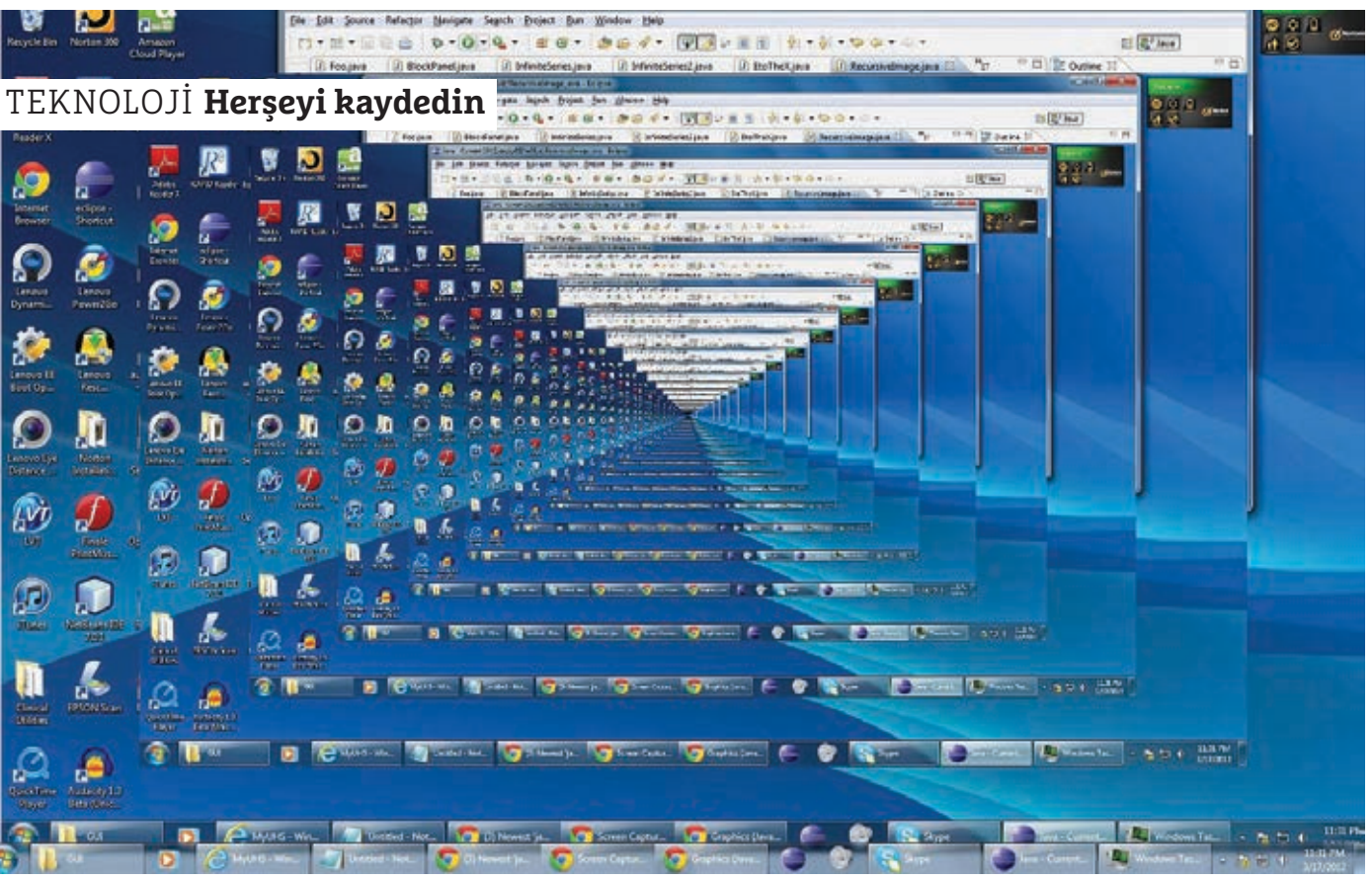
WiFi Analyzer, WLAN çevresini analiz etmek için kullanabileceğiniz en iyi Android uygulamalarından biri. Araç bulunan WLAN'ları listeliyor, grafiklendiriyor (InSSIDer'a benzer şekilde) ya da gücü ve kanal dağılımı bilgilerini belirten bir diyagram yapıyor.

Bu ürün artık çok şanslı.

CHIP Test Merkezi'nde teknoloji yarışır

CHIP Test Merkezi'nde bilgisayar, donanım, yazılım, tüketici elektroniği ya da iletişim teknolojileri gibi her türlü ürün / hizmet hakkında bağımsız ve güvenilir testler uygulanır. Ve CHIP okuyucularının en doğru kararı verebilmesi için hiçbir etki altında kalınmadan en iyisi seçilir. Çünkü CHIP teknoloji kullanıcısının en güvendiği başvuru kaynağı.

TEKNOLOJİ Herşeyi kaydedin

Ekranınızda olanları yakalayın ve paylaşın

Bazen birine bir şeyin nasıl çalıştığını anlatmak yerine göstermek daha kolaydır. CHIP, sizlere PC'nizde olan her şeyi nasıl kaydedeceğinizi ve paylaşacağınızı gösteriyor

Ozan Kaya

Ekran görüntüsü alın ve dipnot koyun

Eğer Windows 7 ve 8'de ekran görüntüsü almak istiyorsanız, Ekran Alıntısı Aracını kullanabilirsiniz. Araç ekranda olanların görüntüsünü almanızı, bunlara basit dipnotlar eklemenizi, sonuçları PNG, GIF, ya da JPEG olarak kaydedebilmenizi ve dosyayı bir panoya ya da e-postaya ekleyebilmenizi sağlamakta. Ekran Alıntısı Aracını Windows 7'de (Home Premium, Professional, Ultimate ve Enterprise sürümleri) başlatmak için Başlata girin ve 'snipping' yazarak Enter'a basın. Windows 8.1'de arama bölümüne 'Snipping Tool' yazın ve tıklayın ya da Apps'e basın.

Dönderip, eklemeler yapabildiğiniz düzenlenmiş kenarlara sahip, sofistike ekran görüntüleri almak istiyorsanız, küçük ve ücretsiz bir program olan MWSnap'ı (<http://chip.tk/1mm31HX>) deneyebilirsiniz. Eski bir yazılım, fakat tüm Windows sürümleriyle çalışabiliyor ve zamanlanmış görüntüler de alabiliyor. Bir diğer alternatif ise kişisel kullanım için ücretsiz olan PicPic (www.nteworks.com/picpick). Programın tarayıcı penceresinden kaydırılan tüm web sitesinin ekran görüntüsünü kaydetmesi gibi ekstra özellikleri de mevcut.

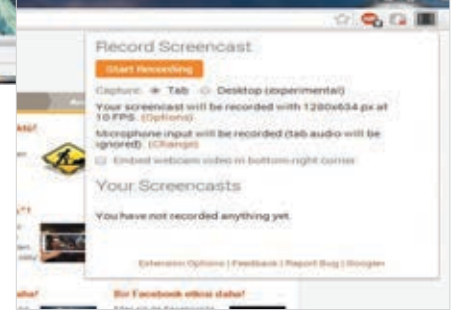
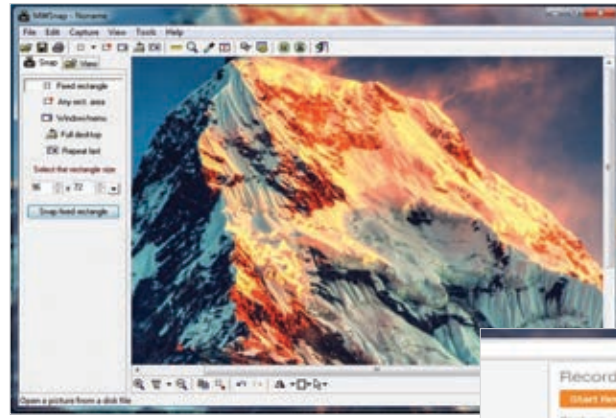
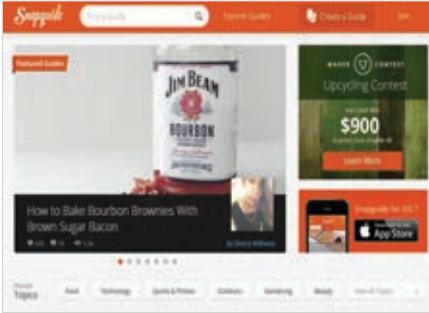
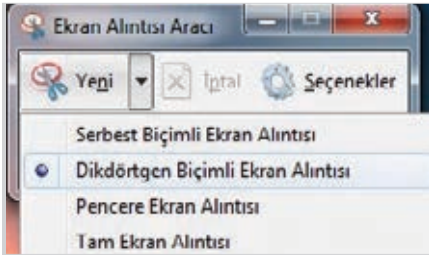
Chrome sekmelerini yakalayın ve paylaşın

Harika Chrome eklentisi Screencastify (<http://chip.tk/1mm3M3V>)

aktif sekmedeki her şeyin kaydetmenize olanak tanıyor. Sadece araç çubuğundaki film şeridine tıklayın, video kalitesini ve sesin sizin mikrofonunuzdan mı, yoksa pençeden mi (aynı anda ikisinden yapamıyorsunuz) alınacağına karar verin. Start Recording'e tıklayın, işiniz bittiğinde de Pause ya da Stop'a tıklayın. Screencastify her fare hareketini, açılan menüyü, buton tıklamalarını, oynatılan video ve müzikleri kaydedebiliyor. Kaydı bitirdiğinizde saklayabilir ya da video olarak arkadaşınızla paylaşabilirsiniz –direkt Google Drive ve YouTube desteği de bulunmakta. WEBM formatındaki sonuçları VLC Media Player gibi yazılımlarla oynatabilir, aile bireylerinize zor gelen interaktif görevleri çocuk oyuncağına çevirebilirsiniz.

Kendi ekran çekimlerinizi yapın ve paylaşın

Eğer tarayıcı penceresinden başka bir şeyi kaydedip, paylaşmak istiyorsanız, 'ekran çekimi' yapmamın değişik yolları mevcut. Normalde sizlere Screenr (www.screenr.com) gibi basit ve ücretsiz bir çevrimiçi araç önerirdik, fakat şu anda biz ve bazı diğer kullanıcılar aracı kullanırken Java tabanlı sorunlarla karşılaşıyoruz. Öte yandan ScreencastOMatic (www.screencast-o-matic.com) 15 dakikalık çekim uzunluğuyla (Screenr sadece 5 dakikaya izin veriyor) ve ekran çekimlerinizi direkt olarak YouTube'a ya da Flash, MP4 ya da

AVI dosyası olarak kaydedebilmenize olanak tanınmasıyla, oldukça iyi bir alternatif olarak göze çarpıyor.

Yakaladığınız karelerin (ya da tüm masaüstünün) etrafına pencere çekebilmenize ve videolarınızın üstüne ses kaydı yapabilmene olanak tanıyan Jing (www.techsmith.com/jing.html) aracı da denemeye değer. Kayıtlar beş dakikayla sınırlı ve Flash dosyaları olarak kaydediliyor, fakat tüm tarayıcılar tarafından oynatılabildiği için pek sorun değil. Tek kötü yönü videoları düzenleyememeniz. Kaydınız bittikten sonra Jing sizi kendi ekran kayıt paylaşım sitesine yönlendiriyor (2 GB ücretsiz alana sahipsiniz). Her ne kadar Twitter ve Facebook gibi popüler hizmetleri kapsamasa da, bunları kurmak biraz da sizin uğraşmanıza bağlı. Araç ücretsiz, videoları pürüzsüz, sesi ise gayet iyi.

PC problemlerinizi kaydedin ve paylaşın

Windows 7 ve 8'de teknik problemlerinizi size yardımcı olabilecek Problem Adımları Kaydedicisi adında güzel bir özellik bulunmakta (Windows 8'de sadece Adım Kaydedicisi). Araca erişmek için Windows tuşu+R'ye basın ve 'psr' yazıp, Enter'a basın. Program açıldığında Kaydetmeye Başla'ya tıklayın. Yaşadığınız problemi yeniden yaratmak için attığınız adımları yineleyin. Gerekliğinde Kaydetmeyi Duraklat'a basabilirsiniz. İşleminiz bittiğinde Kaydetmeyi Durdur'a basın. Eğer işlemin herhangi bir bölümünde açıklama yapma ihtiyacı duyuyorsanız Yorum Ekle butonuna tıklayın, imleç ile ekranın ilgili alanını seçili hale getirin ve açılan kutuya yorumunuzu yazın. Tamam'a tıklayın ve işleminize devam edin. Biten kaydınız yer kazanmak için zip formatında seri ekran görüntüleri biçiminde kaydedilecek. Dosyayı problemin çözümü için ilgili kişi veya kurumlara e-posta olarak gönderebilirsiniz.

Fotoğraf tabanlı nasıl yapılır tarifleri yaratın

Bazen paylaşmak istediğiniz şey sizin PC ekranınızda olmayabilir; örneğin, harici bir USB headset'ine bağlanmak ya da ses donanım ara yüzünü kurmak isteyebilirsiniz. Eğer böyle bir durumla karşı karşıyaysanız, bir iOS uygulaması ve web hizmeti olan Snapguide'ı (www.snapguide.com) deneyebilirsiniz. Araç sayesinde sabit fotoğraf serileri yaratıp, dipnot ekleyip, Snapguide web sitesinde kolaylıkla paylaşabiliyorsunuz. Tariflerinizi ayrıca blog veya web sitelerine ekleyebilir ya da sosyal medya sitelerinde paylaşabilirsiniz. Snapguide becerikli, basit ve tamamen ücretsiz bir araç.

Akıllı telefon ekranından çekim yapın

Apple bilerek iOS aygıtların ekranından çekim yapmayı zorlaştırır.

Fakat tek ekran görüntüsü almak oldukça kolay – Home butonuna basılı tutun ve güç butonuna basın – fakat kayıt yapmak için bin takla atmanız gerekmekte. Eğer yine de yapmak istiyorum diyorsanız Apple'ın ücretsiz XCode developer suite (developer.apple.com/xcode) uygulamasını yüklemeyi deneyebilirsiniz. Araçta Mac ekranınızdan kayıt yapmanıza olanak tanıyan iOS simülasyonu mevcut. Bir diğer alternatif ise size mobil web sitelerinden (uygulamalardan değil) ücretsiz 30 kayıt yapabileme imkanı sunan UXRecorder (www.uxrecorder.com).

Android kullanıcıları ise bu konuda daha şanslı. Recordable (<http://chip.tk/1mmaORa>) aracı ile aygıtınızdan direkt olarak MP4 videoları kaydedip, arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz. Ücretsiz sürüm 4fps (saniye başına kare) ile sınırlı ve yazarın logosunu da göstermekte. Tam sürüm ise sadece 3 pound ve telefonunuzun 'rootlamak' zorunda kalmıyorsunuz. Telefon ve tabletinden tek ekran görüntüsü almak için ses kısma ve güç düğmesine aynı anda basabilirsiniz.

Skype video görüşmelerinizi kaydedin

Eğer evinizdeki biri deniz aşırı birinden gelecek olan video görüşmesini kaçırıcaksa, DVDVideoSoft'un ücretsiz Video Call Recorder'ını (<http://chip.tk/1mmbdYQ>) Skype görüşmesini kaydetmek için kullanmayı deneyebilirsiniz. Program basit kayıt, duraksama ve durdurma kontrollerine sahip ve sonuçları Videolarım dizininize MP4 formatında kaydedebilmekte. Geri oynatma tamamıyla pürüzsüz değil fakat program işinizi görüyor –yükleme sırasında gereksiz ekstra yazılımlardan kaçınmak için Custom (Özel) seçeneğini seçmeyi unutmayın. Ayrıca karşı tarafın rızası olmadan Skype aramalarının (telefon ya da video) paylaşılmasının yasal olmadığını da aklınızda bulundurun.

Sistem sesi ve dublajla video hazırlayın

Eğer birine müzik ya da ses gerektiren başka bir programın nasıl kullanılacağını göstermek istiyorsanız, Apowersoft Free Screen Recorder'ı (<http://chip.tk/1mmbWcv>) kullanabilirsiniz. Program aynı anda sistem sesini (böylece müzik ve diyalogu aynı anda duyabilirsiniz) ve dublajı (o sırada neler olduğunu anlatabilirsiniz) kaydedebiliyor. Ücretsiz sürümü (Pro sürümü yaklaşık 24 £) indirdiğinizden emin olun. Yüklendiğinde Audio Input menüsünü açın ve hem sistem hem de kendi sesinizi aynı anda kaydetmek için 'System sound and microphone' seçeneğini seçin. Tamamlanan kayıtlar WMV (Windows Media Video) formatında kaydedilecektir.

yorum@chip.com.tr

En tehlikeli Malware'leri engelleyin ve kaldırın

Yeni güvenlik tehditlerine yenik düşmeyin. CHIP sizlere ransomware, mobil tehditler ve bankacılık Truva atları da dahil en güncel malware'lere karşı nasıl tedbirler alabileceğinizi gösteriyor.

Ozan Kaya

Eğer güncel ve güvenilir bir güvenlik yazılımınız varsa, binlerce tehdit arasında internette rahatça dolaşmak o kadar da zor bir şey değil. Sonuçta risk içeren bir siteye girdiğinizde ya da virüslü bir dosya indirdiğinizde anti-malware yazılımınız sizi koruyacaktır, değil mi? Üzücüdür ki artık koruyamaz.

Çünkü piyasada kurnazlıklarıyla ve ısrarlarıyla güvenlik uzmanlarını bile gafil avlayabilen CryptoLocker gibi yeni malware'ler mevcut. Telefonlarımız ve tabletlerimiz mobil malware'ler yüzünden

her geçen gün daha da büyük bir risk altında ve artık sosyal ağlarda arkadaşlarımızın paylaştıkları bağlantılara bile güvenemiyoruz.

İşte bu yüzden makalemizde sizlere bu en yeni tehditlerle nasıl başa çıkabileceğinizi, PC'nize ve mobil aygıtınıza ulaşmalarını nasıl engelleyebileceğinizi ve eğer zararlı yazılımlar sisteminize bulaşmışsa nasıl temizleyebileceğinizi anlatacağız. Ayrıca malware nereden bulaşır, neden yaratılmıştır ve temizlenebilir mi gibi sık sorulan bazı sorulara da cevap vereceğiz.

CRYPTOLOCKER

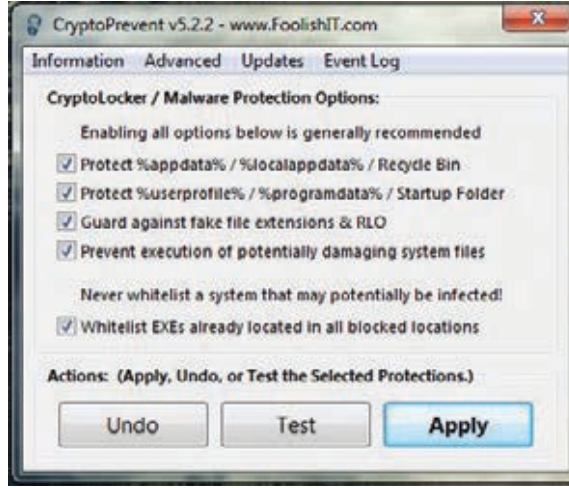
Nedir?

CryptoLocker tartışmasız geçen sene oluşturulmuş en bulaşıcı tehditlerden biri ve çıktığı günden bu yana CryptoDefence ve PowerLocker gibi kendisi kadar bulaşıcı birçok değişik sürümü geliştirilmiş durumda. Sisteminize bir kez bulaştığında, malware sistematik olarak tüm kişisel dosyalarınızı arka planda şifrelemekte. Ve işlemini bitirdiğinde, sizden şifre çözücü anahtar karşılığında ücret talep ediyor. Talep edilen ücret 200 dolar ve üzeri olabiliyor ve ödemeyi Bitcon gibi takip edilemeyen sanal para birimleriyle ödüyorsunuz. Ödemeyi yapmanız için size belirli bir zaman tanınıyor ve yeterince hızlı davranmazsanız ücreti arttırılıyor. Eğer malware'den kurtulmaya çalışır ya da ödemeyi yapmazsanız, anahtarınız yok ediliyor ve siz de kişisel verilerinize elveda diyorsunuz.

Bu tip malware'ler oldukça büyük miktarlarda para üretebilmekte. Güvenlik uzmanı Symantec'in açıkladığı verilere göre yeni çıkarılan CryptoDefence bile sadece mart ayında 34.000 \$ gelir elde etmiş.

Nasıl korunuruz?

Bu tip tehditler genelde e-mailler ile PDF gibi görünen ama aslında çalıştırılabilir dosyalar olarak eklenmiş halde bulaşırlar. Bunlardan sakınmak için ekte bulunan

şüpheli dosyaları kesinlikle açmayın ve anti-virüs programlarıyla tarama yapın. Bulunan yeni örnekler bunların e-maillere eklenen dosya paylaşım sitesi bağlantılarıyla veya Microsoft ve Adobe gibi pahalı yazılımların şifre kırıcısı gibi maskelenmiş olarak da bulaşabildiğini gösterdi. Bu yüzden neye tıkladığınıza dikkat edin.

CryptoLocker'a karşı alabileceğiniz efektif önlemlerden birisi de önemli dosyaları

nızı çevrimiçi bir hizmete ya da harici bir belleğe yüklemek. Fakat CryptoLocker'ın bazı modifikasyonları yedeklenen sürücüleri tanımlayıp, burada bulunan dosyaları da şifreleyebiliyor. Bu yüzden sürücünüzün PC'nize daima takılı olmadığından emin olun.

Ayrıca CryptoLocker ve benzer malware'leri engelleyebildiğini iddia eden CryptoPrevent adında küçük bir araç da mevcut (bit.ly/cryptoprevent344). Yazılım ücretsiz ve Windows'un tüm sürümleriyle çalışabiliyor, fakat otomatik olarak güncellenmesini ve CryptoLocker'ın en güncel sürümleriyle başa çıkabilmesini istiyorsanız, Premium sürümünü almanız gerekiyor. Fiyatı ise 19.95 dolar.

Nasıl kaldırılır?

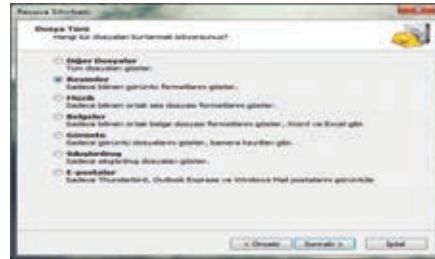
CryptoLocker'ı kaldırmak o kadar da zor değil; genelde çoğu anti-virüs yazılımı bunu rahatlıkla yapabiliyor. Norton Power Eraser (www.norton.com/npe) gibi ücretsiz ve güçlü bir aracı kullanabilirsiniz. Problem uyarını gördüğünüzde dosyalarınızın şifrelenmiş olması. Dolayısıyla malware'i kaldırmanız dosyalarınızı geri getirmiyor. Bazı dosyalarınız düzelebilir, çünkü CryptoLocker (ya da benzerleri) şifreledikten sonra orijinal dosyaları silmekte ve bunları kurtarma araçlarıyla geri getirebilirsiniz. Fakat bu zaman içerisinde silinen içeriğin üzerinde değişiklik yaptıysanız, bunu yapabilmeyiz mümkün olmuyor. CryptoLocker ve benzer tehditlerden nasıl kurtulup, kurtarma yapabileceğinizi öğrenmek için sayfa attaki mini atölyemize göz atın.

Tehdit seviyesi: 5

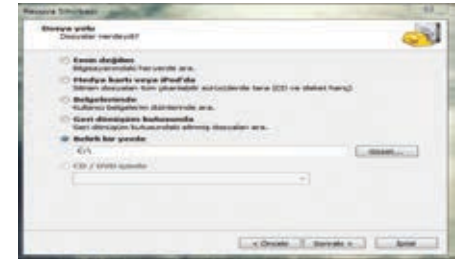
CRYPTOLOCKER'I KALDIRIN VE VERİLERİNİZİ KURTARIN

1 Eğer bir fidye yazılımı tarafından başınız beladaysa, onu hemen kaldırmanız gerekiyor. Çoğu anti-virüs programı ile kaldırma işlemini yapabilirsiniz. Ayrıca ücretsiz Norton Power Eraser (www.norton.com/npe) aracını da indirip, kurmanız mümkün. 'Riskleri Tara' butonuna tıklayın. Gelişmiş Seçenekler butonuna tarama türünü seçmenize olanak tanır – İtibar, Sistem ya da Çoklu Ön-yükleme. İşlem bittikten sonra yeniden başlatma yapmanız gerekecek.

2 Fidye yazılımını kaldırmak için kolay kısmı. Güvenlik yazılımları CryptoLocker tarafından şifrelenen verilerinizi kurtaramaz. Fakat kaybolan bazı verilerinizi geri getirebilirsiniz. Recuva'nın portatif sürümünü USB bellekten çalıştırın (<http://chip.tk/1jHoiGe>), İleri'ye tıklayın ve aramak istediğiniz dosyaları seçin. Kilitli resimlerden başlamak için 'Resimler'i seçin.

3 Hedeflenen sürücüyü seçmek için 'Belirli bir yerde' seçeneğini işaretleyin. İleri'ye tıklayın ve 'Derinlemesine Taramayı Aç' işaretleyin. Bunu yapmanız işlemi yavaşlatacaktır, fakat bu yolla daha fazla veriyi kurtarabilirsiniz. Başlat'a tıklayın. Bulunan dosyaların listesini açın, kurtarmak istediklerinizi seçin ve Kurtar butonuna tıklayın. Maalesef üstünde değişiklik yapılmış olan veriler kurtarılamamakta.

TEST Malware temizliği

POLİS FİDYE YAZILIMI

Nedir?

Fidye yazılımı bilgisayarınızın kontrolünü eline alıp, sizden para koparmaya çalışan kötü amaçlı yazılımdır. Dosyaları serbest bırakmak için ücret talep eden CryptoLocker'ın aksine, IcePol Trojan (Reveton) gibi polis fidye yazılımları bilgisayarınızı kilitler, IP adresinizi tarar ve çıkan bilgileri polis veya diğer kolluk teşkilatlarından gelmiş gibi bir sayfaya yükler. Sayfa, bayrak, polis resmi veya logosu gibi amblemlerle yerleştirildiği için herhangi biri bu sayfayı görebilir. Mesaj sizi "kanuni ve telif haklarını" çiğnemekle ve pornografik içerikleri (pedofili/zoofili v.b.) görüntülemekle suçlayacaktır. Ardından sizden istenilen miktarı (genelde 100 Euro civarı) açıklamadan önce bu suçlara istinaden verilen cezalar sıralanır (100.000 Euro, 4 ila 9 yıla kadar hapis cezası). Buna benzer bir diğer virüs ise adını kullandığı çevrimiçi ödeme yöntemlerinden alan Ukash ya da MoneyPak virüsü.

Bu polis fidye yazılımının ardındaki şeytani plan ise insanları problemlerinden (ve potansiyel utanç durumundan) kurtarmak için ödeme yapmaya zorlamak. Ödeme yapıldıktan sonra bilgisayarın kilidi açılacaktır, fakat suçluların PC'nizde geride başka bir virüs bırakmadığının bir garantisi yok.

Polis fidye yazılımları oldukça ikna edici olabiliyor. Mart ayında bir Romanyalı virüslü PC'sinde IcePol uyarısı aldıktan sonra dört yaşındaki oğlunu ve ardından kendisini öldürdü. Ardında bıraktığı notta ise hapse girmeyi göze alamayacağı yazıyordu (<http://chip.tk/1jHphq6>).

Romanian Man Kills Himself and Four-Year-Old Son Because of Malware on Computer

By David Gilbert
March 13, 2014 11:50 BST

f 675 t 152 in 2

Nasıl korunuruz?

Güvenilir ve güncel bir anti-malware yazılımı edindiğinizden emin olun ve her zaman ki gibi ekteki şüpheli dosyaları açmaktan ve güvenilir olmayan sitelerden dosya indirmekten kaçınınız. Ekte bulunan dosyaları açmadan önce, güvenilir bir kaynaktan gelse bile tarama yapın ve sizinle aynı PC'yi kullananları da bu konuda uyarın.

Nasıl kaldırılır?

Malwarebytes Anti-Malware (www.malwarebytes.org) da dâhil herhangi bir anti-malware programı işinizi görecektir, fakat eğer PC'niz kilitlendiyse programı çalıştırmayacaksınız. İdeal olanı trojan'ı, bilgisayar başlatılırken F8'e basarak erişebileceğiniz Windows Güvenli Mod'dan kaldırmanız.

Buradan belki Sistem Kurtarmasını çalıştırabilirsiniz. Adım adım kaldırma rehberi için <http://chip.tk/1jHqoWH> adresindeki adımları uygulayın.

Ek olarak Bitdefender de download.bitdefender.com/removal_tools adresinden indirebileceğiniz bir kurtarma aracı sunmakta (BDRemoval_Trojan_Ransom_IcePol.exe)

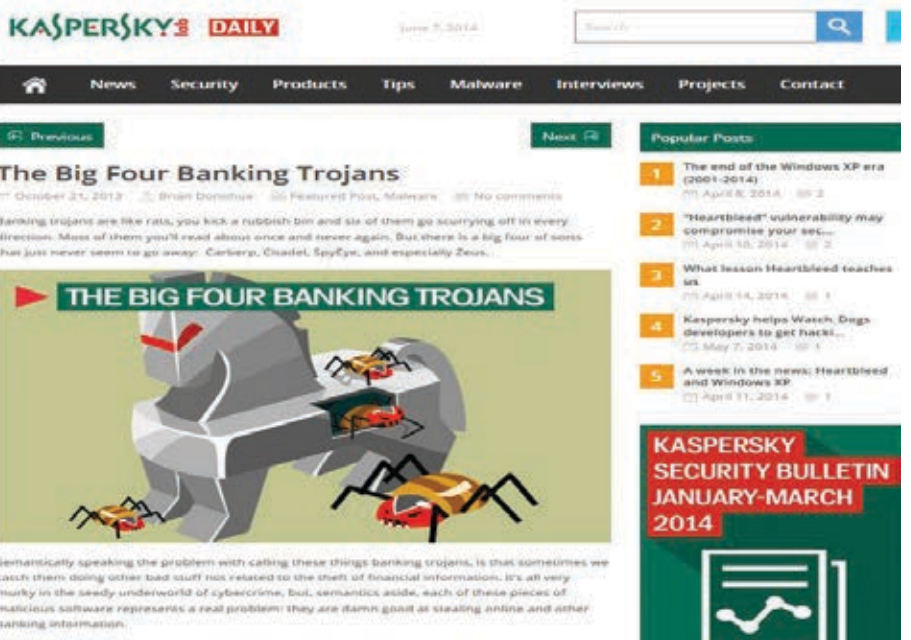
Tehdit seviyesi: 5

BANKACILIK TROJAN'LARI

Nedir?

Çoğu malware geliştiricisinin amacı para kazanmaktır ve bu konuda sizin banka bilgileriniz doğrudan bir hedef. Zeus, Citadel, SpyEye ve Carberp gibi Trojan'lar sisteminize sızarak banka bilgilerinize ulaşmak için tasarlanmıştır. Malware'in en büyük hedefi siz parolanızı girerken, internette sörf yaparken ve kayıtlı verilerinize ulaşırken görünmez kalmaktır.

Bu Trojan'ların çoğunun kaynağı Zeus. 2007 ve 2011 yılları arasında yüz milyonlarca dolar dolandırdıktan sonra, geliştiricisi işi bıraktı ve Zeus'un kaynak kodunu herkese açık hale getirdi, böylece diğer malware geliştiricileri kendi malware'lerini aynı kaynağı kullanarak geliştirebileceklerdi ki bunu yaptılar ve olan dikkatsiz binlerce web kullanıcıya oldu. Bu tehlikenin boyutlarını görmek için Kaspersky'nin 'The

Big Four Banking Trojans' listesine göz atabilirsiniz (<http://chip.tk/1jHsyWe>).

Nasıl korunuruz?

Birçok banka sizi çevrim içi güvende tutmak için, kart okuyucuları, güvenlik anahtarları, Rapport, Kaspersky, Internet Security ve McAfee Virus Scan Plus gibi çeşitli araçlar sunmakta. Banka web sitenizin güvenlik bölümünden size sunulan seçenekleri görebilirsiniz. Ayrıca güvenli bankacılık özellikleri bulunan anti-virüsleri kullanarak da kendinizi güvence altına alabilirsiniz. Eğer şu anki güvenlik yazılımınızda böyle bir özellik bulunmuyorsa, Bitdefender Safepay'i ücretsiz olarak edinebilirsiniz (<http://chip.tk/1jHugXP>). Araç size güvenli bankacılık ve çevrimiçi alışveriş alanı yarattığı için kimlik bilgilerinize kimse ulaşamaz. Ayrıca Trusteer Rapport'ı (www.trusteer.com) var olan anti-malware'inizin yanında ek bir güvenlik önlemi olarak kullanabilirsiniz.

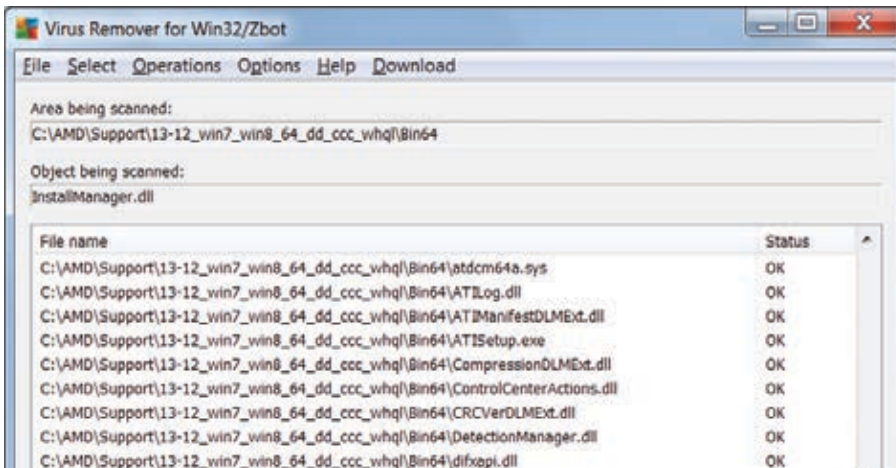
Bu arada kendimizi tekrar ediyoruz ama hiçbir şekilde banka bilgilerinizi e-mail yoluyla paylaşmayın ve bu bilgileri sadece güvenli ve şifrelenmiş web sitelerinde kul-

lanın. Sitelerin şifrelenmiş olduğunu adres çubuğunda, 'https'nin önünde bulunan asma kilit sembolünden anlayabilirsiniz. Fakat Heartbleed bu sembole o kadar da güvenilmemesi gerektiğini gösteriyor.

Nasıl kaldırılır?

Bir kere bulunduğunda, çoğu anti-malware yazılımı bankacılık trojan'larını başarıyla kaldıracaktır. Bu iş için daha önce de bahsettiğimiz ücretsiz Norton Power Eraser'ı kullanabilirsiniz. Diğer güvenlik şirketleri de bu tip tehditler için tasarlanmış araçlara sahiptir. Örneğin, Zeus'u kaldırmak için AVG'nin ücretsiz aracını, bilinen adıyla Win32/Zbot'u kullanabilirsiniz (<http://chip.tk/1jHuYV3>). Araç tüm sürücülerini tarayıp, trojan bulaşmış dosyaları iyileştirebilmekte. Eğer PC'nizde aktif bir Trojan bulursanız, başlangıçta sizi kurtarmak için araç sizden bilgisayarınızı yeniden başlatmanızı isteyecek. Kaspersky'nin de buna benzer ücretsiz bir aracı mevcut, ZbotKiller (<http://chip.tk/1jHvbHB>). Araç sisteminizi temizlemekte ve bulunan tüm bankacılık trojan'larını kaldırabilmekte.

Tehdit seviyesi: 3

2014'ÜN EN KÖTÜ E-POSTA HİLELERİ (ŞİMDİYE KADAR)

Her yıl kendisiyle beraber banka detaylarını çalan ve e-mail yoluyla PC'ye bulaşan yeni metotları da beraberinde getirir. İşte bu yıl dikkat etmeniz gerekenlerden bazıları

Heartbleed parola sıfırlanmaları

Heartbleed'in büyük güvenlik zafiyetinden sonra, şirketler kullanıcılarına parolalarını değiştirmelerini öneren e-postalar gönderdi. Tabi ki dolandırıcılar da bunu kişileri sahte sitelere yönlendiren e-postalarında paravan olarak kullandılar.

NICE kanser hilesi

National Institute for Health Care Excellence'dan gönderilmiş gibi düzenlenen bu e-posta alıcılarının kanser olduğunu söylüyor. Tabi ekte bulunan 'test sonuçları' dosyası bir malware.

BBC News dolandırıcılığı

PandaLabs'ın bildirdiğine göre, bu e-mail Euromillions kazananı Neil Trotter tarafından gönderildiğini iddia ediyor ve alıcıya £1,5 milyon pound vaat ediyor. İnandırıcılığını arttırmak için de sahte bir BBC News makalesi eklenmiş.

Netflix destek dolandırıcılığı

Bu hile Netflix kullanıcılarını sahte bir Netflix giriş sayfasına yönlendiriyor, hesabın "haksız kullanım" yüzünden yasaklandığını bildiriyor ve kullanıcıyı sahte bir müşteri hizmetleri numarasına yönlendiriyor. Kullanıcı numarayı aradığında ise karşısına çıkan kişi "Netflix support software" yazılımını indirmesini öğütlüyor. Tabi bu yazılım bir malware ve dolandırıcının kullanıcının PC'sine sızmasına olanak tanımakta.

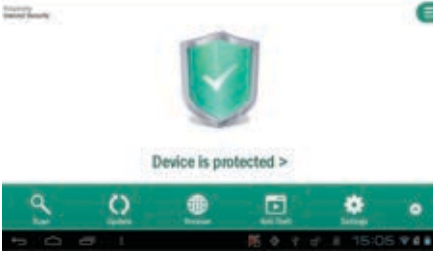
Steam Guard hilesi

Malwarebytes, Steam kullanıcılarını Steam Guard onay kodunu yüklemeleri yönünde kandırarak oyun platformunda bulunan hesaplarını çalmaya çalışan bir dolandırıcı konusunda uyarıyor. Daha fazla bilgi için <http://chip.tk/1jHvqT0> adresini ziyaret edin.

TEST Malware temizliği

MOBİL AYGITINIZI KASPERSKY İLE KORUYUN

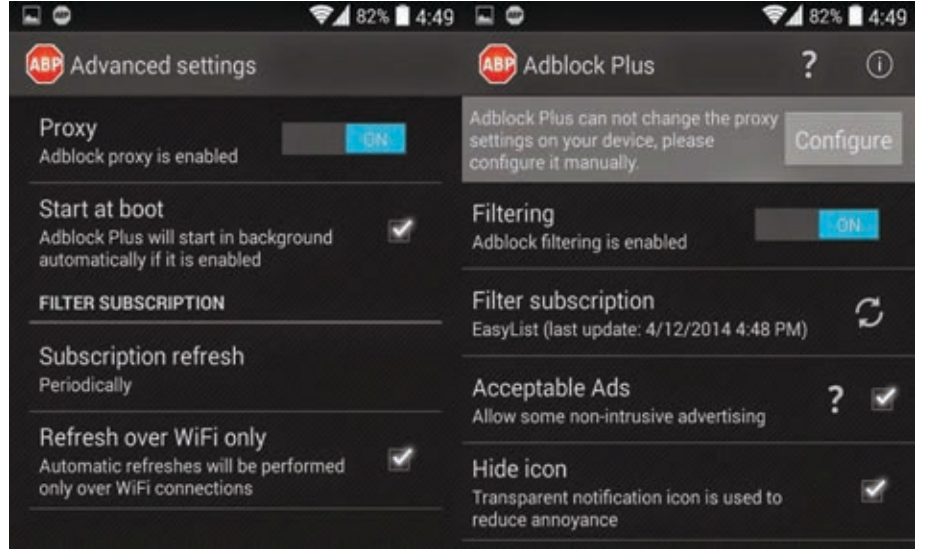
1 Android için Kaspersky Internet Security uygulamasını (<http://chip.tk/1jHvAtA>) indirdiğinizde ülkenizi belirtin, gizlilik ve lisans anlaşmasını onaylayın ve ücretsiz Kaspersky hesabı oluşturun. Bu işlemleri bitirdiğinizde uygulama aygıtınızı tarayacak ve var olan sorunları size gösterecek. Yazılımı güncelleyin ve taramayı başlatın.

2 Eğer aygıtınız herhangi bir tehditten yoksunsa, kalkan yeşil onay işareti verecek. Eğer değilse, kırmızı bir artı belirecek. Göz ardı edilenleri ve önceki taramanın zamanını görmek için 'Device is protected' yazısının sağ tarafında bulunan ok işaretine tıklayın. Aktive edildiğinde Anti-Theft özelliği kaybolan aygıtı erişimden kilitlemenize ve yerini saptamanıza olanak tanıyacaktır.

3 Settings ekranı tarayıcınızı yönetmenize olanak tanıyor. Tararken nelerin aranacağını seçebilirsiniz, sistem uygulamalarını taramanın dışında tutabilirsiniz. Malware bulunduğu uygulama ne yapması gerektiğini belirlemek için Scan'e tıklayın. Ayrıca tarihlendirilmiş taramaları da aktive etmeniz gerekmektedir. Karantinaya alınmış öğeleri buradan görüntüleyip, temizleyebilirsiniz.

ANDROID MALWARE

Nedir?

Teknoloji analiz firması Juniper Research'a göre (<http://chip.tk/1jHvH8y>) Andrid akıllı telefonların %80'i malware'lere karşı savunmasız ve bunun sonucu olarak siber çeteler Google'ın işletim sistemini her zamankinden daha da fazla hedef olarak seçiyorlar. Symantec'in belirttiğine göre geçen sene Android diğerlerinin dışında varlığı 2013'te keşfedilen yeni bir malware ailesine ev sahipliği yaptı (Windows telefonlarda bulunan tek Android dışı malware). Bu yeni tehdit grubu verilerinizi çalan uygulamaları, istediğiniz, izniniz ve bilginiz dışında işlem yapabilen malware'i (fotoğraf çekmek, ses ve video kaydı gibi) ve bunların içinde belki de en kötüsü ücretli hatlara mesaj ve arama yapabilen hırsız uygulamaları içermekte. Tabi bu da size bir servete mâl olabiliyor.

Nasıl korunuruz?

Çoğu Android malware'i güvenilir olmayan uygulama mağazalarından ve üçüncü parti kaynaklardan bulaşır. F-Secure'un (www.fsecure.com) bulgularına göre malware tehditlerinin sadece %0,1'i Google Play mağazasından kaynaklanmış, bu yüzden alınabilecek en iyi önlem muhtemelen uygulamaları buradan –ya da Kindle Fire tabletiniz varsa, Amazon App Store'dan- edinmek olacaktır. Ayarlar, Güvenlik içinde 'Unknown sources' kutucuğundaki onayı kaldırarak üçüncü parti uygulamalarını engellediğinizden emin olun (varsayılan olarak bloke olmaları gerekiyor). Bunun kötü yanı ise Adblock Plus da (<http://chip.tk/1jHvS3M>) dâhil diğer Play mağazalarından indirme yapamamanız. Bunun dışında uygulamalar tarafından istenen izinleri daima kontrol edin ve sadece emin olduğunuz onayları verin. Gizliliğinizi ihlal eden, lokasyonunu-

zu kullanabilen ve potansiyel olarak sizi zarara uğratabilecek uygulamalardan korunmak için F-Secure'un ücretsiz App Permissions uygulamasını da edinebilirsiniz (<http://chip.tk/1jHvVFT>).

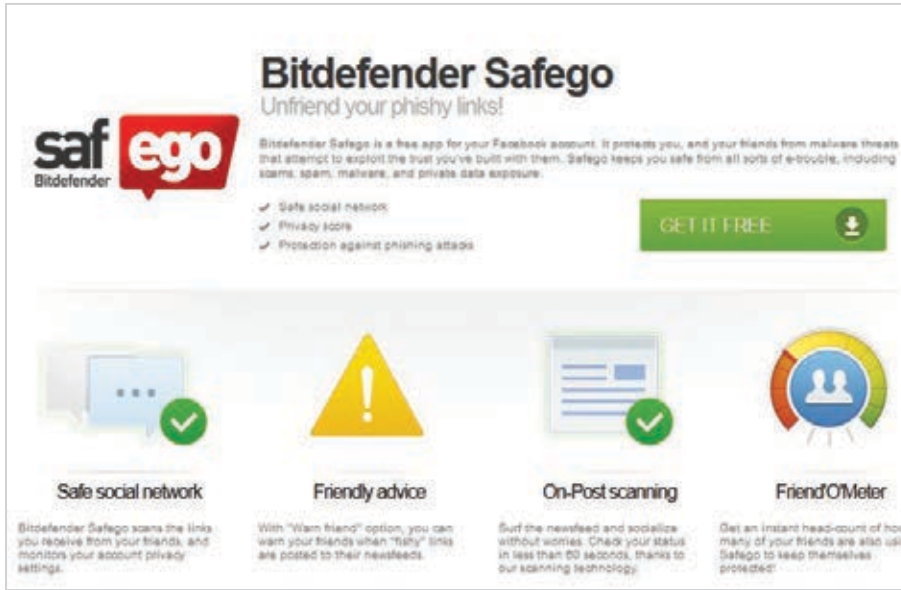
Google kısa zaman önce aygıtınızı gözetleyen ve uygulamalarınızda kötü amaçlı hareketlenmeler olduğunda sizi uyararak yeni bir özellik ekledi (<http://chip.tk/1jHvZfA>). Özellik Android 4.2'den sonraki sürümlerde kendiliğinden bulunuyor ve Android 2.3 ve üzeri sürümlerde otomatik olarak yüklenmekte. Ayarlar, Güvenlik içerisinde 'Uygulamaları doğrula' seçeneğinin aktif olduğundan emin olun.

Nasıl kaldırılır?

Android aygıtlar için kullanabileceğiniz, hileli uygulamaları tespit edip, kaldırabilen ve indirdiğiniz herşeyi tarayabilen, ücretli ve ücretsiz birçok antimalware uygulama bulunmaktadır. Bizim tavsiye ettiklerimiz AVG AntiVirus Free (<http://chip.tk/1jHw5Ef>), Avast Free Mobile Security (<http://chip.tk/1jHw2b>), Bitdefender Mobile Security (yıllık 9,95 dolar – <http://chip.tk/1jHwpmb>) ve Android için Kaspersky Internet Security (ücretsiz, fakat Premium özellikler için yıllık ödeme gerekiyor, <http://chip.tk/1jHvAtA>). Sonuncunun nasıl kullanılacağını öğrenmek için Mini Atölyemize göz atın.

Bildiğiniz ve güvendiğiniz güvenlik firmalarının uygulamalarını kullanın. En çok satan Android antivirüs uygulamalarından biri olan Virus Shield'in (Deviant Solutions tarafından geliştirilen) \$3,99'luk fiyatına rağmen, kırmızı artıyı onay işaretine değiştirmekten başka bir işe yaramadığı ortaya çıktı. Google uygulamayı Play mağazasından kaldırdı, ancak güvenliğinizi sadece bir uygulama popüler diye tehlikeye atmamanız gerekiyor – Virus Shield kullanıcıları tarafından 5 üzerinden 4,7 olarak puanlandırılmıştı!

Tehdit seviyesi: 2

SOSYAL MEDYA DÜMENLERİ

Nedir?

“Sosyal mühendislik” olarak da adlandırılan bu tehdit dikkatsiz Facebook ve Twitter kullanıcılarını virüslü bağlantılara tıklatacak kötü amaçlı yazılımlar yüklemeleri yönünde kandırıyor. PandaLabs’a göre (pandalabs.pandasecurity.com) “sosyal mühendislik siber dolandırıcılara yaratıcılıklarını gösterebilecekleri bir alan sağlıyor” ve “savunmasızlıktan sonra (Java güvenlik açıkları gibi) virüs salgınına sebep olan en büyük ikinci etmen kullanıcıların kendisi”.

Yeni çıkan bir sosyal virüs kullanıcılara arkadaşlarının çıplak görüntülerini göstermeyi vaat ediyor. Kullanıcı bağlantıya tıkladığında ise Adobe Flash Player hatası veren sahte bir YouTube sayfasına yönlendiriliyor.

Eklenti güncellendiğinde ise virüs bilgisayara bulaşıyor ve kullanıcının tüm arkadaşlarına virüslü bağlantıyı gönderiyor.

Nasıl korunuruz?

Facebook ve Twitter’da gördüğünüz şüpheli bağlantılara tıklamayın. Eğer bir video izlemek ya da içeriğe erişmek için bir şey yüklemeniz istenirse, yükleyeceğiniz şeyin virüs olduğuna emin olabilirsiniz. Facebook’ta şüpheli uygulamalara izinler vermeyin ve Twitter’da gönderilen direkt mesajları açarken çok dikkatli olun. Gönderen tanıdığınız biri olsa bile, içerik bir virüs tarafından gönderilmiş olabilir. Sizi ve arkadaşlarınızı bu tür hilelerden koruyabilecek birçok ücretsiz Facebook uygulaması bulunmakta. Bitdefender Safego (<http://chip.tk/1lh28iF>) tüm hacker bağlantılarını kapatmakta, duvarınızda ya da haber bülteninizde paylaşılan öğeleri tarayabilmekte. Buna benzer şekilde, Norton Safe Web de (apps.facebook.com/nortonsafeweb) size hangi bağlantıların (ya da reklamın) güvenli, hangilerinin virüs içeriyor olabileceğini gösteriyor. Paylaşımları manuel olarak tarayabilir ya da otomatik tarama özelliğini kullanabilirsiniz.

GÜVENLİK KONTROL LİSTESİ

Windows’u güncel tut

Microsoft düzenli olarak güvenlik paketleri çıkarır. Windows İşlem Merkezi’nin yeni paketleri otomatik olarak yüklediğinden emin olun.

İyi bir anti-virüs yazılımı kur

Programı gerçek zamanlı güvenlik sağlayan, ünlü bir firmadan seçin (Bitdefender, AVG, Avast, Kaspersky ya da Symantec gibi)

Güvenlik yazılımını güncel tut

Otomatik güncellenmenin açık olduğundan emin olun. Eğer yazılımınızda bu özellik yoksa, bu özelliğe sahip bir yazılımla değiştirin.

Dosyaları düzenli olarak yedekle

Malware kişisel dosyalarınızı silebilir, bu yüzden bunları yedeklediğinizden emin olun. En güvenli çözüm CrashPlan gibi bir yedekleme hizmeti kullanmak (crashplan.com).

Güçlü bir parola kullan

Tüm önemli sitelerin her biri için kombine karakterlerden oluşan parolalar kullanın. LastPass (lastpass.com) sizin için bu parolaları aklında tutabilir.

Ekte bulunanları açma

Ekte bulunan dosyayı açmadan önce daima güvenilirliğinden emin olun. Dosyayı bir anti-virüs yazılımıyla tarayın.

Virüslü sitelerden uzak dur

Tehlikeli bir siteye girmek üzereyseniz, tarayıcınız sizi uyaracaktır. McAfee Site-Advisor (www.siteadvisor.com) gibi bir araç kullanarak da kendinize ekstra bir güvenlik sağlayabilirsiniz.

Nasıl kaldırılır?

Eğer virüs bulaştıysa, bilgisayarınızı ve tarayıcınızı olası tüm tehditlerden temizlemek için sağlam bir anti-virüs taraması yapın. Ayrıca hacker’ların hesabınızı ele geçirmesini engellemek için kullanıcı şifresini de değiştirdiğinizden emin olun.

Tehdit seviyesi: 3

MALWARE' NEDİR?

Malware 'kötü amaçlı yazılım' teriminin kısaltılmış halidir ve kullanıcının bilgisi olmadan bilgisayara yüklenen, sistemi bir şekilde rahatsız etmek için tasarlanmış, istenmeyen programlardır. Malware'lerin birçok türü vardır. Trojan (Truva atı), worm (solucan), spyware, rootkit ve keylogger gibi.

Tasarlanan ilk malware neydi?

Elk Cloner. Yayılan ilk virüs 15 yaşında bir programcı olan Richard Skrenta tarafından, 1981 yılında tasarlandı. Virüs, Apple II sabit disklerin boot sektörüne bulaşıyordu ve disketler aracılığıyla yayılıyordu. Genelde zararsız olan bu virüs, içerisinde bulunduğu oyun 50. kere açıldığında ekranda bir şiir gösteriyordu.

Malware neden yaratıldı?

Malware'ler ilk başta sıkılan kod yazılımcıları tarafından hobi olarak ya da deney amaçlı yazılmaya başlandı. Bugün ise, kurbanlarının kişisel bilgilerini çalmak ya da para koparmak amacıyla suçlular tarafından büyük bir sektör haline dönüşmüş durumda.

Malware nereden yayılıyor?

Araştırmaya göre malware üretiminin ana merkezi Çin. Çin'i Birleşik Devletler, Güney Kore, Rusya ve Tayvan izlemektedir.

Nasıl yayılıyor?

Malware yayılışının birçok yolu var – sosyal ağlardan, e-maillerden, korsan yazılımlardan, çıkarılabilir medya araçlarından (paylaşılan USB bellekler) ve virüslü sitelerden.

Tehlike ne kadar yaygın?

Panda Security'nin raporuna göre (www.pandasecurity.com) sadece 2013 yılında, her gün ortalama 82.000 adet olmak üzere, 30 milyon yeni malware piyasaya sürüldü. Panda'ya göre şu an 145 milyon malware bulunmaktadır.

Malware'ler tamamen ortadan kaldırılacak mı?

Bunun olması muhtemelen imkânsız. Bilgisayar açıkları ve bunlardan kâr etmek isteyen kriminal çeteler her zaman var olacaktır. Ayrıca üzücüdür ki kullanıcılar da bu konuda çoğu zaman dikkatsiz ve sistemlerine virüslerin bulaşmasına izin veriyorlar. Teknoloji firmaları bu tehditleri minimuma indirmenin yollarını arıyor, fakat kökten çözüm söz konusu değil.

BITCOIN MALWARE

Nedir?

Elektronik olarak yaratılan ve saklanan dijital para birimleri suçlular âleminde oldukça popüler, çünkü anonim olarak transfer edilebiliyorlar ve bir kere gönderildiklerinde geri dönüşleri olmuyor. Birçok kişi bu para birimleri arasında en popüler olanı olan Bitcoin'i duymuştur, fakat başkaları da bulunmakta. Dogecoin, Litecoin, Reddcoin ve CasinoCoin bunlardan bazıları. Sanal para birimlerini hedef alan iki ana tür malware bulunmakta –Pony botnet gibi bunları çalanlar ve Android telefonlar gibi virüslü aygıtları kullanarak çalmaya çalışanlar. CoinKrypt (<http://chip.tk/1lh2Z2S>) gibi yeni tür malware'ler daha az bilinen para birimleri üzerinde yoğunlaşıyor, çünkü bunları dolandırmak daha kolay. Bitcoin'in ardına düşmek daha kârlı olabilir, fakat PC üzerinden para çalmak oldukça verimsiz, bu yüzden akıllı telefonlara yönelmek zorundalar ki malware tasarımcıları buradan fazla bir kazanç elde edemezler Kaspersky'nin yayınladığı yeni bir rapora göre (<http://chip.tk/1lh3eek>) spammer'lar da artık dijital para birimlerine yöneliyorlar. Yeni çıkan "Bir milyondan Bitcoin'e yatırım yaparak nasıl zengin olunabileceğinin sırları ve Bitcoin şans oyunu teklifleri" bunu kanıtlar nitelikte.

Nasıl korunuruz?

Eğer içinde dijital para bulunan sanal bir cüzdana sahipseniz, onu çok ama çok güvenli bir parolayla koruduğunuzdan emin olun. Bu çok basit gibi görünebilir, fakat ne kadar insanın bu ilk adımı atmadığını bilerseniz, şaşırırsınız. İnternet erişimi olan ya da virüslü olabilecek bir bilgisayarda cüzdanınızı açık bırakmayın. Bilgisayarınızın güvenlik güncellemelerini otomatik olarak yüklediğinden emin olun ve her zamanki gibi ekte bulunan şüpheli dosyaları açmayın.

Nasıl kaldırılır?

Malwarebytes Anti-Malware gibi güçlü bir anti-malware çoğu Bitcoin malware'ini silebilecektir, fakat işlemi güvenli modda çalıştırmanız gerekiyor. Eğer bir Android telefona ya da tablete sahipseniz, herhangi bir güvenlik koruması yükleyin ve en güncel tehditleri ortadan kaldırın.

Tehdit seviyesi: 1

LINUX VE MAC MALWARE

Nedir?

Malware tasarımcıları daha fazla kâr elde edebilmek için malware'lerinin olabildiğince çok sayıda kullanıcıya bulaşmalarını isterler, bu yüzden malware'ler genelde en çok kullanıcıya sahip işletim sistemini hedef alırlar: Windows. Fakat bu Linux ve Mac gibi diğer işletim sistemleri virüsten yoksun de-

mek değil. Malware saldırıları bu işletim sistemlerinde daha az görülebilir, fakat dikkatsiz davranırsanız sizin başınıza gelebilir. Zaten virüslerin ilk macerası da bir Apple bilgisayarla başladı (Malware SSS yazısına bakın). Linux, Windows'a göre daha güvenli, çünkü kullanıcılar bilgisayarlara malware'lerin sisteme erişmek için kullandıkları kök seviyesinde giriş yapmıyorlar ve güvenlik açıkları hızlı paketlerle daha kısa sürede kapatılıyor. Buna karşın üzerinde konuşmaya değer birkaç Linux virüsü bulunmakta. Bunlardan en tehlikeli olanı, 1997'den beri ortalıkta dolanan Bliss (<http://chip.tk/1lh3zxXA>). Wikipedia'da, <http://chip.tk/1lh3DNZ> adresinde Linux malware'lerinin listesini bulabilirsiniz. Bu sistemleri hedef alan malware'ler Windows'u hedef alanlarla aynı tipte. Sophos güvenlik blogu Naked Security'e göre, şirket araştırmaları sırasında sizin Windows ya da Mac kullandığınızı tespit edebilen ve kurulum dosyasıyla virüsü bulaştıran, Zeus'la ilişkili bir veri-hırsız Trojan bulunmuş (<http://chip.tk/1lh6aYt>). Eğer Safari kullanıyorsanız, Mac malware'i ZIP dosyasının içinde uygulama yığın paketi olarak edineceksiniz. Dosya direkt olarak tarayıcı tarafından indiriliyor ve arşivden çıkartılıyor. Ekranın alt kısmında PDF dosyası olarak belirmekte.

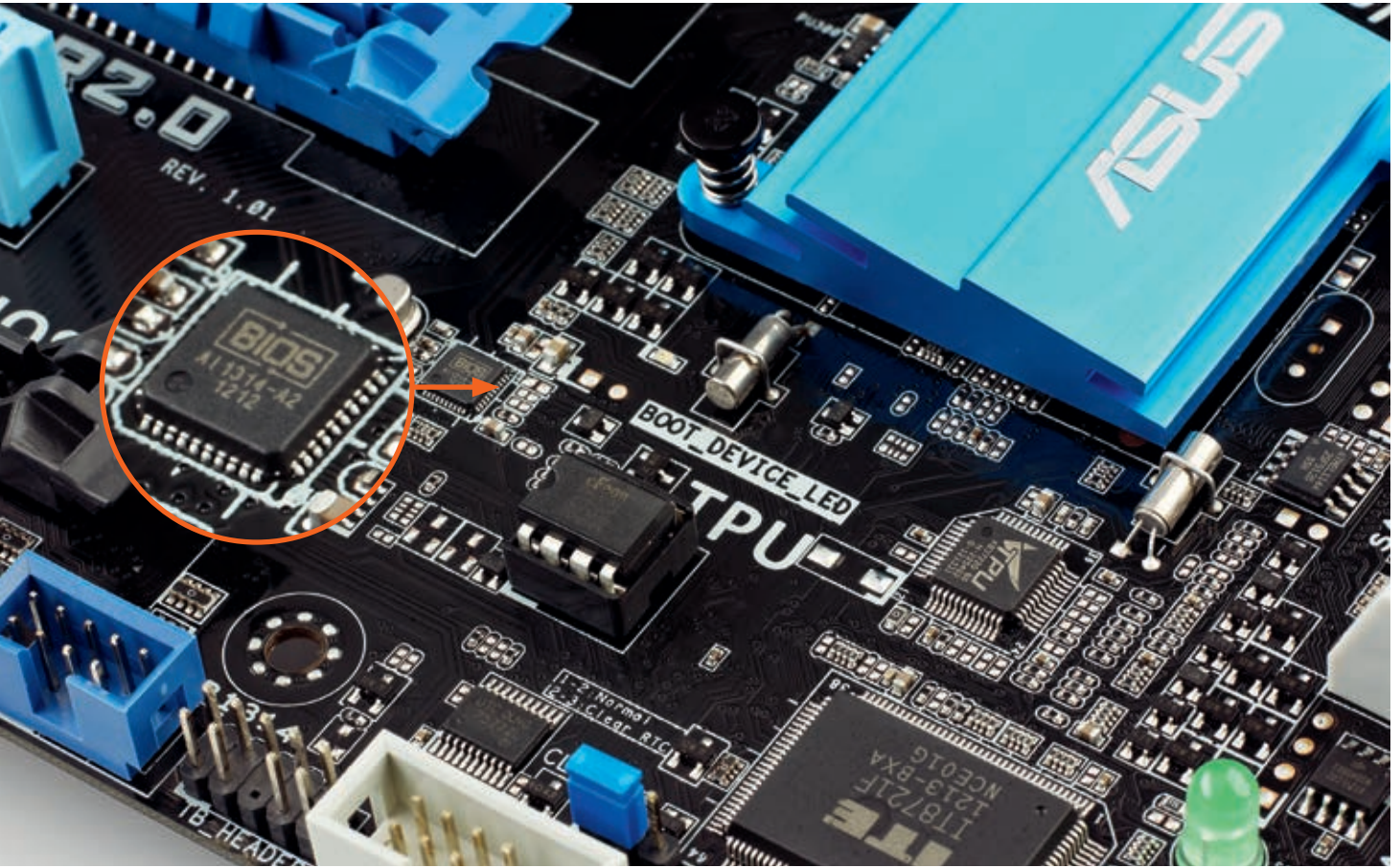
Nasıl korunuruz?

Mac veya Linux sisteminizin virüslerden arındırılmış olduğu yanılmasına düşmeyin, çünkü değil. Her ne kadar virüs bulaşma ihtimali daha az olsa da, eğer anti-malware yazılımı kullanmıyorsanız, bulaşma riskini arttırıyorsunuz demektir. Windows için verdiğimiz tavsiyeler diğer sistemler için de geçerli. Eklerde bulunan şüpheli dosyaları ve mail bağlantılarını açmayın. Sophos tarafından keşfedilen Zeus benzeri Trojan "ulaştırılmamış öge" adında bir e-mail yoluyla DHL, Royal Mail ya da diğer kurye şirketlerinden yayılmakta ve içerisinde virüslü ZIP dosyasını indirmenizi sağlayan "takip et" bağlantısı bulunuyor. Ayrıca Sophos, Mac kullanıcılarını uyarıyor "Mac malware'leri ile sık karşılaşılıyor, fakat varlar. Ve veri hırsızları Mac kullanıcılarının bilgisayarlarındaki verilerin de peşindeler".

Nasıl kaldırılır?

Eğer virüs bulaşan sistem Mac ise, şimdiki ve gelecekteki tehditleri ortadan kaldırmak için Sophos Antivirus (<http://chip.tk/1lh6NBp> adresinde ücretsiz), Avast Free Antivirus (<http://chip.tk/1lh74UT>) ya da Bitdefender Antivirus (yıllık 49,95 \$ <http://chip.tk/1lh7daH>) gibi araçları kullanabilirsiniz. Linux kullanıcıları ise ClamTK (clamtk.sourceforge.net) ve Comodo Antivirus (<http://chip.tk/1lh7wm4>) araçlarını ücretsiz olarak yükleyebilirler.

Tehdit seviyesi: 2

UEFI ve BIOS için ideal ayarlar

Kimse kolay kolay PC'nin firmware'ine dikkat sarf etmiyorsa da sisteminizin birçok kritik ve ince ayarını buradan yapabiliyorsunuz

Ertuğ Aydın / CS

BIOS veya UEFI, PC'nizi işletim sistemi başlamadan yöneten kontrol yazılımıdır. Bu süre zarfında, bilgisayarındaki ayarları değiştirmekten fazlasını yapamazsınız. Bu nedenle de çoğu insan bunlara hiç dikkat etmez. Bu işletim sisteminin bizim kontrolümüzde olmadığı tek andır ve sistemimize bir işletim sistemi yüklemek istediğimizde BIOS'a veya UEFI'ye girmek zorundayız. Bu arayüzlerde işlemci, RAM ve anakarta entegre yongaları ayarlayabiliyoruz. Örneğin dahili ses ve ekran kartlarının ayarları gibi... Ayrıca buradan başlangıç sürecini konfigüre etmek mümkün.

Aslında UEFI selefi BIOS'tan tamamen farklı bir mimariye sahipse de, farklılığı kullanıcı tarafından hemen alılabilecek bir seviyede. En ciddi farklılık görünümde. BIOS (Basic Input/Output System) eski model bir yazılar silsilesi gibi gözüktüyor, fakat UEFI (Unified Extensible Firmware Interface) fare ile kontrol edilebilen bir grafik arayüzüne dahi sahip.

BIOS'un sunduklarını sunmanın ötesine geçen UEFI, BIOS

uyumluluk moduna sahip ve "Secure Boot" özelliği, uygun bir Linux sürümü veya Windows 8 ile bilgisayarınızı koruyor. Ayrıca yeni arayüz donanımdan daha iyi verim alabiliyor. Örneğin sadece UEFI 2 TB'dan büyük partitionların yaratılmasına ve yönetilmesine izin veriyor. Ayrıca bu arayüz ile bilgisayarı uzaktan açmak mümkün. Bunun yanında UEFI size uzaktan açtığınız bilgisayarınızı kullanma imkanı da sunuyor!

BIOS'a ulaşmak

BIOS/UEFI'ye ulaşmak kullandığınız PC'ye göre değişiyor. Açıldıktan sonra birçok bilgisayarda [F2], [F8] veya [Del] tuşuna basarak bu arayüzlere ulaşabilirsiniz. Bazı laptoplarda hususi tuş olduğu da oluyor. Bugün birçok anakart üreticisi American Megatrends (AMI) arayüzünü kullanıyor ve bilgisayar farklı da olsa arayüz ciddi manada benzer oluyor, sadece bazen isimler ve tanımlar değişik olabiliyor. Biz ilerleyen sayfalarda en önemli tabirleri ve kısayolları sizler için derledik.

yorum@chip.com.tr

İdeal ayarlar

Sisteminiz ancak en temel BIOS/UEFI ayarı doğru yapıldığında en hızlı ve kararlı halde olacaktır. Birçok laptop için önyararlı olarak gelen düzen doğru olsa da bazılarında, özellikle de eski model anakartlarda, BIOS altında ince ayarlara ihtiyaç duyuyorsunuz.

1 İşlemci ve RAM frekansını tespit etmek

Bir işlemci veya RAM'in optimal hızlarda çalıştığını tespit etmek için, CPU-Z ve Prime95 programlarını edinip Windows altında çalıştırın. Prime 95'de, "Options | Torture Test ..." seçeneği ile işlemcinin tam kapasitesini test edip belirleyebilirsiniz. Ayrıca CPU-Z programında "CPU | Clocks | Core Speed" menüsünde frekansı tespit edin ve nominal hızla uyumlu olup olmadığına bakın. Eğer CPU-Z size nominal frekans değerini belirtmezse, bunu ark.intel.com/tr veya <http://products.amd.com/en-us/> adreslerinden de öğrenebilirsiniz. RAM frekansını da CPU-Z altında "DRAM Frequency" sekmesinden öğrenebilirsiniz. Gördüğünüz bu değer DDR modeller için iki katına kadar çıkabildiğini bilmelisiniz. RAM'den gelen nominal performans verisi "SPD" menüsünden öğrenilebilir. Eğer okuduğunuz frekans değerleri çok düşükse, BIOS/UEFI altında bunları değiştirmeyi deneyebilirsiniz.

2 Standart saat frekansını ayarlamak

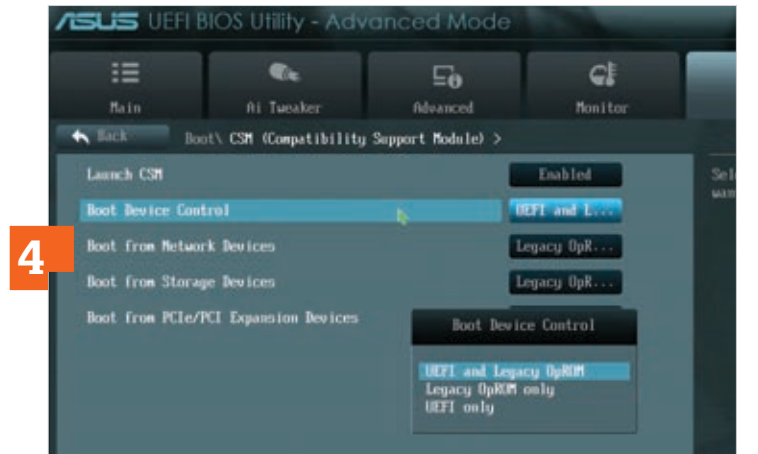
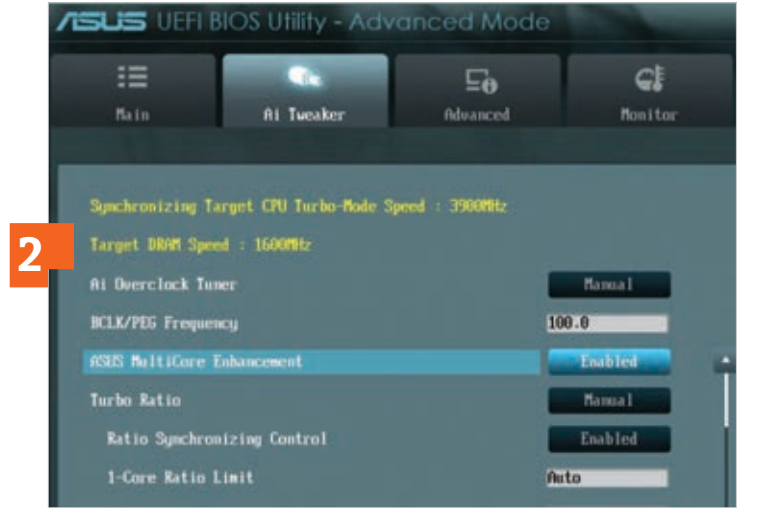
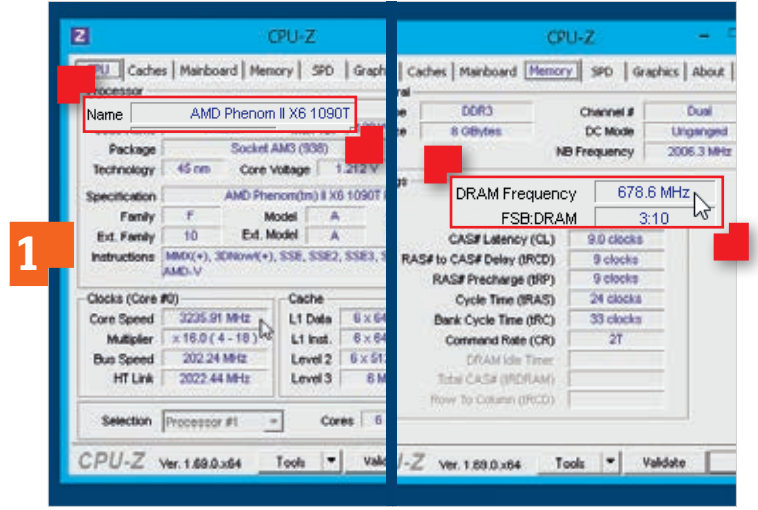
Bilgisayarınızı yeniden başlatın ve BIOS/UEFI arayüzüne ulaşın. "AI Tweaker" ana başlığından Asus anakartlarda, Auto ayarı ile istikrarlı bir saat frekansı ayarlayabilirsiniz. Bunu yaptığınızda RAM ve işlemcinin kendi standart ayarlarında birbirleriyle uyumlu şekilde çalışmasına yardımcı olursunuz.

3 Anakart bileşenlerini ayarlamak

BIOS/UEFI altından başkaca anakarta bağlı parçaları da ayarlayabilirsiniz. Bunlardan bir tanesi, sürücü denetleyicisidir. Bunlar BIOS kullanan bilgisayarlarda genellikle doğru ayarlanmış değildirler. "AHCI" ayarlarını bulup "IDE" yerine bu ayarları tercih etmelisiniz. AMI-BIOS'u olan bir anakartta, bu ayarları "Main menu | Memory configuration" yolu ile değiştirebilirsiniz. UEFI menüsünde ise, "Advanced | SATA configuration" yolunu seçmelisiniz. Örneğin COM veya LPT bağlantılarını BIOS veya UEFI menüsünden "Advanced | Onboard device configuration" yolu ile kapatabilirsiniz.

4 Secure Boot: UEFI'nin alamet-i farikası

Windows 8 yüklü olarak gelen bilgisayarlarda, bir UEFI ayarı size Windows 7 veya Linux gibi başka bir işletim sistemi kurmayı yasaklıyor. Ayrıca DVD'den boot da yapamıyorsunuz. Bunu devre dışı bırakmak için "Start CSM" opsiyonunu "Enabled" haline getirmelisiniz, buna "Boot | CSM" yolu ile ulaşabilirsiniz. "Compatibility Support Module" ile UEFI'nin bir BIOS gibi çalışmasını sağlayabilirsiniz. Fakat bu durumda Secure Boot özelliğinin çalışmayacağını hatırlatmamızda da fayda var.

Daha çok güç elde etmek

BIOS/UEFI overclock ile donanımınızdan tam güç elde etmenizi de sağlıyor. Modern anakartlar size donanımın limitlerini zorlama imkanı sunuyorlar.

1 İşlemciyi overclock etmek

Eğer PC'niz o kadar da yavaş değilse, örneğin sadece bir oyun açarken hafif takılıyorsa, bu sorunu genelde işlemcinin saat hızını artırmak suretiyle çözebiliyorsunuz. Asus anakartlarda "AI Tweaker" anamenüsünde "AI Overclock Tuner" özelliğini kurcalayarak sistem ve işlemci hızını artırabilirsiniz. Bizim testimizde AMD Phenom II X6 1090T işlemcimiz NovaBench testinde yüzde 4 daha iyi bir performans ortaya koydu.

2 RAM'den en yüksek verimi almak

Birçok RAM modülünde XMP veya AMP profile adında RAM'in ne kadar overclock edilebileceğini ifade eden bir bilgi mevcuttur. UEFI altından XMP (Intel) veya AMP (AMD) seçenekleri ile overclock yaptığınızda, sistem otomatik olarak en yüksek RAM hızında çalışacaktır.

3 Profilleri kaydetmek

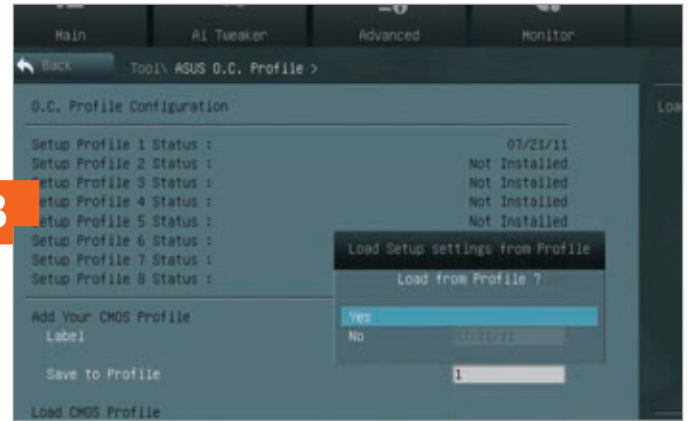
UEFI'ler ve bazı yeni BIOS'lar size tüm ayarları profiller altında kaydetme imkanı tanırırlar. Bu size, örneğin bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda overclock edilmiş ayarlar ile daha istikrarlı veya daha sessiz bir kullanım modu arasında kolayca tercih yapmanızı sağlar. Tabi ki de bu ayarları sürekli teker teker değiştirmekten daha kolay bir yöntem.

1

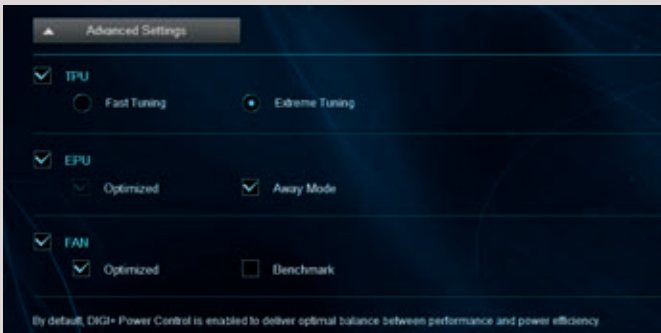
2

3

Windows altında ayarları değiştirmek

UEFI arayüzü Windows çalışırken dahi değiştirebilir; örneğin Asus anakartlarda "AI Suite" kullanarak. Bu yazılım enerji tasarrufu veya sessiz mod gibi seçeneklerin yanında, önceden hazırlanmış overclock ayarları dahi sunuyor. Bu tip değişikliklerden sonra sisteminizi yeniden başlatmalısınız.

BIOS/UEFI'de dolaşmak

BIOS/UEFI menüsünde, birçok kısaltma ve klavye kısayolu göreceksiniz. Genelde üreticiler her özelliği yeterli ölçüde açıklamadıklarından, biz size en önemli kısayolları ve terimleri sunuyoruz..

BIOS'ta tuşlar

Alt menü seçenekleri	[←→]
Menüde değiştirme	[↓↑]
Değiştirme/ seçme	[Enter]
Değerleri değiş. (numara tablosu)	[+/-]
Çıkış	[Esc]

Standart fonksiyon tuşları

Yardım	[F1]
Standart değerleri yükle	[F5]
Modifikasyonlar	[F7]
Kaydet ve çık	[F10]
Ekran görüntüsü (UEFI)	[F12]

BIOS/UEFI terimleri ve anlamları

CPU/APU Bus Frequency	Sistemin basit frekans değeri
CPU Ratio	Çarpan (* basit frekans = işlemci saat frekansı)
DRAM Frequency	RAM'in saat frekansı (ne kadar yüksek o kadar hızlı)
DRAM CAS Latency	Ram gecikmesi (ne kadar düşükse o kadar iyi)
HT Link Speed	İşlemci – yonga seti bağlantısı saat frekansı (AMD)
Quick Path Interconnect	İşlemci – yonga seti bağlantısı saat frekansı (Intel)

PDF'ler nasıl düzenlenir

CHIP, size PDF'leri nasıl düzenleyip, notlar ekleyebileceğinizi gösteriyor.

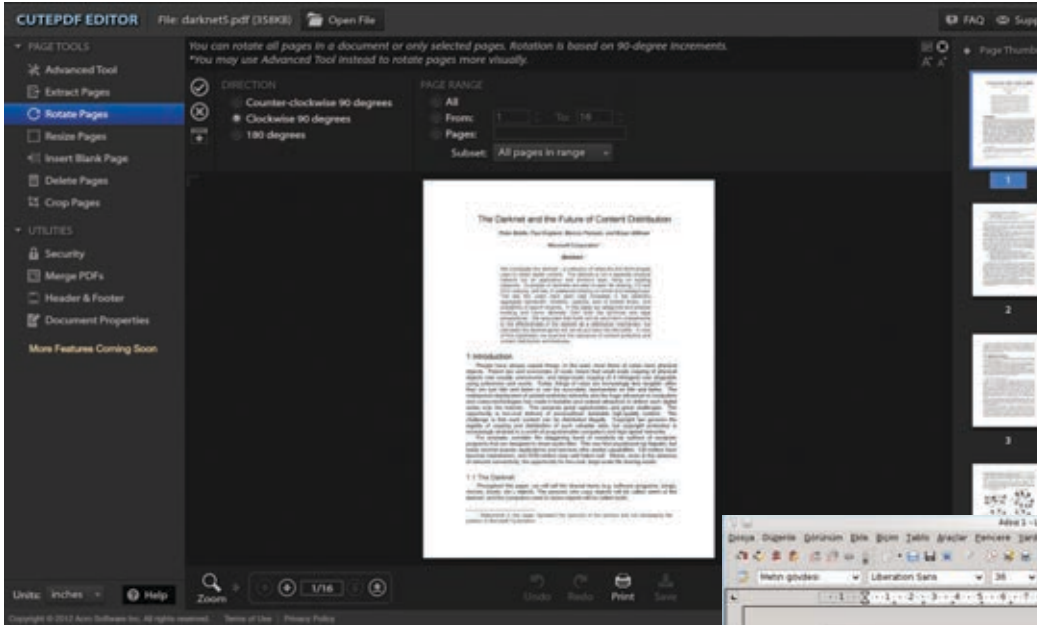
Ozan Kaya

Adobe, PDF dosya formatını bir sorunun çözümü için sundu: Eğer kullanıcı orijinal yazılıma ve yazı tipine sahip değilse, dosyayı nasıl görüntüleyip, basabilir. Acrobat, belgeleri özel .pdf dosyalarına paketledi. Şirket daha sonra Acrobat Reader'ı (şimdilerde Adobe Reader olarak biliniyor) ücretsiz indirmeye ve kullanıma sundu, böylelikle insanlar dosyaları açıp, okuyup ve basabildiler ki, hâlen bunları yaratıp, düzenleyebilmek için pahalı Acrobat Professional'a ihtiyacınız var.

2008'de Adobe, PDF dosya formatını açık bir standart haline getirdi ve bu tarihten sonra PDF destekli yazılımların sayısında bir patlama yaşandı. Her ne kadar dosyaları PDF formatında kaydedebilen birçok program olsa da, sadece çok azı bu formatı direkt olarak düzenleyebiliyor. Dolayısıyla ya PDF formatında bir dosya elimize geçer de, onu düzenlememiz gerekirse? Ya da bir dosyayı PDF olarak kaydedip, orijinalini (düzenlenebileni) diskte veya kendi hatamız sonucu kaybedersek? Uzun lafın kısıası bir PDF editörü edinmemiz gerekebilir.

Bazı editörler size PDF dosyalarını açma ve içine eklemeler yapma imkânı tanıyor. Orijinal içeriği değiştiremiyorsunuz, fakat

içine notlar ve yorumlar ekleyebiliyor, vurgulayıcı kalem kullanabiliyor, metin içerisinde vuruşlar yapıp, sayfaları silebiliyor, form doldurabiliyor vb. eylemlerde bulunabiliyorsunuz. Bu 'editörlerin' çoğu ücretsiz ve bazıları işini gerçekten iyi yapıyor, fakat hiçbiri size orijinal içeriği düzenleme imkânı tanımamakta. Şimdi konumuzun aslına gelelim. Ya bir PDF metnini düzenlemek isterseniz? Size bu olanağı tanıyan birkaç araç var, fakat bunlar pek de yaygın değiller. Karşınızda Adobe'nin yaklaşık 700 TL'lik Acrobat XI Pro'sundan çok daha hesaplı araçlardan bazıları.

CUTEPDF EDITOR size sayfaları, başlıkları ve altbilgileri manipüle etme olanağı tanıyor.

PDF'lerde küçük değişiklikler yapmak istiyorsanız, LIBREOFFICE'i deneyin. PDF'leri düzenleyebilmek için açabiliyor.

PDF'yi ücretsiz düzenleyin: çevrimiçi araçlar

CutePDF Editor (cutepdf-editor.com) gibi birkaç çevrimiçi hizmet kullanılabilir. İhtiyacınız olan tek şey bir web tarayıcısı ve Adobe Flash eklentisi. Düzenleme olanakları sınırlı ve her PDF yüklenemeyebilir, fakat belgeniz görece sade ve tüm ihtiyacınız olan basit bir düzenleme ise, denemeye değer.

Bu hizmet aslında bir sayfa editörü – sayfaları silebilir, sırasını yeniden düzenleyebilir, boş sayfa ekleyebilir, kırpıp, yeniden boyutlandırabilirsiniz. Yegâne düzenleme özelliği ise kendi sayfa başlığınızın yanında, isim, tarih, sayfa numarası vb. gibi altbilgileri de ekleyebilirsiniz.

PDF To Word (pdftoword.com) ise ismindeki eylemin aynısını gerçekleştiriyor. Bir dosya seçin, siteye yükleyin. Site birkaç dakika içinde size Word dosyasını e-mail olarak gönderecek. İşin güzel yanı ise metni Word ya da herhangi bir word işlemcisi ile düzenleyip, yeniden PDF formatına dönüştürebilmeniz (birçok Word işlemcisi PDF formatında kayıt yapabiliyor).

Aynı zamanda PDF'ten Excel'e çeviren bir hizmet te mevcut (pdftoexcelonline.com). Dosya size e-mail olarak gönderiliyor. Daha sonra Excel olarak düzenleyebilirsiniz. Fakat sonuçları pek tatmin edici olmuyor.

Ücretsiz araçlar

Foxit Reader (foxitsoftware.com), Adobe Reader'ın hafif sıklet bir alternatifi. Tabi ki sadece PDF'leri görüntülemekle kalmıyor, ayrıca birçok kullanışlı araca da sahip. İçeriği düzenleyemiyorsunuz, fakat metnin üzerinden bir şerit ile geçip, açılır bir not ile değiştirebiliyorsunuz. Ayrıca yapışkan notlar ekleyebiliyor, sayfalara dosyalar etiketleyebiliyor, istediğiniz yere tıklayıp, metinler ve metin kutuları ekleyebiliyorsunuz. Kalem ile çizim yapabiliyor, dikdörtgenler, çizgiler, oklar, poligonlar, bulutlar, "Onaylandı", "Reddedildi", "Taslak" vb. şeritlerde pullar da ekleyebiliyorsunuz. Kıscası araç PDF'ye yorum ve eklemeler yapma konusunda bir hayli başarılı.

PDF-XChange Viewer (tracker-software.com'dan indirebilirsiniz), Foxit Reader ile neredeyse aynı şeyleri vaat ediyor ve PDF'lere eklemeler yapmak konusunda gerçekten kullanışlı. PDFCool Free Studio (iconcool.com) biraz bug'lı ve hata mesajı bile vermeden kapanabiliyor, fakat çalıştığında yararlı özelliklere sahip. Örneğin PDF'lerden resim ve metin çıkarabiliyor, böylece bunları bir Word dosyası gibi başka platformlarda düzenleyebilirsiniz. Sayfaya metinler yazılabilir. Foxit Reader

kadar başarılı olmasa da çizgiler, daireler ve dikdörtgenler gibi basit çizim özelliklerine de sahip.

LibreOffice (libreoffice.org) ücretsiz Office alternatifi, eğer PDF dosyalarını düzenlemek istiyorsanız, denemeye değer bir seçenek. PDF dosyalarını yüklüyor ve yüzlerce sayfalık çok büyük dokümanlarla bile baş edebiliyor. Tek kusuru ise her bir satırı metin kutusu olarak algılaması ki bu da büyük metinleri düzenlerken garip bir hal alabiliyor.

Profesyonel araçlar

Birçok ücretsiz PDF aracı üreticisi, beraberinde ücret ödemeniz gereken 'profesyonel' ürünleri de çıkarıyorlar. Foxit'in PhantomPDF Standard (80 \$), Business (89 \$) ve Advanced PDF Editor (116 \$) yazılımları mevcut. Standart sürümü ücretsizde bulunan özelliklerin yanında bazı ek düzenleme seçenekleri de sunuyor. Paragrafları ve bazen tam sayfa bir metni düzenleyebilirsiniz, fakat bir Word işlemcisi olduğu kadar akıcı bir şekilde değil ve bu da biraz sinir bozucu olabiliyor. PDF'ler Word, Excel dokümanları veya .rtf, .txt belgeleri olarak kaydedilebiliyor.

Nitro PDF (nitropdf.com) hem ücretsiz Nitro Reader sürümüne, hem de size metinleri, görüntüleri, sayfaları ve belgeleri düzenleme imkânı tanıyan ücretli Nitro Pro sürümüne sahip. Bu yazılımla ayrıca

yapışkan notlar, çizim araçları, pullar vs. ekleyebilirsiniz. Sayfa eklenip, çıkartılabilir, PDF'ler bölünebilir, filigran, başlık ve altbilgiler eklenebilir. Nitro Pro ucuz değil, fakat eğer PDF'lerin içeriğini düzenlemek istiyorsanız, bu yazılım PhantomPDF'e göre çok daha kullanışlı. Nitro Pro'ya her ne kadar mükemmel diyemsek de, en çok yaklaşanlardan biri ve kolaylıkla metin, sitil, yazı tipi, renk vb. özellikleri değiştirebiliyor.

Microsoft Office 2013, PDF yazma ve okuma konusunda bir hayli başarılı. Özellikle de PDF olarak kaydedilmiş Office dosyalarını düzenleme ve tekrar Word ya da PDF olarak kaydetme konularında. Diğer profesyonel araçlar gibi, bu araç da pek mükemmel sayılmaz, fakat öyle ya da böyle elinize düzenleyebileceğiniz bir Word dosyası geçiyor.

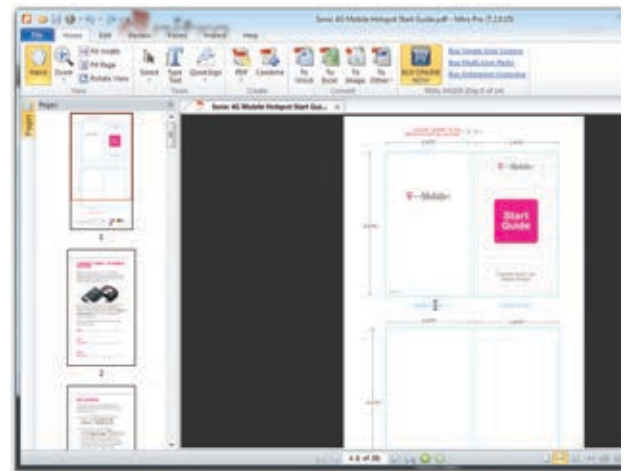
Sonuç

Birçok ücretsiz ve ticarî aracı denedikten sonra, şunu söyleyebiliriz ki PDF düzenleme için yaratılmamış ve en iyi araçlar bile mükemmel değil. Formata ücretsiz araçlarla eklemeler yapabiliyorsunuz, hatta bölüp, birleştirip, sayfa ekleyip, silebiliyorsunuz. Fakat en iyi araçlarla bile iş metinleri ve görüntüleri düzenlemeye geldiğinde maalesef yeterli olmuyor. Bizim en iyi tavsiyelerimiz Microsoft Word ve Nitro Pro.

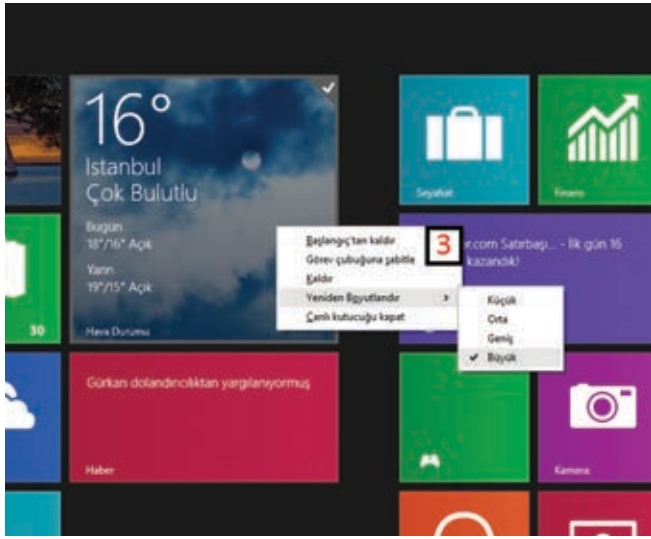
yorum@chip.com.tr

**PHANTOMPDP
STANDARD,
Adobe
Reader'ın tüm
özelliklerine
sahip. Artı PDF
düzenleme
özelliklerine de.**

**NITRO PRO, PDF'leri
düzenlenebilir hale
getirmede oldukça
başarılı ve kullanışlı
özelliklere sahip.**

1 Görev çubuğu ModernUI'ye de yerleştirildi. Bu durum açık programlara sürekli erişim imkanı sunuyor.

2 Profilin yanındaki yeni buton bilgisayarı kapatmayla ilgili üç opsiyonun bulunduğu alışılmış menüyü açıyor.

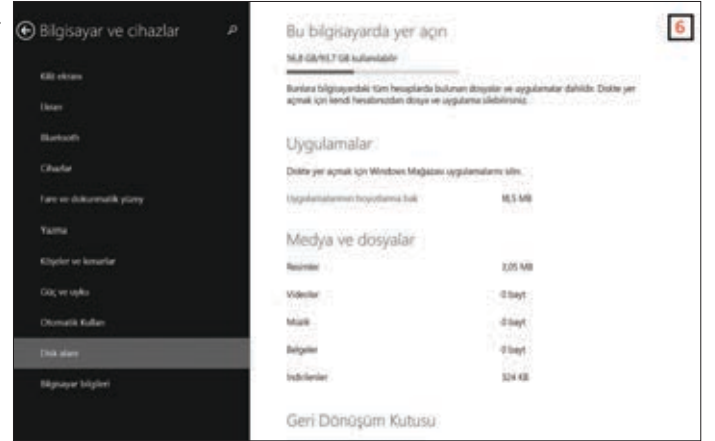
3 Karolardan birine sağ tıklamak uygulamanın konfigürasyon menüsünü açıyor. Yeni sürüm uygulamayı görev çubuğuna sabitleme imkanı sunuyor.

4 ModernUI uygulamaları artık masaüstü programlarıninkine

benzer başlık çubuklarına sahipler. Sol üstteki ikona tıklandıktan sonra kullanıcı uygulamanın görüntülenme tarzını ayarlayabiliyor.

5 Sağ üst bölüm uygulamayı minimize etmeye veya kapatmaya olanak tanıyor. Bu fonksiyon masaüstü tarafından sunulan fonksiyon ile benzerlik gösteriyor.

6 Windows artık bilgisayar seçenekleri bölümünde önemli uygulamalar ve dosya formatlarına ayrılmış şekilde disk kullanım düzenini gösteriyor.

(ModernUI, masaüstü) bölmelerinin gizli sebepleri muhtemelen bu iki adamla beraber mezara gidecek. Bu yapıldığından beri Microsoft bu bölünmeyi hafifletmek, masaüstünü tekrar ön plana almak ve fare-klavye ile yapılacak işlemler için daha iyi olanaklar sunmak için çalışıyordu. Bu çalışmanın meyvesi ise altı ay önce ortaya çıkan Windows 8.1 oldu. En azından yeni sürümde kullanıcı bir onay kutusuna tıklayarak sistemin, ModernUI'yu atlayarak doğrudan masaüstüne açılmasını sağlayabiliyor. Windows 8'de kendine yer bulamayan başlat menüsü de geri gelmiş durumda. Herhangi bir yazılımı başlatmak için kullanılamıyor olsa da kontrol paneli gibi önemli bileşenleri başlatabiliyor. Aynı zamanda başlat menüsünden bilgisayarı kapatmak da mümkün. Windows 8 bunu bir hayli hantal bir göreve dönüştürmüştü.

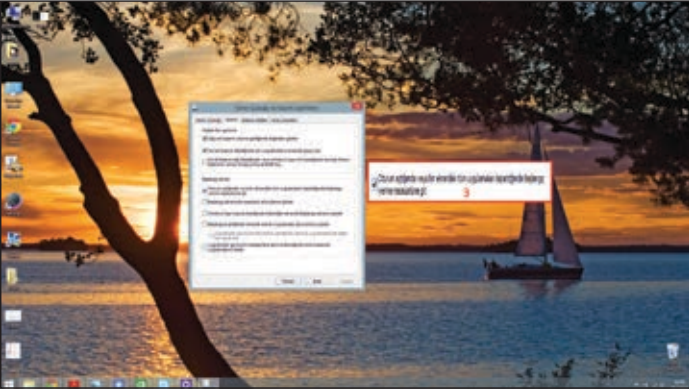
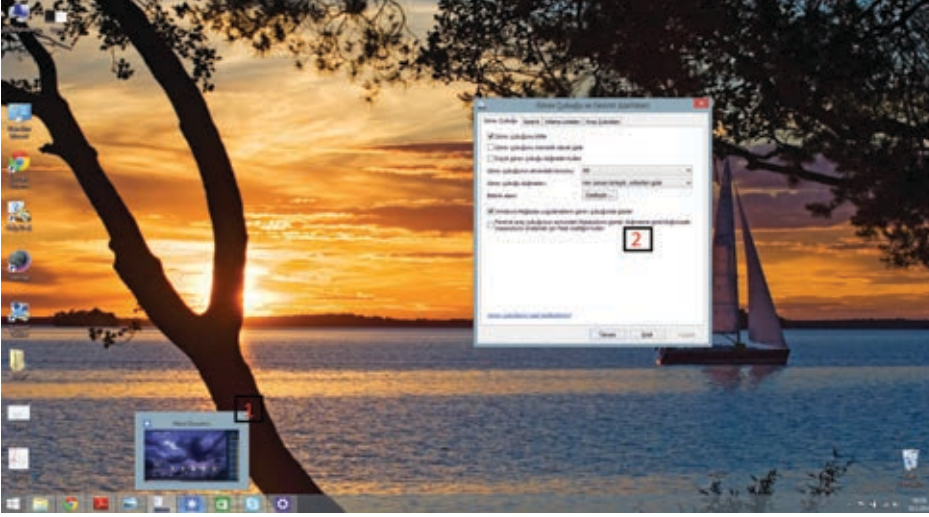
Bilgisayar sahipleri için daha iyi bir kullanım

Güncelleme 1'de bulunan yeni özellikler klavye ve fare tabanlı kullanımı optimize etmek üzere Windows 8.1 ile başlayan eğilimi devam ettirecek şekilde hazırlandı. Dışarı sızan bir Windows yapısını kullanarak bu özelliklerin işe yarayıp yaramadığını denedik. İsminden de anlaşılabilirdiği gibi Windows sürüm 6.3.9600.17031. WINBLUE_GDR.140221-1952 21 Şubat tarihinde derlenmişti fakat yeni güncelleştirme ile gelen tüm yeni özellikleri kapsadığı söyleniyor. Yayınlanma tarihine dek bu yapı için sadece birkaç stabilite testi yapılmasının planlandığı muhtemel. Microsoft Yazılım Geliştirici Ağı'nın teslim tarihi 1 Nisan'a planlanıyordu. Ürünün kendisi resmi olarak bir hafta sonra yayınlanacak. 32 veya 64-bit sistemlerden hangisini kullandığınıza bağlı olarak güncellemenin boyutu 319 ya da 690 MB olacak. Biraz hazırlık güncellemelerinin de dâhil olduğu 64-bit versiyonunu test ettik. Yükleme işlemi oldukça sorunsuzdu ve ortalama otuz dakika sürdü. Bu süre donanım özel-

liklerine göre değişebilir. İlk sürpriz ilk açılışın hemen ardından geldi: Eğer klavyeli ve fareli bir bilgisayar kullanılıyor ise yeni Windows 8.1.1 doğrudan masaüstüne açılıyor. Anlaşıldığı kadarıyla kurulum rutini dokunmatik bir cihaza sahip olup olunmadığını analiz ederek sistem ayarlaması yapıyor. Görev çubuğuna sağ tıkladığınızda açılan menüde "Özellikler" e tıklayıp açılan pencerede "Gezinti" sekmesinin altında "Oturum açtığımda veya bir ekrandaki tüm uygulamaları kapattığımda Başlangıç yerine masaüstüne git" seçeneğini işaretleyebilirsiniz. Masaüstüne gitme işlemi Windows 8.1'de manuel olarak yapılıyordu. Eğer Microsoft yeniden Windows 8.1'in içine yerleştirilmiş başlat menüsünü yeniden çalıştırmış olsa harika olurdu ama menüye hiçbir yeni seçenek eklenmedi. Başlat menüsünü programları çalıştırmak için kullanmak hala imkansız. Masaüstü bağlantısı kurmayan veya ek yazılımlar yüklemek istemeyenler ModernUI'yi kullanmak zorundalar. Neye ki dokunmatik olmayan sistemlerde Windows müzik ve film dosyalarını ilgili uygulamalara bağlamıyor. Bunun yerine ilgili dosyaları kullanıcıların Windows 7'den ötürü aşına oldukları Windows Media Player ile bağdaştırıyor.

Karo tabanlı kullanıcı arayüzü bilgisayar kullanıcılarına önceden Düğmeler'i kullanarak erişilebilen iki yeni fonksiyon sunuyor: "Ara" ve "Güç seçenekleri" butonları profil resminin hemen sağ yanında yerini aldı.

Fare imlecini ekranın alt kenarına getirenler bir sonraki sürpriz ile karşılaşacaklar: Masaüstü görev çubuğu ortaya çıkacak ve böylece kullanıcılar ModernUI'den direkt olarak açılmış masaüstü programlarına geçiş yapabilecekler. Sonuç olarak görev çubuğu iki arayüzü birbirine bağlama görevini yerine getirecek. Böylece sık kullanılan programlar görev çubuğuna sabitlenerek kullanım kolaylaşacak. Aynı şey ModernUI uygulamaları için de geçerli zira onlar da artık görev çubuğuna yerleştirilebiliyorlar. Sonuç olarak →

1 Açık uygulamalar görev çubuğunda gösteriliyorlar. Kullanıcı fare imlecini ikonun üzerine getirdiğinde uygulama içeriğinin bir ön gösterimi ile karşılaşılıyor. İçerik menüsü uygulamayı görev çubuğuna sabitlemek için kullanılabilir.

2 Dokunmatik işlemleri desteklemeyen sistemlerde uygulama ön gösterimi görev çubuğuna önceden uydurulmuş oluyor.

3 Aynı şey bilgisayarı masaüstüne açarken ve uygulamalar kapandığında masaüstüne dönerken de geçerli.

4 Internet Explorer'ın yeni ModernUI versiyonunda tarayıcı seçenekleri doğrudan sayfa alt bilgisinden açılabilir.

öncelikli olarak masaüstünü kullananlar artık uygulamalarını masaüstünden başlatabilecekler. Microsoft, Windows Store'u buraya entegre ederek büyük bir ipucu bıraktı. Maalesef görev çubuğunu sürekli görünür kılmak mümkün değil; farenizi başka bir yere kaydığınızda çubuk aşağıya iniyor. ModernUI arayüzü, dokunmatik cihaz kullanan kullanıcılar için bir yenilik sunuyor: "Bilgisayar ayarları"nın içinde bulunan "Disk alanı", "Bilgisayar ve cihazlar" sekmesinin altına taşındı. Tıpkı Android'de olduğu gibi bu bölüm, diskinizin ne kadarının hangi veriler tarafından (uygulamalar, görüntüler, medya dosyaları...) kullanıldığını gösteriyor.

ModernUI için masaüstü fonksiyonları

ModernUI arayüzündeki uygulamalar da tıpkı masaüstü simgeleri gibi düzenlenebiliyor. Artık bir kutucuğa sağ tıkladığınızda alt kısımda bir çubuk çıkmıyor, onun yerine küçük bir sağ tık menüsü açılıyor. Buradan kutucuğun görünüş ayarlarını değiştirebilirsiniz. "Yeniden boyutlandır", "Canlı kutucuğu kapat" ve (eğer mümkünse) "Kaldır" seçenekleri bulunuyor. ModernUI arayüzünde boş bir alana sağ tıkladığınız zaman ise kutucuk gruplarını adlandırabileceğiniz seçenek çıkıyor.

Tıpkı masaüstü programları gibi ModernUI uygulamaları da kendi üst çizgilerine sahipler. Kullanıcı faresini ekranın üst kenarına yönlendirdiğinde ortaya çıkıyorlar. Programı minimize etmek ya da kapatmak için kullanılan alışlageldik semboller sağ tarafta bulunabiliyor. Sol üst tarafta bulunan ikona tıklamak uygulama içeriğinin ekranın sağ veya sol kısmında gösterilmesini sağlıyor. Bu fonksiyon kullanıcı başka uygulamaları veya masaüstü programlarını hâlihazırda açmış olduğunda işe yarıyor, ikona tıklandıktan sonra bu uygulamalar ekranın diğer yarısında gösteriliyor.

Bu yeni özelliklerin esas avantajı kullanıcının artık faresiyle ekranın sol alt köşesine gidip açık uygulamaların olduğu çubuğu or-

taya çıkartmak zorunda kalmaması. Windows 8'de iken tüm uygulamalar sadece bu bölgeden tamamen kapatılabiliyordu.

Internet Explorer için optimizasyonlar

Bu güncelleştirme beraberinde Internet Explorer için sadece ufak bir sürüm güncellemesi getiriyor. Bu durum görünen neredeyse hiçbir yeni özellik olmadığı hesaba katılırsa şaşırtıcı değil. ModernUI versiyonu artık doğrudan "Seçenekler"e erişmek için ana tabandaki anahtar sembolünü kullanabilme olanağı sağlıyor. Ayrıca internet sitesi geliştiricileri yarattıklarının Windows Phone'un mobil tarayıcısında nasıl görüneceğini kontrol edebilecekler. Girişim moduna bir internet sitesinin kaynak koduna bakılarak ulaşılabilecek.

Aslında tarayıcı kavramını genişletmek büyük bir yenilik olurdu: Windows hala tarayıcının ModernUI ve masaüstü versiyonlarını yüklüyor. Daha önce de olduğu gibi sadece ModernUI tarayıcısını kullanmak isteyenler masaüstü versiyonunda standart arama motoru ayarları vb. belirli ayarlamaları yapmak zorundalar. Chrome ya da Firefox gibi başka varsayılan tarayıcı seçenler ise ModernUI versiyonunu etkisizleştirip sonradan masaüstü varyasyonunu çalıştırabiliyorlar. Bu, ortadan kaybolan başlat menüsünden beri Windows 8'in sunduğu ikinci çözülmemiş bilmece.

Tüm bunlarla birlikte güncelleştirmenin getirdiği yeni özellikler fare ve klavye ile gerçekleştirilen işlemleri kolaylaştırıyor. Ancak Microsoft -oldukça uygulanabilir olsa da- ModernUI'yi tamamen gizleme yoluna gitmiyor. Redmond merkezli firmanın yapması gereken, alışlageldik başlat menüsünü programları başlatılabilme olanağıyla birlikte sisteme entegre etmektir. Neden böyle yapmadıkları konusunda ancak tahminde bulunulabilir. Belki de bunu yapmak Paul Thurrott'un sert kararı olan Windows 8'in bir felaket olduğunun kabulüne bir adım yaklaşmak olurdu.

Commodore 64: 8 bitte bir numara

“Ekmek kutusu” koca bir nesli değiştirdi, evleri oyun salonuna, ergenleri hacker’a, yetkilileri deliye döndürdü.

CHIP Almanya’nın Haziran 1983 sayısında Ceditör Björn Schwarz, Commodore 64 için “çok güçlü” diyordu. Piyasaya çıkışta henüz altı ay olan ev bilgisayarını zorlu bir testten geçirmişti. Zaman Schwarz’ı haklı çıkardı.

C64, Las Vegas’taki kış CES fuarında görücüye çıktıktan 12 yıl sonra tüm zamanların en çok satan ev bilgisayarı oldu. Tahminler satış rakamlarının 12 ila 30 milyon arasında olduğu yönünde. Kesin rakam bugün bile bilinmiyor. Fakat ilk başta C64’ün satışları çok durgundu. CHIP editörü Björn Schwarz 1983 yazında bunu yazılımların kısıtlılığına bağlıyordu. Easy Calc ve Easy Word gibi programların C64 satışlarını patlatılabileceğine inanıyordu ama bu bakımdan yanılıyordu.

Ekmek tahtası ofis uygulamalarıyla ünlü olmadı. Bir yıl sonra C64 muazzam bir oyun makinesine dönüştü. Bunun ardında yatan, o günün standartlarına göre yüksek olan 320x200 ekran çözünürlüğü sunan VIC II grafik yongasıydı. Ses kalitesi bile devrim niteliğindedi. Ses birimi eşzamanlı olarak üç ayrı ses çıkarabiliyordu. C64 için piyasada toplam 17.000 lisanslı oyun vardı. Oyun sayısı öyle bir artıyordu ki Gençleri Zararlı İçerikten Koruma Müdürlüğü aşırı şiddetli oyunları ayıklamaya yetişemiyordu bile.

Halkın ahlak koruyucularının yaptığı boşa kürek çekmekten başka bir şey değildi zira C64 asla kontrol altına alamayacakları bir şey sunuyordu. İnsanlar kendileri için oyun ve uygulama geliştirebileceklerdi. C64’ün yaygınlığı koca bir genç nesli ilk defa hacker’a dönüştürdü. Özellikle de oyunların korsan kopyalarını üretmeyi görev edinen cracker camiası çok etkindi. Ardından dijital sanat hareketi ve demo camiası ortaya çıktı.

Fakat Amiga 500 gibi 16 bitlik bilgisayarların yükselişiyle C64 gözden düştü. Yine de bugün bile “ekmek kutusunu” sevmekten vazgeçmeyen bir hayran kitlesi var.

SOYAĞACI

2014 Steam Machine
Oyun için optimize edilmiş mini PC, C64 geleneğini takip ediyor.

2002 Xbox
Microsoft’un konsolu PC bileşenlerinden oluşuyordu

1997 N64
Nintendo 64 adını 64 bitlik işlemcisinden alıyordu

1995 PlayStation
PlayStation’un 32 bitlik işlemcisi 33,8 MHz hızındaydı

1988 Atari 2600 Jr.
8 bitlik oyun konsolunun üçüncü sürümü en başarılıydı

1998 iMac
Apple bu modeliyle hepsi bir arada PC’leri popülerleştirdi

1995 Ucuz PC
Toplama 486 serisi PC’ler bilgisayarları makul fiyata indirdi

1989 Atari 1040 STE
1040 STE Atari’nin Amiga 500’e yanıttı

1987 Amiga 500

Bu 16 bitlik bilgisayar da Commodore markaydı.

2.000.000 adet

“Last Ninja” oyununun tüm dünyadaki satış rakamı. C64’ün en başarılı oyunu buydu.

Commodore 64

Çıkış tarihi: 1982 sonbaharı

Üretim bitiş: 1994

RAM: 64 KB

Ekran çözünürlüğü: 320 x 200 piksel

Fiyatı (Almanya’da 1983’te): 1.400 Alman markı

Geleceğin harika bataryaları

Dayandıkça dayanıyorlar... yeni nesil piller taşınabilir aygıtların çalışma süresini ona katlayacak ve elektrikli otomobilleri rekabetçi kılacak

MM / Barış Emre ALKIM

Pil dendi mi, ya hep ya hiç durumu söz konusu. Daha iyi piller olmadan ne enerji devrimi gerçekleşebilir ne de elektrikli otolar. Dahası, pil ömrünün yarısı kadar süreyi şarjda geçiren mobil aygıtlarla baş başa kalırız.

BT sektörünün ünlü Moore yasası verimin her iki yılda bir ikiye katlanacağını öngörüyor ancak pil gelişimi bu yasanın ciddi biçimde gerisinden geliyor. Pil verimindeki artış yılda ancak %7'ye tekabül ediyor. Elbette yeni bir akıllı telefonun lityum iyon pili eski aygıtlarinkinden daha fazla dayanıyor ama bunun asıl sorumlusu gelişmiş ekran teknolojileri ve yonga performansının optimizasyonu; pil değil. Lityum iyon bataryalar şu anda hafiflikleri ve yüksek enerji yoğunluklarıyla piyasaya hâkim durumda. Her yıl mobil aygıtlarda, Tesla gibi otomobillerde ya da yenilenebilir enerjinin depolandığı, Avrupa'nın en büyük pil parkı Schwerin'de milyarlarca pil kullanılıyor. Fakat mevcut teknoloji sınırlarına dayanmış durumda. Neyse ki gelecek nesil piller pi-

yasaya girmeye neredeyse hazır. Bunlar depolama materyali olan lityumun potansiyelinden daha iyi yararlanıyor ve teoride on kat artan depolama yoğunluğu sunuyor (daha fazla ayrıntı için sf. 85'in sağ tarafına bakabilirsiniz).

Daha iyi piller için yeni materyaller

Bunun dışında, başka materyaller ve pil türleri üstünde de araştırmalar yürütülüyor zira lityum idare eder bir enerji yoğunluğu sunsa bile başka çözümler çok daha iyi ve ucuz olabilir (sayfa 86'ya bakınız). Tabii ki üst düzey bataryalar için en iyi örneği bize yine doğa sunuyor. Üniversitelerin araştırma laboratuvarları ilk organik enerji depolama sistemlerini geliştiriyor. Ne var ki biyobataryalar (yukarıdaki ve sf 88'deki resme bakınız) piyasaya çıkana kadar daha bir on yıl lazım. Enerji hasadı yöntemiyle kendi başına şarj olan küçük boyutlu bellekler ise geçici bir çözüm olarak kullanılabilir (sayfa 89'a bakınız.) balkim@chip.com.tr

Taşınabilir pillerde iyileştirme

Gartner'dan piyasa araştırmacıları bu yıl iki milyardan fazla mobil aygıtın satıldığını ve hepsinin de lityum iyon pille çalıştığını söylüyor. Bu teknoloji son birkaç yıldır enerji depolamada standart haline dönüştü, çünkü lityum iyon piller çok hafif. Ne var ki kilogram başına 150-200 watt/saat (Wh/kg) değeri aslında lityumun teorik potansiyelinin sadece onda biri. Bunun da sorumlusu bir malzeme problemi. Bir lityum iyon pil elektrik enerjisini lityum iyonlarını hareket ettirerek doldurur ya da boşaltır (sağa bakınız). Şarj sırasında katottaki (yani artı elektrottaki) artı yüklü iyonlar elektrolit çözeltisinden geçerek anodun (eksi katot) grafit katmanları arasına yerleşir ve burada şarj akımının elektronlarını asimile eder. Pilin boşaltımı sırasında da elektronları elektrik devresine verir ve katoda geri dönerek metalle (genelde kobalt) ve oksijenle birleşirler. Bir lityum iyon pilin kapasitesi, grafit katmanları arasına ne kadar lityum iyonu sığdırabildiğine göre değişir. Silikon lityumu grafitte daha etkili depolayabilen bir malzeme. Tek bir lityum iyonunu bağlamak için altı karbon atomuna ihtiyaç var. Oysa tek bir silikon atomu dört lityum iyonuna bağlanabiliyor.

Silikon, güç yoğunluğunu artırıyor

Grafit katmanları arasına silikon konursa güç yoğunluğunda çarpıcı bir artış gerçekleşiyor. Fakat silikon, lityumla birleştiğinde büyüklüğü üç ya da dört katına çıkıyor ve birkaç şarj döngüsünün ardından grafit katmanı parçalanıyor. Stanford Üniversitesi'nden bilim insanlarının kurduğu Amprius adlı teknoloji şirketi bu soruna çözüm buldu. Google'dan Eric Schmidt ve Nobel ödüllü Steven Chu (2013'e kadarki ABD Enerji Bakanı) gibi medyatik kişiler tarafından desteklenen Amprius'un ilk pillerinin geçen yıl mobil aygıtlara ilk defa takılması bekleniyordu. Bu süreçte, şirketin elinde grafit sorununu çözmenin üç yolu var. İlki süngere benzetilebilecek olan gözenekli silikon. Bu silikon, lityum depolarken büyümüyor ve bu sayede grafit katmanlarına zarar gelmiyor. Amprius bu sayede normal pillerden %50 daha fazla güç depolayabilen (280 WH/kg) piller üretebiliyor.

Silikonun yapılmış bir nanotüp katmanı (sağa bakınız) lityumu gözenekli silikonun daha verimli depolayabiliyor. Prototipler de bu sayede şarj kapasitesini neredeyse ikiye katlayarak 350 Wh/kg değerine kadar yükseltti. Daha önceki gibi, tüplerin ve gözeneklerin yine grafit kaplı olması gerekiyor. Yoksa silikon elektrolit çözeltisiyle tepkimeye girerek zamanla çözülüyor. Stanford'da malzeme araştırmacısı ve Amprius'un teknik müdürü olan Profesör Yi Cui kısa süre önce üçüncü bir yöntem bulmuş (sağa bakınız). Stanford'daki araştırmacılar bir karbon kılıfın içine bir yığın silikon parçacığı yerleştirmiş. Doğrudan temas etmeyen ve silikon parçacıklarının genişlemesi için yer sağlayan bu yöntemde lityum burada saklanabiliyor ve kılıfa zarar gelmiyor. Prototipin kapasitesi 1.000 şarj döngüsünün ardından sadece %3 azalmış ki bu, önceki tüm silikon çözümlerinden daha iyi.

→

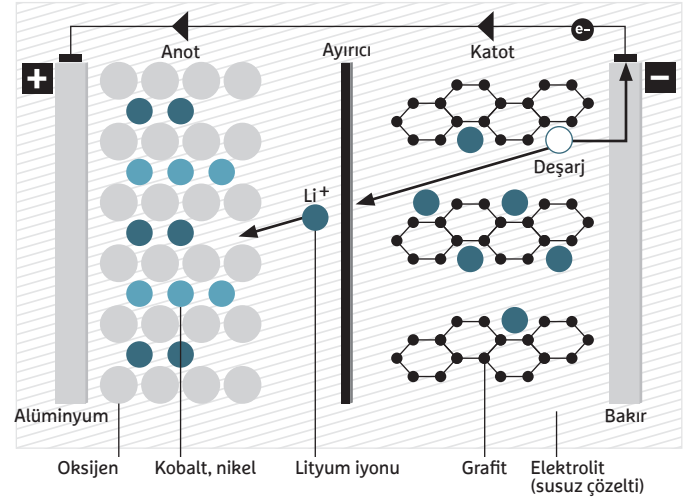
LİTYUM VE SİLİKON

İki kat çalışma süresi

En son pillerde enerjiyi lityum saklıyor. Fakat lityum da silikonun içinde saklanırsa verim artıyor. Bu durumda da silikonun genişlemesi sorun olabiliyor.

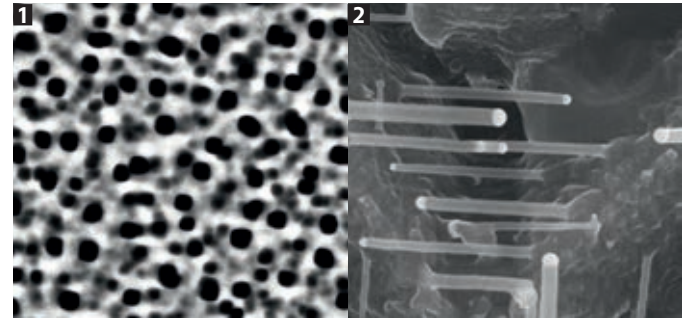
Lityum iyon piller nasıl çalışıyor?

Bir lityum iyon pil, enerjiyi lityumun içinde (Li) saklar. Anot şarj olduğunda Li atomları grafit katmanları arasında (LiC6) depolanır. Deşarj sırasında elektronlar salınır ve katodun (lityum kobalt dioksit) katman yapısına Lityum iyonu (Li+) olarak giderler.

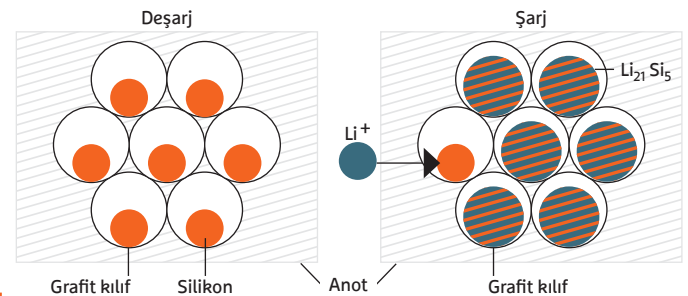
Depolama için silikon çubukları

Anottaki gözenekli silikon 1 Lityum iyon pillerin verimini %50'ye kadar artırıyor. Amprius adlı şirket ilk silikon pilleri geliştirdi. Silikon nanotüpler 2 daha bile verimli ve depolama kapasitesini ikiye katlayabilir.

Nar tanesine benzeyen enerji depolama tasarımı

Silikon çok sayıda lityum atomunu bağlayabiliyor (Li21Si5) fakat bu sırada genişliyor. Stanfordlu araştırmacılar grafitin yırtılmasını önlemek için nar modelinden faydalandılar ve silikonu, lityumu asimile edecek büyüklükte grafit kılıfların içine yerleştirdiler.

Lityum iyondan da verimlisi

Bir pilin verimi doğrudan kimyasal maddelerin enerji yoğunluğuna bağlı (sağa bakınız). Diğer malzeme kombinasyonlarına, örneğin lityum sülfür ya da metal havaya bakıldığında bunların çok daha iyi enerji depoladığı görülüyor. Lityum sülfür bataryaları (LiS) katotta iyileştirme sunuyor. Tıptı anottaki silikon gibi, katottaki sülfür de daha fazla lityum asimile edebiliyor. Enerji yoğunluğu 350 Wh/kg olan LiS prototipleri, lityum iyon depolama sistemlerinin depolama yoğunluğunu aşıyor ve henüz sınırına ulaşmış da değil. Daha fazla verim alınmasının önünde iki engel var: Birincisi, teorik enerji yoğunluğunu uygulamada elde etmek için anotta saf lityum kullanmak gerekiyor. Ama saf lityum da elektrolitle tepkimeye girdiğinden bu zor. Sülfür de aynısını yapıyor ve meydana yine anoda gidip lityumu çözen ya da Li₂S formunda bağlayan polisülfid iyonları oluşturuyor. Böylesi bir batarya da sadece birkaç şarj döngüsü dayanıyor.

Fraunhofer'den başını Profesör Holger Althues'in çektiği bir araştırma ekibi sülfürü korumada başarılı oldu. Bunun için bir karbon kaplama ve anotta da benzer bir kılıf kullandılar. Prototipleri 2.000 şarj döngüsüne dayanabiliyor. Althues enerji yoğunluğu 600 Wh/kg'yi yani mevcut lityum iyon pillerin üç katını bulan LiS bataryalar çıkmasını bekliyor. Böylesi değerlere ulaşabilen bir başka pil de Berkeley Üniversitesi'nde geliştirildi (sağa bakınız). Pil, sülfürü karbon bileşiği grafit oksitte biriktiriyor ve ikisini de CTAB (setiltrimetil amonyum bromür) ile kaplıyor. Bir dezenfektan olarak kullanılan CTAB, sülfür lityumu asimile ederken %75 genişlediğinde zarar görmüyor. Araştırmacılar bir de lityumla tepkimeye girmeyen elektrolit üretmiş. Berkeley'de yapılan batarya 500 Wh/kg enerji yoğunluğuna sahip ve 1.500 şarj döngüsü kaldırabiliyor.

Metal ve hava ile enerji depolama

Şu ana kadarki pillerin hepsinin bir ortak yanı var: Piller hava geçirmez olmalı, yoksa lityum ile oksijen tepkimeye giriyor. Metal – hava pilleriyse bu tepkimeyi avantaja çeviriyor. Deşarj süreci sırasında anottaki metal atomları havadaki oksijenle tepkimeye girerek elektron yayıyor. Sonra da elektrolitin içinden iyon halinde katoda gidiyorlar. Potansiyel enerji yoğunluğu olan 1.100 Wh/kg Lityum iyon pilleri geride bırakıyor. Çinko hava piller yıllardır kullanılıyordu ama çinko deşarj sürecinde çözülüyor. Bunu önlemek için yeniden şarj sırasında katottaki oksijenin kaçışına ve metal iyonlarından çinkonun yeniden oluşmasına izin verilmeli. Potasyum hidroksit gibi özel bir katalizör çinko elektrotta havanın korunması ve istenmeden oksitlenmemesi için şart.

Enerji yoğunluğu günümüzün lityum iyon pillerine benzeyen zayıf çinko – hava pilleri halihazırda kullanılıyor (örneğin işitme aygıtlarında). Imprint Energy isimli teknoloji şirketi bir polimer katalizörüyle basılabilir piller bile üretti (sağa bakınız). Bunlar esnekliklerinden dolayı özellikle de küçük aygıtlar için ideal. Çinko – hava piller çalışma sırasında sürekli hava değişimi gerektirdiği için taşınabilir bilgisayarlar için uygun değil ama tutuşabilir malzeme içerdikleri için ileride elektrikli otomobillerde kullanılabilir. Ayrıca depolanan enerji onlarca yıl boyunca azalmadan korunabiliyor, bu da akıllı elektrik şebekeleri için bu seçeneği cazip kılıyor. Eos, 2014'te bu biçimde depolama yapan tesisler kurmayı planlıyor.

ÇİNKO VE SÜLFÜR (KÜKÜRT)

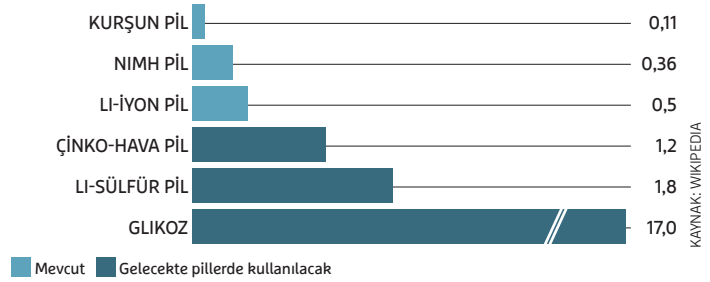
Üç kat dayanıklı

Malzeme kıyasına geldiğimizde lityum iyon pillerin çok da iyi olmadığını görüyoruz. Sülfür, lityum pillerin kapasitesini artırıyor. Havadaki oksijenden yararlanan meal pillerin giyilebilir elektroniklerde ve elektrikli otomobillerde kullanılması öneriliyor.

İdeal depolama malzemesi şeker

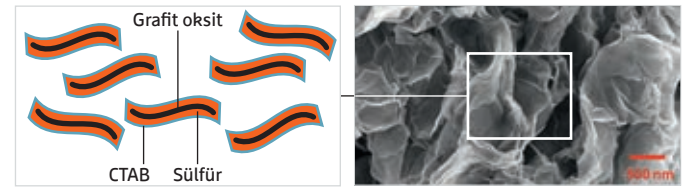
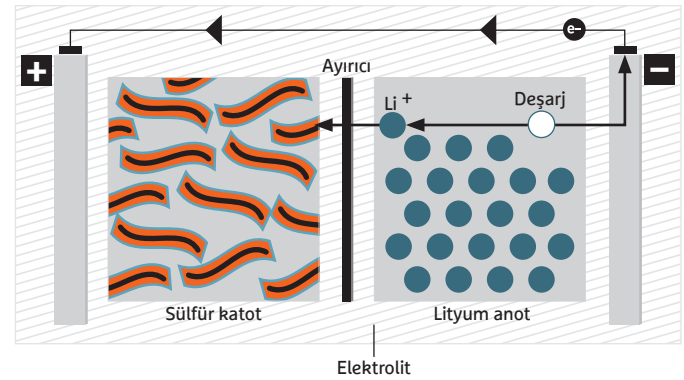
Lityum iyon piller enerji yoğunluğu bakımından, kurşun ve nikel metal hidritten yapılmış eski pillerden iyi, ama daha iyisi de var. Gelecek nesil pillerde sülfür ve çinko kullanılacak. Daha fazla potansiyel sunan tek şey biyo piller.

TAHMİNİ ENERJİ YOĞUNLUĞU (MJ/KG)

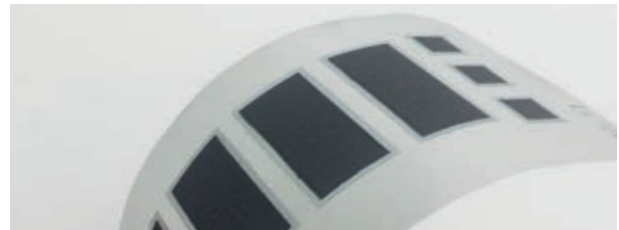
Gelecek nesil piller için sülfür

Sülfür katotta çok miktarda lityumun yerini tutabiliyor ve bu sayede enerji yoğunluğunu artırabiliyor. Berkeley'de geliştirilen Li-sülfür pil de devre taşıyıcısı olarak grafit oksit ve koruyucu katman olarak CTAB (dezenfektan) kullanıyor çünkü lityumla dolan sülfür genişliyor.

Yazıcıdan çıkma esnek çinko – hava pilleri

Çinko – hava pilleri hafif yapılı çünkü deşarj sırasında havadaki oksijeni kullanıyor. Imprint Energy giyilebilir bilgisayarlar için uygun bir esnek pil geliştirdi. Fakat bu pil sürekli hava gerektirdiği için akıllı telefonlara göre değil.

TEMMUZ SAYISI BAYİNİZDE

HEDİYENİZ:
130 sayfalık
hardcover
kitap!

Seyşeller'den Tahiti'ye, İbiza'dan
Hawaii'ye, Fiji'den Phuket'e
TAM 70 EGZOTİK ADA, seyahat
uzmanlarının önerileri, ünlü editörlerin
seçimleri ve **MUHTEŞEM FOTOĞRAFLARLA**

Bakış açını değiştirirsen dünyanın değişir

Doğanın gücünden faydalanmak

Günümüzde kullanılan pillerde elektronlar sadece katı malzemelerden elde ediliyor. Uzun zamandan beri bilinen redoks akış konseptinde ve ıslak pillerde ise sıvı kullanılıyor. Bunlarda iki ayrı devre halinde yan yana yüzen iki çözünmüş metalik tuz bulunuyor. Pompa aracılığıyla hareket ettirilen sıvılar geçirgen bir zar aracılığıyla karşı karşıya geliyor. Böylece iyon değişimi gerçekleşiyor ve güç verildiğinde pil deşarj – şarj işlemini gerçekleştiriyor. Bu özellikle de elektrikli otolar için önemli çünkü fişe takılı saatlerce beklemek yerine tıpkı benzin alır gibi eski sıvıyı yenisiyle değiştirmek mümkün olacak. Yeni sıvı yüklenince pil de yeniden şarj olacak. Cenevre otomobil fuarında görücüye çıkan Quant e bu tür otomobillerden biri ve iddialara göre 600 kilometre menzile sahip; ama sadece simülasyonda. Araç bunun için 400 litre sıvı alabilen devasa depolara ihtiyaç duyuyor ve ağırlığı iki tondan fazla. Quant e muhtemelen hiçbir zaman seri üretim göremeyecek. Redoks akış pillerinin elektrikli otomobillerde günlük kullanım görmeden önce iki ana sorunu çözmesi gerekiyor: Birincisi, sadece vanadyum gibi pahalı ve toksik maddelerle çalışıyorlar; ikincisi, sağlam bir zardan yoksunlar.

Islak pillerin malzeme problemlerinin çözümü araştırma laboratuvarlarında. MIT'de laminar akış içindeki iki sıvının iyon alışverişini sırasında birbirine karışmadığı, zarsız bir ıslak pil geliştirildi. Araştırmacılar bu sayede brom kullanabilecek. Deşarj sırasında brom, hidrojen bromüre dönüşüyor ve ortaya çıkan bu aside hiçbir zar dayanmıyor. Brom kullanıldığında vanadyumlu bir ıslak pilin kapasitesi ikiye katlanabilir.

Biyo piller hepsine fark atıyor

Organik maddeler enerji taşıyıcı olmaya çok uygun. Maliyetleri düşük ve normalde toksik de değiller. Harvard Üniversitesi'nden araştırmacılar depolama gücünü kinon AQDS'den, yani ravent bitkisinin bir bileşeninden alan bir sıvı pil geliştirdiler. Fakat onlar bile brom olmadan yapamıyor (sağa bakınız). Bu ilk biyo pil 6.000 W/m² değeriyle bir vanadyum ıslak pilinin güç yoğunluğunun (800 W/m²) çok daha fazlasını sunuyor ve malzeme maliyeti çok daha düşük. Vanadyum kilowatt-saat başına 80 avro maliyete sahipken kinonun maliyeti 27 avro. Biyo pilin binlerce şarj döngüsüne dayanıp dayanmayacağı hâlâ bilinmiyor fakat yüzlerce şarj döngüsüne dayanabildiği görüldü.

Tıpkı ravent pili gibi, Virginia Tech'in geliştirdiği şeker – hava pili de çalışma sırasında benzer bir verim sergiliyor. Şeker pili günümüzün lityum iyon pillerinden on kat fazla depolama yoğunluğuna sahip. Maltodekstrinden yapılmış anot, farklı enzimlerden oluşan bir çözeltide yüzyüyor. Enzimler anodu parçaladıkça elektron açığa çıkıyor. Araştırmanın başı olan Percival Zhang şeker pilinin üç yıl içinde mobil aygıtlarda kullanılabileceğini öngörse de, geçmişte biyo pillerle ilgili yapılan benzer tahminlerin hep boşa çıktığını unutmamalı. Sony kendi biyo pilini bundan yedi yıl önce duyurmuştu ama o gün bugündür elle tutulur bir şey olmadı. Deneyimlerimiz, sihirli değnekten farksız pillerin uzun bir geliştirme sürecinin sonunda ortaya çıktığını gösteriyor. Yani doğanın gücünü pilde kullanmamız en azından on yılı bulabilir.

RAVENT VE ŞEKER

On kat pil ömrü

Islak piller elektrikli otomobiller için biçilmiş kaftan ama pahalı ve toksik malzemeler kullanıyor. Sorunun çözümü organik maddeler olabilir çünkü aşırı derecede yüksek enerji yoğunluğuna sahipler.

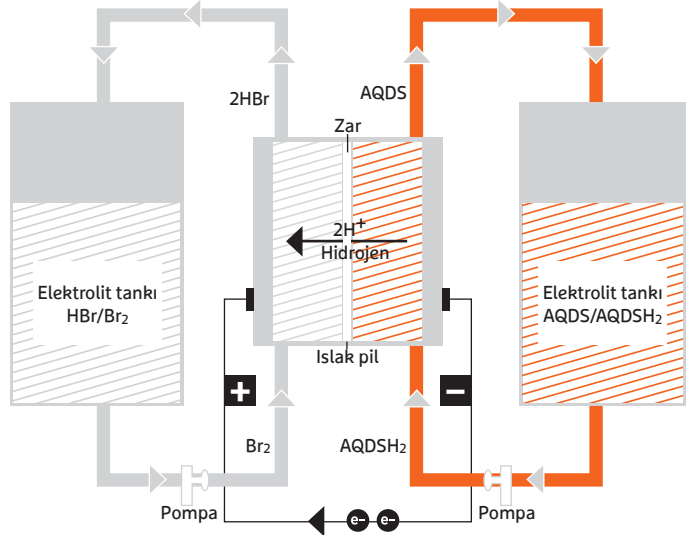
Elektrikli depoya sahip ağır araç

Bu yıl Cenevre oto fuarında Quant e büyük ilgi topladı. Ağırlığı 2,3 ton olan otomobilin deposu tam 400 litrelik bir ıslak pil ve laboratuvar simülasyonları doğrusa menzili 600 kilometre.

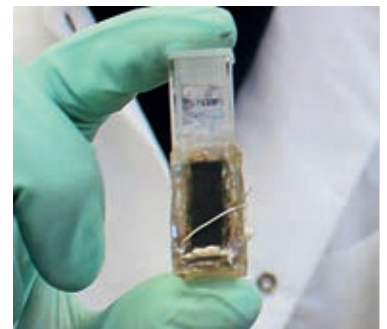
Raventten yapılmış organik ıslak pil

Harvard Üniversitesi'nin redoks akış pili ıslak pillerin depolama yoğunluğunu sekize katlıyor. Bunun için ravent bitkisinde bulunan AQDS (Antrakınon disülfonat) adlı madde ve brom kullanılıyor. Hidrojen iyonları değiş tokuş edilince elektronlar salıveriliyor ya da yükleniyor.

Şeker pili

Virginia Tech'in pili enerji depolamada şeker (maltodekstrin) kullanıyor. Deşarj sırasında maltodekstrin enzimler tarafından parçalanıyor. Depolama yoğunluğu mevcut lityum iyon pillerin on katı.

Prize takmadan şarj

Gücün tek kaynağı pil ve priz değil. Gelecekte açık havada da akıllı telefonunuz için elektrik enerjisi üretebileceksiniz. Amerikalı ve Çinli malzeme bilimciler en ufak titreşimi bile şarj için kullanabilen minyatür jeneratörler geliştirdi. Jeneratörler baskı ve basınç altında elektrik üreten bir plastik olan PVDF'den (poliviniliden flüorür) yapılmış. Bu flüroplastik normalde filtrelerde, kaplamalarda, mikrofonlarda ve hoparlörlerde kullanılıyor. Jeneratör yapmak için PVDF bileşiğinin üstüne önce çinko oksit parçacıkları serpiştiriliyor, sonra hidroklorik asitle oyuluyor. Geriye koca delikleri olan yumuşak ve esnek materyalden bir sünger yapı kalıyor. Bu da her türden titreşime çok hassas tepki veriyor.

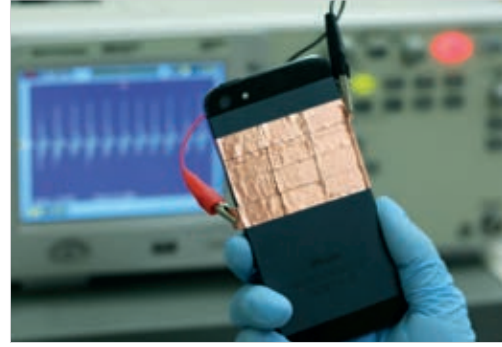
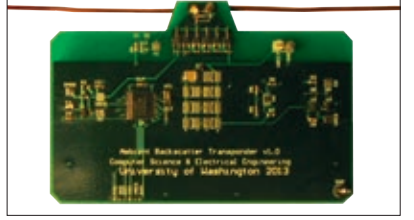
Üretim sürecinin sonunda ortaya bir PVDF filmi çıkıyor. İnce bakır folyolar bu filmin iki yanına elektrot olarak konuyor. Bu nano jeneratörler bir akıllı telefona monte edildiğinde (sağa bakınız) otomobilde giderken telefonu yolcu koltuğuna koymanız yeterli oluyor. Pil sırf titreşimle şarj oluyor. Prototip 40 hertzlik titreşimde 9,8 mikroamper ve 11 volt tepe değerlerine erişebildi. Bir başka avantajı da kullanılan materyallerin zehirsiz ve ucuz olması. Teorik olarak PVDF süngerinin insan vücuduna güç kaynağı olarak yerleştirmek bile mümkün. Bu nano jeneratörler küçük algılayıcıları şarj etmek için de kullanılabilir. Fakat bunun için enerjiyi radyo dalgalarından alan bambaşka bir yöntem daha var.

Radyo dalgalarının enerjisini kullanmak

Uzmanlar 2020 yılında 50 milyardan fazla mikroaygıtın birbiriyle haberleşeceğini tahmin ediyor. Bunun için enerjiye gereksinimleri olacak ancak yol kenarına yerleştirilen algılayıcıları şarj etmek çok mümkün değil. Washington Üniversitesi araştırmacıları bunun için radyo bazlı bir iletişim sistemi geliştirmiş. Sistem, aktarılan televizyon ve mobil radyo sinyallerinin enerjisini kullanıyor. Bu miktar az da olsa, mesaj iletmeye yetiyor. Sistem testlerde saniyede 1.000 bit gönderebildi ve televizyon yayımcılarının 800 metrede 11 kilometreye kadar yaydığı dalgaları kullandı.

Ne zaman hareket etsek biz bile enerjiye dönüştürülebilecek küçük bir enerji üretiliyor. Bisiklet dinamoları bunun en iyi örneği. Bu enerjiyi akıllı telefon şarjı için kullanabilmek harika olurdu. Georgia Teknoloji Enstitüsü araştırmacıları sürtünmeden güç üreten bir jeneratör geliştirmiş. Bu jeneratörde birbirinin üstünde duran dört düz disk var. Bunlardan üçü sabitlenmiş ve kek gibi dönüyor. Bunların üzerinde elektrotlar yer alıyor ve en üste bir bakır disk konuyor. Bu rotor altındaki altın kaplama yüzeye süründükçe voltaj oluşuyor. Jeneratör, 1,5 watt'a kadar güç sunuyor ve düzenli bir alternatif akım sağlıyor. Pantolon cebine sığacak kadar da küçük. 10 cm çaplı, 0,6 cm3 hacimli alet sadece 1,1 gram. Gelecekte hepimizin elinin altında bir güç kaynağı olacak ve sadece biraz sürtmek gerekecek.

Yenilikçi yongalar radyo dalgalarının enerjisini topluyor ve mesaj iletiyor. Elektriğe ihtiyaç da duymuyor.

PVDF nano jeneratörler her türden akıllı telefonla kullanılabilir. En ufak titreşim bile plastik sünger şarj ediyor.

Otoları bir arada tutan piller

Piller normalde elektrikli ya da melez otomobillerin zeminine ya da bagajına yerleştirilir. Fakat özellikle küçük otolarda bu şekilde fazla yol almak olanaksız zira pil için yeteri kadar yer yok. Avrupa araştırma projesi storAGE bu konuya çözüm getirmek istiyor ve proje katılımcılarından Volvo bir çözüm bulmuş bile. Üretici, içi dolu bir mattan oluşan hafif bataryalar yapıyor. Karbon fiber elektrotlar lityum kaplı karbon nanotüpleri çevreliyor. Tüm bunlar polimer reçineyle kaplanıyor ve yalıtım katmanı olarak da bir fiberglas mat kullanılıyor. Pil o kadar düz, esnek ve sağlam ki aracın yük taşıyıcı bir bileşeni olarak kullanılabilir. İlke itibarıyla aracın tüm iç mekanı düz pillerle kaplanabilir. Bir diğer avantajı ise frenleme enerjisi ya da priz üzerinden normal pillere kıyasla daha hızlı şarj edilmesi. Bir deneme aracında Volvo kapılara, bagaj kapağına ve çamurlukların içine enerji paketleri yerleştirdi. Hoş bir yan etkisi de karbon fiberin aracı hafifletmesi. Üretici, bu pillerle donatılmış bir otomobilin, elektrik motoruna güç sağlamak için geleneksel metal levha kullanan araçlardan %15 hafif olacağını tahmin ediyor. Yeni enerji depolama sistemi eski otomobil akülerinin yerini alabilir fakat elektrikli araçlarda kullanılmasına henüz birkaç yıl var.

Volvo elektrikli otomobillerin her yerinde kullanılabilen ultra hafif ve ince piller geliştirdi.

Sisteminizi yavaşlatacak şişmiş yazılımlar indirmek yerine, her şeyi çevrimiçi yapmayı denemeye ne dersiniz? CHIP, günlük işler için her yerde kullanabileceğiniz en iyi web araçlarını tanıtıyor

yar ne kadar eski veya yeni olursa olsun, buluta bugünden geçiş yapabilirsiniz. Bu yazımızda en yeni ücretsiz web tabanlı yazılım alternatiflerini tanıtıyoruz. Bunlar sayesinde fotoğraf ve video düzenlemeden PC'nizi optimize etmeye ve kötü amaçlı yazılımlara karşı taramaya kadar hemen her şeyi bulutta yapılabiliyorsunuz.

Kullanmaktan vazgeçin

Microsoft Office
Office.microsoft.com
Fiyat: 800 TL

Neden vazgeçmelisiniz

Microsoft Office her zaman çok pahalı ve hantal. Çoğumuz genellikle en temel işlevleri öğrenir ve gelişmiş seçeneklere ya da araçlara hiçbir zaman ihtiyaç duymayız. Bu fazladan özellikler nedeniyle yazılım olmasından çok daha fazla kafa karıştırıcı bir hal alıyor ve 2007'de tanıştığımız "ribbon" araç çubuğu nedeniyle Office, çoğu kullanıcının nefretini kazanmış durumda. Bunun için kaç kez farklı menü sekmelerinin

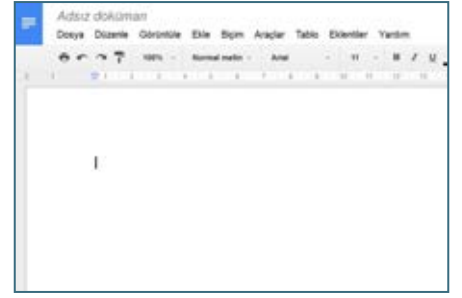
de dolaşıp da istediğiniz özelliği bulamadığınızı hatırlamanız yeterli.

Yerine ne kullanabiliriz

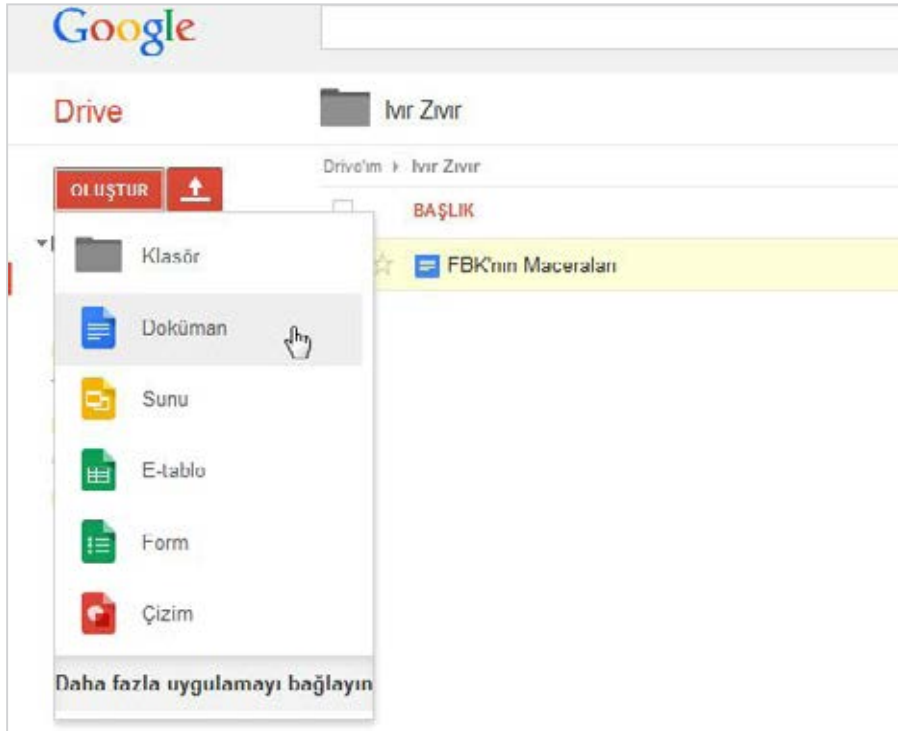
Google Drive
Drive.google.com

Neden tercih etmelisiniz

Google'ın harika ücretsiz çevrimiçi Office paketi artık yedekleme alanına dahil edildi ve kelime işlemci (Docs), hesap tablosu (Excel) ve sunum yöneticisi (slaytlar) yazılımlarına sahip. Google Drive'ın sunduğu özellikler arasında kelime hata denetimi, arama paneli, çevirmen gibi pek çok özellik bulunuyor. Ayrıca dilerse belgelerinizi diğer kullanıcılarla eş zamanlı olarak kullanabili-

yorsunuz. Gmail, Google+ ile paylaşım olarak 15 GB'lık ücretsiz kullanım alanına sahipsiniz. Dilerseniz Drive depolama alanını aylık 1,99 dolar karşılığında 100 GB'a yükseltebilirsiniz. Aylık 9,99 dolar fiyatla yıllık depolama alanınız ise tam 1 TB'a yükseltilebilir. Depolama alanını yükseltmek için pencerenin sağ üst kısmından "Ayarlar"ı tıklayın ve açılan sayfadaki "Depolama" kısmından "Daha fazla depolama alanı satın alın"ı tıklayın. Açılan sayfada 15 GB'lık ücretsiz alanın dağılım istatistiklerini de görebileceksiniz. Google Drive ile çalışırken kaydetme konusunda hiçbir sıkıntı yaşamıyorsunuz. Uygulama belgelerinizi otomatik olarak kaydediyor. Böylelikle herhangi bir çökme, elektrik kesintisi gibi durumda belgelerinizle çalışmaya kaldığınız yerden devam edebiliyorsunuz. Belgeleriniz her ne kadar çevrimiçi ortamda saklansa da, bunları bilgisayarınıza da yedeklemeniz mümkün. Bu eşleştirmeyi yapmak için gerekli yazılımı <http://chip.tk/1j5wfoU> adresinden indirebilir, böylelikle belgelerinizle internet bağlantısına gerek kalmadan akıllı telefonunuzdan ya da bilgisayarınızdan erişebilirsiniz. Google belgelerinizle daha işlevsel çalışabilmeniz için çeşitli eklentileri de hizmetinize sunuyor. Bunlara önceden düzenlenmiş e-postalar, adres etiketleri gibi uygulamalar dahil. Google Drive blog'unu ziyaret ederek uygulamalar hakkında daha detaylı bilgi edinebilir, aşağıdaki mini atölyemizden bu uygulamalarla nasıl çalışabileceğinizi görebilirsiniz.

GOOGLE DOCS EKLENTİLERİNİ KULLANMAK

1 Google Docs diğer kelime işlemcilerden çok farklı değil. Metni biçimlendirebiliyor, bağlantılar ekleyebiliyor, araçlara ve tablolara erişebiliyorsunuz. Ayrıca arama çubuğunda bilgi filtreleyebiliyorsunuz. Uygulamaları bulup kurmak içinse "Eklentiler"e tıklamalısınız.

2 Ekstra özellikleri görüntülemek içinse yeni bir pencere açılıyor. Buradan eklentileri türüne göre listeleyerek arayabilirsiniz. Eklentiye ayrıca adına göre de arayabilirsiniz. Ne kadar kişinin tıkladığı, aracın popülerliğiyle doğru orantılı. Daha fazla eklenti için sadece tıklamanız yeterli.

3 Eklentiler kurulumu Chrome uzantıları kurulumuyla aynı. İstenilen bilgilere göz atıktan sonra kurulum için "Tamam"ı tıklamanız yeterli. Kurulum tamamlandıktan sonra yeni özelliklere "Eklentiler" menüsünden ulaşabilirsiniz. Eklenti seçeneklerine ve ihtiyacınız kalmadığında kaldırma işlemine "Eklentileri yönetin" menüsünden ulaşabilirsiniz.

Kullanmaktan vazgeçin

GIMP
www.gimp.org
Dosya boyutu: 86,2 MB

Neden vazgeçmelisiniz

Photoshop'un pahalı lisansı ile baş edemiyorsanız tamamen ücretsiz yazılım GIMP'e (GNU imaj manüpilasyon yazılımı) geçmenin zamanı gelmiş demektir. Ancak hemen belirtelim bu yazılımı kullanması biraz karmaşık. Yazılımda ayrı ayrı yüzlerce pencereler, araç kutusu, katmanlar ve fırçalar karmaşık bir arayüz sunuyor. Her ne kadar bu karmaşık pencereleri Windows üzerinden teke indirgeyebilseydiniz de, yine de yazılım etrafta bulabileceğiniz kullanıcı dostu yazılımlar arasında sayılmaz. Yazılımı dileğiniz görünüme kavuşturmak için kişiselleştirmeye biraz zaman ayırmanız gerekiyor. Eğer amacınız sadece fotoğraflarınıza basit efektler eklemek ya da ışık tonlarında biraz iyileştirmeye gitmekse GIMP sizin için biraz fazla karışık bir yazılım olabilir.

Yerine ne kullanabiliriz

Pixlr
Pixlr.com

Neden tercih etmelisiniz

Bazen fotoğraflarınıza sadece kırpma, kontrast ya da ışık düzeltmeleri gibi küçük müdahalelerde bulunursunuz. Bunun dışındaki durumlarda gerçek anlamda müdahaleler söz konusu olur. Örneğin "Level" değerlerini ayarlamak ya da tüm kompozisyonu değiştirmek gibi müdahaleler bunlar arasında sayılabilir. Farklı ihtiyaçlara yanıt veren Pixlr, tümü web üzerinden kolaylıkla gerçekleştirilebilen değişik seçenekleriyle kullanıcılarla buluşuyor. İhtiyaç duyacağınız tüm öğelere sahip düzenleyici menüsüyle, hızlı ama daha temel öğeleri barındıran Pixlr Express ve Pixlr-O-Matic özellikleriyle retro efektleri uygulamak artık sizin için hayli kolay. Yazılımın ayrıca iOS ve Android uygulama eklentileri de bulunuyor. Pixlr Editor ile fotoğraflarınız hızla yüklendiğinden düzenleme yapmak için hiç vakit kaybetmiyorsunuz. Yazılım web üzerinden çalışıyor olsa da, masaüstü fotoğraf düzenleyicilerden kullanım ve hız bakımından hiçbir eksiği yok diyebiliriz. Glamour Glow, Mimic HDR, Tilt Shift ve Night Vision gibi popüler olan hemen her filtre ve efekt yazılımdan ulaşabiliyorsunuz. Üstelik fotoğraflarınızda yaptığınız değişiklikleri doğrudan Facebook, Flickr, Instagram, Dropbox ya da Picasa'ya kaydedebilirsiniz.

DİĞER TAVSİYE

Photoshop Express Editor
www.photoshop.com/tools
PicMonkey
www.picmonkey.com

FOTOĞRAFLARINIZI PIXLR İLE DÜZENLEYİP GELİŞTİRİN

1 1 Pixlr tıpkı diğer fotoğraf düzenleme yazılımları gibi çalışıyor. Araçlar, sol kısımdaki uzunlamasına kutuda, Gezin, Katmanlar, ve geçmiş paneli ise sağ kısımda bulunuyor. Tüm bu kutuların konumlarını sürüklemeye yöntemiyle değiştirebiliyorsunuz. Diğer uygulama özelliklerine üst kısımdaki menüden ulaşabilirsiniz.

2 Düzenleyici web tarayıcınızda çalıştığı için adres satırı ve sekmeler işlem yapacağınız alanı daraltabiliyor. Bunları değiştirmek için "Görünüm"den "Tam ekran" mod'una geçin. Fotoğrafınızda iyileştirmeler yapmak için "Ayarlar"ya gidin. "Otomatik seviyeler" ile pek çok sorunu tek tıklamayla çözebilirsiniz. "Eski fotoğraf" fotoğrafınıza eski fotoğraf görünümünü sağlayan başarılı bir efekt.

3 "Filter" menüsü kumlanmayı azaltmak ya da arttırmak için "Bulanıklaştır" efektlerini barındırıyor. "Çekici ışıltı" ve Kaleidoscope gibi sofistike efektler yine burada. Her efektin etkisini güçlendirmek için yanında bir kayar çubuk bulunuyor. Tamamladığınız imajı kaydetmek için "Dosya"ya gidin "Kaydet..." i ve "Ad"ı ve "Biçim"i seçin.

YEPYENİ

**ÖRTÜNÜN
ALTINDA DAHA
FAZLA GÜÇ.**

ASHAMPOO WINOPTIMIZER 11

Ashampoo WinOptimizer 11, sistem detaylarını kapsamlı bir şekilde sağlamanın yanı sıra şimdiye kadarki en hızlı WinOptimizer'dır. Tamamen yeniden geliştirilen çekirdek algoritmaları ve temelden program kodlaması, onu bir manşet yapıyor.

**DAHA FAZLA BİLGİ
Mİ İSTİYORSUNUZ?**

Buradan tarayın

ÜCRETSİZ DENEYİN:
www.winoptimizer.com

Kullanmaktan vazgeçin

iTunes

www.apple.com/tr

Dosya boyutu: 142 MB

Neden vazgeçmelisiniz

Apple'ın iTunes'u dünyanın en popüler yazılımlarından. Ne var ki bu yazılım son sürümlerinde hayli şişti. Gereksiz büyüklüğe sahip ve açık çalıştırmak bakımından hızlı sistemlerde bile hayli yavaş çalışıyor. iPhone, iPad ya da iPod gibi bir Apple cihazınız varsa müzik, TV dizileri ve uygulamalar için zaten hali hazırda elinizde çok sayıda veri olacaktır. Diğer taraftan iTunes'u sadece verilerinizi düzenlemek ve oynatmak için kullanacaksınız. Elinizdeki şarkıları dinleme sayısı bile yazılım tarafından kısıtlanıyor.

Yerine ne kullanabiliriz

Xbox Music

Music.xbox.com

Neden tercih etmelisiniz

Xbox Music Web Player'ı kullanmak için Microsoft'un oyun konsolunu almanıza gerek yok. Microsoft hesabınızla giriş yapın (kaydolmak ücretsiz) ve dinlemek için şarkıları aramaya başlayın. Şarkıcı, şarkı, albümüne göre arama yapabilir ve kendi oynatma listenizi oluşturabilirsiniz. Ayrıca beğendiğiniz müzik türüne göre radyo programlarını da dinleyebilirsiniz. Windows 8 ve Windows 8.1'de dahili olarak gelen yazılım, Xbox çevrimiçi veri tabanında yer alan şarkıları diğer Windows 8 işletim sistemli bilgisayarlarla oynatabileceğiniz şekilde bilgisayarınıza kaydetmenize imkan tanıyor. Üstelik yazılımın Android ve iOS işletim

sistemleri için uygulaması da bulunuyor. Her ne kadar reklamlarla desteklense de altı aya kadar sınırsız müzik dinleyebilirsiniz. Bu süreden sonra aylık 10 saat ile sınırlanılıyorsunuz. Ancak yazılım aylık belirli bir ücret karşılığında tekrar sınırsız hale gelebiliyor.

DİĞER TAVSİYE

Spotify Web Player

Play.spotify.com

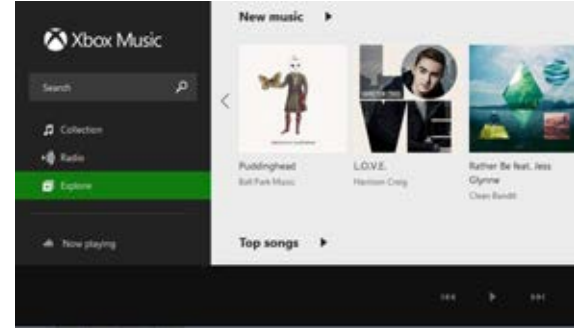
Blinkbox Music

Blinkboxmusic.com

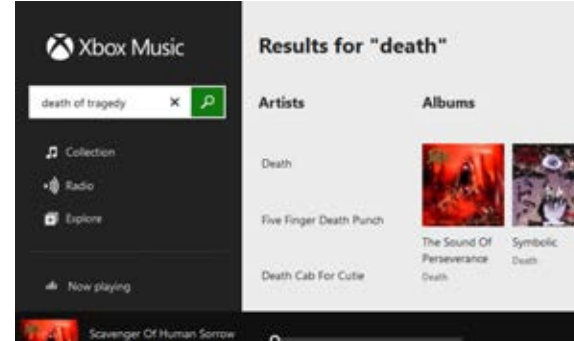

XBOX MUSIC İLE HER YERDE MÜZİK DİNLEYİN

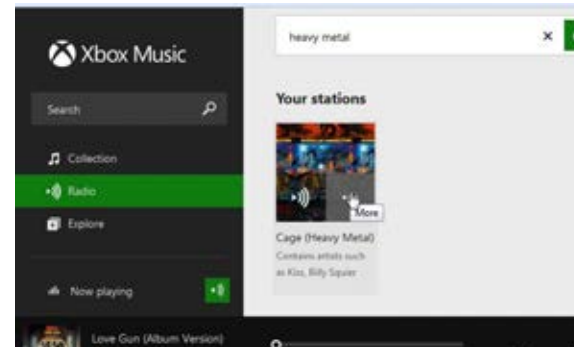
1 Müzik dinlemeye başlamak için sanatçı, şarkı ya da albümden birini seçin. Alternatif bir yöntem de araştırmak için "Explore" tuşuna tıklamak ve sunulan seçenekleri değerlendirmek. Yeni müzikler keşfedebilir, liste başı şarkıları ya da albümleri dinleyebilirsiniz.

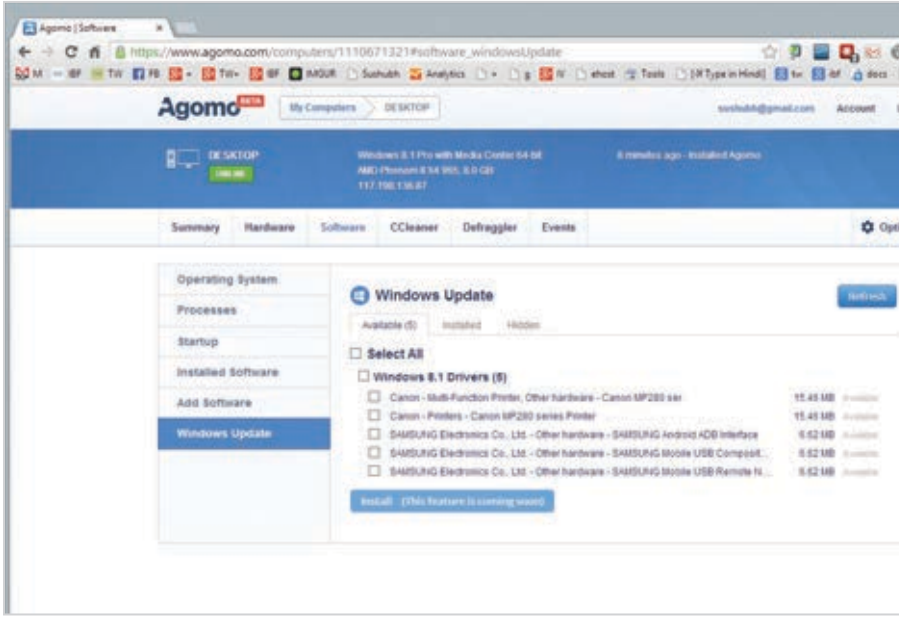

2 Çalmaya başlamak için bir şarkıya tıklayın. Çalma işlemini denetlemek için alt kısımdaki çubuğu kullanabilirsiniz. "Now playing list"e sırasıyla dinlemek için şarkılar ekleyebilir ya da "New Playlist" ile yeni çalma listesi oluşturabilirsiniz. Ayrıca şarkılarınızı Facebook, Twitter ya da e-posta aracılığıyla paylaşabilirsiniz.

3 Kişiselleştirilmiş radyo istasyonu için "Radio"ya tıklayın ve bir sanatçı adı girin. Aşağıdan radyo istasyonlarına erişebilirsiniz. Bir istasyon üzerinden "More" a tıklayarak sanatçı bilgilerine ulaşabilirsiniz. Buradan sanatçı ya da grup bilgilerinin yanı sıra en iyi 10 şarkısına da erişebilirsiniz.

Kullanmaktan vazgeçin

TuneUp Utilities
www.tune-up.com
 Fiyat: 94,95 TL

Neden vazgeçmelisiniz

AVG'nin TuneUp Utilities adlı paketi, bilgisayarınızın optimizasyonu ve her daim hızlı ve stabil çalışabilmesi için pek çok uygulamayla donatılmış güçlü bir yazılım. Ancak 15 günlük ücretsiz kullanım süresi dolduğunda, paketten yararlanmaya devam edebilmemiz için satın almanız gerekiyor ve yazılımın fiyatı 94,95 TL. Ne var ki bu paket kadar etkin iş görebilen kimi uygulamalar tamamen ücretsiz. Üstelik TuneUp Utilities ile gelen pek çok yazılımın temel özellikler arasında olduğunu söyleyemeyiz. Ayrıca bazı kullanıcılar, yazılımın sistemden kaldırılmasının hayli güç olduğundan şikayetçi.

Yerine ne kullanabiliriz

Agomo
www.agomo.com

Neden tercih etmelisiniz

Eğer daha önce CCleaner isimli başarılı uygulamayı kullandıysanız (çoğu kullanıcının bu paketi kullandığını düşünüyoruz) Agomo'ya hayranlık duyacaksınız. Agomo, CCleaner'ın web tabanlı kullanılan hali olarak nitelendirilebilir. Uygulama, sisteminizdeki atık verileri, Windows açılış öğelerini, çift dosyaları düzenleyerek temizliyor. Tıpkı Kayıt Defteri'ni temizlediği gibi. Üstelik birden çok bilgisayara bağlanarak onlardaki bilgileri görüntüleyebilir ve bu PC'leri uzaktan yönetebilir.

yorsunuz. Bu özellikle arkadaşlarınızın ya da aile bireylerinin bilgisayarlarındaki hataları düzeltmek için hayli pratik bir yöntem.

Agomo ayrıca Piriform'un Defraggler adındaki disk birleştirme aracını da barındırıyor. Araç sayesinde disk segmentleri arasındaki boşlukları kapatıp, silinmiş dosyaların daha sonra başkaları tarafından geri dönüştürülmesinin önüne geçmiş oluyorsunuz. Böylelikle hem diskinizin bakımını yapmış oluyor hem de veri güvenliğini sağlamış oluyorsunuz.

Henüz beta aşamasında olan Agomo'yu kullanmak için kısa bir kayıt işlemi gerçekleştirmeniz gerekiyor.

DİĞER TAVSİYE

PC Pitstop
www.pcpitstop.com

AGOMO'YLA PC'NİZİ TEMİZLEYİP HIZLANDIRIN

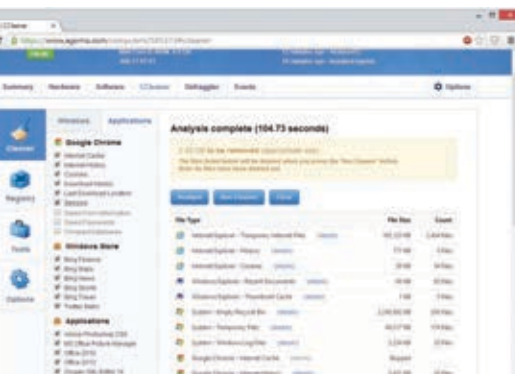
1 Kayıt yaptıktan sonra PC'nize küçük bir yazılım indirmeniz gerekiyor (tek indirmeniz gereken şey bu). Böylelikle Agomo'nun web arayüzüne uzaktan erişebiliyorsunuz. Bağlandığınız PC burada gösteriliyor ve daha başka sistemleri görüntülemek için ekleyebilirsiniz. Ayrıca geçmiş olayları ve potansiyel sorunları görebiliyorsunuz.

2 PC'nizin özetini görüntüleyebiliyor ve "Hardware" sekmesinden sistem yapılandırılması hakkında detaylı bilgi alabiliyorsunuz. "Yazılım" sekmesi işletim sisteminin ve Windows güncelleme ayarlarının detaylarını listeliyor. Ayrıca halihazırda çalışmakta olan işlemleri ve yok edilen etkinlikleri de görüntüleyebiliyorsunuz.

3 İstenmeyen dosyaları bulup temizlemek için CCleaner sekmesine tıklayın. Tıpkı indirebilir istenmeyen dosyaları bulun ve CCleaner'a tıklayarak silin. Windows Kayıt Defteri'ndeki hataları da düzeltebilirsiniz. Defraggler ile sabit diskinizi birleştirip

Kullanmaktan vazgeçin

Windows Movie Maker
<http://chip.tk/TipyQ20>
Dosya boyutu: 1,2 MB
(kurulum dosyası)

Neden vazgeçmelisiniz

Movie Maker'ın en büyük sorunu kurulumu esnasında yazılım paketi halinde gelmesi. Dolayısıyla kurulumda diğer uygulamaları paketten çıkartmanız gerekiyor. Ne var ki Windows Photo Gallery'yi kaldıramıyorsunuz ve doğrudan sisteminize kurulu. Her ne kadar Windows Movie Maker'ın pek çok kullanışlı özelliği bulunsun da, yine de ücretli yazılımlarla karşılaştırıldığında başarılı olduğunu söyleyemeyiz. Ayrıca parlaklık ya da doygunluk ayarları gibi temel işlevlerden bazıları da uygulamada bulunmuyor. Diğer taraftan Windows Movie Player'ın pek çok başarılı efekti var. Ancak bu efektler tek tıklamayla devreye girmediğinden, filminize müdahalede sınırlı kalıyorsunuz ve sonuçlar kimi zaman istediğiniz kadar başarılı olamıyor. Tabii ücretsiz olduğu göz önünde bulundurulduğunda Movie Maker'ın başarılı bir yazılım olduğunu kabul etmeliyiz ancak yine de bazı estetik dokunuşlara ihtiyaç duyduğunuzda yetersiz kalıyor.

Yerine ne kullanabiliriz

Magisto
www.magisto.com

Neden tercih etmelisiniz

Her ne kadar Magisto için piyasada bulabileceğiniz en iyi video düzenleme yazılımı olduğunu söyleyemesek de, bu ücretsiz uygulamanın hayli yetenekli işlevleri olduğunu belirtmemiz gerekir. Diğer taraftan ya-

zılımın en büyük avantajı, herhangi bir kurulum gerektirmeden doğrudan web tabanlı olarak çalışabilmesi. Bu sayede video-nuzu tamamladığınız zaman kolaylıkla internet üzerinden sosyal çevrenizle paylaşabiliyorsunuz.

Magisto'nun kullanımı hayli basit: İçeriği yükleyin, bir tema seçin, arka planda çalması için müzik seçin ve çalışmanıza bir isim verin. İşleyiş çok kolay görünse de sonuçların tatminkar olacağından emin olabilirsiniz. Ayrıca başka kullanıcıların popüler çalışmalarını da listeleyen Magisto, ne tarz videolar oluşturabileceğiniz konusunda size örnekler sunuyor. iOS ve Android işletim sistemi kullandığınız cihazlarınızdan 10 adet klipi 5 adet fotoğrafı uygulamaya ücretsiz olarak yükleyebilirsiniz. Chrome web tarayıcısı için geliştirilmiş bir yama sayesinde multimedya verilerinizi daha hızlı yükleyebilmeniz de sağlanmış. Magisto'yu kullanmaya başlamadan önce, web sitesinden e-posta ya da Facebook hesabınızla ücretsiz kayıt yaptırmanız gerekiyor.

Diğer Tavsiye

Video Toolbox

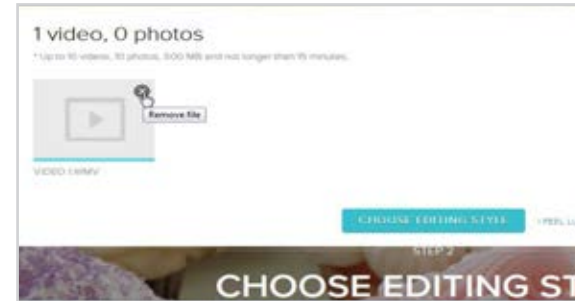
www.videotoolbox.com

MAGISTO İLE KLİPLERDEN FİLM YAPMAK

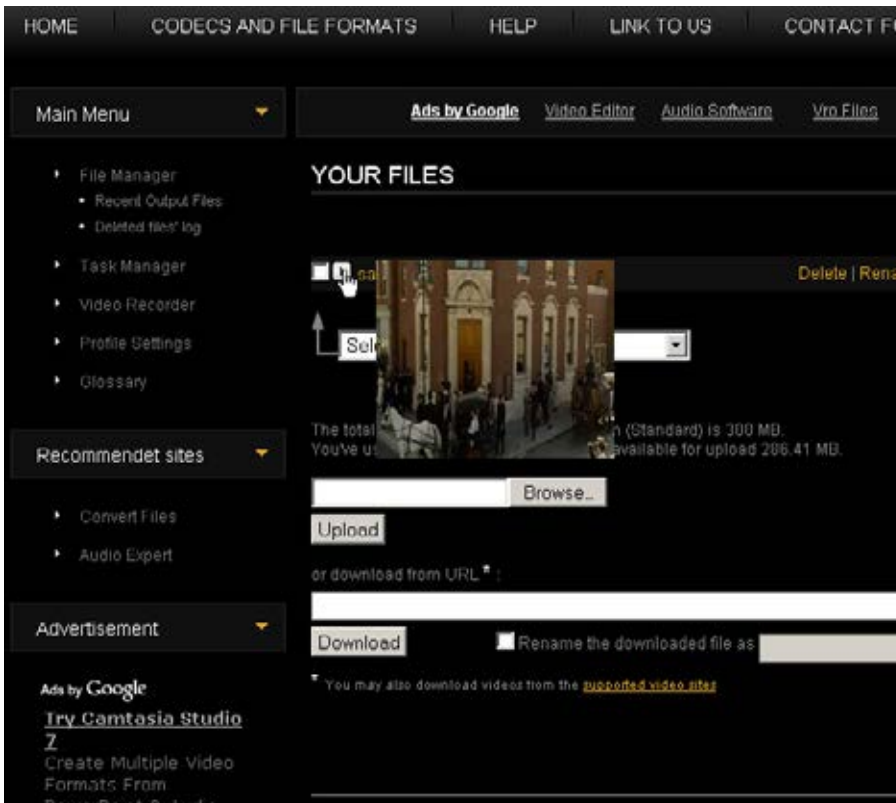
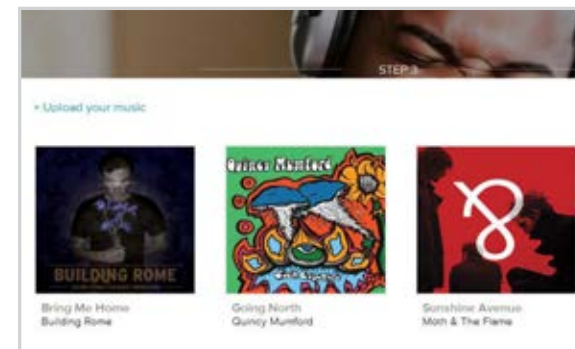
1 Magisto'ya kaydolun ve "Create movie" butonuna tıklayın. "Select Files"a tıklayarak yükleyeceğiniz öğeleri seçin. Google Drive'nızda bulunan klipleri ya da fotoğrafları da yükleyebilirsiniz. Ücretsiz web hizmeti 10 klip ya da 20 fotoğraf yüklemenize izin veriyor. Ancak dosyalar 500 MB'tan ufak olmalı ve 15 dakikayı geçmemeli.

2 Yüklenen içeriğin küçük resmi görüntülenecek. Resmin üzerine fare imlecini getirdiğinizde çıkan "X"e tıklayarak içeriği kaldırabilirsiniz. Dilediğiniz düzenleme biçimini seçin ya da "I feel lucky" bağlantısına tıklayarak uygulamanın düzenleme işini yapmasına izin verin. Sekiz farklı düzenleme mod'u bulunuyor.

3 Seçtiğiniz müziği yükleyerek film müziğini oluşturun ya da önerilenlerden seçin. Önizleme için fare imlecini üzerine getirerek "play" tuşuna basın. Son olarak filminize isim verip "Make my movie" butonuna tıklayın. İmleç %100'e ulaştığında filminizi izleyebilirsiniz.

Kullanmaktan vazgeçin

Microsoft Security Essentials
<http://chip.tk/1uX7O22>
Dosya boyutu: 10.9 MB

Neden vazgeçmelisiniz

Aslında tavsiye ettiğimiz durum biraz çelişkili çünkü bilişimciler ilke olarak bir korruma yazılımının kaldırılmasını kullanıcılara tavsiye etmezler. Ancak Avast (www.avast.com) gibi en iyi ücretsiz koruma yazılımları bile bilgisayarınızı yavaşlatıyor, özellikle de eski donanımları. Ayrıca diğer güvenlik yazılımlarıyla çakışmaları da sık yaşanan durumlardan. Üstelik bu yazılımların en güçlü özelliklerini ancak sürekli güncelleme yaptığınızda etkin bir biçimde kullanabiliyorsunuz ve beraberinde getirdikleri tarayıcı araç çubuğu gibi eklentiler çoğu zaman can sıkıcı oluyor. Microsoft Security Essentials güvenlik yazılımı ise bu sorunların çoğunu barındırmıyor. Ne var ki AV-Test (www.av-test.org) gibi bağımsız test merkezlerinin yaptığı ölçümlerde, temel koruma işlemlerinde yetersiz olduğu sonuçlarını görüyoruz.

Yerine ne kullanabiliriz

Trend Micro Housecall
housecall.trendmicro.com

Neden tercih etmelisiniz

Kimseyi kandırmaya gerek yok: Web tabanlı çalışan bir güvenlik yazılımı, masaüstü koruma yazılımları kadar etkin koruma sağlayamaz çünkü gerçek zamanlı çalışması mümkün değildir ve sisteminizi taraması için manuel çalıştırmanız zorunludur. Bu yazılımı kullandığınız takdirde tehlikeli siteleri ziyaret etmemeniz, günlük tarama yapmanız ve bilgisayarınıza zararlıların bulaşmaması için riskli işler yapmamanız gerekiyor. Peki o halde bu yazılıma ne gerek var? Trend Micro Housecall'un sistemimize en büyük katkısı sisteminizde herhan-

gi bir zararlı olup olmadığı konusunda bir fikrinizin olması için sağladığı güvenilir tarama. Hem 32 hem de 64 bit'lik sistemlerde sorunsuzca çalışan uygulama, tek tıkla çalışıyor. Taramaya başlamadan önce uygulama küçük bir çalıştırma dosyasını bilgisayarınıza indiriyor. Housecall tamamen ücretsiz ve tam tarama sağladığı gibi belirli klasörleri de taramanıza imkan tanıyor. Diğer çevrimiçi tarayıcılardan farklı olarak, tespit ettiği zararlıları sisteminizde temizleyebiliyor.

Diğer Tavsiye

Virus Total: www.virustotal.com

ESET çevrimiçi virüs tarayıcı

<http://chip.tk/1uX8Fjn>

Kullanmaktan vazgeçin

7-Zip

www.7-zip.org
Dosya boyutu: 1 MB

Neden vazgeçmelisiniz

Çoğu kullanıcı sıkıştırma yazılımlarını, yazılımları bu uygulamaların içine paketlemek için kullanıyor ve Windows 7 ve üstü Microsoft işletim sistemleri sıkıştırma işlemlerini yapabilmek için dahili uygulamaları barındırıyor. 7-zip daha güçlü sıkıştırma özellikleriyle yaygın kullanılan bir yazılım. Ancak bu yazılımla sıkıştırdığınız paketleri bir başkasının açabilmesi için aynı yazılıma sisteminde sahip olması gerekiyor.

Yerine ne kullanabiliriz

Online-convert.com

archive.online-convert.com

Neden tercih etmelisiniz

Çevrimiçi bir hizmet olan online-convert.com belgeler, müzik, video ve imaj dosya biçimlerini dönüştürebiliyor. Sitede ayrıca arşiv de oluşturabiliyorsunuz. Site üzerinden dosyaları .ZIP biçimine kolaylıkla dönüştürebiliyorsunuz. Dönüştürme için kullanabileceğiniz diğer sıkıştırma biçimlerine TAR.GZ, TAR.BZ2 ve 7z de dahil. Tek yapmanız gereken sıkıştıracığınız dosyaları yüklemek ya da bağlantılarını eklemek.

Diğer Tavsiye

Zip my files: www.zipmyfiles.net

Wobzip: Wobzip.org

Kullanmaktan vazgeçin

Skype

www.skype.com

Dosya boyutu: 33,2 MB

Neden vazgeçmelisiniz

Skype artık her yerde. Hatta Microsoft'un Outlook.com web hizmetinde bile var. Ancak bu kadar yaygın olması onun iletişim için en iyi araç olduğunu göstermiyor. Çoğu zaman yayın kalitesinde yaşanan sorunlar aşikar. Baş başa yapılan görüşmelerde sorun yok ancak 10 arkadaşınızla toplu görüşme yapmak istediğinizde ciddi miktarda paralar ödemek zorunda kalıyorsunuz.

Yerine ne kullanabiliriz

Google+ Hangouts

www.google.com/hangouts

Neden tercih etmelisiniz

Google'ın görüntülü sohbet hizmeti 10 kişiye kadar ücretsiz görüşme imkanı tanıyor. Bunun için gereken tek şey bir Google hesabınızın olması. Her ne kadar şimdiye kadar canlı sohbet için Google'ı kullanmamış olsanız da zaten muhtemelen bir Google hesabınız vardır. Uygulama iOS ve Android işletim sistemlerini de destekliyor. Video konferansları sırasında karşınızdakine emoticon'lar, fotoğraflar ve SMS mesajları gönderebiliyorsunuz. Hangouts'ta görüntülü sohbet başlatmak hayli kolay. Sesli ve görüntülü konuşmalar arasında geçiş yapmanız da çok basit. Ayrıca Google Drive'dan dosya da paylaşabiliyorsunuz.

Diğer Tavsiye

Appear in

Appear.in

Bistri

Bistri.com

dukça faydalı bir araç. Bununla birlikte LRT sayesinde de hem kendinizin hem de başarılı rakiplerinizin backlinklerini çok fazla metrik üzerinden değerlendirebileceğiniz muazzam bir araç. LRT sayesinde rakiplerinizin Anchor text dağılımlarını (Money, Brand ve Compound) net bir şekilde görebilir ve kendi link stratejilerinizde bu dağılımlardan çıkarımlar yapabilirsiniz.

Bununla birlikte LRT'nin en önemli özelliklerinden bir diğeri de, Google algoritmasına oldukça yakın bir algoritması olduğu düşünülür ve bu sayede zararlı linkleri başarılı bir şekilde analiz eden, kendi içerisindeki birçok araçtan biri olan "Link Detox" aracı. Bu araç, kendi içerisinde yüzlerce farklı metrik eşliğinde sitenizin backlinklerini analiz ediyor ve sizlere hangi linklerin zararlı, hangi linklerin kontrol edilmesi gerektiğini sizlere bildiriyor.

Yüzeysel olarak bahsettiğimiz bu araçlar sayesinde satın alınan linkleri, footer alanından gelen linkleri, kısaca doğal olmayan yollarla sitenizi hedef gösteren tüm zararlı linkleri detaylı bir şekilde analiz edebilirsiniz.

Yakın zamanda SEOZEO ailesi olarak, kendi bünyemizde geliştirdiğimiz AR-GE projemiz ile birlikte, hem Türkiye hem de yabancı pazarda, zararlı link analizi konusunda kullanıcılara hizmet vermeyi planlıyoruz. Umarız Türkiye'den çıkan böyle bir web projesi ile birlikte yurtdışında da adımızdan söz ettirir ve Türk girişimcileri az da olsa cesaretlendirebiliriz.

Peki bu linkleri nasıl etkisiz hale getirebiliriz?

Zararlı backlinkleri nasıl tespit edebileceğimizi ve bu süreçte hangi web servislerinden faydalanabileceğimizi görmüş olduk. Peki bunu tespit ettikten sonra nasıl bir çalışma yapmamız gerekiyor? Google, belli bir zaman öncesine kadar bu süreç hakkında web sitesi yöneticilerine pek fazla bilgi vermemişti. Fakat son dönemlerde, rakiplere manipülatif anti-SEO saldırıların başında gelen bir yöntem olarak bunun kullanılması, Google'ın da bu konuda bazı önlemler almasını sağladı. Bunun için ise "Disavow Links Tool" adını verdiği, zararlı bağlantıların Webmaster Tools üzerinden Google'a bildirilmesini sağlayan bir araç oluşturdu.

Burada Google'ı bilgilendirme süreci şu şekilde işliyor: Yukarıda bahsettiğimiz araçların yardımlarıyla yaptığımız zararlı link analizlerinin ardından, bu zararlı bağlantıları tespit etmiş oluyorsunuz. Bunu da txt dosyası olarak bu aracı kullanarak Google'a bildiriyor ve bu bağlantıların bilinçli olarak edinilmediğini, olası bir saldırı ya da olumsuz bir referans kaynağı olduğunu belirtiyorsunuz. Aşağıdaki görselde de bu aracın nasıl olduğunu görebilirsiniz.

Web Yöneticisi Araçları

Bağlantıları reddetme

If you believe your site's ranking is being harmed by low-quality links you do not control, you can ask Google not to take them into account when assessing your site. You should still make every effort to clean up unnatural links pointing to your site. Simply disavowing them isn't enough. [More information.](#)

Görselde bulunan kutucuğun içerisinde, backlink analizini yaptığınız web sitenizi seçerek, ayıkladığınız zararlı bağlantıların listesini txt dosyasında Google'a iletiyorsunuz. Fakat özellikle bu ayıklama sürecinin çok kontrollü yapılması gerekiyor, aksi takdirde yararlı backlinkleri de reddederek site dışı performansınızı olumsuz yönde etkileyebilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

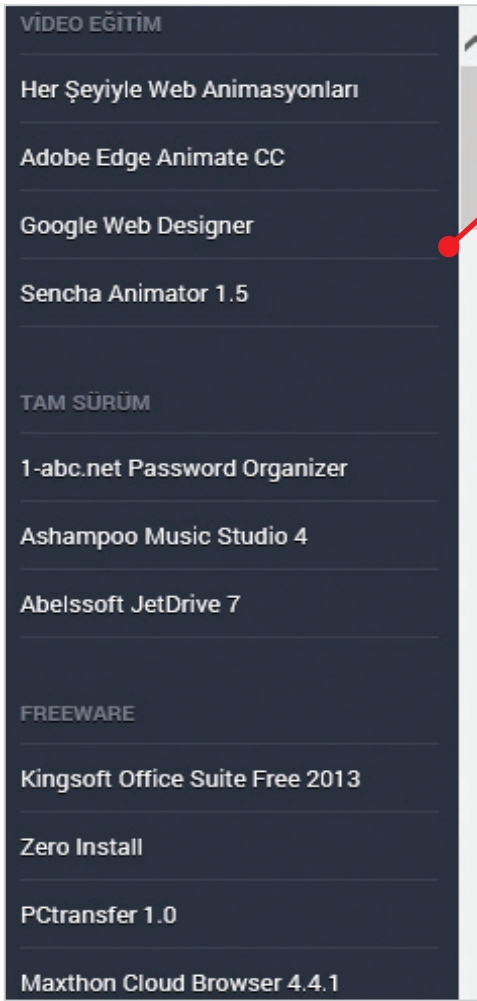
EN KAPSAMLI iPhone REHBERİ ÇIKTI!

iPhone SAHİBİYSENİZ, TELEFONUNUZUN TÜM SIRLARINI AÇIĞA ÇIKARAN BU ÖZEL SAYIYI KAÇIRMAYIN.

iPhone ile film çekmekten sınava hazırlanmaya, yolunuzu bulmaktan işlerinizi planlamaya kadar birçok taktik, püf noktaları, "jailbreak" yöntemleri ve en iyi uygulamalar bu özel sayıda sizi bekliyor.

BAYİLERDE

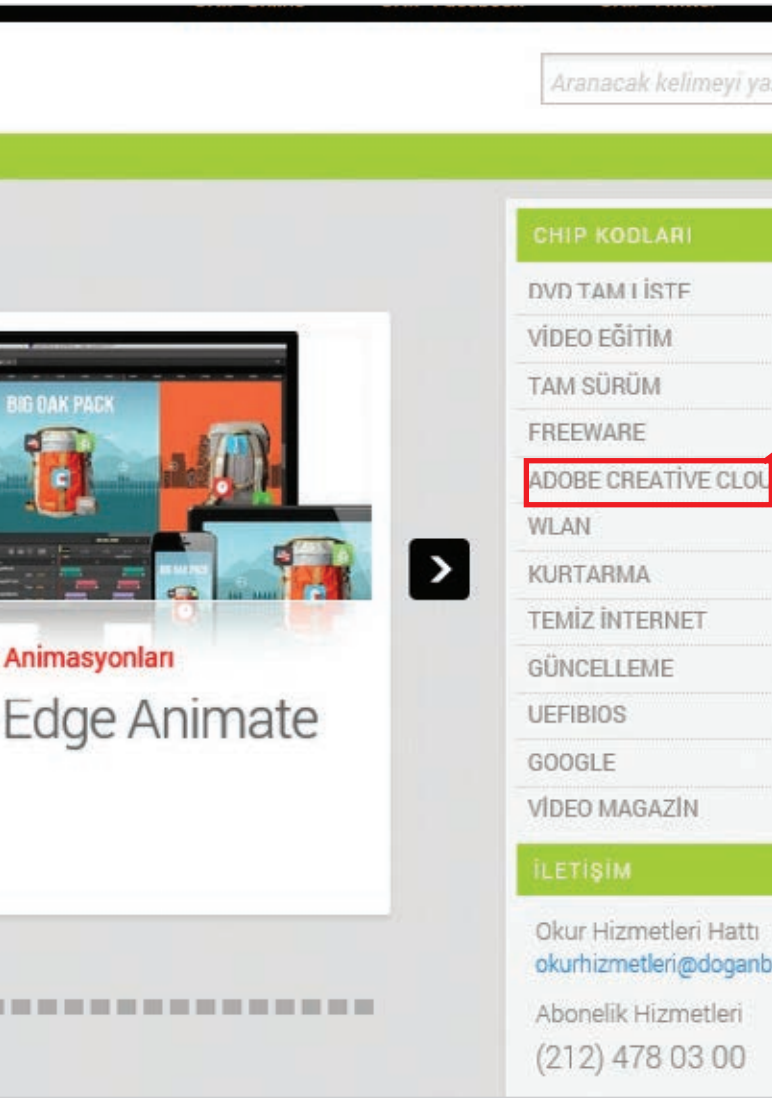

DVD İÇERİĞİ

CHIP DVD arabirimi yenilendi! CHIP DVD artık daha kolay, daha sade ve en önemlisi artık daha fazla interaktif!

CHIP DVD arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü **1** kullanarak DVD içeriğinin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler **2** altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. **3** Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "Kaydet" **4** butonu ile içeriği

çalıştırabilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" **5** butonu ile onaylamanız gerekli. Böylece kurulum programı başlayacak. Ayrıca artık CHIP DVD'de yalnızca programların 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabilirsiniz. **6** Bunun için "Kaydet" menüsünü kullanabilirsiniz. CHIP DVD artık daha canlı! Dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeleri ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

VIDEO EĞİTİM

VIDEO EĞİTİM: Her Şeyiyle
Web Animasyonları
Adobe Edge Animate CC
Google Web Designer
Sencha Animator

TAM SÜRÜM

TAM SÜRÜM: 1-abc.net
Password Organizer
TAM SÜRÜM: Ashampoo Music
Studio
TAM SÜRÜM: Abelssoft
JetDrive

FREWARE

Kingsoft Office Suite Free
2013
Zero Install
PCtransfer
Maxthon Cloud Browser
Krento
FBackup
Universal Media Server
Wise Program Uninstaller
oCam

ADOBE CREATIVE CLOUD

2014

Adobe Photoshop CC
Adobe Premiere CC
Adobe Media Encoder CC
Adobe Edge Animate CC
Adobe Dreamweaver CC

WLAN

Ekahau HeatMapper
Wireshark
OpenVPN
inSSIDer
Network Stumbler

KURTARMA

Avira AntiVir Rescue System
Emsisoft Emergency Kit
Kaspersky Rescue Disk
Rufus
Sardu
Restoration
Binarybiz VirtualLab
TestDisk & PhotoRec
Genie Timeline Free
PC Tools File Recover
Recuva
O&O DiskRecovery

Ubuntu Rescue Remix

TEMİZ İNTERNET
Firefox için anonymoX
BitBox
BleachBit
CCleaner
Firefox için Disconnect
Enigmil
Firefox
FreedomStick EvilTux
Ghostery
Firefox için HTTPS Everywhere
KeePass
LastPass
Tor Browser Bundle
TrueCrypt
Wipe
Tails
Steganos Online Shield
Privoxy
GÜNCELLEME
Enhanced Mitigation
Experience Toolkit
Secunia Personal Software
Inspector (PSI)

VIDEO MAGAZİN: CHIP DVD artık daha canlı! Dergide
üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale,
dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video
Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

ASHAMPOO Music Studio 4

Music Studio 4 ile kendi stüdyonuzu kurabilirsiniz.

Bir müzik koleksiyonu oluşturmak veya var olan arşivinizi yönetmek için kullanabileceğiniz başarılı bir sanal stüdyo olan Music Studio 4, aynı zamanda bir disk yazdırma aracı olarak da kullanılabilir.

Böylece arşivinizdeki müzikleri CD, DVD veya Blu-ray'e yazdırabilmeniz mümkün. Oldukça sade bir tasarıma sahip olan Music Studio 4, dosya dönüştürme işlemlerini de gerçekleştirebiliyor.

Bu sayede ses formatlarını birbirine dö-

nüştürebilir ve hatta mikrofonunuzu kullanarak siz de ses kayıtları gerçekleştirebilirsiniz. Eğer başarılı bir stüdyo yazılımı arıyorsanız Ashampoo Music Studio 4'ü öneriyoruz. Uygulamayı CHIP DVD'de tam sürümler kısmında bulabilirsiniz.

Tam sürüm olan Music Studio 4, yalnızca programı ilk başlattığınızda sizden kayıt olmanız için bir e-posta adresi istiyor. Bu e-postaya ilgili aktivasyon kodunu gönderen yazılım, böylece ücretsiz şekilde kullanılabilir.

Kayıt olun

Programı ilk defa çalıştırdığınızda karşınıza gelen bu ekranı kullanarak hemen Music Studio 4'ü kayıt ettirebilir ve ardından süresiz kullanabilirsiniz.

Ana ekran

Music Studio 4'ün ana ekranı bu şekilde sade bir görünüme sahip. Hemen alt taraftaki menüleri kullanarak bir müzik arşivi oluşturmaya veya yönetmeye başlayabilirsiniz.

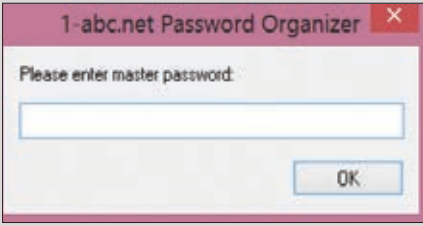
Disk yazdırın

Music Studio 4 ile yalnızca müzik arşivinizi yönetmekle kalmıyor, isterseniz onu CD, DVD veya Blu-ray disklere de yazdırabiliyorsunuz.

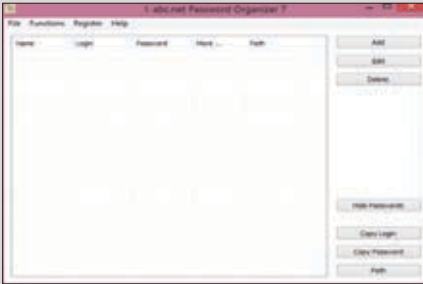
Stüdyo deneyimi

Eğer bir enstrüman çalışıyorsanız Music Studio 4 ile kendi ses kayıtlarınızı da hazırlayabilirsiniz. Bunun için hemen alt menüdeki mikrofon simgesine tıklayabilirsiniz.

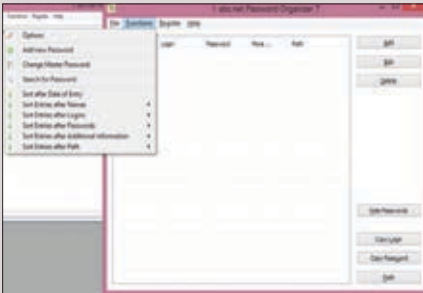
İlk şifre

Yazılımı başlattığınızda ilk önce sizden bir ana şifre oluşturmanız isteniyor. Bu şifreyi belirledikten sonra programa giriş yapabiliyorsunuz. Güvenliğiniz için şifrenin zor olmasına dikkat edin.

Şifre ekle

1-abc.net Password Organizer'a şifre eklemek için "Add" butonunu kullanabilirsiniz. Yine "Edit" butonuyla düzenleyebilir, "Delete" ile ise şifreyi silebilirsiniz.

Farklı fonksiyonlar

Yazılımı daha detaylı kullanmak için üst menüden "Functions" kısmını kullanabilirsiniz. Burada pek çok kullanışlı ayar sizi bekliyor olacak.

Kayıt olun

Yazılıma kayıt olmak ve süresiz kullanmak için "Register" kısmını kullanabilirsiniz. Edindiğiniz kodu bu ekrana girmeniz gerekiyor.

1-ABC.NET Password Organizer

Tüm şifreleriniz tek bir noktada bir arada.

Artık şifrelerinizi hatırlamakta güçlük çekmeye başladıysanız bunu rahatlıkla çözüme kavuşturabilirsiniz. 1-abc.net Password Organizer yazılımı, tüm şifrelerinizi tek bir ana şifre altında tutarak büyük kolaylık sağlıyor.

Şifrelerinize hızla ulaşabilmeniz için de uygun bir tasarım ve fonksiyonlarla sizi destekleyen yazılım, artık sizi her sosyal medya hesabınızın şifresini ayrı ayrı aklınızda tutmak zorunda olmaktan kur-

taracak. Ayrıca - Password Organizer'ın her defasında şifre kopyalama - yapıştırma yapma zahmetinden kurtarmak için özel kısayol tuşları ayarlamaya olanak tanınması da güzel bir özellik.

1-abc.net, Utility Box güncellemesi için bir fırsat da sunuyor. Firmanın sunduğu kampanya dahilinde 34,99 Euro yerine 19,99 Euro ödeyerek Utility Box yazılımının limitsiz versiyonuna kavuşabilirsiniz.

ABELSSOFT JetDrive 7 Ultimate

Sistem performansınızı sabit disklerinizi birleştirerek stabil tutun.

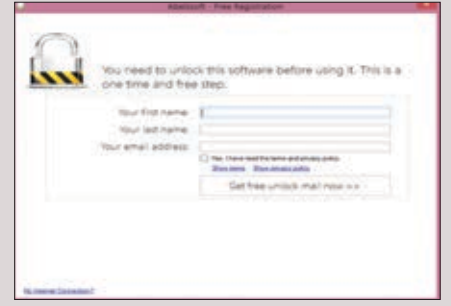
Bir disk birleştirme yazılımı olan JetDrive 7 Ultimate, temel olarak bilgisayarınızın sabit diskinde gerçekleştirdiği analizle birlikte farklı noktalara dağılmış ilgili dosya parçalarını bir araya getirerek okuma noktasında performans kaybı yaşamamanızı engeller. JetDrive 7 Ultimate ile yapabileceğiniz arasında sabit diskinizi birleştirmek, kayıt defterini birleştirmek, tüm sabit disklerin analizini gerçekleştirmek ve belleği birleştirmek bulunuyor. Özellikle yazılımın zamanlama özelliğini kullanarak belli periyotlarda bu işlemleri gerçekleştirirseniz, sistem performansınız düşmeyecektir.

Yazılımı kurduktan sonra aktif hale getirmeniz gerekiyor. Bunun için açılış ekranında karşınıza çıkan penceredeki bilgileri doldurmalı ve ardından "Get free unlock mail now" butonuna tıklamanız gerekli.

DVD YARDIM

CHIP-DVD ile ilgili en güncel düzeltmeleri, bilgilendirme ve yamaları ay içinde www.chip.com.tr/blog/dvd adresinden takip edebilirsiniz. Eksik ya da fiziksel sorunu olan DVD'nizle ilgili yardım için lütfen okurhizmetleri@doganburda.com adresine e-posta ile başvurun.

Aktive edin

Abelssoft JetDrive 7 Ultimate'i kurduktan sonra karşınıza gelen bu ekrandan e-posta adresinizi girip, kayıt işlemini tamamlamalısınız.

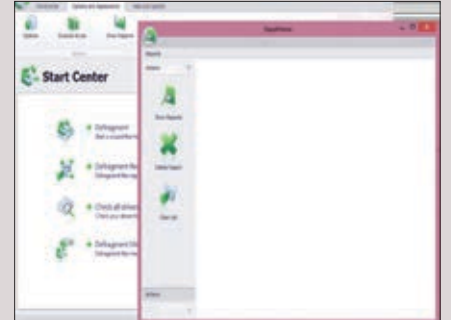
Disk birleştirme

Ana ekranda bulunan "Defragment" alanına tıklayarak karşınıza çıkan pencere üzerinden ister otomatik ister manuel olarak disklerinizin birleştirme işlemini başlatabilirsiniz.

Zamanlama

Üst menüde göreceğiniz "Schedule" butonuna tıklayarak zamanlama ekranını açabilirsiniz. Bu ekranı kullanarak disk birleştirme işlemini periyotlara bağlayabilirsiniz.

Raporları görüntüleyin

Üst menüden "Options and Appearance" sekmesine tıkladığınızda karşınıza çıkan "Show Reports" menüsünden yaptığınız işlemlerin analiz raporlarını bir arada bulabilirsiniz.

Oxo Training eğitim yazılımı nasıl kullanılır?

Bu aydan itibaren sizlerden gelen istek ve öneriler ile yenilenmiş, kurulum ve kayıt işlemleri daha da kolaylaştırılmış, yine 1 yıl sürecek yepyeni bir eğitim serisine başlıyoruz. İşte yeni eğitim arabirimini kullanabilmek için yapmanız gerekenler.

OxoTraining eğitim yazılımını sağdaki adımları uygulayarak kullanabilirsiniz. Aynı zamanda, yazılımın "YARDIM" bölümü içerisinde de gerekli adımlara ulaşabilirsiniz. OxoTraining eğitim yazılımını kurabilmek için, Mac işletim sistemini kullanıyorsanız, DVD içinden "Egitim_2014.dmg" dosyasını kurabilirsiniz. Windows işletim sistemini kullanıyorsanız da ister yine DVD içinden, "Egitim_2014.exe" dosyasını kurabileceğiniz gibi CHIP DVD'yi bilgisayarınıza taktığınızda otomatik olarak açılan arabirimden de eğitimi seçip "Kaydet" tuşu ile kurulumu gerçekleştirebilirsiniz. DVD arabirimi otomatik olarak başlamazsa DVD içinden index.html dosyasına çift tıklayarak çalıştırabilirsiniz.

Adımlara başlamadan önce lütfen CHIP DVD'sini DVD sürücünüze yerleştirin. İlk olarak CHIP DVD ana sayfasından eğitimin üzerine basarak kurulum sayfasını açın (ADIM 1). Daha sonra sağ üstteki Kaydet tuşuna basarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Chrome ve Internet Explorer için farklı yollar izlemeniz gerekebilir (ADIM 2).

Kurulum adımlarını izleyerek kurulumu tamamlayabilirsiniz.

Eğitimin sorunsuz çalışması için eğer size AIR güncellemesi sunuluyorsa bunu mutlaka yapmanız gerektiğini unutmayın. Masaüstünüze eklenecek OxoTraining2014 simgesine çift tıklayarak eğitimi çalıştırabilirsiniz. Yazılım çalışır çalışmaz ilk olarak sol bölümden Eğitim Ekle tuşuna daha sonra da açılacak sayfada Ekle tuşuna tıklayarak eğitim videolarını DVD'den bilgisayarınıza kurabilirsiniz. (ADIM 3)

Videoları seyretmek için sadece bir sefere mahsus olmak üzere aktifleştirmeniz gerekiyor. Bunun için geçerli bir e-posta adresi ile derginizin 3. sayfasında bulabileceğiniz aktifleştirme kodunu kullanabilirsiniz. (ADIM 4) Tüm yıl boyunca eğitimleri eklemek için aynı e-posta adresini kullanırsanız tüm eğitimler alt alta listelenecektir. Artık sol bölümdeki menüden Eğitimler menüsünü kullanarak eğitim başlıklarına ulaşabilir ve listeden istediğiniz eğitim videosunu seyredebilirsiniz. (ADIM 5)

ÇALIŞMAYAN CHIP DVD İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: okurhizmetleri@doganburda.com
EĞİTİM İÇERİĞİ İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: info@ersinsengul.com

ETKİNLEŞTİRME KODUNU 3. SAYFAMIZDA BULABİLİRSİNİZ

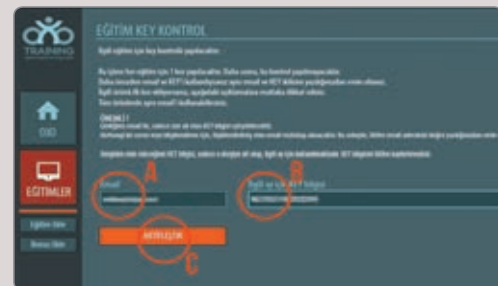
ADIM 1

ADIM 2

ADIM 3

ADIM 4

ADIM 5

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz. Bu ücretsiz araçların hepsi DVD'de.

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için **TikTag**'e tıklayın

Etkili ofis paketi

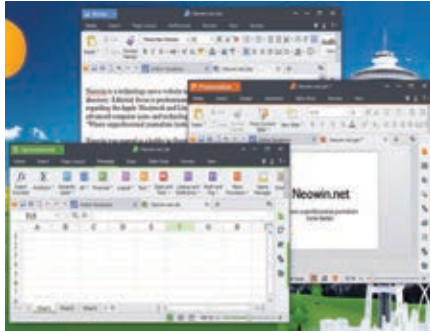
Kingsoft Office Suite Free 2013

Microsoft Office yazılımına iyi bir alternatif arıyorsanız ve ücretsiz bir uygulama olsun istiyorsanız size

Kingsoft Office Suite Free 2013'ü önerebiliriz. Kingsoft Writer, Kingsoft Presentation ve Kingsoft Spreadsheet uygulamalarından oluşan Kingsoft Office Suite Free 2013, Microsoft Office'in ünlü uygulamalarına karşılık sunuyor. Word, Excel ve Power Point'in birebir aynı işlevlerini sunan Kingsoft Office Suite Free 2013, yeni sürümüyle de yeni özellikler getiriyor.

Diğer yandan Microsoft Office dosya formatlarını da açabilen yazılım, böylece önceki çalışmalarınıza kendi üzerinden devam edebilmenizi sağlıyor. DOC, XLS ve PPT dosyaları

ile yeni nesil DOCX, XLSX ve PPTX dosya formatlarını da açabilen Kingsoft Office Suite Free, oldukça kolay bir kullanıma sahip. Böylece yazılıma hiç yabancılık çekmeyecek ve

kısa süre içinde artık Microsoft Office yerine çalışmak için Kingsoft Office Suite Free 2013'ü kullanmaya başlayacaksınız diye düşünüyoruz. Eğer ücretsiz bir ofis uygulaması arıyorsanız Kingsoft Office Suite Free 2013'ü mutlaka deneyin.

İPUCU 1 Eğer Kingsoft Office Suite Free'nin ücretsiz versiyonundan memnun kalmazsanız profesyonel sürümünü kingsoftstore.com adresinden edinebilirsiniz.

İPUCU 2 Kingsoft Office Suite Free'nin farklı platformlar için versiyonları da mevcut. Yine üretici sitesi üzerinden Android ve Linux sürümlerini bulabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win Vista / 7 / 8

Dil: İngilizce

Kurulumuz kullanın

Zero Install 2.5.1

Kullanışlı pek çok yazılımı bilgisayarınıza kurmadan çalıştırmak mı istiyorsunuz? O halde size Zero Install'ı öneriyoruz. Bu yazılım sayesinde Blender, VLC Player ve LibreOffice gibi uygulamaları indirip herhangi bir kurulum yapmaksızın kullanabiliyorsunuz. Böylece bilgisayarınızda ek yer tutmayan yazılımlardan istediğiniz zaman kurtulabilme olanağı da kazanıyorsunuz.

İPUCU Yazılımı ilk kez çalıştırdığınızda kısa bir tanıtım videosu göreceksiniz. Bu tanıtım videosunu izleyerek yazılımın nasıl kullanıldığını öğrenebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8

Dil: İngilizce

Dosya transfer asistanı

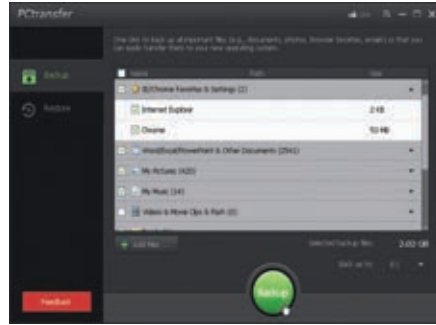
PCtransfer 1.0

PC'nizi formatladınız veya yeni bir PC'ye geçtiniz. Şimdi sırada eski dosyalarınızı yeni platforma aktarmak var. Tam bu noktada PCtransfer yazılımını öneriyoruz. Zira bu yazılım, dosyaları A noktasından B noktasına gayet kolay bir şekilde transfer etmenize olanak tanıyor. Çok kolay kullanabileceğiniz yazılım, bir süre sonra değişmez programlarınız arasına girecek.

İPUCU Bu yazılımı bilgisayarınıza yüklemenize gerek yok. Yalnızca EXE ikonuna tıklayabilir ve hemen ardından kopyalama işlemlerine başlayabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8

Dil: İngilizce

Akıllı tarayıcı

Maxthon Cloud Browser 4.3.2

Maxthon Cloud Browser, başarılı bir web tarayıcısı. İki teknoloji devinin teknolojisini bir araya getiren Maxthon Cloud Browser, Google Chrome ve Microsoft Internet Explorer'in birleşiminden oluşuyor. Böylece bu iki web tarayıcısının sunduğu tüm özellikleri taşıyan tarayıcı, diğer yandan indirme yöneticisine de sahip. Aynı zamanda tarayıcıyı çeşitli eklentilerle zenginleştirebiliyorsunuz.

İPUCU Eğer Maxthon Cloud Browser'ı mobil platformlarınızda da kullanmak istiyorsanız, yazılımın Android, iOS ve Windows uygulamaları da mevcut.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8

Dil: İngilizce

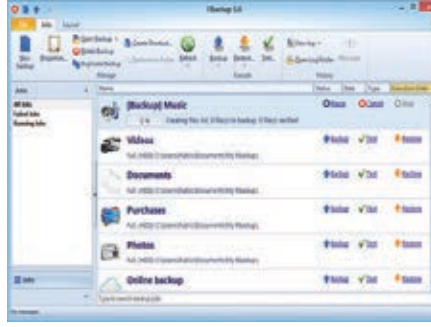

Masaüstünüzü yönetin Krento 3.1.50

Masaüstünüz çok dağınık ve artık toparlamak, dosyalarınıza söz geçirmek istiyorsunuz. O halde Krento'yu deneyin. Klasör, program ve web siteleri de dahil olmak üzere pek çok noktaya erişebilen Krento, masaüstünüz bir yana bilgisayar ayarlarınızı da yönetebilmenize olanak tanıyor. "Settings" kısmından kendi program grubunuzu oluşturabilir ve daha pek çok özelliğe erişebilirsiniz.

İPUCU CHIP DVD içeriğinde ZIP dosyası halinde Krento'nun hem 32 hem de 64 bit'lik versiyonlarını bulabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

PC yedekleme FBackup 5.0.414

Herhangi olası bir sorunda sisteminizde bir kaza meydana geldiği an dosyalarınızı kaybetme noktasına gelmeniz çok zor değil. Bu gibi durumlara hazırlıklı olmak için önceden bilgisayarınızdaki verileri yedeklemeniz iyi bir hamle olacaktır. Bu işlem için size FBackup'ı kullanmanızı tavsiye edebiliriz. Uygulama hem basit, hem kullanışlı.

İPUCU Üretici backup4all.com/backup-plugins.html adresinde Opera, iTunes ve Minecraft gibi pek çok uygulama için yedekleme eklentisi sunuyor.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Multimedya her yerde Universal Media Server 3.5.0

Universal Media Server'ı kullanarak video, fotoğraf ve müzik gibi multimedya dosyalarına her an her yerden erişim sağlayabiliyorsunuz. Üstelik bunun için platform farkı da yok. Televizyon, tablet veya telefon fark etmez, DLNA ve UPnP standartları sayesinde multimedya içeriklere daima ulaşabileceksiniz. Bunun için elbette internet bağlantısına ihtiyacınız olacak.

İPUCU Universal Media Server yazılımı, AviSynth 2.6 MT aracına ihtiyaç duyuyor. O nedenle yazılımı kurmadan önce bu uygulamayı sisteminize yükleyin.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Windows'u temizleyin Wise Program Uninstaller 1.61

Bilgisayarınızı temizlemediğiniz zaman başınıza nelerin gelebileceğini biliyor musunuz? Siz farkında olmadan kayıt defteriniz şişmiş ve PC'niz artık eski performansını göstermiyor olabilir. Bunu kotarmak için Wise Program Uninstaller'ı kullanabilirsiniz. Sisteminizdeki eski programları bu yazılımla silebilirsiniz.

İPUCU Wise Program Uninstaller'ı kullanarak bilgisayarınızdan kaldırmak isteyip de kaldıramadığınız "yapışan" uygulamalardan kurtulabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

PCmover Express

Microsoft, nihayet XP desteğini sonlandırdı. Windows ile internette çalışmaya devam etmek için sisteminizi yenilemeniz gerekecek. Bu yazılım ile dosyalarınızı taşıyabilirsiniz. microsoft.com/windows/tr-tr/xp/transfer-your-data.aspx

JonDo Live CD 0.9.55.1

Linux tabanlı bir sistem olan JonDo Live, yeni dağıtımıyla kullanıcılara sunuldu. Yeni sistem elbette yeni özellikleri de getiriyor. Denemenizi tavsiye ederiz.

<http://anonymous-proxy-servers.net/en/software.html>

Microsoft OneNote 2013

Dijital bir not defterine ihtiyacınız var ve bu deftere aldığınız notlar her an her yerde erişilebilir olsun istiyorsanız o halde size Microsoft'un OneNote uygulamasını öneriyoruz.

onenote.com/Download

Ekranlar yaratın oCam 21.0

oCam ile yeni ekranlar yaratabilirsiniz. Demek istediğimiz bilgisayarınızın ekranını kayıt altına alabilir ve ekranda görüntülenenleri videoya dönüştürebilirsiniz. Bu uygulamaya en çok eğitim amaçlı kullanılabileceği gibi yaratıcılığınıza bağlı olarak şekil de değiştirebilir. Kolay kullanımı ve çalışırken sistem performansını düşürmemesiyle de beğeneceksiniz.

İPUCU oCam'in kayıt sırasında istemediğiniz bir alanı kaydetmemesi için daha öncesinde iyi bir kontrol yapmanız iyi olacaktır.

İşletim sistemi: Windows XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Threema Android ekranını özelleştirin

WhatsApp'ın Facebook tarafından satın alınmasının ardından birden ortaya çıkan ve pek çok kullanıcının da bu WhatsApp - Facebook karmaşası arasında geçtiği bir platform olarak nam salan Threema, tıpkı WhatsApp benzeri bir uygulama. Her ne kadar ülkemizde pek yaygın olmasa da özellikle yurt dışında çok sayıda kullanıcı kitlesine sahip olan Threema, özellikle güvenlik önlemleriyle dikkat çekici durumda.

Kasper SİSTEMs tarafından geliştirilen Threema, sahip olduğu ek güvenlik önlemleriyle mesajlarınızı koruma altına alıyor. İsviçre kökenli bir firma olan Kasper SİSTEMs, Threema'yı geliştirirken bir Threema ID'si oluşturmuşlar. Bu ID'yi tüm kullanıcılarına veren şirket, daha bunun gibi farklı güvenlik önlemleri de içeriyor.

WhatsApp benzeri olan uygulama, gayet kolay bir kullanıma sahip ve işlevsel te-

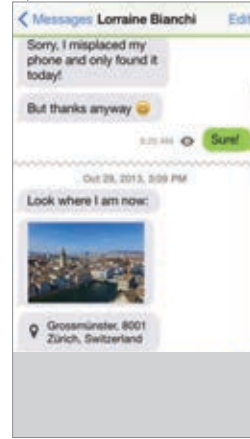
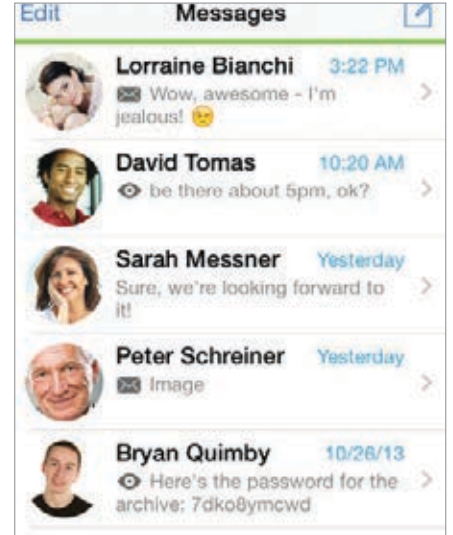
ma seçenekleriyle geliyor. Görselliğiyle de oldukça hoş görünen uygulama, elbette WhatsApp varken ülkemizde pek yaygın olmayacak gibi görünüyor; ancak yine de derseniz deneyebilirsiniz.

Uygulamayı Android ve iOS platformlarında bulabiliyorsunuz. Son olarak Threema'nın her iki platform için de ücretli olduğunu söyleyelim.

S O N U Ç

Threema, özellikle güvenlik önlemleriyle dikkat çeken bir mesajlaşma uygulaması. Eğer WhatsApp'ın güvenli olmadığını düşünüyorsanız bu kanalı da istediğiniz zaman kullanabilirsiniz.

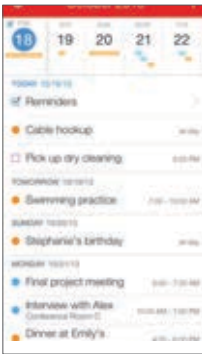
SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	5 TL	4.7 TL	-
CHIP Çok iyi (1,4)			

Threema kişileri üç farklı güvenlik seviyesinde düzenliyor

Fantastical 2 Takvim uygulaması

Yalnızca iOS platformu için sunulan Fantastical 2, iPhone kullanıcılarının bildiği takvim uygulamasına iyi bir alternatif olarak dikkat çekiyor. Görünüş itibarıyla farklılıklar içeren Fantastical 2, her bir etkinliği farklı renkle takvim üzerinde işaretliyor. İçeriğinde daha pek çok farklılıklar sunan uygulama, eğer iPhone'un takviminden sıkıldıysanız hoşunuza gidebilir. Ancak uygulamanın ücretli sunuluyor olması bir miktar üzücü. Zira halihazırda bir takviminiz varken, bir yenisine neden para veresiniz ki?

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	10 TL	-	-
CHIP İyi (1,2)			

The Room Two 1.03 Bulmaca oyunu

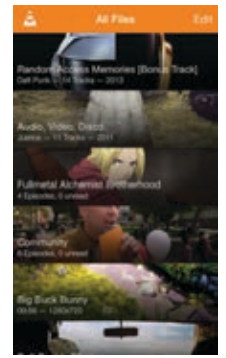

Gizemli bir bulmaca oyunu arıyorsanız şu an ona bakıyorsunuz. The Room Two, gayet başarılı ve bir o kadar da zorlayıcı bir oyun. Yalnızca iOS platformunda bulunan The Room Two, elbette adından da anlaşılabilirceği gibi bir oda içinde geçiyor. Her bölümde farklı odalarda bulunduğunuz oyunda, devam edebilmemiz için odayı çıkmanın yolunu bulmanız gerekiyor. Bunun için de odanın sırrını hızlı bir şekilde çözmeniz gerekiyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	7.5 TL	-	-
CHIP İyi (2,1)			

VLC 2.2 Medya çalar

Popüler multimedya yazılımı olan VLC elbette mobil platformda da bulunuyor. Şimdilik yalnızca iOS kullanıcılarına sunulan uygulama, bilgisayardaki yeteneklerini cebinize getiriyor. iOS işletim sistemli iPhone veya iPad'inizde bulunan HD videoları oynatabileceğiniz VLC uygulaması, diğer yandan Bulut Bilişim'le de iyi anlaşılıyor. Eğer Dropbox veya Google Drive üzerinde medya içerikleriniz varsa VLC ile bunları da açabilirsiniz. Öte yandan VLC ile UPnP ve FTP sunucularına da bağlanabilirsiniz.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	Ücretsiz	-	-
CHIP Çok iyi (1,4)			

Partly Cloudy 1.4.2

Hava ne durumda?

Pek çok hava durumu uygulaması var. Bunlar arasında emin ki ücretsiz olan uygulamaları daha fazla tercih ediyorsunuzdur. Ancak Partly Cloudy biraz farklı. Özellikle tarz sahibi kullanıcılar tarafından beğenileceğini düşündüğümüz uygulama, havanın durumuna göre şekil alıyor. Yani tasarımını ona göre şekillendirebilen uygulama, bu yönüyle en dikkat çekici yanını oluşturuyor. Böylece tercih sebebi olabilen Partly Cloudy, yalnızca iOS platformunda bulunuyor.

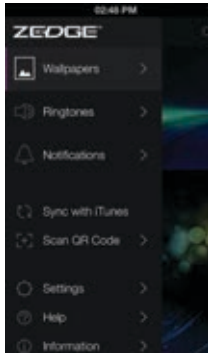
SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	5 TL	-	-

CHIP Çok iyi (1,2)

Zedge 4.1.1

Android'i özelleştirin

Android işletim sistemli cep telefonunuzu veya tabletinizi özelleştirmek istiyorsanız size güzel bir önerimiz var. Zedge uygulamasını kullanarak Android'li cihazınızı sıkıcılığınan kurtarabilir daha eğlenceli bir platforma dönüşürebilirsiniz. Android işletim sistemine yeni arka planlar ekleyen uygulama, aynı zamanda cep telefonunuz için yeni melodiler de sunuyor. Gayet kolay bir kullanıma sahip olan uygulama, böylece dakikalar içinde Android'li cihazınıza yeni bir soluk getirecek.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	-	Ücretsiz	-

CHIP Çok iyi (1,3)

SketchBook Pro 2.9.2

Tasarım stüdyosu

Çizim yapmayı seviyorsanız bu uygulama size göre olabilir. Hem iOS hem Android platformlarına sunulan SketchBook Pro, bir tasarım stüdyosu. Özellikle tablet kullanıcıları tarafından beğenileceğini düşündüğümüz SketchBook Pro, birbirinden farklı 100 adet çizim aleti içeriyor. Böylece yaratıcılığınızı konuşturmanız için büyük fırsat sağlayan uygulama, Windows Phone platformunda ise ne yazık ki bulunmuyor. Kullanım olarak zorlanmayacağınızı düşündüğümüz SketchBook Pro, kısa bir alışma evresinin ardından rahat kullanım sunacak.

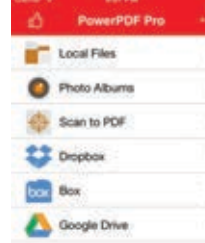
SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	12 TL	11 TL	-

CHIP İyi (1,9)

Power PDF Pro 1.30

PDF'leri yönetin

Power PDF Pro, adından da kolayca anlaşılabileceği gibi güçlü bir PDF uygulaması. Yalnızca iOS kullanıcıları için geliştirilen Power PDF Pro, iOS'lu cihazınızdaki PDF dosyalarınızı kolaylıkla yönetebilmenizi sağlıyor. PDF dosyalarınızı Dropbox, Google Drive ve diğer bulut uygulamalarına kolayca gönderebilmenizi de sağlayan uygulama, bu sayede işlerinizi mobil ortamdayken de halledebilmenize olanak tanıyor. Dönüştürme işlemleri de oldukça hızlı gerçekleşiyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	14,99 TL	-	-

CHIP İyi (2,3)

GÜNCELLEMELER

Instagram 5.0.6

Popüler fotoğraf uygulaması olan Instagram yenilendi. Yeni sürümüne kavuşan Instagram, yeni sürümde yeni özellikler de getiriyor. Uygulamayı hemen güncelleyin, yeni özellikleri öğrenin.

(iOS/Android/Win: Ücretsiz)

Focus Online 2.104

Eğer Formula 1 ile ilgilisizseniz Focus Online'ın yeni sürümü dikkatinizi çekecektir diye düşünüyoruz. Yenilenen uygulama artık hava durumunu da istatistiklere dahil ediyor. (iOS/Android/Win: Ücretsiz)

Remote 4.2

iPhone kullanıcılarına sunulan Remote uygulaması ile iTunes'u iPhone üzerinden kontrol edebilirsiniz mümkün hale geliyor. (iOS: Ücretsiz)

Google+ 4.6.2

Popüler sosyal ağ Google+ da yeni sürümüne kavuştu. Özellikle iletişim alt yapısı noktasında yeni güncellemeler alan uygulamayı hemen güncelleyebilirsiniz. (iOS/Android/Win: Ücretsiz)

Tasker 4.2

Tasker, günlük aktivitelerinizi bir arada tutan bir yardımcı ve bir asistan görevi görüyor. Yeni sürümle yeni özellikler kazanan uygulama ücretli. (Android: 7 TL)

eBay 2.5

Güncellenen popüler uygulamalar arasına eBay de katıldı. Yeni sürümle birlikte arama sonuçlarına filtreleme noktasında iyi seçenekler kazanan eBay, tüm platformlarda mevcut. (iOS/Android/Win: Ücretsiz)

Google Play Music 5.4.1413N

Google'ın müzik uygulaması Play Music yeni sürümle radyo istasyonlarında düzenlemeye gitti. Böylece daha kaliteli radyo istasyonları sizi bekliyor.

(iOS/Android: Ücretsiz)

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini eugurlu@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

ERCAN UĞURLU

Çalışma hayatınızı internete taşıyın

www.ofisim.com

“Dünyanın neresinde olursanız olun yapılacak işlerinizi, müşteri bilgilerinizi, tüm proje ve dokümanlarınızı buradan takip edin. Çalışma arkadaşlarınızla sürekli iletişim halinde olun,” diyor Ofisim.com, kullanışlı özellikler sunuyor. Bunlar arasında görev takibi, müşteri listesi, proje yönetimi ve doküman yönetimi ilk dört ana başlığı oluştururken, pek çok özellik daha sizleri bekliyor. Ofisim.com’da, belgeleriniz üzerinde ortak çalışma grupları oluşturabilir, 7/24 çalışabilir, bütün proje ve müşterilerle ilgili geçmiş aktivitelere dilediğiniz zaman kolaylıkla erişebilir ve verilerinizin banka seviyesinde güvenlik sistemleri ile korunduğundan emin olarak endişeleri bir kenara bırakabilirsiniz. Ücretsiz üye olabileceğiniz siteyi incelemenizi tavsiye ederiz.

Ev dekorasyonu

www.evim.net

Evim.net, geniş kategori yelpazesi ve 60 bini aşkın ürün çeşidi ile herkesi hayalindeki ev dekorasyonu buluşturmayı amaçlayan bir internet sitesi. Mobilya, ev tekstili, mutfak, küçük ev aletleri, banyo, aydınlatma, pratik yaşam ve duvar dekorasyonu için seçenekler bakıyorsanız, evim.net size yardımcı olabilir. Ev veya ofisinizi dekore edebileceğiniz öneriler ile ihtiyacınız olan ürünlere erişebileceğiniz platform, indirim ve taksit seçenekleri de sunuyor.

Tükenmez yazılar

www.emrahkara.com.tr

Yazarın kendi kaleminden tükenmez yazıları içeren, teknoloji, internet, sosyal medya ve mobil konuları başta olmak üzere çeşitli konularda fikirlerin paylaşıldığı blog, altyapı olarak wordpress’i kullanıyor. Tasarım olarak oldukça şık görünen blog, içerik olarak henüz yolun başında. Yeni içeriklerle birlikte zenginleştikçe gayet başarılı bir platform olacağı kanatındeyiz. E-posta aboneliğinden de yararlanabileceğiniz blog, sosyal medyayla da iç içe.

Evde Linux sunucusu

www.evdelinuxsunucu.com

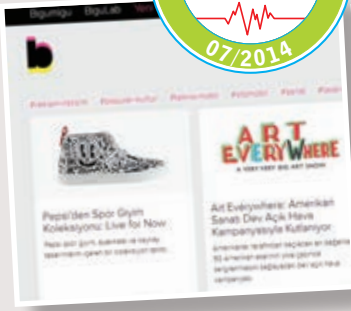
Linux sunucusu kurmak istiyor fakat nereden başlayacağını bilmiyorsanız bu size yardımcı olabilir. Site, rehber niteliğinde hazırlanmış. En az maliyetle bir sunucu kurarak aynı işi yapacak yeni ürünlere para harcamamanızı sağlayacak olan site, giriş seviyesinde bilgisayar bilgisi olan kullanıcılara yönelik içerik sunuyor. Temel kurulum, yazılım paketleri, medya sunucusu ve yedekleme sunucusu başlıklarına gözatabilirsiniz.

“Birlikte çalışıyoruz”

www.eodev.com

Öğrencilerin ödevleri hakkında sorular sorabildiği ve diğer kullanıcılar tarafından cevaplar alabildiği bir sosyal eğitim portalı olan eodev.com, ilginç bir platform. Genel, matematik, Türkçe, fizik, İngilizce, tarih, coğrafya, kimya, felsefe, müzik, turizm, Fransızca, trafik, psikoloji, yani kısaca her dalda ders hakkında sorular sorabileceğiniz platform, sosyalleşme olanağı da tanıyor. Siteye kolay bir şekilde üye olabilir ve siz de sorularınızı sorabilirsiniz.

Yaratıcı bünyelere

www.bigumigu.com

"Yaratıcı bünyeler için günlük besin kaynağı" mottosuyla kendini ifade eden bigumigu.com, yaratıcı içeriklere ev sahipliği yapıyor. Popüler kültür, reklam – iletişim, teknoloji, otomobil, sanat, tasarım ve benzeri konularda yaratıcı içerikleri bulabileceğiniz site, her gün ziyaret edeceğiniz bir platforma kolaylıkla dönüşebilecek bir potansiyele taşıyor. Ülke gündeminden sıyrılıp, yaratıcılık adına dünyada neler olup bitiyor öğrenmek isterseniz her gün bigumigu.com'dan bir doz almanız yeterli.

Alternatif iş imkanı

www.sadeceon.com

Sadeceon.com, gençlerin ve ek iş arayanların yetenekleri ile para kazanabilecekleri bir platform. 10 TL'ye ilgili çekici mikro servislere ve yeteneklere sahip olmanın mümkün olduğu site, aynı zamanda bu yeteneklerinizi sergileyebilme fırsatı da sunuluyor. Komik ve tuhaf yeteneklerden pazarlamaya, grafik tasarımdan çeviriye, teknolojiden akademiye kadar farklı kategorilerde hizmet sunan site, yeni iş fırsatları sunarken kişilerin eğlenceli hizmetleri de satın almasını sağlıyor.

Mağazalar bir arada

www.alve.com

Alve.com, yaklaşık 250 online mağazayı tek bir platform üzerinde bir araya getiriyor. İnternet üzerinden alışveriş yapan kullanıcıların beğeneceklerini düşündüğümüz platform, alışveriş yapmak isteyenlerin karşısına fiyat ve ürün karşılaştırma fonksiyonlarının yanı sıra satın alma rehberleri ve ürün incelemeleri de çıkartıyor. Teknolojiden moda, otomotivden spora, toplamda 6 ana kategoride ürün arama faaliyeti gösteren Alve.com, yaklaşık 3 milyon ürün sunuyor.

Vine platformu

www.vineturkiye.com

Vine kullanıyor veya Vine videolarını takip ediyorsanız bu platform hoşunuza gidebilir. En yeni ve popüler Vine videolarının yer aldığı sitede, en çok oy alan videoları da bulabilirsiniz. Elbette her kullanıcının videolarına ulaşabileceğiniz sitede, Vine fenomenlerinin videoları da yer alıyor. Hakan Hepcan, Erkan Aker, Anıl İltir ve Can Çekin gibi fenomenlerin videolarını bulabileceğiniz sitede, eğlenceli vakit geçirebilir, en popüler videoları takip edebilirsiniz.

Bilim dünyası

www.iflscience.com

Bilim dünyasına ilginiz varsa iflscience.com sık sık takip edeceğiniz bir internet sitesi olabilir. Çevresel, teknoloji, uzay, sağlık ve tıp, doğa ve hayvanlar, fizik ve kimya gibi kategorilerde dünyamızda olan biten her şeyden haberdar olabileceğiniz sitede, oldukça ilginç bilgiler yer alıyor. İlgili konularda makalelerin kaleme alındığı internet sitesinde, aydınlatıcı videolar da yer alıyor. Dilerseniz sitenin Facebook üzerinde takip edebileceğiniz sayfası da mevcut.

Fırsatı yakala

www.yakala.co

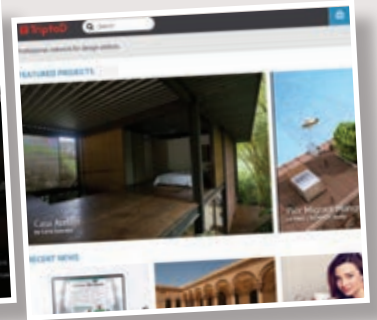
İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Bursa ve Adana çevresinde fırsatlar sunan bir fırsat sitesi olan yakala.co, tatil, ürün ve mağaza ana kategorileri altında pek çok fırsat sunuyor. Yeme-içme, sağlık ve güzellik, etkinlik-aktivite, eğitim-kurs gibi alanlarda da ilginizi çekebilecek fırsatların bulunduğu site, özellikle bu yaz aylarında işinize yarayabilecek pek çok tatil fırsatını da karşınıza çıkartıyor. Üye olabileceğiniz site, sizi yeni fırsatlardan haberdar da edebilir.

SALT sanat

www.saltonline.org

Sanat ve çevresinde gelişen etkinliklerle ilgileniyorsanız ve İstanbul'da yaşıyorsanız salt sanatla mutlaka tanışmanız gerekiyor diye düşünüyoruz. saltonline.org, SALT Beyoğlu, SALT Galata ve SALT Ulus kültür merkezlerinin ortak platformu. Herhangi bir kar amacı gütmeyen bir kültür kurumu olan SALT, sergi, söyleşi, film gösterimi, sunum, performans ve atölye çalışması gibi halka açık etkinliklere ev sahipliği yapıyor. Site tasarımıyla da dikkat çekiyor.

Profesyonel tasarımlar

www.triptod.com

TriptoD.com; tasarımcılar, tasarım ofisleri ve tasarım tutkunlarını bir araya getirmeye yönelik sosyal bir ağ platformu olarak dikkat çekiyor. Yerel ve uluslararası tasarım markalarının ürünlerini tasarım meraklılarıyla buluşturan site; mobilyadan aksesuara, banyo ürünlerinden aydınlatmalara, hatta motosiklet ve otomobil tasarımlarına kadar hizmet veren sanal showroom görevi görüyor. Tasarım tutkunları siteden tasarımcıları takip edebilirler.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarsliolu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarsliolu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

En sonunda Alan Turing'in 1950 yılında oluşturduğu testi geçen bir yazılım ortaya çıktı. Biraz tedirginlik verici bir gelişme...

AI sonunda insanoğlunu kandırmayı başardı

Şimdiye kadar, 1950'lerde belirlenen standartları aşan bir uygulama olmamıştı. Ancak artık durum değişti ve ilk defa bir Yapay Zeka yazılımı insan gibi davranmayı başardı.

AYIN OLAYI Yapay zeka insan olduğuna ikna etti!

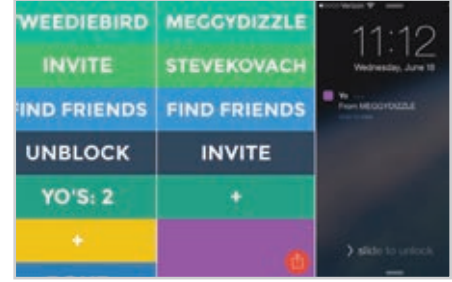
Londra'daki Royal Society'de gerçekleştirilen testler, bir bilgisayarın, bir insanı gerçek bir insan olduğuna ikna etmesiyle sonuçlandı. Tarihe bir ilk olarak geçen olay, aynı zamanda ünlü Turing Test'i geçen ilk bilgisayar yazılımının da geliştirilmiş olduğu anlamını taşıyor.

1950'de ilk bilgisayar programcılarında Alan Turing'in ortaya çıkardığı testin geçebilmesi için insan operatörün, iletişim kurduğu bilgisayarı insan sanması, bilgisayarın insanlarla eşdeğer bir düşünme kapasitesine sahip olması ve aynı görevleri tamamlarken bilgisayarla insanın yaptığı- nın ayırt edilememesi gerekiyor. 1950'de ortaya çıkan konsept, bugün hemen hemen bütünlüğünü koruyor. Metin tabanlı bir konuşma sırasında bilgisayarın kullanıcıyı canlı olduğuna ikna etmesi gerekiyor. Karar verecek olan kullanıcıların yüzde 30'unun bir insanla konuştuğunu söylemesi, makinenin sınavı geçmesi demek oluyor.

Bugün ise Eugene Goostman adındaki program, yüzde 33 başarı yakalayarak Turing Test'i geçen ilk bilgisayar olarak ismini tarihe yazdırdı. Test, daha önce sadece bilgisayar oyunlarındaki botlar tarafından başarıyla tamamlanmıştı.

ABD'de yaşayan Rusya vatandaşı Vladimir Veselov'un ve Rusya'da yaşayan Ukraynalı Eugene Demchenko'nun geliştirdiği program, 13 yaşındaki bir okul öğrencisini taklit ediyor ve web sitesinde sizinle konuşabiliyor.

Yapay zeka, henüz bizi bir kenara itip

Arkadaşlarımızla anlaşmak için bazen konuşmaya bile gerek kalmaz. "YO" işte tam da bu ayrıntı üzerine kurulu.

dünyayı ele geçirecek seviyeye ulaşmamış olabilir. Ancak bir bilgisayarın, etten, kemikten yapılmış bir insanı, sohbet ortamında da olsa, ayırt edilemeyecek biçimde taklit etmiş olması, yapay zeka dünyasını sallayacak bir gelişme. Şu an bu başarıyı kutlamak için ekip sistemi bir süre dinlenmeye almış durumda. Ama tekrar açıldığında www.princetonai.com/bot/bot.jsp adresinden kendinizde deneyebilirsiniz.

AYIN UYGULAMASI Mesaj yazmadan mesajlaşın

Hiçbir şey yazmadan mesajlaşmanızı sağlayan bir uygulamaya, "mesajlaşma uygulaması" der miydiniz? Yo adındaki yeni bir mobil uygulama, "sıfır" karakterle arkadaşlarınızla konuşmanıza olanak tanıyor. Uygulama, bildiğiniz mesajların yerine önceden belirlenmiş, tek bir mesaj gönderiyor. Bu mesaj ise sadece "Yo"dan ibaret. Uygulamanın çalışma mantığı ise, verdiği eğitime göre şöyle: "Arkadaşlarınıza 'Günaydın' mı demek istiyorsunuz? YO'layın.

Mahmut Karşioğlu'nun
blog'undaki diğer
yazıları için
TikTag'leyin

Sevgilerinize 'Seni düşünüyorum' mu demek istiyorsunuz? Sadece YO deyin." Yo, kendisini ortaya çıkaran Arbel'e göre yatırımcılarından 1 milyon dolarlık yatırım elde etmiş bulunuyor. Uygulamayı kullanabilmek için e-postayla kaydolmanız, Facebook veya Twitter'a bağlanmanız gerekmiyor. Hatta uygulamayı açmanız bile şart değil. Arbel, uygulamanın iletişimi sosyal medyanın dışında da değiştireceğine inançlı. Uygulama, şu an itibarıyla Google Play ve Apple App Store üzerinden indirilebiliyor. Uygulamadan hiçbir şey anlamayanlara Arbel'in bir itirafı var: "İlk başta, ben de anlamamıştım." Bu yüzden takılırsanız, rahat olun, endişe etmenizi gerektirecek bir durum yok.

AYIN İŞ İLANI Windows 9 için programcı aranıyor

Microsoft'un Windows işletim sistemi senelerdir aynı kaynak kodu üzerinden devam ettiriliyor. Windows işletim sisteminin daha akıcı ve modern olmak için bu kaynak kodlarının değişmesi gerektiğinin çok sık konuşulmaya başlandığı bu günlerde, Microsoft işe el atmış gibi gözüküyor...

Yayınlanan yeni iş ilanına göre Microsoft, işletim sisteminin kaynak kodlarını güncellemek için kolları çoktan sıvamış. İş ilanında, üst düzey kullanıcı arayüzü deneyiminden bahsediliyor. Hatta iş ilanında "Çalıştığınız projeyi anneniz bile basitçe anlayabilmeli" gibi bir cümle de yer alıyor. Bu cümleden, Microsoft'un çok basit ve çok kullanışlı bir işletim sisteminin temellerini attığı anlaşılıyor.

İlanda şu cümleler dikkat çekiyor: "Ekipteki bir geliştirici olarak sizin yüksek kaliteli mimariyi, Windows'un yüksek seviye kullanıcı arayüzüne entegre etme sorumluluğunuz bulunuyor. Aynı zamanda yaratacağınız ürün hakkında kritik kararlar verebilmelisiniz. Kullanıcı arayüzünde eski kaynak kodlarını XAML olarak güncellemeli / değiştirmelisiniz. Kullanıcı arayüzünün ne kadar kullanılabilir ve stabil olduğuna kendiniz karar vereceksiniz."

Microsoft'un eski yazılım mühendisleri ve bağımsız yazılımcılar, bu ilandan sonra, şirketin Win32 klasörünün içinde bulunan kodları değiştireceğini düşünüyorlar. Geçtiğimiz günlerde Windows 9 hakkında dedikodular yayılmaya başlamıştı. Microsoft'un bu işe alımında Windows 9'da çalışmak üzere geliştiriciler aradığı da bir başka söylenti. Windows 9'un 2015 senesi içinde satışa çıkacağı konuşuluyor.

AYIN OYUNU Internet Explorer üzerinden oynayın

Microsoft, web tarayıcısının ne kadar hızlı ve yetenekli olduğunu, çeşitli HTML5 uygulamaları ve oyunları ile göstermeyi pek seviyor. Firma bugün ise yeni Internet Explorer projesiyle karşımızda.

Gargantia: Sky Courier, Microsoft ve Japon anime stüdyosu Production I.G ortaklığıyla ortaya çıkmış bir oyun. Hikaye ve görev olmak üzere iki farklı moddan oluşan Sky Courier, geleneksel anime stili grafiklere sahip ve oyuncularına saatler boyu eğlence vad ediyor.

Oyunun arkasında ise açık kaynak kodlu Turbulenz Engine bulunuyor (kodlara Git-

İŞİD militanlarının dünyayla bağıını kesmek için Irak'ta tüm sosyal medya engellendi.

Hub üzerinden erişilebiliyor). Daha fazla teknik detayla ilgilenenler, modern.ie web sayfasına göz atabilirler. Oyunu oynamak için ise <http://fly.gargantia.jp/> adresini ziyaret edebilirsiniz.

AYIN ÖNLEMİ Bu ülkede artık sosyal medya yok

Birkaç gün önce Musul'da başlayan olaylar hemen her sektörü etkilediği gibi belirli bir kesimin gündelik hayatlarında da derin değişikliklere yol açtı.

Salı günü başlayan olaylar, IŞİD'in Irak başkenti Bağdat'a yürümesi ile iyice kızıştı. Sıcak savaşa girmekten çekinen Irak hükümetiyse, bu grubun ilerleyişini yavaşlatmak için bazı kararlar aldı; özellikle IŞİD militanlarının dünyayla iletişimi kesmek için, ülkedeki Facebook, Twitter ve YouTube girişlerini tamamen engelledi. Dün itibarı ile başlayan uygulamada neredeyse tüm medya araçlarına engel koyuldu. Farklı proxy ya da VPN sunucusu kullanarak engelli aşan bazı Iraklılar, durumu Tweet atarak ya da Facebook iletileri paylaşarak tüm dünyaya duyurdular.

Engellenmenin en büyük sebebiyse şüphesiz IŞİD'in sosyal medya araçlarını çok fazla kullanması oldu zira militanlar ele geçirdikleri bölgelerin birçok farklı videosunu paylaştıkları gibi, aynı zamanda da Facebook ve Twitter üzerinden attıkları mesajlarla dünyaya düzenli olarak ne yaptıklarını gösteriyorlar. Twitter ise attığı bir tweet ile Irak'tan servislerine ulaşamayan insanların raporlarını gördüklerini ve servislerinin yeniden kullanıma açılması için ellerinden geleni yapacaklarını beyan etti. 🇮🇷

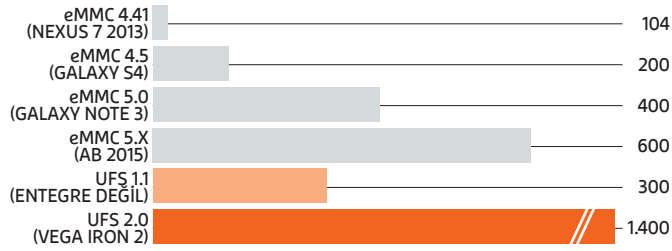

Üç kat hız

Hız karşılaştırması – eMMC ve UFS

Akıllı telefon ve tabletlerdeki standart Flash bellek bağlantısı eMMC'yi kullanıyor. Fakat eMMC'ler potansiyel bakımından, 2015 için planlanan UFS 2.0'ın çok gerisinde kalıyor.

HIZ KARŞILAŞTIRMASI – EMMC İLE UFS (MB/S CİNSİNDEN)

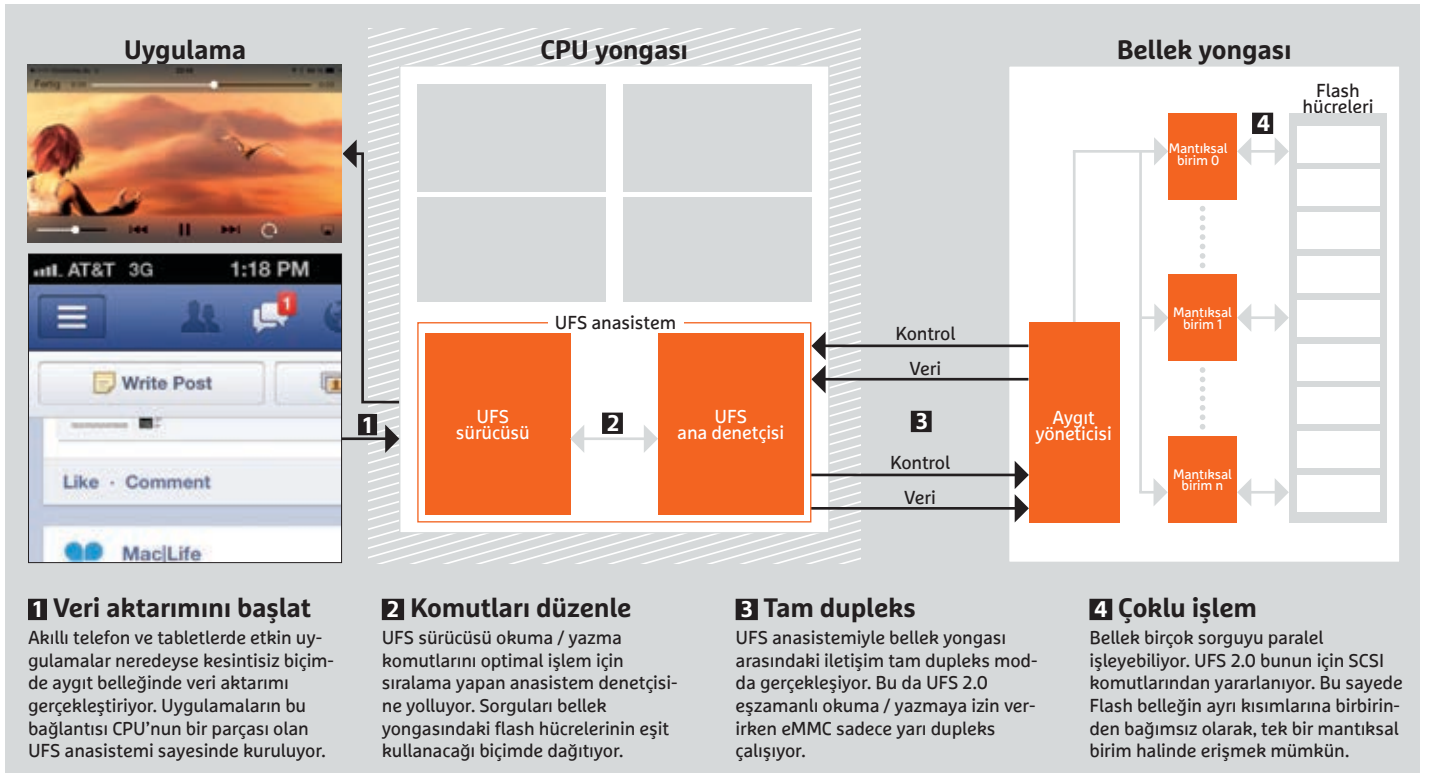
eMMC ve UFS özellikleri karşı karşıya

Depolama bağlantısı söz konusu olduğunda hız her şey değil. eMMC ile UFS'nin en önemli özelliklerini (güç tüketimi ve adreslenebilir maksimum bellek gibi) karşılaştırıyoruz.

İşlev	eMMC	UFS
Disk bölümü sayısı / önyüklenir	4 / ■	8 / ■
Korumalı disk bölümü	■	■
Maksimum depolama kapasitesi	2 TB'a kadar	2 TB'dan fazlası mümkün
Çoklu işlem	□	■
Bağlantı türü	Paralel	Seri
Komut seti	Kendine özgü	SCSI
İletişim kanalı	Yarı duplex	Tam duplex
Komut sıralama	□	■
Trim / güvenli silme	■ / ■	■ / ■
Güç tüketimi – İşletim / bekleme	Yaklaşık 1 mW/ 0,5 mW'nin altında	Yaklaşık 1 mW/0,5 mW'nin altında

■ VAR □ YOK

UFS 2.0 verileri böyle kaydedip okuyor

Mobil aygıtlar için turbo bellek

Akıllı telefonlarda ve tabletlerde kullanılan flash bellekler bilgisayarlardaki SSD'lere kıyasla çok yavaş. UFS 2.0'ın bunu değiştirmesi bekleniyor. Turbo belleği açıklıyoruz.

JG / Barış Emre ALKIM

Flash bellekler şimşek hızında. CHIP'in SSD test tablosuna göre bilgisayarlarda ve dizüstülerde bulunan flash bellekler doğru türden bağlantı kullanıldığında saniyede 500 MB hız ile okuyup yazabiliyor. Bu bir CD-ROM'u 1,3 saniyede tümüyle dolduracak kadar hız demek. Ne var ki akıllı telefonlar, tabletler, e-kitap okuyucular ve diğer mobil aygıtlar söz konusu olduğunda kazın ayağı öyle değil. Bu aygıtlarda ne yazarken ne okurken saniyede 500 MB'a erişen oluyor. PC'lerdeki gibi SATA SSD'ler söz konusu olmadığından hız taş çatlasa 50 MB/sn'de kalıyor. Sebebi de bu aygıtlarda çok daha yavaş bir depolama bağlantısı sunan gömülü multimedya kartı (eMMC) kullanılması.

Bu eMMC'ler dahili SOC'ların (yonga üstünde sistem) bir parçası ve akla gelen her türden akıllı telefonda ve tablette yer alıyor. Tarihsel olarak bakıldığında akıllı telefonlardaki bellekler bir zamanlar dijital fotoğraf makineleriyle özdeşleştirilen ve Compact Flash'a alternatif olarak kullanılan multimedya kartlarının soyundan geliyor. Her yıl eMMC'nin yeni bir sürümü çıkıyor. Söz gelimi Nexus 7'de eMMC 4.1 bağlantısı yer alıyor ve bu sayede saniyede 104 MB'ı geçen hızlar elde edilebiliyor. 2011'de eMMC'ye alternatif olarak JEDEC tarafından standartlaştırılan ilk UFS'nin (evrensel flash depolama) bu rakamı da geçeceği söyleniyor. Ne var ki UFS'nin 1.1 sürümü eMMC karşısında elle tutulur bir avantaj sunmadığından yaygınlaşamadı. Bu durum Eylül 2013'te tamamlanan UFS 2.0 tarafından değiştirilecek. Saniyede 1.400 MB hız sunabilen bu yeni turbo bellek bu yıl tüm piyasanın altını üstüne getirebilir. UFS 2.0 bir saniyede iki CD-ROM dolusu bilgiyi depolayabiliyor ve SSD'lerin tozunu atıyor.

UFS flash SSD'ye bile fark atıyor

eMMC bağlantılarının yavaş olmasının bir sebebi de enerji tüketimi kaygısı. Çoğu mobil aygıtta pil tasarrufu hızdan daha önemli ve eMMC bu konuda çok başarılı. Hatta, güç tüketimi söz konusu olduğunda yeni UFS 2.0 bile eMMC'nin performansı ile ancak boy ölçüşebiliyor. İşlemler sırasında yaklaşık 1mW güç harcıyor ve her iki standartta da bekleme konumunda güç tüketim düzeyi 0,5 mW'ın altında. UFS 2.0 tam yük altındayken eMMC'den daha çok güç harcıyor ancak işini nispeten daha hızlı bitirdiğinden bekleme konumuna daha erken dönebiliyor. Yani bir nevi enerji dengesi sağlanıyor. eMMC'nin yaygınlığının bir diğer nedeni de maliyet. Bu depolama bağlantısı ucuza ve seri olarak üretiliyor. UFS 2.0 ise ciddi oranda daha pahalı ve en azından başlangıçta, pahalı ay-

gıtlarda kullanılması daha uygun.

Buna karşılık UFS 2.0 piyasada şu an bulunan eMMC 5.0 standardının üç katından daha yüksek aktarım hızlarına erişebiliyor. Hız artışının altında akıllıca verilmiş tasarım kararları yatıyor. Söz gelimi UFS'de ana bilgisayarlar flash bellek arasında veri değişimi tam duplex süreçle yapılabiliyor. eMMC'den farklı olarak bellek erişim işlemleri eşzamanlı okuma ve yazmaya izin veriyor. Dahası, ek kontrol kanalları verinin güvenli biçimde ulaştırılmasına olanak tanıyor. Gereksiz bekleme süreleri (örneğin uzun yazma işlemlerinden önce gerçekleşenler) geçmişe karışıyor. Tüm iletişim CPU yongası içinde yer alan UFS ana denetçisine UFS sürücüsü tarafından taşınıyor. İşte bir sonraki hızlandırıcı da burada devreye giriyor. Denetçi, gelen komutları en hızlı işlenecek biçimde sıfırlıyor. Ardından da UFS 2.0 bir kuyruktaki komutları bellek yongasıyla paralel biçimde iletir (komut sıralama).

Dâhili hafıza ve zekâ

Komut kuyruğu bir öncelik belirleme işlemi gerektiriyor. Bir video oynatıcının veri alma hızı tarayıcının arka planda veri indirmesinden daha fazla. Seri bağlantı komutları yeni bir şey değil, USB 3.0'da da kullanılıyor ve SCSI protokolünden alınma. Dolayısıyla UFS 2.0 bellek bloklarını paralel bir biçimde bağımsız mantık birimleri (LUN, yani mantıksal birim numarası) olarak adreslemeyi mümkün kılıyor. Bu da eMMC'ye kıyasla bir diğer hız avantajı sağlıyor. Eğer eMMC kullanılırsa tüm sistemin bir sonraki işlem başlayana kadar eldeki işlemin bitmesini beklemesi lazım. UFS 2.0 ise aynı anda koltuğunda birden çok karpuz taşıyor ve böylece çoklu işlem için en iyi desteği sağlıyor.

Hız avantajlarına ek olarak UFS eMMC'den daha fazla belleği destekliyor. 32 bitlik adresleme sistemi eMMC'nin sadece 2 TB flash bellek kullanmasına izin veriyor. Bu rakam en son akıllı telefonlar ve tabletler için yeterli olsa da geleceğin garantisi değil. UFS adresleme sistemi konusunda daha esnek ve 2 TB eşliğini kolayca atlayabiliyor. Adreslenebilen bellek miktarı UFS sürümüne göre değişiyor. UFS sayıca sekiz adede kadar disk bölümü kurulmasına ve bunlardan önyüklemeye yapılmasına izin veriyor. Dahası, disk bölümleri koruma işleviyle de donatılmış, o yüzden şifreleme anahtarı gibi hassas verileri saklayabiliyor. Yeni UFS 2.0, Qualcomm'un yakında çıkacak ve sonbahardan itibaren piyasayı domine edecek Snapdragon 805 SOC yongasında yer alacak. Bu SOC'yi barındıran ilk akıllı telefon Pantech Vega Iron 2 olacak ve diğer aygıtlar da peşi sıra gelecek.

balkim@chip.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

KOR-FX GAMING VEST

Oyunlar çok daha canlı olacak

Video oyunlarında artık, "hissetme" dönemine giriyoruz. Bu oyun yeleği, oyunlardaki tepkileri vücudumuzda hissetmemizi sağlayacak. Bir kılıç dövüşünde aldığımız yaraları, yediğimiz yumrukları, atla giderken yaşadığımız sarsıntıyı, otomobille sağa sola çarparken oluşan kuvveti daha gerçekçi şekilde yaşamak mümkün olacak. Heyecan verici değil mi? Kickstarter'daki kampanya başarılı olursa yeleği yakında giyebileceğiz.

Fiyat: Belli değil
Bilgi için: korfx.com

V E S S Y L

İçinde ne olduğunu bilen bardak

Sağlıklı yaşamak için sıvı almak önemli ancak aldığınız sıvının içinde ne kadar şeker var, ne kadar kalori var, ne kadar protein var? Bunları bilmek de önemli. Bu yeni akıllı bardak projesi, içindeki sıvıyı hızla analiz ederek içeriği hakkında sahibine bilgi veriyor. Böylece kullanıcı rejimini daha kolay kontrol edebiliyor. Üstelik akıllı bardak, telefon uygulamasıyla da iletişim halinde olarak, günlük rejiminizi takip etmenize yardımcı oluyor. Akıllıca bir ürün.

Fiyat: Belli değil.
Bilgi için: www.myvessyl.com

3 6 0 C A M

360 derece fotoğraf çekmek zor değil

Google'ın, arabalarının üzerine monte ettiği, dev safir biçimli kameraları belki hatırlıyorsunuzdur. Bunlar 360 dereceli fotoğraf çekebilen özel tasarım kameralar. Ancak boyutları da bir insan boyutunu bulduğu için ancak otomobille taşınabiliyorlar. Kickstarter'da ortaya çıkan 360cam projesi ise cebe sığacak boyutlarda bir kamera sayesinde 360 derecelik fotoğraflar çekmeyi mümkün kılıyor. Üstelik, gerçek zamanlı video streaming imkanı da veriyor.

Fiyat: belli değil

Bilgi için: www.360.tv

E D Y N

Bahçenizi kontrol eden akıllı cihaz

Güneş enerjisiyle çalışan bu cihaz, toprağın nemini ve diğer değerlerini sürekli kontrol ederek kullanıcının cep telefonuna gerekli uyarıları gönderiyor. Böylece üzerine titredığınız bir çiçeğin ihtiyaçlarını anı anına görebiliyor, su verme zamanını, gübre veya besin takviyesi zamanını kolayca kontrol edebiliyorsunuz.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.edyn.com

M O O G T H E R E M İ N İ

Vücut hareketinden müziğe

Thermin, elektronik bir müzik aleti. İnsan vücudunun hareketlerine göre dijital sesler üreten thermin'ler sayesinde çok farklı melodiler üretmek mümkün oluyor. Moog Thermini de, yaz partilerinde elektronik müzik çalmak isteyen parti severleri mutlu edecek bir ürün olarak karşımızda duruyor. Fiyatının da makul düzeyde olması, Thermin çalmaya başlamak isteyenler için onu ideal bir ürün haline getiriyor.

Bilgi için: Thinkgeek.com

Fiyat: 300 dolar

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

Windows

- 1 KISA NOTLAR** Yapışkan Notlar'a farklı yazı tipleri ve düzenlerde notlar alın
- 2 WINDOWS 8.1** Yeni Başlat Düğmesini tüm özellikleriyle, doğru kullanın
- 3 WINDOWS** Komut Dosyası kullanarak RAM'inizde boş alan açın
- 4 WINDOWS 7** Windows üzerinde DLNA akış servisini kurmak
- 5 WINDOWS 8** Kablosuz bağdaştırıcıyı sistem ayarları üzerinden açıp kapatın
- 6 WINDOWS 7** Daha düzenli bir bilgisayar için diskte ek bölümler oluşturun
- 7 WINDOWS 8.1** Bilgisayarı tamamen fabrika ayarlarına sıfırlamak
- 8 AĞ** Kendi ağ engellerinizi kolayca ve etkin biçimde kurun
- 9 SİSTEM** Sistem diskinizin birebir kopyasını oluşturun
- 10 BAKIM ARACI** Eldeki kaynakları kullanarak sabit diskin erişim süresini kısaltın
- 11 EV AĞI** Eldeki kaynakları kullanarak modemini mevcut IP adresini bulmak

Donanım

- 12 WLAN ADAPTÖRÜ** Bir araçla internet bağlantısını birden fazla aygıtla paylaşın
- 13 AKILLI TV** Ekran paylaşımı bu ipuçlarıyla anında çalışır
- 14 USB BELLEK** USB belleği Mac üzerinde biçimlendirerek PC'de de sorunsuz çalışmasını sağlayın
- 15 USB DİSK** İstenmeyen bölümleri silin ya da yeni verilerle başka bir bölüm yaratın
- 16 İŞLEMCİ** Başlangıç programlarını kapatarak ağır işlemci kullanımını azaltın
- 17 SSD** Otomatik disk birleştirme işlemini geçersiz kılın
- 18 SSD** Depolanmış içeriklerin tedbir amaçlı yüklenmesini tamamen kaldırın

Fotoğraf

- 19 KÖNÜ SEÇİMİ** Akşam ve gece fotoğrafları için mükemmel planlama ve profesyonel kurulum
- 20 FOTOĞRAF MAKİNESİ SEÇİMİ** Fotoğraflarınız için kaç megapiksel gerektiğini belirleyin
- 21 PAINT.NET** Yeni arka plan ekleyin ya da öğeleri kesin
- 22 PAINT.NET** Fotoğraf boyutlarını pratik değiştirme
- 23 FOTOĞRAF DÜZENLEME** Photoshop ile fotoğraflarınıza keskin görünüm
- 24 MAGIX VIDEO DELUXE** Videolarınızda Sin City efekti kullanın
- 25 PAINT.NET** Fotoğrafınızı hızlıca yuvarlayın

Mobil

- 26 MAIL HİZMETİ** Android akıllı telefonunuzu Outlook ile senkronize edin
- 27 ANDROID** Hafızadan kazanmak için uygulamaları SD karta taşıyın
- 28 KINDLE** Kindle kütüphanesinden istenmeyen e-kitapları kendiliğinden silin
- 29 KINDLE FIRE HD** Sanal klavyenin kendisinden dilini ve düzenini belirleyin
- 30 IPHONE 5S** Parmak izi sensörünü giriş için düzenleyin

Sosyal ağlar

- 31 STAYFRIENDS** StayFriends hesabınızı silin
- 32 GOOGLE DOKÜMANLAR** Çevrimiçi formlar yaratın ve değerlendirin
- 33 FACEBOOK** Bir Facebook uygulamasıyla çevrenizi keşfedin

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

1 KISA NOTLAR Yapışkan Notlar'a farklı yazı tipleri ve düzenlerde notlar alın

Windows'un not alma uygulaması Yapışkan Notlar, sürekli göz önünde bulunması gereken notlar ve hatırlatmalar için oldukça pratik bir uygulama. Dahili olarak yazı tipi ya da düzeni değiştirme seçeneklerine sahip olmadığı için, sürekli göz önünde duran bu notlar bir süre sonra sıkıcı gelmeye başlayabilir. Fakat bu notları daha eğlence- li hale getirmek mümkün.

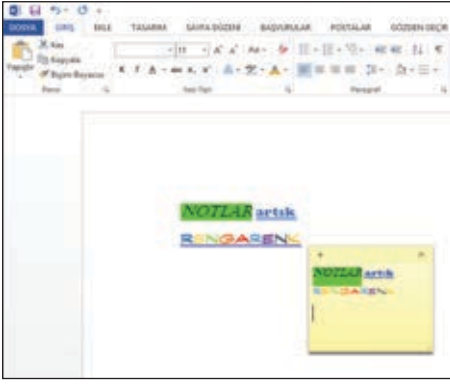
Bunun için, "Microsoft Word" ya da başka bir yazı düzenleyici açın. Notunuzu buraya yazın, rengini ve düzenini istediğiniz gibi değiştirin. Ardından düzenlediğiniz yazıyı seçin ve [Ctrl]+[C] tuş kombinasyonunu kullanarak panoya kopyalayın. Şimdi Yapışkan Notlar'ı açın ve [Ctrl]+[V] kombinasyonunu kullanarak değiştirdiğiniz yazıyı Notlar'a yapıştırın.

2 WINDOWS 8.1 Yeni Başlat Düğmesini tüm özellikleriyle, doğru kullanın

Windows 8 ile birlikte Microsoft'un Başlat düğmesini kaldırması pek çok kullanıcı tarafından tepkiyle karşılanmıştı. Tepkilere kulak veren Microsoft, Windows 8.1 güncellemesiyle birlikte Başlat düğmesini yeniden eski yerine koydu fakat artık Başlat'a tıklandığında Başlat menüsü yerine kutucukların bulunduğu Başlangıç ekranı açılıyor, ki aynı ekran Windows 8'de sol alt köşeye tıklandığı zaman da açılıbiliyordu.

Başlat düğmesine sağ tıklandığında ise Windows 8'de karşımıza çıkmayan kullanışlı özellikler Windows 8.1'de beliriyor. Komut İstemi, Görev Yöneticisi, Çalıştır ve Dosya Gezgini bu özelliklerden birkaçı. Ayrıca bilgisayarı kapatabileceğiniz ya da yeniden başlatabileceğiniz pratik menü de burada yer alıyor.

Fakat yeni Başlat düğmesi yeni sorunları da beraberinde getiriyor. Örneğin, pek çok kullanıcı Windows 8.1'li bilgisayarını bir etki alanına bağladıktan sonra Başlat düğmesinin sağ tıklama fonksiyonunun bozulduğundan şikayet ediyor. Bunun sebebi, sunucu kullanıcının yerel profilinde oluşturulan "C:\Users\[Kullanıcı Adınız]\AppData\Local\Microsoft\Windows\WinX" yollu dosyanın hatalı oluşturulması. Ancak, bu dosyayı, altındaki diğer tüm dosyalarla birlikte başka bir kullanıcıdan

1
Değişik notlar
Word'de yapılan
düzenlemeler
notlara da
aktarılabilir.

2
Doğrudan erişim
Yeni Başlat
düğmesi eski
tadını vermese
de yeni
özelliklere
sahip.

kopyalayıp yukarıda belirtilen konuma yapıştırdığınız zaman Başlat düğmesinin sağ tık işlevi geri gelecek.

3 WINDOWS Komut Dosyası kullanarak RAM'inizde boş alan açın

Windows, yoğun olarak kullanılan verileri hızlı erişim için RAM üzerinde saklar. Fakat sabit disklerle kıyasla çok daha küçük kapasiteye sahip olan bellekler bir süre sonra dolmaya başlar, bu da uygulamaların yavaş çalışmasına neden olur.

Hazırlayacağınız bir komut dosyası ile Windows'un ara sıra RAM'i temizlemesini sağlayabilirsiniz, bu durumda Windows öncelikle en az ihtiyaç duyulan verileri temizleyecektir. Bilgisayarınız boğulduğunda ve yeniden RAM alanına ihtiyaç duyduğunuzda oluşturduğunuz komut dosyasını çalıştırabilir ve dolu bellek problemini çözebilirsiniz.

Komut dosyası oluşturmak için öncelikle Not Defteri'ni açmanız gerekiyor. Şimdi içine şu satırları yazın: "FreeMem = Space(32000000)". Farklı Kaydet'e tıklayarak dosyayı kaydedin, ".txt" olan uzantısını ".vbs" olarak değiştirin ve "Kodlama" için "ANSI"yi seçin. Artık oluşturduğunuz komut dosyasına çift tıkladığınız zaman bellekte belirlediğiniz miktar kadar alan (bizim örneğimizde 32,000,000 Byte yani 32 MB) boşalacak. Bu miktarı belirlerken dikkatli olmanızda fayda var, çünkü mevcut bellek miktarınızın yarısından fazlasını boşaltmaya kalkışsanız bilgisayarınız ha-

ta verip çökebilir, böyle bir durumda hemen endişelenmenize gerek yok, çünkü en fazla kaydetmediğiniz verileri kaybedersiniz. Bu yüzden bellek boşaltma işlemine başlamadan önce mutlaka açık dosyalarınızı kaydettiğinizden emin olun.

4 WINDOWS 7 Windows üzerinde DLNA Akış servisini kurmak

DLNA hizmeti ile Windows üzerinden tüm medya cihazlarınıza bağlanabilir, bu cihazlara akış gönderebilir ve veri alıp verisi yapabilirsiniz. Başlat düğmesine tıklayın ve arama bölümüne "Ev" yazın. "Ev Grubu"nu seçin, burada bilgisayarınızdan diğer cihazlara aktarmak istediğiniz içerikleri (Örneğin görüntüler, videolar ve müzikler) seçin.

Ayrıca "Görüntüleri, müzikleri ve videoları ev grubundaki tüm cihazlara akış yap" seçeneğini de aktif hale getirerek transfere izin verin. Ardından "Değişiklikleri kaydet" butonuna basın.

Tekrar Başlat düğmesine basın ve bu sefer arama kutusuna "Medya" yazın, "Medya akış seçenekleri" seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede medya kitaplığınıza isim verebilirsiniz. Akış yapmak istediğiniz cihazlar için de "Akışa izin ver" seçeneğini işaretlemelisiniz. "Şu konumdaki cihazları göster" seçeneğinden "Tüm ağlar"ı seçerseniz daha önce erişemediğiniz cihazlara da erişebilirsiniz.

Alt kısımda her cihaz için ayrı ayrı listelenen izin listesinde, paylaşım yapmak is-

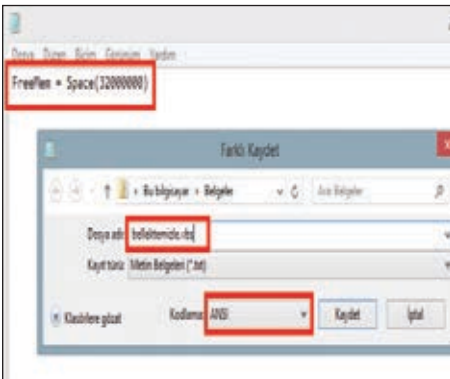
tediğiniz cihazları işaretleyin. İşaretli olmayan cihazlara daha sonra DLNA istemcisiinden de erişilemez. İsterseniz her cihazla farklı medyaları paylaşabileceğiniz ince ayarları da buradan yapabilirsiniz. "Tamam"a basarak yapılan değişiklikleri kaydedin ve pencereyi kapatın.

Windows Media Player'ı açtığınız zaman sol kısımdaki menüde "Diğer medya kitaplıkları" isimli bir başlık göreceksiniz. Ağınıza kayıtlı tüm çevrimiçi cihazlar burada listelenecek. Bu cihazlardan birine çift tıkladığınızda, o cihazdaki tüm paylaşılan içeriklere erişebilir ve bunları oynatabilirsiniz.

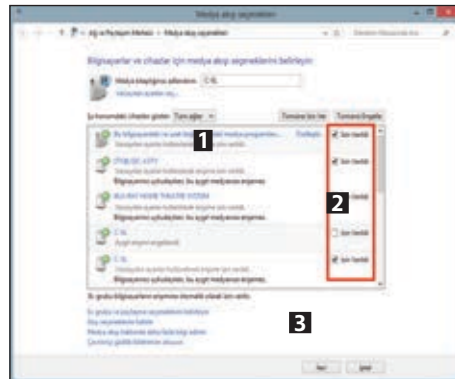
5 WINDOWS 8 Kablosuz bağdaştırıcıyı sistem ayarları üzerinden açıp kapatın

Windows 8'in yeni arayüzünde pek çok ayar gizli duruyor, bunlardan biri de kablosuz ağ bağdaştırıcısının yönetimi. Hızlıca ulaşmak için [Windows]+[W] tuş kombinasyonu ile arama çubuğunu açın ve "wlan" yazın. Çıkan sonuçlarda "Kablosuz cihazları açın ve kapatın" seçeneğine tıklayın. Açılan ekranda Kablosuz cihazlar menüsünün altından Wi-Fi'yi ve Bluetooth'u açıp kapatabilirsiniz.

Kablosuz bir ağa bağlanmak için ise [Windows]+[I] tuş kombinasyonu ile Ayarlar'ı açın. WLAN simgesine tıkladığınız zaman çevrenizdeki tüm kablosuz ağlar listelenecek. Buradan bağlanmak istediğiniz kablosuz ağı seçebilirsiniz. Ağlar menüsünde "Uçak modu" seçeneğinin kapalı ol-

3
Dosya uzantısını değiştirerek kaydedin
Dosya uzantısını .vbs olarak değiştirmek yazı dosyasını Visual Basic komutuna dönüştürür.

4
Akış kontrolü elinizde
Listede işaretlenmediğiniz bir cihaz daha sonra hiçbir uygulamada karşınıza çıkmaz.

duğundan emin olun. Aksi takdirde tüm veri trafiğiniz kapalı olduğu için bilgisayarınız ağlara bağlanamayacaktır. Eğer buna rağmen ağa katılamıyorsanız bilgisayarınızın üzerindeki fiziksel WLAN anahtarı kapalı kalmış olabilir.

6 WINDOWS 7 Daha düzenli bir bilgisayar için diskte ek bölümler oluşturun

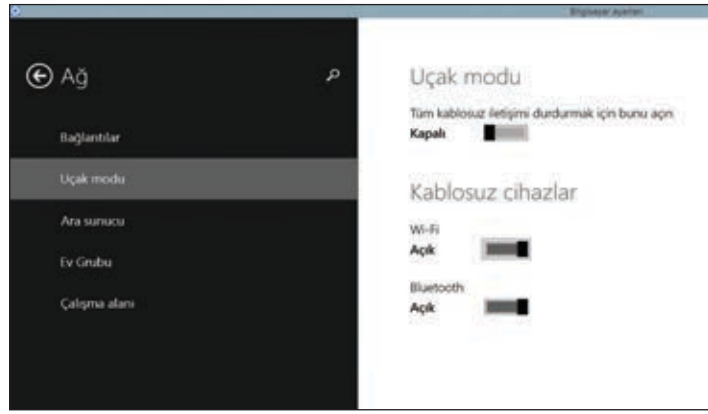
Sabit diskte yeni bölümler oluşturmak çokcuk oyuncağı, üstelik ek bir yazılıma da ihtiyaç yok. Yeni bir bölüm oluşturmak için öncelikle mevcut diskinizdeki gereksiz dosyaları temizleyerek yer açmanız gerekiyor, çünkü mevcut diskinizin bir bölümü yeni disk olarak atanacak. Bunun için, "Bilgisayarım"a sağ tıklayın ve açılan menüde "Yönet"e tıklayın. Sol kısımdaki listede "Depolama" sekmesinin altında "Disk Yönetimi"ne tıklayın. Sağ tarafta küçültmek istediğiniz diskin üzerine sağ tıklayın, açılan menüde "Birimi Küçült..." seçeneğine tıklayın.

Şimdi açılan ekranda diski ne kadar küçültmek istediğinizi belirleyin. Bu miktar en fazla, disk üzerinde kullanılmayan alan kadar olabilir. Seçiminizi yaptıktan sonra "Tamam"a basarak işlemi gerçekleştirin. Şimdi yeni oluşan "Ayrılmamış" yazılı alana sağ tıklayın ve "Yeni Basit Birim"i seçin. Açılan penceredeki adımları takip ederek yeni birimi oluşturun. Yeni bölüm oluşturulacak, formatlanacak ve kullanılabilir bir disk birimi olarak Bilgisayarım'da yerini alacak.

7 WINDOWS 8.1 Bilgisayarı tamamen fabrika ayarlarına sıfırlamak

Windows 8.1'i bilgisayarınızı satmak ya da bir başkasına vermek istiyorsanız, cihazınızı format atmak veri güvenliğinizi için yeterli olmayabilir.

Böyle bir durumda cihazınızı fabrika ayarlarına almanız gerekiyor. Cihaz bu şekilde sıfırlandığı zaman silinen verilerin üzerine karışık yeni veriler yazılıp yeniden siliniyor ve böylece kişisel verilerinizin geri kurtarılamaması garantileniyor, üstelik bu

5 **WiFi anahtarı**
Eğer kablosuz ağ adaptörünüz kapalıysa, bilgisayarınızın üzerindeki kablosuz ağ anahtarı açık olsa bile ağlara bağlanamazsınız.

işlem için fazla zahmete de girmiyorsunuz. Bunun için, fareyi sağ köşelere dokundurup Düğmeler'i açın, burada alt kısımda "Ayarlar"ı seçin. Şimdi alt kısımdaki "Bilgisayar ayarlarını değiştir" düğmesine tıklayın. Sol kısımda "Güncelleştirme ve kurtarma" seçeneğine ve "Kurtarma"ya tıklayın. Sağ tarafta "Her şeyi kaldırın ve Windows'u yeniden yükleyin" bölümünün altında "Başlayın"a tıklayın. Gelen soruları "İleri" diyerek kabul edin. Eğer sisteminizde Kurtarma bölümü bulunuyorsa Windows bunu otomatik olarak fark edecek ve sıfırlama için kullanacak.

Eğer yoksa sizden Windows 8.1 kurulum DVD'sini takmanızı isteyecek. Ardından hangi bölümü sıfırlamak istediğinizi soracak. Burada Windows'un yüklü olduğu birimi ya da tüm birimleri seçebilirsiniz. Verilerinizi saklamak fakat Windows'u sıfırlamak istiyorsanız sadece Windows'un yüklü olduğu bölümü seçmeniz gerekiyor. Kararınızı verip silme işlemine başladığınız zaman ise diski tamamen silmek isteyip istemediğiniz soruluyor.

Burada "Yalnızca dosyalarımı kaldır"a tıklarsanız, sürücüler ve değiştirdiğiniz ayarlar saklanır, "Sürücüyü tümüyle temizle" seçeneğini seçerseniz tüm içerik geri döndürülemeyecek şekilde silinir. Kararınızı verdikten sonra son bir kez daha emin olup olmadığınız sorulacak, "Temizle" seçeneğini seçtikten sonra işlem başlayacak. Bu işlem birkaç saat sürdüğünden yarıda kesil-

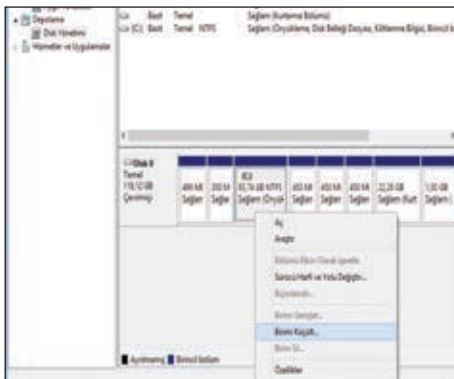
memesi için dizüstü bilgisayarınızı şarja bağlamanızı tavsiye ederiz.

8 AĞ Kendi ağ engellerinizi kolayca ve etkin biçimde kurun

Windows üzerindeki ağ iletişimini hosts dosyası kontrol eder. Burada WLAN bağdaştırıcısının ağ trafiği için genel yasaklar ya da komutlar yer alır. Ağ trafiğinde kontrolü ele almak için hosts dosyasını düzenlemeniz gerekir. Bunun için, Not Defteri'ni Yönetici olarak çalıştırın. "Dosya>Aç" yolunu izleyin, açılan pencerede "C:\Windows\System32\drivers\etc" konumuna gidin. Sağ alt kısımda "Metin Belgeleri (*.txt)" olan kısmı "Tüm Dosyalar (*.*)" olarak değiştirin. Şimdi listeden "hosts" dosyasını seçin. Hosts dosyası yoluyla belirli bir sunucudan gelen tüm ağ trafiğini engellemek için sunucunun IP adresini (örneğin "127.0.0.1") erişilemez hedef olarak ayarlamalısınız. Örneğin, "127.0.0.1 google.com" satırını yazarsanız "Google.com" sitesine erişimi engelleyebilirsiniz. Daha sonra yaptığınız değişiklikleri kaydetmeyi unutmayın.

9 SİSTEM Sistem diskinizin birebir kopyasını oluşturun

Bir Linux dağıtımı olan Clonezilla tüm sabit diskinizin birebir kopyasını kolaylıkla almanızı sağlıyor. Kopya aynı ya da başka bir diskte, sıkışık ya da normal boyutta saklanabiliyor.

6 **Yenilere yer açın**
Yeni birimi oluşturmadan önce eski birimdeki gereksiz dosyaları silerek yer açmalısınız.

7 **Tıpkı ilk günkü gibi**
Windows 8.1 cihazınızı fabrika ayarlarına sıfırlamak için çeşitli seçenekler sunuyor.

The screenshot shows the Windows System Information window. The left sidebar lists various system categories, with 'Sistem' (System) selected. The main pane displays the following information:

- Bilgisayarınızla ilgili temel bilgileri görüntüleyin** (View basic information about your computer)
- Windows sürümü** (Windows version):
 - Windows 8.1 Single Language
 - © 2013 Microsoft Corporation. Tüm hakları saklıdır.
 - Windows'un yeni sürümüyle daha fazla özelliğe sahip olun
- Sistem** (System):

Üretici	Samsung Electronics
İşlemci	Intel(R) Core(TM) i5-3337U CPU @ 1.80GHz 1.80 GHz
Sistem türü	64 bit işletim sistemi, x64 tabanlı işlemci

The 'Sistem türü' (System type) entry is highlighted with a red rectangle, indicating the system is a 64-bit operating system on an x64-based processor.

İlk olarak sisteminizin 32 mi yoksa 64 bit mi olduğunu bilmeniz gerekiyor. Bunun için [Windows]+[Pause] tuş kombinasyonu ile sistem bilgilerini açın. Buradan sistemin sürümünü öğrendikten sonra size uygun Clonezilla sürümünü ücretsiz olarak indirin. Clonezilla ile sabit diskinizin bir görüntüsünü oluşturduktan sonra bilgisayarınızı yeniden başlatın ve açılış sırasında yeni oluşturduğunuz disk üzerinden yükleyin. Clonezilla'yı başlatın, dilinizi belirleyin ve yardımcının komutlarını takip ederek ilerleyin.

10 BAKIM ARACI Eldeki kaynakları kullanarak sabit diskin erişim süresini kısaltın

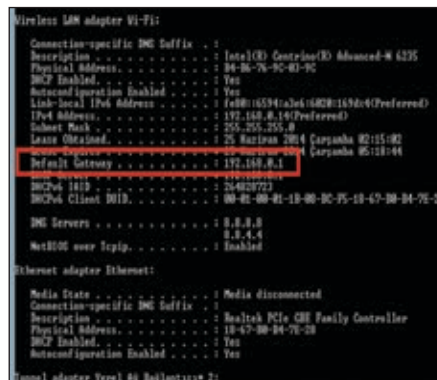
Windows 8 ile birlikte çok şey değişti, disk birleştirme bile artık farklı. Gezgin'deyken bir diski seçip sağ tıklayın. Açılan menüde en altta "Özellikler"i seçin. Üst kısımdan "Araçlar" sekmesine tıklayın. Şimdi "En iyi duruma getir" butonuna tıklayarak önceden disk birleştirme olarak anılan işlemi gerçekleştirebilirsiniz.

Not Eğer sabit disk olarak SSD kullanıyorsanız disk birleştirmenin sisteminize hiçbir yararı olmayacaktır, aksine zarar verebilir.

11 EV AĞI Eldeki kaynakları kullanarak modemın mevcut IP adresini bulmak

Modeminizin ayarlarını değiştirmek ya da modemle ilgili ayarlar yapmak için, öncelikle modeminizin IP adresini bilmeniz gerekiyor. Sistem kaynaklarını kullanarak bu IP adresini rahatlıkla bulabilirsiniz. [Windows]+[R] tuş kombinasyonunu kullanarak Çalıştır'ı açın ve "cmd" yazarak Windows Konsolunu açın.

“ipconfig /all” yazın (tırnak işaretleri olmadan). Ağa kablolu ya da kablosuz bağlı olmanıza göre listeyi kontrol edin, burada yer alan “Varsayılan ağ geçidi” satırının değeri sizin aradığınız IP adresi olacak. Daha sonra bu IP adresine deneme verisi göndererek arada gecikme olup olmadığını belirleyebilirsiniz. Bunun için de yine konsola “ping [Modemin IP adresi]” (örneğin “ping 192.168.0.1”) yazarak modemizin ile aranızdaki bağlantı kalitesini inceleyebilirsiniz.

10 Diskinizi en iyi duruma getirin

11 IP Adreslerini bulun

Konsolda yazacağınız tek bir satır ile bilgisayarın bütün ağ sırları açığa çıkabilir.

**Bu kapıdan
her şey girer.**

Çünkü CHIP okurlarının doğru karar vermesi için en bağımsız en güvenilir ve en tarafsız testler CHIP test merkezinde uygulanır.

DONANIM

Donanımınızdan tam verim almak için bunları yapın

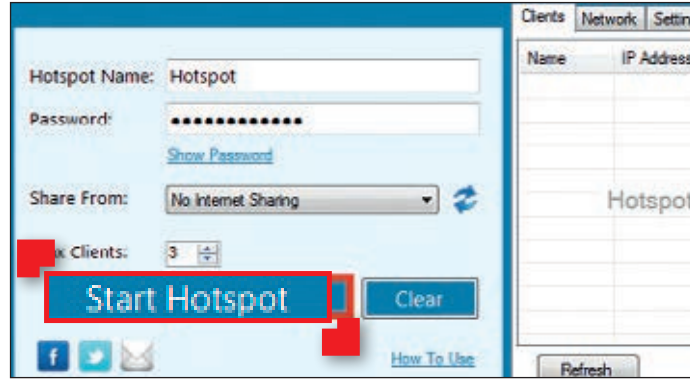
12 WLAN ADAPTÖRÜ Bir araçla internet bağlantısını birden fazla aygıtla paylaşın

Akıllı telefonunuzdan, bir başka masaüstü ya da dizüstü bilgisayardan internete bağlanmak istiyorsanız bir WLAN hotspot'u yaratmak mantıklı olabilir. Windows kablosuz Ad-hoc bağlantı aygıtını sağlamaktadır – ancak, yalnızca bazı cihazlar bu tip bir WLAN' a otomatik olarak bağlanabilir. Örneğin, Android telefonlar bu bağlantıyı gerçekleştiremezler de, küçük bir program yardımıyla bağlantı sağlanabilir. mHotspot sayesinde, diğer bilgisayarlar ve telefonlar kolayca ve hızlıca internete bağlanabilir. Bağlantı cihazı mevcut internet bağlantısını, WLAN üzerinden PC, dizüstü veya herhangi sayıda aygıtla paylaşır: aracın kullanımı ve uygulaması kolay ve geniş ölçüde ön açıklamalıdır. Ücretsiz yazılımı indirip yükledikten sonra bağlantı için bir isim ve şifre belirleyin. Ardından, kablosuz ağ bağlantısı üzerinden paylaşmak istediğiniz bağlantı seçeneğini seçin. Ayrıca, eş zamanlı olarak bağlantınıza bağlanabilecek maksimum sayıda kişiyi belirleme seçeneğiniz de var.

“hot spot” seçeneğine tıklayarak, şifre yardımıyla dizüstü bilgisayarınızın, masaüstünüzün internet bağlantısı diğer aygıtlarla paylaşılabilir ve ulaşılabilir.

13 AKILLI TV Ekran paylaşımı bu ipuçlarıyla anında çalışır

Dizüstü bilgisayarınız ile akıllı televizyonu-

12 Herkese WLAN “mHotspot” interneti birçok kullanıcıya sunuyor

nuz arasında ekran paylaşmayı etkin hale getirmek istiyorsanız, bunun için iki yöntem var. Her iki cihazı da ya HDMI ya da VGA kablosu kullanarak birbirine bağlayabilirsiniz. VGA bağlantısı yalnızca laptopunuzdan akıllı televizyonunuza fotoğraf transfer etmenize müsaade eder. Bu durumda ses transferi için bir de ses kablosuna ihtiyacınız olacaktır. HDMI bağlantısında ise, hem ses hem de görüntü transferi mümkündür. İhtiyacınız olan yalnızca bir kablo ve port. HDMI'nin en büyük avantajı ise görüntü transferini HD kalitesinde gerçekleştirmesi. Öncelikle transfer için VGA ya da HDMI kablosunu laptopunuza ve akıllı televizyonunuza bağlayın.

Kumandadaki “source” tuşuna basın. VGA kablosu üzerinden bağlanılacaksa, “VGA” ya da “PC” seçeneğini seçin. HDMI kablosu kullanıyorsanız, “HDMI” seçeneğini seçin. Akıllı televizyonunuz modeline göre birden fazla HDMI girişine sahip olabilir. İlk port çalışmazsa, sırayla her seçeneği deneyin. Televizyon ekranında laptop ekranını göreceksiniz. Laptop ekranı televizyon ekranında düzgün görüntülenmiyorsa, görüntü çözünürlüğünü ayarlamamız gerekecek. Bunun için, masaüstüne sağ tıklayın ve “ekran çözünürlüğü” seçeneğine tıklayın. Açılacak pencerede istediğinize göre çözünürlüğü ayarlayın. Eğer, masaüstü ekranının yalnızca televizyonda, laptopta ya da

her iki cihazda da görünmesini istiyorsanız, (Win) + (P) tuşlarına basıp, istenilen biçimi seçerek bu ayarlamayı gerçekleştirebilirsiniz.

14 USB STICK USB belleği Mac üzerinde biçimlendirerek PC'de de sorunsuz çalışmasını sağlayın

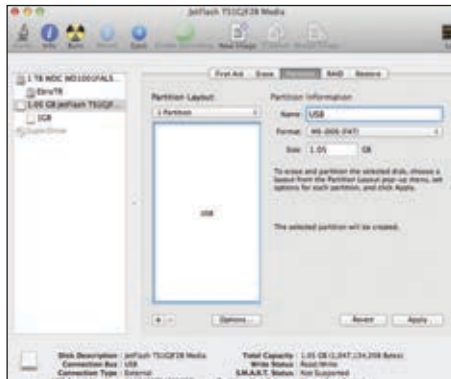
USB belleğinizi hem Mac hem de PC'de kullanmak istiyorsanız, her iki formatta da hem okunabilmesi hem de yazılabilmesi için USB belleğinizi biçimlendirmek zorundasınız. Biçimlendirirken PC'de yalnızca FAT32 dosya sistemini seçmeniz gerekirken, Mac bakımından birtakım tuzaklar söz konusu: öncelikle USB belleği Mac'e bağlayın. Program dosyasında yardım yazılımı alt klasörüne gidin ve “Disk utility” programını açın. Burada USB bellekleri de dahil olmak üzere tüm bağlı sürücülerini göreceksiniz.

Biçimlendirmek istediğiniz USB belleği seçin. “partition” butonuna tıklayın. İsteddiğiniz partition oranında seçim yapın, akabinde açılacak menüdeki “volumes” seçeneğinden USB belleğinizde varsayılan sürücülerini seçin. Genellikle tek bir bölüm yeterli olacaktır.

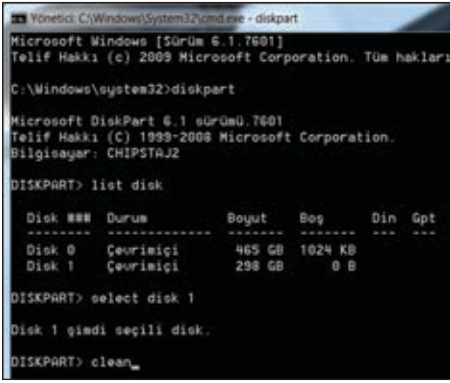
Bunun için, “seçenekler” butonuna tıklayın ve diyalog penceresinden “master boot record” partition düzenini seçin. Bu dü-

13 Bir bilgisayar - iki ekran
En iyi seçenek HDMI kablosu kullanmak

14 Apple'dan sevgilerle Mac'ler de PC'lerde çalışabilecek şekilde USB disk formatlayabilir.

15 Kontrol sizde DiskPart USB dis- klerdeki istenmeyen disk bölümlerini siler

zen hem PC'de, hem de Mac'te okunabilir. "Ok" butonunu tıklayın, "format" seçeneği altında çıkan menüdeki "MS-DOS-dosya sistemi (FAT)" seçin. Yalnızca bu sistem hem Windows'la hem de OS X ile uyumludur. "Uygula" butonuna tıklayın ve "partition"a tıklayarak güvenlik sorusunu onaylayın.

15 USB Disk İstenmeyen bölümleri silin ya da yeni verilerle başka bir bölüm yaratın

Windows altında bir USB belleği bölümlemek normal yollarla mümkün değildir. Bazı araçlar ve Linux işletim sistemleri bu işlemi ara sıra tesadüfen yapmaktalar. Bu yüzden, bir Linux aracı kullanmış olabilirsiniz ve bunun akabinde, USB belleğiniz kapasitesinin bir kısmını kullanmış olabilir. Sürücü yönetimi bu noktada yardımcı olamayacağı gibi, taşınabilir medyanın (azaltılmış alanı nedeniyle) biçimlendirilmesinden başka da yapılacak bir şey yoktur. Yine de komut satırı aracı "Diskpart" XP' den bu yana geliştirildi. Bir disk bölümü bu araç kullanılarak yaratılabilir ya da silinebilir. Diskpart' ı kullanmak için, yönetici haklarıyla birlikte komut satırı istemini başlatın.

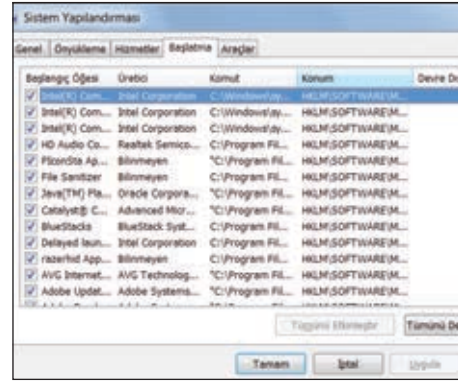
Daha sonra "diskpart" komutunu yazın. Bununla, sabit disklere ve taşınabilir verilere ulaşabilir ve aynı komutları kulla-

arak disk bölümünü oluşturabilirsiniz. "listdisk" komutu yardımıyla öncelikli mevcut sürücülere bir genel bakış atmanız tavsiye olunur. Çoğunlukla USB bellek boyutuna bakılarak tespit edilebilir. Diski seç "numara" üzerinden bir sonraki adımda USB belleği seçin. "numara" kısmına, USB bellek üzerindeki numarayı girin (örn; "diski seç 1"). Eğer adımlardan emin senseniz, seçili medyadaki mevcut disk bölümünü "temizle" seçeneğini kullanarak silebilirsiniz. İhtiyaç duyarsanız, "create partition" komutuyla, yeni bir disk bölümü meydana getirebilirsiniz.

16 İŞLEMCI Başlangıç programlarını kapatarak ağır işlemci kullanımını azaltın

Windows ile birlikte açılan programlar nedeniyle genellikle ağır işlemci kullanımı söz konusu olmaktadır. Bunun için, (Ctrl) + (Alt) + (Del) e basarak Görev Yöneticisi'ni açın ve "İşlemler" sekmesine gidin ve özellikle yüksek işlemci kullanımı gerektiren işlemleri arayın. Daha sonra, (Win) + (R) tuşlarına basarak çıkan pencereye "msconfig" yazın.

"Başlatma" sekmesine gidin ve an itibarıyla yüksek işlemci kullanan herhangi bir işlem bulabilecek misiniz bakın. Daha sonra, soldaki onay işaretini kaldırarak, yüksek işlemci kullanan işlemcileri otomatik başlatmadan kaldırabilirsiniz.

16 Gecikme sıkıntısı Programları otomatik başlatma bilgisayar açılışını uzatır

17 SSD Otomatik disk birleştirme işlemini geçersiz kılın

SSD sabit diskleri birleştirilmemelidir. Bu seçeneği geçersiz kılmak için, (Win) + (E) ye basarak Windows Gezgin'i'ni başlatın, sabit diske sağ tıklayarak, "Özellikler"i seçin. "Araçlar" içinden "Şimdi birleştir/Zamanlamayı yapılandır"a tıklayın daha sonra da "Diskleri seçin" e tıklayın ve SSD'nin yanındaki onay işaretini kaldırın.

18 SSD Depolanmış içeriklerin tedbir amaçlı yüklenmesini tamamen kaldırın

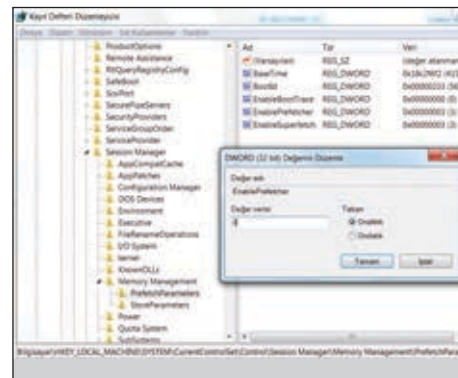
Normal sabit diskler oldukça yavaştır, bu yüzden veriler gerekli görüldüğünde hızlı olarak çağrılabilir diye önlem maksatlı olarak RAM'e yüklenirler. SSD sabit disklere bu işleme artık gerek yok, hatta bazen onları yavaşlatabiliyor.

Bu durumdan kaçınmak için, "çalıştır" sekmesine "regedit" yazın ve "ok" e tıklayın. Sonrasında sağ taraftan »HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\SessionManager\MemoryManagement\PrefetchParameters« yoluna geçin.

"EnablePrefetcher" girdisine çift tıklayın ve girili değeri "0" olarak değiştirin.

17 SSD'leri koruyun Disk birleştirme SSD'ler için tavsiye edilmez ve kapatılmalıdır

18 Gereksiz işlem SSD'ler için verileri önceden yükleyen prefetching, gerekli bir özelliktir ve kapatılmalıdır

FOTOĞRAF

Fotoğraf çekimleriniz için en iyi ipuçları, en güncel donanımlar ve daha fazlası

19 KONU SEÇİMİ Akşam ve gece fotoğrafları için mükemmel planlama ve profesyonel kurulum

Geç akşamüstü fotoğraf çekimi için harika bir zamandır. Gün batımından sonra mavi saatler başlar ve bu sayede amatör fotoğrafçılar bile güzel fotoğraflar çekebilir. Bu saatlerde manzara ve kent çekimlerinde üçayak ve "Bulb" mod'u, fotoğrafçının en büyük dostudur. Diyafram aralığına dikkat etmelisiniz.

Parlaklık ve netleme bu ayarla sağlanmaktadır. Pozlama süresinin uzunluğu ise çevre ışığını belirler. Bulb mod'unda çekim yaparken mümkün olduğunca uzaktan kumandalı deklanşör kullanarak titremeyi en aza indirin. Cihazınızdaki P-mod'u kullanın. Böylelikle pozlama süresi yüzünden fotoğraflarınızın karanlık çıkmasının önüne geçebileceksiniz. Eğer fotoğraf çekimi için yeterli zamanınız varsa manuel mod'u tercih edin. Fotoğrafınızda kumlanmayı en aza indirmek için ISO değeri 800'ü geçmesin. Tabii çekiminiz için ışık duyarlılığı güçlü bir lens şart. Sabit diyaframlı bir lens zor ışık koşulları için ideal ama diğer taraftan hareket kabiliyetinizi bir o kadar sınırlıyor.

Olay ve insan fotoğrafçılığı hızlı, keskin ve güvenli olmalı. Harici bir TTL Flaş ile değişen ışık koşullarına hızla yanıt verebilirsiniz. Sabit mekanlarda harici flaş ile soft-box ışık kaynakları da kullanabilirsiniz. Eğer hareket halindeyseniz güçlü bir flaş ışığına ihtiyacınız olacak. Böylelikle ön cepheden yapacağınız çekimlerde ışık so-

19 Fotoğraf çekimi ister amatör ister profesyonel olsun, herhangi bir fotoğraf çekiminde temel kurallara mutlaka uyulması gerekiyor

rununu büyük ölçüde azaltmış olacaksınız. Flaş kullanırken doğru kamera ayarları kullandığınızdan emin olun.

20 FOTOĞRAF MAKİNESİ SEÇİMİ Fotoğraflarınız için kaç megapiksel gerektiğini belirleyin

Günümüz fotoğraf makinelerinde 20 megapiksel değeri hayli yaygın. Peki ama iyi bir fotoğraf için gerçekte kaç megapiksel'e ihtiyacınız var? Sizlere sunacağımız standart değerler ile amatör fotoğrafçılık için en uygun cihaz seçimini yapabileceksiniz. Genelde 7 megapiksel yeterlidir. Bu fotoğrafların çözünürlüğü 3.072 x 2.304 pikselidir.

Bu boyutlarda istemediğiniz öğeleri fotoğraftan çıkartmak için yeterli "crop" alanınız bulunur. Üstelik bu işlemden sonra fotoğraf kalitesinde bir eksilme yaşamazsınız. Bu çözünürlükte fotoğrafınızın çıktısını alırken de sonuçlar tatminkar olabilir. Kartpostal (10x15 cm) ya da A4 boyutlarında fotoğraflarınız hala keskindir. Poster boyutu olan A3 boyutlarında bile ciddi bir netsizlik sorunu görünmez. 7 MP'lik bir fotoğraf makinesiyle çektiğiniz fotoğrafların dosya boyutları da çok fazla yer kaplamaz. Sıkıştırılmamış bir fotoğraf dosyası, hafıza kartınızda ortalama 20 MB yer kaplar.

Aynı fotoğrafı JPEG biçiminde çektiğinizde ise boyut 4 MB'a kadar düşer. Karşı-

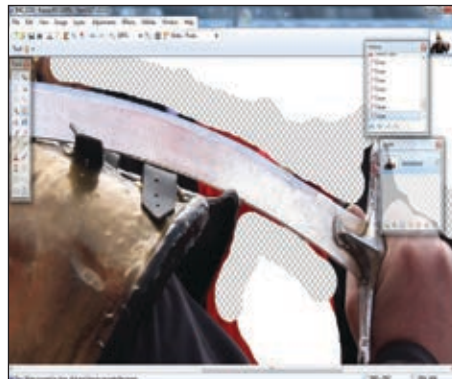
laştırmak gerekirse 12 MP'lik bir fotoğraf makinesiyle yaptığınız çekimler, sıkıştırılmamış biçimde ortalama 35 MB'tır. Diğer taraftan 12 MP'in üstündeki fotoğraf makineleriyle yaptığınız çekimlerde zum oranı hayli yükselir. Söz konusu maddiyat olduğunda iki kere düşünmeniz gerekiyor. Gerçekten de yüksek miktarda megapiksel'e ihtiyacınız var mı? Ayrıca 20 megapikselli DSLR fotoğrafların profesyoneller için olduğunu da unutmamak gerekiyor.

21 PAINT.NET Yeni arka plan ekleyin ya da öğeleri kesin

Fotoğrafınıza yeni bir arka plan eklemek için Paint.NET'i kullanabilirsiniz. İlk çalışmanızı Paint.NET'te açın. Daha sonra "Tools"tan "Eraser"ı seçin. İlk yüksek "Brush width" değerleriyle çalışın (400 gibi), daha sonra kademeli olarak silginin boyutunu, nesnenizin çevresinde hiçbir şey kalmayana kadar ufaltın. Bunun için hassas fare hareketlerine ve biraz sabra ihtiyacınız olacak. Yazılımın sağ kısmında yer alan "History" penceresinden yaptığınız yanlışları, bir önceki "eraser"a tıklayarak düzeltebilirsiniz. Bu tarz temizlik işlemi için "Lasso" ya da "Magic Wand" araçlarını da kullanabilirsiniz. Fotoğrafınızın biçimine göre bu araçlar arasında geçişler yapıp, en hızlı biçimde nesnenizi arka plandan ayırıp, başka bir arka planla birleştirebilirsiniz. Birleştirme işlemi için temizleyip

20 Megapiksel lüksü
Amatör çekimleriniz için yüksek megapikselli fotoğraf makinelerine fazla ücret ödemene gerek yok

21 Hızlı temizlik
Arka planı Paint.NET ile temizleyip, fotoğrafınızı başka fotoğraflarla birleştirebilirsiniz

22 Hızlı yapılandırma

Fotoğraf boyutlarını değiştirmek için Paint.NET'te birkaç tıklama işleminizi tamamlayabilirsiniz

23 Fotoğraflarınızı keskinleştirin

Photoshop'taki "Sharpen" efektlerinin bilinçli kullanımıyla jilet gibi keskin fotoğraflar elde edebilirsiniz

kaydettiğiniz görseli ve arka planı Paint.NET yazılımında açın. Temizlediğiniz görseli [Ctrl] + [A] ile işaretleyin ve "Edit / Copy" ile kopyalayın. Daha sonra arka plan resminin üzerine gelin ve "Edit / Paste" ile yapıştırın. Daha sonra "Tools / Move Selected Pixels" aracıyla yapıştırdığınız nesneyi, arka planda konumlandırın.

22 PAINT.NET Fotoğraf boyutlarını pratik değiştirme

Elinizdeki görselin boyutlarını değiştirmek ve belirli bir piksel değeri atamak istiyorsanız, aslında bu işlem çok kolay. Eğer Paint.NET bilgisayarınıza kuruluysa görselinizi burada açın. Üst menülerden "Image / Change size" a tıklayın. "By absolute size" kısmından dilediğiniz piksel değerlerini girerek fotoğrafınızın boyutlarını ayarlayabiliyorsunuz. Ne var ki "Maintain aspect ratio" başlığının yanındaki onay kutucuğu işaretli kalırsa, girdiğiniz değerler birebir korunmuyor çünkü yazılım fotoğrafınızın orijinal oranlarını koruyor. Eğer buradaki onay işaretini kaldırırsanız, yaptığınız değişiklikler birebir uygulanacaktır. Yaptığınız değişiklikleri "Ok" e tıklayarak onaylayın ve "File / Save" ile kaydedin.

23 FOTOĞRAF DÜZENLEME

Photoshop ile fotoğraflarınıza keskin görünüm

Fotoğraflarda hemen her zaman keskin gö-

rünüm aranır. Teknik olarak keskinlik kontrastla ilgilidir. Dolayısıyla aşağıda gösterdiğimiz değişikliklerle siz de fotoğrafınızın daha keskin bir görünüme kavuşmasını sağlayabilirsiniz. Photoshop'taki tüm keskinleştirme efektleri "Filters / Sharpen" seçeneğinde bulunuyor. Amacınıza bağlı olarak bazı filtreler daha iyi iş görürken, bazıları fotoğrafınızı bozabiliyor. "Sharpen edges" ve "Sharpen"ın yanı sıra "Sharpen more" ayar seçenekleri sunmuyor. Ancak fotoğrafın tamamına keskinlik efekti vermek için yeterlidir.

"Selective sharpening" ya da "Unsharp mask" ise keskinlik değerlerini atamak için en sık tercih edilen seçeneklerden. "Unsharp mask" yardımıyla keskinleştirilecek piksel dağılımını belirleyebiliyorsunuz. Piksel çapı sayesinde (radius), tek piksele kadar keskinlik belirleyebilirsiniz. Radius seviyesi arttıkça fotoğrafınızın keskinliği de doğru orantılı olarak artacaktır.

Yeni Photoshop'ta ise bir başka başarılı alternatif "Selective sharpening" seçeneği. Bu seçenekte "Unsharp mask" filtresinden farklı olarak ayrıca parlak ve karanlık alanların keskinlikten etkilenmesini engelleyebiliyorsunuz.

24 MAGIX VIDEO DELUXE

Videolarınızda Sin City efekti kullanın

Sin City filmi izlediyseniz, bu siyah beyaz

filmde sadece bazı nesnelerin renkli olduğunu hatırlayacaksınız.

Eğer siz de kendi videolarınızda bu efekti uygulamak istiyorsanız ilkin Magix Video Delux'ü bilgisayarınızda açın ve yeni bir proje başlatın. Videoyu zaman çizelgesine taşıyın ve buradan videonuzu işaretledikten sonra "Edit" seçeneğindeki "Effects / Video effects"ten "Color correction" a tıklayın.

Şimdi ön plandaki ayarlardan seçim modunu "Add" ile katmanını ise "Background" ile değiştirin. Pipet ile istediğiniz nesneye tıklayın ve video önizlemesinden rengi belirleyin. Seçili alan noktalanmış olarak görüntülenecektir.

Pipetle ilgili öğeyi tüm renk tonları seçilene değin düzenlemeye devam edin. "Reset selection" ile yanlış renk seçimlerini düzeltebilirsiniz. Alanınızı seçtikten sonra "Saturation"ı "0" olarak atayın. Artık videonuz SinCity görünümünde.

25 PAINT.NET Fotoğrafınızı hızlıca yuvarlayın.

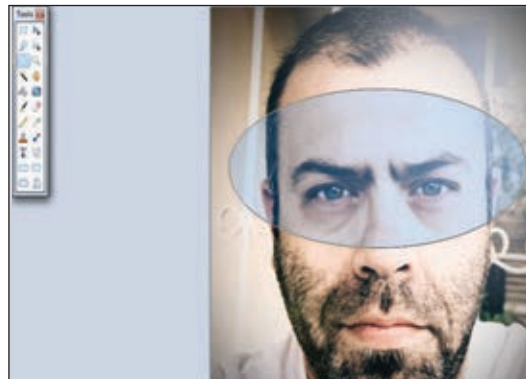
Paint.NET yazılımını başlatın ve araç çubuğundan "Elliptical mask" e tıklayın. Buradan "Ellipse select" e tıklayın.

Buradan yuvarlamak istediğiniz alanı seçin. Tam bir daire elde etmek için [Shift] tuşuna basılı tutabilirsiniz. İşlemi tamamlamak için "Crop selection" a tıklayın ve kaydedin.

24 Sin City efekti

Videolarınıza ünlü karanlık film Sin City'deki tek renkli nesne efekti Magix Video Delux ile uygulamanız çok kolay

25 Resmi yuvarlayın

Paint.NET'teki "Ellipse select" seçeneğiyle fotoğraflarınızı hızlı bir biçimde yuvarlak hale getirebilirsiniz.

MOBİL

Aygıtları ve hizmetleri seyahat için optimize edin

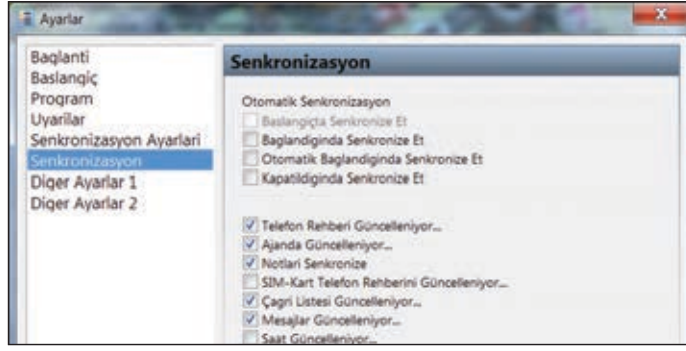
26 MAIL HİZMETİ Android akıllı telefonunuzu Outlook ile senkronize edin

Android akıllı telefonunuzu Microsoft Outlook ile senkronlamak için ek bir yazılım ihtiyacınız var. Hemen hemen tüm akıllı telefon üreticilerinin bu bağlamda kendi uygulaması, ayar menüsü ve/ya eşitleme (sync) yazılımı mevcut.

Örneğin, eğer Samsung akıllı telefon kullanıyorsanız, üretici tarafından sağlanan Kies yazılımını kullanabilirsiniz. Mac ve PC için de benzer araçlar bulunmakta. Avantajı: Sadece takvim ve rehberi değil, bu yazılımı kullanarak aynı zamanda müzik ve fotoğraflarınızı da senkronlayabilirsiniz.

HTC'de ayrıca, akıllı telefonunuzun senkronizasyonu için dâhili bir yazılım olan HTC Sync bulunmakta. En güncel sürümünü HTC'nin web sitesi www.htc.com/tr adresinden edinebilirsiniz. Yazılım ile takvim ve rehberinizi Outlook ile eşleştirebiliyorsunuz. Bunun dışında bilgisayarınızda bulunan resim, müzik ve diğer dosyaları da senkronlayabilmemiz mümkün.

Herhangi bir mobil telefon şirketi tarafından üretilmemiş MyPhoneExplorer programı piyasadaki tüm Android akıllı telefonlarla çalışabiliyor. Outlook ile senkronizasyon için yazılımı PC'nizin yanında akıllı telefonunuza da yüklemeniz gerek. MyPhoneExplorer, rehberi, takvimi, SMS ve ara listelerini eşleyebilmekte. Outlook hesabınızı senkronlamak için »Settings«'i açın ve rehber, takvim ve notlar için »Synchronisation« menüsünde daima »Outlook«'u seçin.

26 Telefonda Outlook verileri Akıllı yazılımları kullanarak Outlook ve Android'inizi eşleyin

27 ANDROID Hafızadan kazanmak için uygulamaları SD karta taşıyın

Android uygulamalarını SD kartınıza taşımanız önerilir, örneğin, telefonunuzun hafızası dolu olduğunda. Bunun için »Ayarlar«'a girin ve »Uygulamalar«'ı seçin. Yüklü tüm uygulamaları görmek için »Uygulamaları yönet«'e tıklayın. »Çalışıyor« olan uygulamalara göz gezdirin ve dâhili hafızadan SD karta taşımak istediğiniz uygulamaları belirleyin. Uygulamaların üzerine tıklayın ve bilgi sayfalarını açın. Eğer uygulama harici hafızada değilse, »SD karta taşı« düğmesine tıklayın. İşlemi onaylayın. Uygulama telefon hafızasından SD karta taşınacak. Tüm uygulamaları SD karta taşımak için işlemi tekrarlayın. Eğer bu işlemi tek seferde yapmak istiyorsanız, App 2 SD Pro uygulaması işleri kolaylaştırabilir. Yüklemeden sonra, tüm uygulamaları liste halinde görüntüleyebilirsiniz.

28 KINDLE Kindle kütüphanesinden istenmeyen E-kitapları kendiliğinden silin

Hareketlere dayanması ve ücretsiz deneme sürümleriyle Amazon'da daima ücretsiz E-kitaplara rastlayabilirsiniz. Gereksiz de olsa bunları kütüphanenize doldurmanız ileride silme işlemini de gerektirecektir. Bunun için, tarayıcınızdan www.amazon.com adresine girin, »My account«'a tıklayın ve hesabınızla giriş yapın. Şimdi »My Kindle«'a gidin ve »Your Kindle Library« altından »All items« bağlantısına tıklayın. Listedeki silmek istediğiniz E-kitapları arayın. Eğer bulma işlemi size zor geliyorsa,

artı işaretine tıklayarak kitaplar hakkında daha fazla bilgi ve hatta kitap kapağı resimlerini elde edebilirsiniz. Eğer gerek duymadığınız bir E-kitapla karşılaşırsanız »Actions« ve »Delete from library«'e tıklayın ve »Yes« ile işlemi onaylayın.

29 KINDLE FIRE HD Sanal klavyenin kendisinden dilini ve düzenini belirleyin

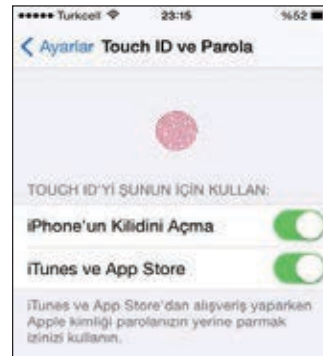
Kindle Fire'nızı e-posta yazıp ve bununla birlikte üstteki sanal klavyenin kelime tamamlama önerilerinden de yararlanabilirsiniz. Aygıt başlangıçta İngilizce mesaj yazarsanız çalışmayacaktır. Çalışabilmesi için yazdığınız metindeki İngilizce kelimeleri tanımlaması gerekmektedir. Eğer ilk kelimeden itibaren bu özellikten yararlanmak istiyorsanız, »Boşluk«a basılı tutun. Buradan klavyenizin dilini belirleyebilirsiniz.

30 IPHONE 5S Parmak izi sensörünü giriş için düzenleyin

iPhone 5S'in Touch ID olarak da bilinen yeni sensörü parmak izinizle telefonunuzu kilitleyip, açmanıza olanak tanıyor. Bu fonksiyon için ilk olarak bir kod kilidi yüklemeniz gerekmektedir. »Settings«'e ve ardından da »Touch ID & Password«'a girin. Üst kısımda »Enable Code«'u seçin ve kilit için belirlediğiniz dört basamaklı kodu iki kere girin. Bundan sonra »Touch ID« alt menüsü de mevcut hale gelecek. Burayı açın ve »Add Fingerprint«'e tıklayın. Home tuşunun bulunduğu yere parmağınızı bastırın ve parmak iziniz kaydedilene kadar asistanın talimatlarını uygulayın. Sembolik basının kırmızı işaretini göreceksiniz.

27 Hafızayı boşaltın Büyük uygulamaları kolayca telefonunuzun SD kartına taşıyın

29 Parmak izi sensörü Parmak izinizle telefonu kilitleyip açabilirsiniz.

SOSYAL AĞLAR

Gizliliğinizden feragat etmeden dünya ile bağlantıda kalın

31 STAYFRIENDS StayFriends hesabınızı silin

StayFriends hesabınızı iptal etmek için, ilk olarak hizmetin Help (yardım) sayfasını açmanız gerekiyor. Basitçe bağlantıya tıklayın ve sayfa genel görünümünün en alt kısmına geçin. »Help and Contact« butonunu göreceksiniz. »My account with StayFriends« seçeneğine tıklayın. Şimdi üst kısımdaki »How can I delete my record with StayFriends?« opsiyonunu seçin. Bir sonraki ekranda »Unsubscribe StayFriends«'e tıklayın. Hesabınızın sihirli bir şekilde belireceği seçenekler sayfasına yönlendirileceksiniz. »Delete StayFriends account«'a tıklayın. Sizi özleyecek olan okul arkadaşlarınızı göz ardı edin ve sayfanın aşağısına gidin. İstiyorsanız, hesabınızı neden sildiğinizi belirtebilirsiniz. Fakat bu zorunlu değil. »Final deletion«'a tıklayın. Böylelikle profiliniz ve StayFriends'deki verileriniz silinecek. Gold hesabınızı iptal edemiyorsunuz, fakat süresi bittiğinde kendiliğinden silinecektir. Paranızı geri almanız mümkün değil. Eğer abonelik veya Gold hesabını otomatik olarak uzatma seçeneğini işaretlediyseniz, bunları da iptal etmeniz gerekmektedir: »My Gold membership«'e ve ardından »Account statement«'a tıklayın. Otomatik uzatmayı buradan etkisiz hale getirebilirsiniz.

32 GOOGLE DÖKÜMANLAR Çevrimiçi formlar yaratın ve değerlendirin

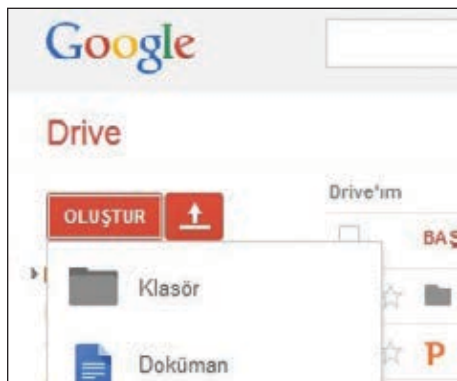
Google Dokümanların yardımıyla dakika-

lar içinde küçük veya büyük anketler yaratabilirsiniz. Anketlerinize, boyut, çoklu seçenek ya da metin yanıtları gibi gelişmiş cevap seçenekleri ekleyebilmeniz de mümkün. Giriş yapın ve menüden »Ürünler« ile »Dökümanlar«'a gidin. Alternatif bir yol ise herhangi bir Google sayfasından »Drive« kısa yolunu kullanmak. Sol üst köşedeki menü çubuğundan »Oluştur«'a girerek, üzerinde yeşil bir sayfa bulunan »Form« seçeneğine tıklayın. Anket sayfanız açılacaktır. Girişte anketinize bir başlık ve kısa bir açıklama girebilirsiniz: Üçüncü sırada bir soru türü girmeniz gerekmektedir. Birçok soru türlerinden dilediğinizi seçebilirsiniz: Metin, paragraf, çoktan seçmeli, onay kutuları, listeden seçin, ölçek, ızgara, tarih, saat. Cevap tipine bağlı olarak, anket katılımcılarına kendi cevap seçeneklerini ya da metin ekleme imkanı tanıyabilirsiniz. Daha fazla soru eklemek istiyorsanız, son sorunun altında bulunan »Öğe Ekle« fonksiyonunu kullanabilirsiniz. Burada ayrıca cevap seçeneklerini seçebilirsiniz de mümkün. Anket bağlantısı yaratmak için »Formu gönder«'e tıklayın. Kişileri ankete davet etmek için bir alan da açılacaktır.

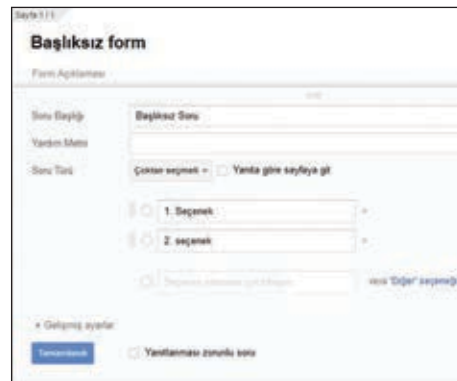
33 BİR FACEBOOK UYGULAMASIYLA ÇEVRENİZİ KEŞFEDİN Bilmediğiniz bir şehirde, tam olarak adresi bilmiyorsanız, işler biraz karışabilir.

Eğer bilmediğiniz bir şehirdeyseniz Google

Maps ile desteklenen akıllı telefonunuz sayesinde belirli adresleri izleyerek bulabilirsiniz. Ancak semti ya da tam olarak neyi aradığınızı bilmiyorsanız işler biraz karışabilir. Böylesi bir durumda bir Facebook uygulaması imdadınıza yetişiyor. Facebook hesabınızın coğrafi konumlara erişimine izin vererek çevrenizi arama özelliğini devreye sokmanız gerekiyor. iOS'ta »Ayarlar/ Gizlilik«'e basın ve »Konum Servisleri«'ne gidin. Listedeki »Facebook« uygulamasını bulun ve uygulamayı etkinleştirin. Daha sonra Facebook'un izlediği konumu takip etmesini engellemek için iptal edebilirsiniz. Tüm pencereleri kapatın. Facebook uygulamasında sol menü simgesine basın ve »Yakındakiler« seçeneğini bulun. Bir harita bölümünde bulunduğunuz bölge ve ilginizi çekebilecek belirli mekânlar gösterilecek. Beğenilen mekânlar sizin gibi Facebook kullanıcılarının tavsiyesi üzerine gösteriliyor. Adres, açılış saatleri, oylama gibi seçeneklere tıklayarak mekânlar hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz. »Beğen« seçeneğinin yanı sıra orada bulunduğunuzu belirten »Yerini Bildir« seçeneğiyle orada bulunduğunuzu belirtebilir »Paylaş« ile bunu paylaşabilir, »Daha fazla« menüsünden »Bu yeri tavsiye et« ile arkadaşlarınıza tavsiye edebilirsiniz. Restoranlar, oteller ya da alışveriş mekânları gibi bilgilere »Yakınımdaki yerler« seçeneğinden ulaşabilirsiniz. 📍

32 Form oluşturun Google Dokümanların başlangıç sayfasındaki »Form« seçeneği dikkate alınması gereken bir anket seçeneği

32 Soru tipini seçin Değişik soru tiplerine uygun birçok şablon bulunmakta

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

☐ İlk defa abone oluyorum

☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi

Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu:

Şehir:

Tel:

Faks:

Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz

☐ Advantage

☐ Axxess

☐ Bonus

☐ Maximum

☐ World

☐ Visa

☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz

☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi

V.No:

Adres:

Kart Sahibinin imzası:

Dergileriniz

Yurtiçi kargo

ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 31 TEMMUZ 2014 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri

Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*

IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.

*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)

Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren

uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.

Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL

Tel: 0212 478 0 300

Faks: 0212 410 35 12-13

E-Posta: abone@doganburda.com

Web: www.doganburda.com

TEMMUZ
SAYISI
BAYİLERDE

2
DERGİ

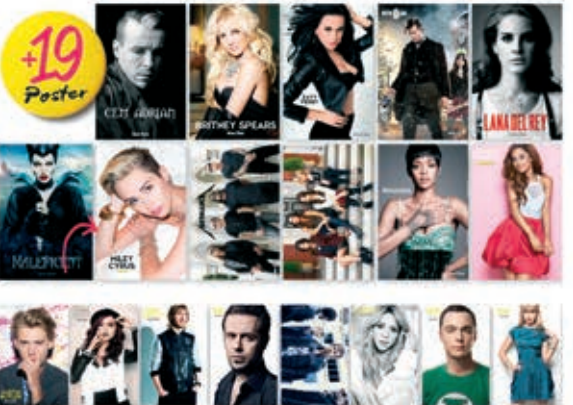
50
STICKER

20
POSTER

1
MEGA
Poster

f /bluejeanmagazine

t /bluejeandergi

ig /bluejeanmagazine

DB

Dijital Dergi Aboneliği için
www.eMecmua.com

Birinci yılında NSA skandalı

Haziran 2013'te PRISM ile NSA'nın ilk gizli gözetleme programı Edward Snowden tarafından ifşa edildi. O günden bugüne dedikoduların ve benzer ifşaların ardı arkası kesilmedi. CHIP, NSA skandalının birinci yılında geçmişe bir göz atıyor ve tüm gözetlemelere rağmen kendinizi nasıl koruyabileceğinizi gösteriyor.

WhatsApp'a güle güle

Sürekli ortaya çıkan yeni güvenlik açıkları ve Facebook tarafından satın alınması okları WhatsApp'a yöneliyor. Çoğu kullanıcı bir alternatif arıyor, ancak hangi mesajlaşma uygulamasına güvenmek mümkün ve hangisi en uygunu? Alternatif uygulamaları tanıtıyor ve bunlarda nelere dikkat etmeniz gerektiğini açıklıyoruz.

Sonsuza uzanan veriler

Kağıt giderek ortadan kayboluyor. Önemli dokümanlarımızı artık sadece dijital olarak kaydediyoruz, fotoğraf ve filmlerde de durum aynı. Durum böyleyken hangi medyanın daha sağlam ve yıllarca dayanabileceği sorusu ortaya çıkıyor. Bu soruya cevap veriyor ve manyetik disklerin, flash belleklerin ve veri disklerinin avantaj ve dezavantajlarını açıklıyoruz.

DİĞER KONULAR

MEGA CPU TESTİ

Tüm önemli işlemciler bir bakışta önünüzde: CPU'ları test ettik ve hangi işlemcinin kimin için uygun olduğunu gösteriyoruz.

WEBDE PARA HIRSIZLIĞI

Online bankacılıkta para kaybederseniz ne yapmalısınız? Önemli ipuçları veriyor ve sorumluluğun ne zaman kimde olduğunu açıklıyoruz.

MOBİL BASKI

Akıllı telefondan yazdırma: Farklı akıllı telefon sistemleriyle ağ ve WLAN yazıcılarının en verimli kullanımı.

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
 Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, İrmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoglu
REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93
 Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
 Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz

Burda International

Italy

Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
 T. +39 02 91 32 34 66
 mariolina.siclari@burda.com

Burda Community Network

Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel

T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth

T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com

Avusturya/İsviçre: Goran Vukota

T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com

Fransa/Lüksemburg: Marion Badolle-Feick

T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com

İtalya: Mariolina Siclari

T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com

İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner

T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com

ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto

T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri

Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı

Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2

Doğan Medya Tesisleri

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım

Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü

Yerel, süreli, aylık

FİPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı

0 212 478 0 300

okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı

Tel: 0 212 478 0 300,

Faks: 0 212 410 35 12 - 13

abone@doganburda.com

www.doganburda.com

Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

TEMMUZ
SAYISI
BAYİLERDE

2
DERGİ

20
POSTER

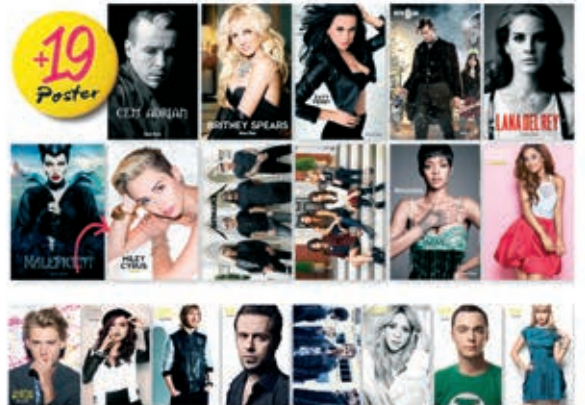
50
STICKER

1
MEGA
Poster

+19
Poster

TEMMUZ SAYISI BAYİNİZDE

HEDİYENİZ:
130 sayfalık
hardcover
kitap!

Seyşeller'den Tahiti'ye, İbiza'dan
Hawaii'ye, Fiji'den Phuket'e
TAM 70 EGZOTİK ADA, seyahat
uzmanlarının önerileri, ünlü editörlerin
seçimleri ve **MUHTEŞEM FOTOĞRAFLARLA**

Bakış açını değiştirirsen dünyanın değişir